

Författningar om försäkring m.m.

Försäkringsrörelse

Försäkringsrörelselag (2010:2043)	417
Införande av försäkringsrörelselagen , lag (2010:2044)	495
Försäkringsrörelseförordning (2011:257)	499
Utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige , lag (1998:293)	519

Filialer

Utländska filialer m.m. , lag (1992:160)	167
Utländska filialer m.m. , förordning (1992:308)	175

Försäkring

Finansiella konglomerat

Särskild tillsyn över finansiella konglomerat , lag (2006:531)	181
Särskild tillsyn över finansiella konglomerat , förordning (2006:627)	194

Försäkringsavtal

Försäkringsavtalslag (2005:104)	543
Tillämplig lag för vissa försäkringsavtal , lag (1993:645)	592

Försäkringsförmedling

Försäkringsförmedling , lag (2005:405)	595
Försäkringsförmedling , förordning (2005:411)	608

Dödande av handling

Dödande av förkommen handling , lag (2011:900)	338
---	-----

Konsumentförsäkring

Trafikskadelag (1975:1410)	616
Patientskadelag (1996:799)	625

Pension

Tryggande av pensionsutfästelse m.m. , lag (1967:531)	629
Socialförsäkringsbalk (2010:110) – utdrag	639
Införande av socialförsäkringsbalken , lag (2010:111) – utdrag	645
Allmänna pensionsfonder , lag (2000:192)	646
Sjätte AP-fonden , lag (2000:193)	656

EU-rätt

EU-direktiv m.m. om försäkring (förteckning)	660
---	-----

Försäkringsrörelselag (2010:2043)

(senast ändrad genom SFS 2011:887)

1 kap. Inledande bestämmelser	421
Lagens tillämpningsområde	421
Försäkringsföretag	421
Skadeförsäkring och livförsäkring	421
Särskilt om tillämpningen av bestämmelserna om livförsäkring	422
Tjänstepensionsförsäkring	422
Återförsäkring	422
Återförsäkringsbolag	422
Försäkringstagare och försäkrad	422
Övriga definitioner	422
Undantag	424
Bemyndiganden	425
Övergångsregler för vissa försäkringar	425
2 kap. Tillstånd för försäkringsföretag	425
Tillståndsplikt	425
Europabolag och europakooperativ	426
Förhandsbesked	426
Förutsättningar för tillstånd att driva försäkringsrörelse	426
Tillstånds varaktighet	426
Prövning av bolagsordning m.m.	427
Kapitalbas när försäkringsrörelsen påbörjas	427
Tillstånd för direkt skadeförsäkringsrörelse	427
Tillstånd för direkt livförsäkringsrörelse	428
Tillstånd för rörelse avseende mottagen återförsäkring	428
Tillstånd att utslutande driva återförsäkringsrörelse	428
Prövningen av ansökan	428
Finansinspektionens samråd med behörig myndighet	428
Ansökan om tillstånd	428
Bemyndiganden	429
3 kap. Verksamhet i ett annat land inom EES	429
Allmänna bestämmelser om sekundäretablering	429
Särskilda bestämmelser om tjänstepensionsförsäkring vid en sekundäretablering	430
Allmänna bestämmelser om gränsöverskridande verksamhet ..	431
Särskilda bestämmelser för gränsöverskridande verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring	432
Bemyndigande	432
4 kap. Grundläggande bestämmelser om ett försäkringsföretags rörelse	432
Stabilitet	432
Information	432
God försäkringsstandard	432
Försäkringsfrämmande verksamhet	432
Upplåning	433
Förbud mot att ställa säkerhet för tredje man	433
Direkt liv- och skadeförsäkringsrörelse i samma företag	433
Separation av tjänstepensionsförsäkring	433
Avtal med en jävskrets om tjänster	433
Försäkringar med solidarisk ansvarighet	434
Förbud mot att förespegla återbäring	434
Förbud mot meddelande av nya försäkringar vid likvidation eller konkurs	434

Försäkring

	Sekretess m.m.	434
	Huvudkontor i Sverige	434
	Bemyndiganden	434
5 kap.	Försäkringstekniska avsättningar, förlustutjämningsreserv och bestämmande av premier	434
	Försäkringstekniska avsättnings omfattning	434
	Beräkning vid solidarisk ansvarighet	435
	Beräkning av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	435
	Beräkning av livförsäkringsavsättning	435
	Beräkning av avsättningar för tjänstepensionsförsäkring	435
	Beräkning av avsättning för oreglerade skador	436
	Utjämningsreserv för kreditförsäkring	436
	Bestämmande av premier för livförsäkringar och vissa skadeförsäkringar	436
	Bestämmande av premier för tjänstepensionsförsäkringar	436
	Aktuarie	436
	Återköp och överföring	436
	Bemyndiganden	436
6 kap.	Skuldtäckning och placering av tillgångar m.m.	437
	Skuldtäckning i försäkringsrörelse	437
	Riskspridning m.m.	437
	Tillgångar för skuldtäckning m.m.	437
	Begränsningar för olika tillgångar	440
	Begränsningar för enhandsengagemang	441
	Lokalisering av tillgångar	442
	Valutamatchning	442
	Placering av tillgångar i verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring	442
	Placering av tillgångar motsvarande villkorad återbäring och fondförsäkringsåtaganden	443
	Placering av tillgångar i återförsäkringsverksamhet	443
	Värdering av tillgångar som används för skuldtäckning	443
	Register över tillgångar som används för skuldtäckning	443
	Förmånsrätt	443
	Derivatinstrument	444
	Placering av premier för fondförsäkring	444
	Bemyndiganden	444
7 kap.	Kapitalbas, solvensmarginal och garantibelopp	444
	Kapitalbas	444
	Solvensmarginal för skadeförsäkringsrörelse och återförsäkringsrörelse	445
	Solvensmarginal för livförsäkringsrörelse	446
	Beslut angående avgiven återförsäkring	447
	Beslut angående belopp som kan återfås från specialföretag	447
	Garantibeloppets storlek och absoluta krav på sammansättningen av kapitalbasen	447
	Bemyndiganden	448
8 kap.	Riktlinjer och beräkningsunderlag	448
	Försäkringstekniska riktlinjer	448
	Försäkringstekniskt beräkningsunderlag	449
	Placeringsriktlinjer	449
	Riktlinjer för hantering av intressekonflikter	449
	Styrelsens ansvar för riktlinjer	449
	Bemyndiganden	449

9 kap. Försäkringsgrupper	450
Vilka företag som ingår i en försäkringsgrupp	450
Kontroll av affärshändelser och avtal inom försäkringsgruppen ..	450
Gruppbaserat kapitalkrav	450
Beräkning av gruppbaserad ekonomisk ställning	450
Gruppbaserad redovisning	451
Undantag från gruppbaserad redovisning	451
Information till försäkringsföretag som ska upprätta en gruppbaserad redovisning	451
Ledningen i ett försäkringsholdingföretag	451
Tystnadsplikt	452
Uppgiftsskyldighet	452
Meddelandeförbud	452
Ansvar	452
Bemyndiganden	452
10 kap. Överlåtelse av försäkringsbestånd	452
Avtal om överlåtelse	452
Stämmans godkännande	453
Handlingar som ska hållas tillgängliga för stämman	453
Registrering av stämmans godkännande	453
Tillstånd till överlåtelse	453
Ansökan om tillstånd till verkställighet	453
Förutsättningar för tillstånd	453
Föreläggande om kompletterande utredning	454
Kungörande av ansökan	454
Yttrande från behörig myndighet	454
När ansökan får prövas	454
Registrering av tillstånd till verkställighet	454
Underrättelser från den övertagande försäkringsgivaren	454
Kungörande av beståndsöverlåtelse i ett annat land inom EES ..	455
Talan i konkurs om återgång av överlåtelseavtal	455
Särskilda bestämmelser om överlåtelse av livförsäkrings- bestånd vid likvidation eller konkurs	455
11 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för försäkringsaktiebolag	455
Tillämpning av allmänna bestämmelser för aktiebolag	455
Hinder mot bildande	455
Bolagsordningens innehåll	455
Bolagsstämma	456
Bolagets ledning	456
Revision	457
Särskilt om vissa penninglån och emissioner i livförsäkrings- aktiebolag som inte får dela ut vinst	457
Särskilt om värdeöverföringar från och överskottshantering i livförsäkringsaktiebolag	457
Ombildning till livförsäkringsaktiebolag som får dela ut vinst ..	458
Minskning av aktiekapitalet och reservfonden	458
Lån m. m. till närstående	460
Fusion	460
Delning	461
Likvidation	462
Försäkringsaktiebolags firma	463
Skadestånd	463
12 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för ömsesidiga försäkringsbolag	463
Inledande bestämmelser	463
Definitioner m.m.	464

Försäkring

	Bildande av ett ömsesidigt försäkringsbolag	464
	Registrering av bolaget	467
	Förlagsinsatser	467
	Bolagets ledning	468
	Bolagsstämma	469
	Revision och särskild granskning	470
	Allmän granskning	470
	Vinstutdelning m.m.	472
	Förlusttäckning och fördelning av överskott i ömsesidiga livförsäkringsbolag	473
	Likvidation	474
	Konkurs	475
	Fusion	475
	Skadestånd	477
	Firma	477
	Registrering m.m.	477
	Straff och vite	477
13 kap.	Associationsrättsliga bestämmelser för försäkringsföreningar	477
	Inledande bestämmelser	477
	Bildande av en försäkringsförening	478
	Föreningens medlemmar m.m.	478
	Förlagsinsatser	479
	Föreningens ledning	479
	Föreningsstämma	479
	Revision och särskild granskning	480
	Överskottsutdelning och annan användning av föreningens egendom	480
	Likvidation	481
	Fusion	482
	Skadestånd	483
	Firma	483
	Straff och vite	483
14 kap.	Tillsyn	484
	Registreringsmyndighet	484
	Tillsynen och dess omfattning	484
	Samarbete med behöriga myndigheter	484
	Underrättelse från ett försäkringsföretag om påbörjad verksamhet	484
	Upplysningar från ett försäkringsföretag	484
	Platsundersökning	484
	Upplysningar från och undersökningar hos andra än försäkringsföretag	484
	Förordnande av aktuarie	485
	Förordnande av revisor	485
	Revisors och särskild granskares rapporteringsskyldighet	485
	Sammanställande av styrelsen eller stämma	486
	Allmänt ombud vid konkurs	486
	Finansinspektionens befogenheter vid ett försäkringsföretags likvidation	486
	Avgifter till Finansinspektionen	486
	Granskning av interna modeller	486
	Bemyndiganden	486
15 kap.	Lämplighetsprövning av ägare i försäkringsaktiebolag	487
	Krav på förvärvstillstånd	487
	Bekräftelse av att ansökan kommit in	487
	Förutsättningar för tillstånd till förvärv	487

Förvärvstillstånd för försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag	487	
Förvärvstillstånd vid nära förbindelser	487	
När beslut i fråga om förvärvstillstånd ska meddelas m.m.	488	
Samråd med behörig myndighet	488	
Beslut om tid för genomförande av förvärv	488	
Anmälningsskyldighet för den som avyttrar	488	
Anmälningsskyldighet för försäkringsaktiebolag	488	
Anmälningsskyldighet för ägare som är juridisk person	488	
Röstförbud	488	
Avyttringsplikt	489	
När aktier inte får medräknas	489	
Förordnande av förvaltare	489	
Bemyndiganden	489	
16 kap. Ingripanden	490	
Ingripande mot försäkringsföretag	490	
Straffavgift	492	
Förseningsavgift	492	
Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift	492	
Ingripande mot försäkringsholdingföretag	493	
Ingripande mot den som saknar tillstånd	493	
Vite	493	
Bemyndigande	493	
17 kap. Överklagande m.m.	493	
Överklagande av Finansinspektionens beslut	493	
Förordnande om att ett beslut ska gälla omedelbart	494	
Förklaring att ärendet onödigt uppehålls	494	
Överklagande av Bolagsverkets beslut	494	
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	494	
Propositioner	494	

Försäkring

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om försäkringsrörelse som drivs av svenska försäkringsföretag. Lagen gäller inte försäkringsrörelse som drivs enligt andra författningar än denna lag.

2 § För utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige gäller lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

Försäkringsföretag

3 § Med försäkringsföretag avses försäkringsaktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag och försäkringsförening.

4 § Med livförsäkringsföretag avses försäkringsföretag som uteslutande eller så gott som uteslutande driver direkt livförsäkringsrörelse eller rörelse avseende återförsäkring av livförsäkring. Andra försäkringsföretag är skadeförsäkringsföretag.

Skadeförsäkring och livförsäkring

5 § Med skadeförsäkring avses en sådan försäkring som anges i 2 kap. 11 § första stycket. Med livförsäkring avses en sådan försäkring som anges i 2 kap. 12 §.

Särskilt om tillämpningen av bestämmelserna om livförsäkring

Tillämpning av bestämmelser om livförsäkring på sjuk- och olycksfallsförsäkring m. m.

6 § Bestämmelserna om livförsäkring, med undantag för 7 kap. 12–14 och 18 §§, får tillämpas på skadeförsäkringar som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 1 och 2 samt på avgångsbidragsförsäkringar.

Bestämmelserna om livförsäkring, med undantag för 5 kap. 3–6 §§ samt 7 kap. 12–14 och 18 §§, behöver inte tillämpas på sådana livförsäkringar som avses i 2 kap. 12 § klasserna I b och IV, om premien är beräknad och bestämd för längst fem år.

Livränta och sjukränta

7 § Ersättning som betalas i form av livränta eller sjukränta utgör livförsäkring om ersättningen betalas från en livförsäkring, och skadeförsäkring om ersättningen betalas från en skadeförsäkring. Om en sådan ränta har köpts i ett livförsäkringsföretag ska den dock i detta företag utgöra livförsäkring.

För sådan livränta eller sjukränta som tillhör skadeförsäkring gäller de särskilda bestämmelserna om livförsäkring i 5 kap. 4–8 §§ samt 10 kap. 16 och 17 §§.

Tjänstepensionsförsäkring

8 § Med tjänstepensionsförsäkring avses livförsäkring som har samband med yrkesutövning och där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller periodiska utbetalningar) är beroende av att en eller flera personer uppnår eller förväntas uppnå en viss ålder samt försäkring som meddelas som tillägg till sådana livförsäkringar.

Återförsäkring

9 § Med återförsäkring avses verksamhet som består i att överta risker som överläts av ett försäkringsföretag eller av en utländsk försäkringsgivare.

Återförsäkringsbolag

10 § Med återförsäkringsbolag avses ett försäkringsaktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag som har fått tillstånd för rörelse som bara avser återförsäkring.

Försäkringstagare och försäkrad

11 § Med försäkringstagare avses den som har ingått ett avtal om försäkring med ett försäkringsföretag. Med försäkrad avses den vars intresse är försäkrat mot en skada eller den vars liv eller hälsa en försäkring gäller för.

Övriga definitioner

Behörig myndighet, EES, försäkringsholdingföretag och specialföretag

12 § I denna lag betyder

1. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över en utländsk försäkringsgivare,
2. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
3. *försäkringsholdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett försäkringsföretag, en utländsk försäkringsgivare eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat och vars huvudsakliga verksamhet är att förvärva och förvalta andelar i dotterföretag som uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsföretag eller utländska försäkringsgivare, och
4. *specialföretag*: ett utländskt företag som, utan att vara försäkringsgivare, övertar risker från ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsgivare och som helt finansierar sin verksamhet genom emissioner av skuldebrev eller någon annan liknande form av finansiering, för vilken rätten till återbetalning är underordnad företagets skyldigheter enligt avtal om riskövertagande.

Intresseföretag

13 § Om ett företag äger andelar i en juridisk person som inte är dotterföretag och utövar ett betydande inflytande över den juridiska personens driftmässiga och finansiella styrning och om ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse mellan företaget och den juridiska personen, är den juridiska personen intresseföretag till företaget.

Om ett företag innehar minst 20 procent av rösterna för samtliga andelar i en annan juridisk person, ska det anses ha sådant inflytande över och sådan förbindelse med denna som avses i första stycket, om inte annat framgår av omständigheterna. Det samma gäller om företagets dotterföretag eller företaget tillsammans med ett eller flera dotterföretag eller flera dotterföretag tillsammans innehar minst 20 procent av rösterna för samtliga andelar i den juridiska personen.

I de fall som avses i första och andra styckena ska sådana rättigheter som tillkommer någon som handlar i eget namn men för en annan fysisk eller juridisk persons räkning anses tillkomma den personen.

Försäkring

Nära förbindelser

14 § Ett försäkringsföretag och ett annat företag ska anses ha nära förbindelser, om

1. det ena företaget direkt eller indirekt genom dotterföretag äger minst 20 procent av kapitalet eller disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i det andra företaget,
2. det ena företaget direkt eller indirekt utgör moderföretag till det andra eller det finns en annan likartad förbindelse mellan företagen, eller
3. båda företagen är dotterföretag till eller har en likartad förbindelse med en och samma juridiska person eller står i ett motsvarande förhållande till en och samma fysiska person.

Nära förbindelser ska även ett försäkringsföretag och en fysisk person anses ha, om

1. den fysiska personen
 - a) äger minst 20 procent av kapitalet i försäkringsföretaget,
 - b) disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i försäkringsföretaget, eller
 - c) på annat sätt har sådant inflytande över försäkringsföretaget att personens ställning motsvarar den som ett moderföretag har i förhållande till ett dotterföretag, eller
2. det finns en annan likartad förbindelse mellan denna person och försäkringsföretaget.

Kvalificerat innehav

15 § Med ett kvalificerat innehav avses enligt denna lag ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget.

16 § Vid bedömningen av om ett innehav är kvalificerat enligt 15 § ska följande bestämmelser i 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument tillämpas:

- 2 § första stycket 1 om depåbevis,
- 4 § första stycket, andra stycket 1–8, samt tredje och femte styckena, om beräkning av innehavet,
- 5 § andra stycket om beräkning av antalet aktier eller röstetal,
- 12 § 1 och 2 om undantag för aktier som innehas för clearing och avveckling eller förvaltas för någon annans räkning,
- 13 § om aktier som ingår i handelslager,
- 14 § om aktier som innehas av marknadsgaranter, samt
- 16 och 17 §§ om undantag för vissa moderföretag.

Vid bedömningen ska det också tillämpas föreskrifter

- om aktier som innehas av marknadsгарanter, som har meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3 lagen om handel med finansiella instrument eller 23 kap. 15 § 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och
- om undantag för vissa moderföretag, som har meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 4 lagen om handel med finansiella instrument.

Det som föreskrivs om aktier i de bestämmelser som ska tillämpas enligt första och andra styckena ska också tillämpas för andra andelar i företag.

Aktier eller andelar som ett värdepappersinstitut eller ett kreditinstitut som driver finansieringsrörelse innehar till följd av verksamhet enligt 2 kap. 1 § 6 lagen om värdepappersmarknaden ska dock inte beaktas vid bedömningen, under förutsättning att

1. rösträtten inte utnyttjas eller används på annat sätt för att ingripa i emittentens förvaltning, samt
2. aktierna eller andelarna avyttras inom ett år från förvärvet.

Det som föreskrivs i fjärde stycket ska också gälla för aktier eller andelar som innehas under motsvarande förutsättningar av ett utländskt värdepappersföretag eller av ett utländskt kreditinstitut som driver finansieringsrörelse.

Land där risken är belägen vid skadeförsäkring

17 § För skadeförsäkring avses med land där risken är belägen

1. det land där försäkringstagaren har sin vanliga vistelseort, om försäkringstagaren är en fysisk person, och
2. det land där det etableringsställe som försäkringen gäller är beläget, om försäkringstagaren är en juridisk person.

När det gäller följande skadeförsäkringar ska dock med land där risken är belägen avses

1. det land som byggnaden är belägen i, om försäkringen avser byggnad eller byggnad och dess innehåll, till den del byggnaden och innehållet omfattas av samma försäkring,
2. det land där fordonet är registrerat, om försäkringen avser ett registreringspliktigt fordon, utom i de fall som avses i 3,
3. det land till vilket fordonet ska införas, om försäkringen avser ett fordon som är registrerat i ett EES-land och som köps i syfte att införas till och stadigvarande brukas i ett annat EES-land, dock endast under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning, och
4. det land där försäkringstagaren har tecknat försäkringen, om försäkringen har en giltighetstid av fyra månader eller mindre och omfattar rese- eller semesterrisker oberoende av försäkringsklass.

Land där åtagandet ska fullgöras vid livförsäkring

18 § För livförsäkring avses med land där åtagandet ska fullgöras

1. det land där försäkringstagaren har sin vanliga vistelseort, om försäkringstagaren är en fysisk person, och
2. det land där det etableringsställe som försäkringen gäller är beläget, om försäkringstagaren är en juridisk person.

Undantag

Undantag för direkt skadeförsäkringsrörelse

19 § I fråga om direkt skadeförsäkringsrörelse får undantag från denna lag i ett enskilt fall beslutas helt eller till vissa delar för

1. ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar, om
 - a) verksamheten inte omfattar kredit- eller borgensförsäkring eller annan ansvarsförsäkring än sådan som enligt 2 kap. 11 § andra stycket behandlas som underordnad,

- b) bolagsordningen eller stadgarna innehåller bestämmelser som tillåter uttaxering från delägare eller medlemmar,
 - c) den årliga premieinkomsten från skadeförsäkringsrörelsen inte överstiger ett belopp som motsvarar fem miljoner euro, och
 - d) minst hälften av premieinkomsten kommer från företagets delägare eller medlemmar, samt
2. lokala skadeförsäkringsbolag som bara meddelar försäkring enligt 2 kap. 11 § första stycket klass 18 (assistans) i form av naturaförmåner och vilkas årliga premieinkomst inte överstiger ett belopp som motsvarar 200.000 euro.

Undantag för direkt livförsäkringsrörelse

20 § I fråga om direkt livförsäkringsrörelse får undantag från denna lag i ett enskilt fall beslutas helt eller till vissa delar för

1. försäkringsföretag som bara tillhandahåller försäkringsförmåner vid dödsfall, om förmånerna inte överstiger den genomsnittliga begravningskostnaden för en avlidna person eller utgår i annan form än pengar, och
2. försäkringsföreningar, om
 - a) stadgarna innehåller bestämmelser som tillåter uttaxering för medlemmar, och
 - b) den årliga premieinkomsten för livförsäkringsrörelse inte överstiger ett belopp som motsvarar fem miljoner euro under en treårsperiod.

Försäkring

Undantag för försäkringsrörelse i utlandet

21 § I fråga om försäkringsrörelse som drivs i utlandet får undantag från denna lag beslutas i ett enskilt fall, om det på grund av innehållet i utländsk rätt eller utländsk rätts-tillämpning finns skäl för det.

Prövningen av frågor om undantag

22 § Frågor om undantag enligt 19–21 §§ prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av synnerlig vikt prövas dock av regeringen. Regeringens prövning sker efter anmälan av Finansinspektionen.

Bemyndiganden

23 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. drivande av försäkringsrörelse för att uppfylla Sveriges åtaganden till följd av avtal mellan Europeiska unionen (EU) och Schweiz, och
2. den genomsnittliga begravningskostnaden enligt 20 § 1.

Övergångsregler för vissa försäkringar

24 § För försäkringar som har tecknats i ett försäkringsaktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag före den 1 januari 2000 gäller kravet på skälighet enligt 7 kap. 4 § första stycket och 19 kap. 5 § försäkringsrörelselagen (1982:713) i deras lydelse före utgången av år 1999, om inte annat avtalas. Detsamma gäller om en sådan försäkring har förnyats efter utgången av år 1999.

25 § För försäkringar som har meddelats av en understödsförening enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar före den 1 april 2011 gäller kravet på skälighet enligt 11 § första stycket första meningen den lagen, om inte annat avtalas. Detsamma gäller om sådana försäkringar har förnyats efter det att den här lagen har börjat tillämpas.

2 kap. Tillstånd för försäkringsföretag

Tillståndsplikt

1 § Försäkringsrörelse får drivas bara efter tillstånd. Tillstånd får ges ett aktiebolag, ett ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening.

Europabolag och europakooperativ

2 § I fråga om europabolag och europakooperativ som driver försäkringsrörelse och som har ett sådant förvaltningsystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar ska följande bestämmelser i denna lag om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

- 2 kap. 4 § 4 om ledningsprövning,
- 4 kap. 9 § första stycket 1 om avtal med eller till förmån för styrelseledamot,
- 9 kap. 11 § om tystnadsplikt,
- 11 kap. 8 § och 13 kap. 17 § om uppgifter inför styrelseval,
- 11 kap. 10 § och 13 kap. 11 § om jäv för styrelseledamot,
- 13 kap. 13 § om överskridande av befogenhet och behörighet,
- 14 kap. 13 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen och närvara vid sådant sammanträde samt delta i överläggningarna, och
- 16 kap. 8 § om återkallelse av tillstånd.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 21 § andra stycket och 26 § lagen (2006:595) om europakooperativ framgår att de i första stycket angivna bestämmelserna om styrelsen eller dess ledamöter ska tillämpas också på ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan eller dess ledamöter.

Förhandsbesked

3 § Finansinspektionen ska, efter ansökan, lämna förhandsbesked om huruvida det krävs tillstånd för en planerad verksamhet.

Förutsättning för tillstånd att driva försäkringsrörelse

Förutsättningar för tillstånd

4 § Ett företag ska ges tillstånd att driva försäkringsrörelse, om

1. bolagsordningen eller stadgarna stämmer överens med denna lag och andra författningar som reglerar ett företags bolagsordning eller stadgar samt i övrigt innehåller de särskilda bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av den planerade verksamheten,
2. den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar företags verksamhet,
3. den som kommer att ha ett kvalificerat innehav i ett försäkringsaktiebolag bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av försäkringsaktiebolaget, och
4. de som avses ingå i styrelsen för företaget och vara verkställande direktör i det, eller dennes ställföreträdare, har de insikter och den erfarenhet som måste krävas av den som deltar i ledningen av ett försäkringsföretag och även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift.

Vid bedömningen enligt första stycket 3 ska kriterierna i 15 kap. 5 § första stycket 1, 3 och 4 samt 6 § beaktas.

Nära förbindelser

5 § Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

Tillståndets varaktighet

Tidsperiod

6 § Tillstånd enligt 4 § ges tills vidare eller, om särskilda omständigheter ger anledning till detta, för bestämd tid, högst tio år, och därutöver till det löpande räkenskapsårets slut.

Vid förlängning av ett tillstånd som har getts ett försäkringsföretag för bestämd tid samt vid ändring av ett meddelat tillstånd gäller 4 och 5 §§ i tillämpliga delar.

Beslut att ansöka om förlängning av tillstånd

7 § Beslut att ansöka om förlängning av ett tillstånd ska i ett försäkringsaktiebolag och ett ömsesidigt försäkringsbolag fattas av bolagsstämman och i en försäkringsförening av föreningsstämman.

Prövning av bolagsordning m.m.

8 § Frågan om godkännande av bolagsordning eller stadgar för ett företag ska prövas i samband med att frågan om företaget ska få tillstånd att driva försäkringsrörelse prövas.

Ett företags beslut om att anta bolagsordning eller stadgar får inte registreras innan bolagsordningen eller stadgarna har godkänts.

9 § Ett försäkringsföretag som har beslutat att ändra sin bolagsordning eller sina stadgar ska ansöka om godkännande av ändringen. Ändringen ska godkännas om bolagsordningen eller stadgarna överensstämmer med denna lag och andra författningar som reglerar ett företags bolagsordning eller stadgar samt i övrigt innehåller de särskilda bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av företagets verksamhet.

Ett försäkringsföretags beslut om ändring av bolagsordning eller stadgar får inte registreras innan det har godkänts.

Kapitalbas när försäkringsrörelsen påbörjas

10 § Ett försäkringsföretag ska när rörelsen påbörjas ha en kapitalbas som uppgår minst till garantibeloppet enligt 7 kap. 17 eller 18 §.

Tillstånd för direkt skadeförsäkringsrörelse

11 § Tillstånd för direkt skadeförsäkringsrörelse ska avse en eller flera av följande försäkringsklasser eller risk som hänför sig till en sådan klass:

1. olycksfall, dock inte försäkring som avses i 12 § klass IV,
2. sjukdom, dock inte försäkring som avses i 12 § klass IV,
3. landfordon (andra än spårfordon),
4. spårfordon,
5. luftfartyg,
6. fartyg,
7. godstransport,
8. brand och naturkrafter,
9. annan sakskada,
10. motorfordonsansvar,
11. luftfartygsansvar,
12. fartygsansvar,
13. allmän ansvarighet,
14. kredit,
15. borgen,
16. annan förmögenhetsskada,
17. rättsskydd, och
18. assistans.

Ett försäkringsföretag får försäkra risker som inte omfattas av företagets tillstånd, om risken är underordnad i förhållande till den risk som omfattas av tillståndet (huvudrisken). En rättsskydds försäkring får dock behandlas som underordnad bara om den avser tvister eller risker med anknytning till högsjöfart under klass 6 eller 12 eller om huvudrisken faller under klass 18. Risker enligt klass 14 och 15 får inte behandlas som underordnade.

Försäkring

Tillstånd för direkt livförsäkringsrörelse

12 § Tillstånd för direkt livförsäkringsrörelse ska avse en eller flera av följande försäkringsklasser eller risk som hänför sig till en sådan klass:

- I. a) försäkring där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller periodiska utbetalningar) är beroende av en persons eller flera personers liv, dock inte försäkringar enligt klass III,
- I. b) försäkring som meddelas som tillägg till försäkring enligt klass I a,
- II. a) försäkring som utfaller vid giftermål,
- II. b) försäkring som utfaller vid födelse,
- III. försäkring som avses i klasserna I a, II a och II b som är anknuten till fonder vilka förvaltas av den som har rätt att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder (fondförsäkring), och
- IV. sjukförsäkring och olycksfallsförsäkring som gäller för längre tid än fem år, under obestämd tid eller till dess den försäkrade uppnått en viss ålder och som inte får sägas upp av försäkringsföretaget eller får sägas upp bara under särskilda förhållanden som anges i försäkringsavtalet.

Tillstånd för rörelse avseende mottagen återförsäkring

13 § Tillstånd för rörelse avseende mottagen återförsäkring ska avse risker som hänför sig till en eller flera av de skade- eller livförsäkringsklasser som anges i 11 och 12 §§.

Tillstånd att uteslutande driva återförsäkringsrörelse

14 § Tillstånd att uteslutande driva återförsäkringsrörelse får endast ges ett aktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag.

Prövningen av ansökan

15 § En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse, liksom frågor om godkännande av bolagsordning eller stadgar enligt 8 eller 9 §, prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen. Regeringens prövning sker efter anmälan av Finansinspektionen.

Finansinspektionens samråd med behörig myndighet

16 § Finansinspektionen ska innan den beslutar i fråga om tillstånd samråda med behörig myndighet i ett annat land inom EES, om företaget

1. är eller kan förväntas bli dotterföretag till en försäkringsgivare, ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag med auktorisation i det landet,
2. är eller kan förväntas bli dotterföretag till moderföretaget till en försäkringsgivare, ett kreditinstitut, ett företag för elektroniska pengar eller ett värdepappersföretag med auktorisation i det landet, eller
3. kontrolleras eller kan förväntas komma att kontrolleras av samma fysiska eller juridiska personer som har ägarkontroll över en försäkringsgivare, ett kreditinstitut, ett företag för elektroniska pengar eller ett värdepappersföretag med auktorisation i det landet.

Om regeringen prövar frågan om tillstånd, ska den information som Finansinspektionen har fått vid samrådet med den behöriga myndigheten överlämnas till regeringen.

*Ansökan om tillstånd**Aktiebolags ansökan före registrering*

17 § Ett aktiebolag får ansöka om tillstånd att driva försäkringsrörelse innan bolaget har registrerats i aktiebolags- eller europabolagsregistret.

Om ett aktiebolag har ansökt om tillstånd inom sex månader från stiftelseurkundens undertecknande, ska tidsfristen i 2 kap. 22 § aktiebolagslagen (2005:551) för när styrelsen ska anmäla bolaget för registrering räknas från tillståndsbeslutet.

Ett ömsesidigt försäkringsbolag och en försäkringsförening ska ansöka om tillstånd innan bolaget respektive föreningen har bildats.

Verksamhetsplan

18 § En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska innehålla en plan för den tilltänkta verksamheten.

Bemyndiganden

19 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. de krav som ska gälla för deltagande i ledningen av ett försäkringsföretag enligt 4 § första stycket 4,
2. de risker som hänför sig till varje försäkringsklass enligt 11 och 12 §§ samt om be-teckningar för grupper av försäkringsklasser enligt 11 §, och
3. vad en verksamhetsplan enligt 18 § ska innehålla.

3 kap. Verksamhet i ett annat land inom EES

Allmänna bestämmelser om sekundäretablering

Underrättelse till Finansinspektionen om avsikt att inrätta en sekundäretablering

1 § Ett försäkringsföretag som inte är ett återförsäkringsbolag, och som avser att in-rätta en filial, agentur eller annat liknande driftställe (sekundäretablering) inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla

1. en plan för den tilltänkta verksamheten, med uppgift om sekundäretableringens organisation och vilken försäkringsverksamhet som ska drivas där, och
2. uppgift om i vilket land sekundäretableringen ska inrättas samt om sekundäretab-leringens adress och dess företrädare.

Om ett försäkringsföretag från en sekundäretablering avser att meddela försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klass 10 (motorfordonsansvar) och som inte ute-slutande avser försäkring av fraktförarens ansvar, ska underrättelsen dessutom inne-hålla en försäkran om att företaget är medlem i motsvarigheten till Trafikförsäkrings-föreningen i det EES-land där sekundäretableringen ska inrättas och ansluten till det landets nationella garantifond.

Meddelande från Finansinspektionen till behörig myndighet

2 § Om förutsättningarna enligt andra stycket är uppfyllda, ska Finansinspektionen inom tre månader från det att en underrättelse enligt 1 § togs emot lämna meddelande om underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där sekundäretableringen avses inrättas. Inspektionen ska samtidigt lämna ett intyg om att försäkringsföretaget har en tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap.

Ett meddelande enligt första stycket ska lämnas om det inte finns skäl att ifrågasätta att

1. försäkringsföretagets organisation är ändamålsenlig,
2. försäkringsföretagets finansiella situation är tillfredsställande med hänsyn till den planerade verksamhetens omfattning och art, eller
3. företrädaren för sekundäretableringen har tillräcklig kompetens och erfarenhet och i övrigt är lämpad att leda verksamheten vid sekundäretableringen.

Underrättelse till försäkringsföretaget om att meddelande lämnas

3 § Finansinspektionen ska underrätta försäkringsföretaget när inspektionen lämnar ett meddelande enligt 2 § första stycket.

När verksamheten får påbörjas

4 § Verksamheten vid en sekundäretablering får påbörjas tidigast två månader efter det att Finansinspektionen har lämnat det meddelande som avses i 2 § första stycket.

Om förutsättningar för inrättande av en sekundäretablering inte finns

5 § Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för att inrätta en sekundäretablering, ska inspektionen meddela beslut om det inom tre månader från det att underrättelsen enligt 1 § togs emot.

Underrättelse om ändrade förhållanden

6 § Om ett försäkringsföretag avser att ändra något av de förhållanden som har angetts i en underrättelse enligt 1 § efter det att en sekundäretablering har inrättats, ska företaget underrätta Finansinspektionen och den behöriga myndigheten minst en månad innan ändringen genomförs.

Finansinspektionens beslut att vägra godkänna en ändring

7 § Om Finansinspektionen finner att en sådan ändring som har angetts i en underrättelse enligt 6 § inte får göras, ska inspektionen meddela beslut om det inom en månad från det att underrättelsen togs emot. Den behöriga myndigheten ska genast underrättas om beslutet.

Särskilda bestämmelser om tjänstepensionsförsäkring vid en sekundäretablering

Underrättelse till Finansinspektionen om uppdrag att meddela tjänstepensionsförsäkring

8 § När ett försäkringsföretag åtar sig ett uppdrag att meddela tjänstepensionsförsäkring från en sekundäretablering, ska företaget lämna en särskild underrättelse till Finansinspektionen. Underrättelsen ska innehålla uppgift om

1. den som i egenskap av arbetsgivare ska betala försäkringspremierna, och
2. det huvudsakliga innehållet i de överenskommelser som ska ligga till grund för försäkringarna.

Meddelande från Finansinspektionen till behörig myndighet

9 § Om förutsättningarna enligt 2 § andra stycket är uppfyllda, ska Finansinspektionen inom tre månader från det att en underrättelse enligt 8 § togs emot lämna meddelande om underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där sekundäretableringen finns.

Underrättelse till försäkringsföretaget om att meddelande lämnas

10 § Finansinspektionen ska underrätta försäkringsföretaget när inspektionen lämnar ett meddelande enligt 9 §.

Underrättelse till försäkringsföretaget om utländska verksamhetsföreskrifter

11 § Om Finansinspektionen med anledning av ett sådant meddelande som avses i 9 § får veta vilka regler för verksamheten som är tillämpliga i det land där sekundäretableringen finns, ska inspektionen underrätta försäkringsföretaget om dessa regler.

När verksamheten får påbörjas

12 § Verksamheten avseende tjänstepensionsförsäkring får påbörjas efter det att företaget har tagit emot en underrättelse från Finansinspektionen enligt 11 §, eller i varje fall två månader efter det att den behöriga myndigheten i det land där sekundäretableringen finns har tagit emot inspektionens meddelande enligt 9 §.

Finansinspektionens beslut om drivande av verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring

13 § Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för företaget att driva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring, ska inspektionen meddela beslut om det inom tre månader från det att underrättelsen enligt 8 § togs emot.

Underrättelse om ändrade förhållanden

14 § Om en sådan ändring som avses i 6 § innebär att verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska påbörjas, ska 8–13 §§ tillämpas i stället för 6 §.

Allmänna bestämmelser om gränsöverskridande verksamhet

Underrättelse till Finansinspektionen om avsikt att driva gränsöverskridande verksamhet

15 § Om ett försäkringsföretag som inte är ett återförsäkringsbolag vill meddela försäkringar från Sverige eller från en sekundäretablering i ett land inom EES för risker belägna i eller för åtaganden som ska fullgöras i något annat EES-land och om detta ska ske utan förmedling av en sekundäretablering i det andra landet (gränsöverskridande verksamhet), ska företaget underrätta Finansinspektionen om det. I underrättelsen ska det anges vilket eller vilka slag av risker eller åtaganden försäkringarna ska omfatta.

Försäkring

Undantag för samförsäkring avseende stora risker

16 § Bestämmelserna i 15 § gäller inte när ett försäkringsföretag i annan egenskap än ledande försäkringsgivare deltar i samförsäkring (koassuransavtal) avseende stora risker.

Med stora risker avses

1. de försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 4–7 samt 11 och 12,
2. de försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 14 och 15, om försäkringstagaren är näringsidkare och den försäkrade risken avser näringsverksamheten, och
3. de försäkringar som anges i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 3, 8–10, 13 och 16, om försäkringstagaren är näringsidkare och minst två av följande förutsättningar är uppfyllda enligt senast fastställda resultat- och balansräkning:
 - a) försäkringstagaren har en balansomslutning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 6.200.000 euro,
 - b) försäkringstagaren har en bruttoomsättning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 12.800.000 euro,
 - c) försäkringstagaren har haft i genomsnitt minst 250 personer anställda.

Om försäkringstagaren ingår i en koncern som avger koncernredovisning, ska förutsättningarna i andra stycket 3 gälla koncernen.

Meddelande från Finansinspektionen till behörig myndighet

17 § Finansinspektionen ska, inom en månad från det att en underrättelse enligt 15 § togs emot, lämna meddelande om underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där den gränsöverskridande verksamheten ska drivas. Finansinspektionen ska samtidigt lämna ett intyg om att försäkringsföretaget har en tillräcklig kapitalbas enligt bestämmelserna i 7 kap. och en upplysning om vilka försäkringsklasser företagets tillstånd för försäkringsrörelse omfattar.

Underrättelse till försäkringsföretaget om att meddelande lämnas

18 § Finansinspektionen ska underrätta försäkringsföretaget när inspektionen lämnar ett meddelande enligt 17 §.

När verksamheten får inledas

19 § Den gränsöverskridande verksamheten får påbörjas tidigast när Finansinspektionen har underrättat företaget enligt 18 §.

Finansinspektionens beslut att inte lämna meddelande till behörig myndighet

20 § Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för företaget att driva gränsöverskridande verksamhet, ska inspektionen inte lämna något meddelande enligt 17 §. Beslut om detta ska fattas inom en månad från det att en underrättelse enligt 15 § togs emot.

Underrättelse om ändrade förhållanden

21 § Om ett försäkringsföretag avser att ändra något av de förhållanden som har angetts i en underrättelse enligt 15 §, efter det att den gränsöverskridande verksamheten har inletts, ska 15–20 §§ tillämpas.

Särskilda bestämmelser för gränsöverskridande verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring

22 § I fråga om ett försäkringsföretags uppdrag att genom gränsöverskridande verksamhet meddela tjänstepensionsförsäkring ska 8–14 §§ tillämpas. Det som där föreskrivs om sekundäretablering ska avse gränsöverskridande verksamhet.

Finansinspektionens skyldighet enligt 9 § att lämna meddelande till behörig myndighet ska vid gränsöverskridande verksamhet gälla om förutsättningarna enligt 2 § andra stycket är uppfyllda. Finansinspektionen ska samtidigt lämna ett intyg om att försäkringsföretaget har en tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap. och en upplysning om vilka försäkringsklasser företagets tillstånd för försäkringsrörelse omfattar.

Bemyndigande

23 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad en verksamhetsplan enligt 1 § första stycket 1 i övrigt ska innehålla.

4 kap. Grundläggande bestämmelser om ett försäkringsföretags rörelse

Stabilitet

1 § Försäkringsrörelse ska drivas med en för rörelsens omfattning och art tillfredsställande soliditet, likviditet och kontroll över försäkringsrisker, placeringsrisker och rörelserisker, så att åtagandena mot försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar kan fullgöras.

Information

2 § Information till försäkringstagare och dem som erbjuds att teckna en försäkring ska vara anpassad efter försäkringens art och tydligt visa försäkringens villkor och värdeutveckling. Även andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar ska ges den information de behöver.

I fråga om tjänstepensionsförsäkringar ska informationen innehålla uppgifter om försäkringsföretaget och dess verksamhet samt om de eventuella överenskommelser som ligger till grund för försäkringarna.

Ett försäkringsbrev ska innehålla uppgifter både om de allmänna försäkringsvillkoren och om de särskilda villkoren för den försäkring som avses i brevet.

God försäkringsstandard

3 § Ett försäkringsföretags rörelse ska drivas enligt god försäkringsstandard.

Försäkringsfrämmande verksamhet

4 § Ett försäkringsföretag får inte driva annan rörelse än försäkringsrörelse och därmed sammanhängande verksamhet.

Upplåning

5 § Ett försäkringsföretag får ta upp eller ta över lån (upplåning) bara om det görs för att effektivisera kapitalförvaltningen eller om det i övrigt är motiverat av försäkringsrörelsen.

I verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring får dock upplåning bara ske om det görs för att tillgodose tillfälliga likviditetsbehov eller för att uppfylla kraven på en tillräcklig kapitalbas i 7 kap.

Utöver första och andra styckena krävs att den samlade upplåningen är av ringa betydelse med hänsyn till rörelsens omfattning och kapitalbasens storlek.

Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om undantag från kravet på att upplåningen ska vara av ringa betydelse.

Förbud mot att ställa säkerhet för tredje man

6 § I verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring får säkerhet inte ställas för tredje man.

Försäkring

Direkt liv- och skadeförsäkringsrörelse i samma företag

7 § Direkt livförsäkringsrörelse får bara förenas med direkt skadeförsäkringsrörelse som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 1 och 2 samt med rörelse avseende återförsäkring av försäkring enligt någon av dessa klasser och av livförsäkring.

Direkt livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse får dock drivas i samma försäkringsföretag, om sådan verksamhet samtidigt drevs vid tidpunkten för under-tecknandet av avtalet om EES, den 2 maj 1992.

Direkt livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse som drivs i samma försäkringsföretag ska hållas åtskilda hos företaget.

Separation av tjänstepensionsförsäkring

8 § Ett försäkringsföretags förvaltning av tillgångar som motsvarar dess åtaganden för tjänstepensionsförsäkring ska hållas åtskild från förvaltningen av företagets övriga tillgångar.

De försäkringstekniska avsättningarna enligt 5 kap. 1 § för tjänstepensionsförsäkring ska hållas åtskilda från försäkringsföretagets övriga avsättningar.

Första och andra styckena gäller inte sådana försäkringar som tecknas för egen räkning av en egenföretagare.

Avtal med en jävskrets om tjänster

9 § Ett försäkringsföretag får inte ingå avtal om tjänster på andra villkor än sådana som företaget normalt tillämpar eller ingå andra avtal på villkor som inte är affärsmässigt betingade med eller till förmån för

1. styrelseledamot eller verkställande direktör i försäkringsföretaget eller i annat företag i samma koncern,
2. aktuarie eller anställd som innehar en ledande ställning inom företaget,
3. den som är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till den som avses i 1 eller 2,
4. den som är besvägrad med den som avses i 1 eller 2 i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller
5. en juridisk person i vilken sådan person som avses i 1–4 har ett väsentligt ekonomiskt intresse i egenskap av delägare.

Första stycket gäller inte i fråga om ställande av säkerhet i verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring.

Finansinspektionen prövar om en anställd har en sådan ledande ställning som avses i första stycket 2.

10 § Försäkringsföretagets styrelse ska behandla ärenden som avses i 9 § första stycket. Den ska vidare i en förteckning föra in uppgifter om de avtal som har träffats.

Försäkringar med solidarisk ansvarighet

11 § Försäkringsföretag får inte utan Finansinspektionens tillstånd meddela försäkringar med solidarisk ansvarighet.

Förbud mot att förespegla återbäring

12 § Försäkringsföretag får inte förespegla framtida återbäring som saknar grund i försäkringsavtalet.

Förbud mot meddelande av nya försäkringar vid likvidation eller konkurs

13 § När ett försäkringsföretag har gått i likvidation eller försatts i konkurs, får det inte meddela nya försäkringar.

Ett försäkringsföretag som har gått i likvidation får dock meddela sådana livförsäkringar som föranleds av gällande försäkringsavtal.

Sekretess m.m.

14 § En personuppgift som anger att en försäkringstagare har vidtagit dispositioner beträffande försäkringsbelopp som utfaller i framtiden till förmån för någon annan och som behandlas enligt personuppgiftslagen (1998:204) får inte lämnas ut till förmanstagaren.

15 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 14 § döms till böter eller fängelse i högst ett år.

16 § Uppgift om genetisk undersökning eller genetisk information som avser en enskild person får inte obehörigen röjas.

I det allmänna verksamhet tillämpas i stället för 14 och 15 §§ samt första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Huvudkontor i Sverige

17 § Ett försäkringsföretag ska ha sitt huvudkontor i Sverige.

Bemyndiganden

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder som ett försäkringsföretag ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet, likviditet och riskhantering som avses i 1 §,
2. vilken information enligt 2 § som ett försäkringsföretag ska lämna till försäkringstagarna, till andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar och till dem som erbjuds att teckna en försäkring i företaget,
3. vilka åtgärder som ett försäkringsföretag ska vidta för att uppfylla de krav på god försäkringsstandard som avses i 3 §, och
4. villkor för upplåning enligt 5 §.

5 kap. Försäkringstekniska avsättningar, förlustutjämningsreserv och bestämmande av premier*Försäkringstekniska avsättningars omfattning*

1 § Ett försäkringsföretags försäkringstekniska avsättningar ska motsvara belopp som krävs för att företaget vid varje tidpunkt ska kunna uppfylla alla åtaganden som skäligen kan förväntas uppkomma med anledning av ingångna försäkringsavtal.

De försäkringstekniska avsättningarna ska motsvara företagens ansvarighet för

1. försäkringsfall, förvaltningskostnader och andra kostnader under resten av avtalsperioden för löpande försäkringar i skadeförsäkringsrörelse (ej intjänade premier och kvardröjande risker) respektive livförsäkringsrörelse (livförsäkringsavsättning),

2. inträffade oreglerade försäkringsfall, kostnader för regleringen av dessa samt återbäring som förfallit till betalning men inte betalats ut (oreglerade skador),
3. sådan återbäring som är garanterad i nominella eller reala belopp (garanterad återbäring), och som inte omfattas av 1 eller 2,
4. sådan återbäring inom livförsäkringsrörelse som är villkorad av värdeförändringar på tillgångar eller av ett visst försäkringstekniskt resultat som försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade står risken för (villkorad återbäring), och
5. fondförsäkringar som försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade står placeringsrisken för (fondförsäkringsåtaganden där försäkringstagaren bär placeringsrisken).

Beräkning vid solidarisk ansvarighet

2 § Om flera försäkringsföretag ansvarar solidariskt för en försäkring, ska det vid beräkningen av det enskilda företags försäkringstekniska avsättningar beaktas bara den del av försäkringen som enligt avtal mellan företagen avser det företaget.

Försäkring

Beräkning av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

3 § Avsättningen för ej intjänade premier ska beräknas så att den alltid motsvarar summan av avsättningarna för varje försäkringsavtal.

Avsättningen för kvardröjande risker ska avse ett för försäkringsföretaget beräknat tillägg som utöver avsättningen för ej intjänade premier behövs för att täcka framtida kostnader som har samband med ingångna försäkringsavtal.

En försäkringsmatematiskt vedertagen beräkningsmetod för kollektiv beräkning av avsättningarna enligt första och andra styckena får dock användas, om avsättningen beräknad enligt en sådan metod ger i stort sett samma resultat som om avsättningen hade beräknats för varje försäkring.

Beräkning av livförsäkringsavsättning

4 § Livförsäkringsavsättningen för direkt försäkring ska beräknas så att den alltid motsvarar summan av avsättningarna för varje livförsäkringsavtal beräknad enligt 5 §. I avsättningen ska det tillägg inräknas som behövs för att täcka alla förluster på grund av att försäkringarna upphör i förtid.

En annan försäkringsmatematiskt vedertagen beräkningsmetod för kollektiv beräkning av avsättningarna får användas, om den ger i stort sett samma resultat som om avsättningen hade beräknats för varje försäkring.

5 § Livförsäkringsavsättningen för ett livförsäkringsavtal om direkt försäkring utgörs av skillnaden mellan det förväntade kapitalvärdet av företags framtida utgifter för försäkringsavtalet och det förväntade kapitalvärdet av de premier företaget ytterligare kan ha att ta ut för försäkringsavtalet (prospektiv beräkningsmetod).

En annan försäkringsmatematiskt vedertagen beräkningsmetod får användas, om avsättningen beräknad enligt en sådan metod inte blir lägre än om en prospektiv beräkningsmetod hade använts eller om den metoden inte är möjlig att tillämpa för försäkringsavtalet.

6 § Beräkningen enligt 4 och 5 §§ ska grundas på antaganden om dödlighet och andra riskmått, räntesats samt driftkostnader som var för sig är betryggande.

Beräkning av avsättningar för tjänstepensionsförsäkring

7 § I verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska de antaganden som avses i 6 § göras på ett aktsamt sätt.

8 § Beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna i verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska göras minst en gång om året.

Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta om undantag från första stycket. Beräkningarna ska dock alltid göras minst vart tredje år.

Beräkning av avsättning för oreglerade skador

9 § För varje anmält försäkringsfall ska en avsättning för oreglerade skador göras. För att beräkna den totala avsättningen för försäkringsfall får försäkringsmatematiskt vedertagna metoder användas, om de leder till en tillräcklig avsättning med beaktande av försäkringsfallens art.

Utjämningsreserv för kreditförsäkring

10 § Skadeförsäkringsföretag som meddelar försäkring enligt 2 kap. 11 § första stycket klass 14 (kreditförsäkring) eller motsvarande återförsäkring ska upprätta en utjämningsreserv för förlusttäckning inom denna försäkringsklass.

Första stycket behöver inte tillämpas av försäkringsföretag vars årliga premieinkomst av kreditförsäkring understiger fyra procent av företagets totala premieinkomst och ett belopp motsvarande 2.500.000 euro.

11 § Avsättningar till utjämningsreserv enligt 10 § ska göras till dess den totala avsättningen uppgår till ett belopp som motsvarar 150 procent av den högsta årliga premieintäkten för egen räkning under de fem föregående räkenskapsåren. Avsättningarna ska för varje räkenskapsår motsvara 75 procent av det tekniska överskottet i kreditförsäkringsrörelsen. Avsättningarna får dock inte överstiga 12 procent av premieintäkten för egen räkning.

Nedsättning av utjämningsreserven får göras bara för att täcka ett tekniskt underskott i kreditförsäkringsrörelsen.

Bestämmande av premier för livförsäkringar och vissa skadeförsäkringar

12 § Premier för livförsäkringar och skadeförsäkringar som meddelas för längre tid än tio år ska bestämmas på grundval av sådana antaganden som avses i 6 §, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till försäkringsföretagets ekonomiska situation.

Bestämmande av premier för tjänstepensionsförsäkringar

13 § Premier för tjänstepensionsförsäkringar ska bestämmas på grundval av sådana antaganden som avses i 7 §, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till företagets ekonomiska situation.

Aktuarie

14 § I ett försäkringsföretag ska de försäkringstekniska utredningarna och beräkningarna utföras under överinseende av en eller flera aktuarier med den insikt och erfarenhet i dessa frågor som fordras med hänsyn till omfattningen och arten av företagets verksamhet.

När en aktuarie har utsetts eller frånträtt sin befattning, ska styrelsen eller den verkställande direktören genast anmäla detta för registrering. En sådan anmälan får också göras av aktuarier.

Återköp och överföring

15 § Om en försäkringstagare har rätt till återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104), ska försäkringsföretaget se till att detta och de närmare villkoren för återköpet eller överföringen framgår av försäkringsavtalet.

16 § Om en försäkringstagare, som har rätt till återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104), vill flytta försäkringens värde till ett annat försäkringsföretag, ska det försäkringsföretag från vilket värdet flyttas så snart som möjligt överföra värdet och de uppgifter om försäkringen som behövs till det andra företaget.

Bemyndiganden

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. de försäkringstekniska avsättningarnas innehåll och beräkning enligt 1–7 och 9 §§, samt
2. villkoren för behörighet att tjänstgöra som aktuarie enligt 14 § första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i ett enskilt fall besluta om undantag från villkoren om behörighet och från kravet på aktuarie.

6 kap. Skuldtäckning och placering av tillgångar m.m.

Skuldtäckning i försäkringsrörelse

1 § Ett försäkringsföretag ska ha tillgångar för skuldtäckning som minst uppgår till ett belopp som svarar mot

1. försäkringstekniska avsättningar för egen räkning,
2. värdet av reservdeposition som en återförsäkringsgivare har ställt hos företaget, och
3. utjämningsreserv för kreditförsäkring enligt 5 kap. 10 och 11 §§.

Skuldtäckningstillgångarna ska placeras och värderas enligt 2–29 §§.

Med försäkringstekniska avsättningar för egen räkning avses de försäkringstekniska avsättningarna inklusive mottagen återförsäkring och med avdrag för avgiven återförsäkring.

Försäkring

Om avgiven återförsäkring inte bidrar till att minska försäkringsföretagets risktagande, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta att avdrag inte får göras för sådan återförsäkring. Om den som har tagit emot återförsäkringen är auktoriserad i ett annat land inom EES, får avdrag inte vägras av skäl som har sin grund i bristande sundhet i återförsäkringsföretagets eller försäkringsföretagets finanser.

Riskspridning m.m.

2 § De tillgångar som används för skuldtäckning ska placeras så att lämplig riskspridning uppnås. Tillgångarna ska, med beaktande av försäkringsföretagets försäkringsåtaganden och förändringar i tillgångarnas framtida värde och avkastning, placeras så att företagets betalningsberedskap är tillfredsställande och den förväntade avkastningen tillräcklig.

Tillgångar för skuldtäckning m.m.

Tillåtna tillgångar för skuldtäckning

3 § För skuldtäckning som avses i 1 § får, med de begränsningar som anges i 4–9 och 12–18 §§, följande tillgångar användas:

1. Obligationer eller andra skuldförbindelser som svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar för.
2. Obligationer eller andra skuldförbindelser som Europeiska unionen eller utländska stater eller centralbanker svarar för.
3. Obligationer eller andra skuldförbindelser som utländsk kommun eller därmed jämförlig utländsk samfällighet med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd svarar för.
4. Obligationer eller andra skuldförbindelser som internationella organisationer svarar för.
5. Fordringar på premie eller andra fordringar på försäkringstagare som har samband med försäkringsavtal, om rättssubjekt som anges i 1–4 svarar för fordran. Ett försäkringsföretag som ingår i en koncern och vars verksamhet uteslutande består i att försäkra risker inom koncernen, får för skuldtäckning även använda fordringar som företaget inom koncernen svarar för. Om en fordran enligt denna punkt skulle ha betalats för mer än tre månader sedan, får den dock inte användas för skuldtäckning.
6. Fordringar på premier för skadeförsäkring får, när flera premieperioder har avtalats och fordringarna avser premier som ännu inte ska betalas för andra perioder än den första, användas för skuldtäckning upp till det belopp som svarar mot avsättningen för försäkringsåtagandet, om avsikten är att åtagandet ska sägas upp vid dröjsmål med betalningen.

7. Skuldförbindelser med säkerhet i företagets livförsäkringsbrev, inom återköpsvärdet.
8. Medel på konto i bank, kreditmarknadsföretag eller utländskt kreditinstitut.
9. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden svarar för. Med kreditinstitut avses bank, kreditmarknadsföretag, Svenska skeppshypotekskassan och Sveriges allmänna hypoteksbank.
10. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett utländskt kreditinstitut svarar för.
11. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för.
12. Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, med undantag av bolag som avses i 13.
13. Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, under förutsättning att bolaget har till uppgift att äga sådana tillgångar som anges i 15.
14. Obligationer eller andra skuldförbindelser och aktier eller andra värdepapper utgivna av ett specialföretag.
15. Fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar i sådan egendom.
16. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för och för vilka panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet. Panträtten ska ligga inom en viss andel av fastighetens eller tomträttens värde.
17. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för och för vilka annan betryggande säkerhet än panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet.
18. Kassa.
19. Andelar i investeringsfonder och i sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, om de förvaldade tillgångarna huvudsakligen består av tillgångar som får användas för skuld täckning. Vid tillämpningen av denna punkt krävs inte en sådan anmälan från fondförvaltaren som avses i den nämnda paragrafen.
20. Beslutad överskjutande skatt.
21. Återförsäkringsgivares fordran hos det avgivande försäkringsföretaget (återförsäkringstagaren) som grundas på att återförsäkringstagaren har hållit kvar tillgångar som motsvarar en avgiven återförsäkring.

3 §¹ För skuld täckning som avses i 1 § får, med de begränsningar som anges i 4–9 och 12–18 §§, följande tillgångar användas:

1. Obligationer eller andra skuldförbindelser som svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar för.
2. Obligationer eller andra skuldförbindelser som Europeiska unionen eller utländska stater eller centralbanker svarar för.
3. Obligationer eller andra skuldförbindelser som utländsk kommun eller därmed jämförlig utländsk samfällighet med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd svarar för.
4. Obligationer eller andra skuldförbindelser som internationella organisationer svarar för.
5. Fordringar på premie eller andra fordringar på försäkringstagare som har samband med försäkringsavtal, om rättssubjekt som anges i 1–4 svarar för fordran. Ett försäkringsföretag som ingår i en koncern och vars verksamhet uteslutande

¹ Denna lydelse träder i kraft den 1 november 2011 enligt lag (2011:461) [red.anm.].

består i att försäkra risker inom koncernen, får för skuldtäckning även använda fordringar som företag inom koncernen svarar för. Om en fordran enligt denna punkt skulle ha betalats för mer än tre månader sedan, får den dock inte användas för skuldtäckning.

6. Fordringar på premier för skadeförsäkring får, när flera premieperioder har avtalats och fordringarna avser premier som ännu inte ska betalas för andra perioder än den första, användas för skuldtäckning upp till det belopp som svarar mot avsättningen för försäkringsåtagandet, om avsikten är att åtagandet ska sägas upp vid dröjsmål med betalningen.
7. Skuldförbindelser med säkerhet i företagets livförsäkringsbrev, inom återköpsvärdet.
8. Medel på konto i bank, kreditmarknadsföretag eller utländskt kreditinstitut.
9. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden svarar för. Med kreditinstitut avses bank, kreditmarknadsföretag och Svenska skeppshypotekskassan.
10. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett utländskt kreditinstitut svarar för.
11. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för.
12. Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, med undantag av bolag som avses i 13.
13. Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, under förutsättning att bolaget har till uppgift att äga sådana tillgångar som anges i 15.
14. Obligationer eller andra skuldförbindelser och aktier eller andra värdepapper utgivna av ett specialföretag.
15. Fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar i sådan egendom.
16. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för och för vilka panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet. Panträtten ska ligga inom en viss andel av fastighetens eller tomträttens värde.
17. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för och för vilka annan betryggande säkerhet än panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet.
18. Kassa.
19. Andelar i investeringsfonder och i sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, om de förvaltade tillgångarna huvudsakligen består av tillgångar som får användas för skuldtäckning. Vid tillämpningen av denna punkt krävs inte en sådan anmälan från fondförvaltaren som avses i den nämnda paragrafen.
20. Beslutad överskjutande skatt.
21. Återförsäkringsgivares fordran hos det avgivande försäkringsföretaget (återförsäkringstagaren) som grundas på att återförsäkringstagaren har hållit kvar tillgångar som motsvarar en avgiven återförsäkring. *Lag (2011:461)*

Försäkring

Användande av aktier och andelar i dotterföretag

4 § Aktier och andelar i dotterföretag får användas för skuldtäckning, om dotterföretaget

1. har till uppgift att direkt eller indirekt äga tillgångar som anges i 3 §,
2. är ett publikt försäkringsaktiebolag,
3. är ett publikt bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag eller fondbolag, eller
4. är ett utländskt företag av det slag som anges i 2 eller 3.

Vid tillämpningen av 12–17 §§ ska de tillgångar som tillhör ett dotterföretag som anges i första stycket 1 behandlas som om tillgångarna ägts direkt av försäkringsföretaget.

För att aktier och andelar i dotterföretag som har till uppgift att äga tillgångar som anges i 3 § 15 eller 16 ska få användas för skuldtäckning, ska byggnader som hör till fastigheter och tomträtter vara brandförsäkrade.

Användande av överlåtbara värdepapper

5 § Andra överlåtbara värdepapper än sådana som avses i 4 § första stycket 1 får användas för skuldtäckning bara om de är kortfristigst realistiska eller upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.

Användande av aktier och andra värdepapper utgivna av ett privat aktiebolag

6 § Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett privat aktiebolag, får användas för skuldtäckning bara om bolaget är ett dotterföretag som anges i 4 § första stycket 1.

Användande av vissa utländska tillgångar

7 § Utländska tillgångar som avses i 3 § 2–4, 8 och 10–13 får användas för skuldtäckning bara i den utsträckning det följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 34 § 1 och 2.

Hinder mot användande av tillgångar som belastas av säkerhetsrätt

8 § Tillgångar får användas för skuldtäckning bara till den del de inte belastas av panträtt eller annan säkerhetsrätt.

Användande av fastigheter m.m.

9 § För att tillgångar enligt 3 § 15 ska få användas för skuldtäckning ska byggnader som hör till fastigheter och tomträtter vara brandförsäkrade. Detsamma gäller byggnader som hör till fastigheter och tomträtter som utgör säkerhet för skuldförbindelser enligt 3 § 16.

Användande av förlagsbevis och förlagsandelsbevis

10 § Förlagsbevis och förlagsandelsbevis ska vid tillämpningen av 12–17 §§ jämföras med tillgångar som anges i 3 § 12 och 13.

Tillåtelse att använda andra tillgångsslag

11 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta att även andra slag av tillgångar än sådana som anges i 3 § tillfälligt får användas för skuldtäckning.

Begränsningar för olika tillgångar

Generella begränsningar

12 § Av det belopp som ska skuldtäckas får en andel om högst

1. 75 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 8–11, varav högst 50 procentenheter får motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 11,
2. 25 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 12,
3. 25 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 13, 15 och 16,
4. 10 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 17, och
5. 3 procent motsvaras av tillgångar som anges i 3 § 18.

Andra överlåtbara värdepapper än sådana som avses i 3 § 19 och 4 § första stycket 1, och som inte omsätts på någon reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, får uppgå till högst 10 procent av de tillgångar som används för skuldtäckning.

Vid tillämpningen av första stycket ska även beaktas ett försäkringsföretags indirekta ägande av tillgångar genom dess innehav av andelar i investeringsfonder eller placeringar i fondföretag som används för skuldtäckning.

Beslut om undantag

13 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om tillfälliga undantag från de begränsningar som anges i 12 § första och andra styckena. Om det finns synnerliga skäl, får Finansinspektionen också besluta om undantag, som inte är tillfälliga, från begränsningarna i 12 § första stycket 1–4.

Sådana undantag som anges i första stycket får även beslutas om

1. det på grund av ändrade antaganden om ränta krävs en väsentlig ökning av livförsäkringsavsättningarna,
2. en anpassning till begränsningarna i 12 § första och andra styckena skulle medföra väsentliga men för kapitalförvaltningen, och
3. försäkringsföretaget har särskilda förutsättningar för att tillgodose kraven i 2 § andra meningen.

Begränsningar för enhandsengagemang

Generella begränsningar

Försäkring

14 § Värdet av en enskild placering får motsvara högst följande andelar av det belopp som ska skuldtäckas:

1. Fem procent om placeringen utgörs av en fastighet, tomträtt eller byggnad eller av en grupp av sådan egendom, om egendomen eller egendomarna är belägna på ett sådant sätt att de från risksynpunkt utgör en investering. Motsvarande ska gälla för andelar i sådan egendom.
2. Fem procent om placeringen utgörs av aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier eller obligationer eller skuldförbindelser från samma emittent eller låntagare, om inte något annat följer av 3 eller 4.
3. Tio procent om placeringen utgörs av aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier eller obligationer eller skuldförbindelser från samma emittent eller låntagare, om denne är sådant rättssubjekt som anges i 3 § 9 eller 10. Det sammanlagda innehavet av sådana tillgångar får uppgå till högst fyrtio procent av det belopp som ska skuldtäckas. Andelen aktier eller andra värdepapper som kan jämföras med aktier från samma emittent får dock inte överstiga fem procent av det belopp som ska skuldtäckas.
4. Tjugofem procent om placeringen utgörs av skuldförbindelser från samma emittent utgivna enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer eller motsvarande utländska skuldförbindelser.

Det sammanlagda innehavet av placeringar enligt första stycket 2–4 som härrör från samma emittent eller låntagare får uppgå till högst tjugofem procent av det belopp som ska skuldtäckas.

Grupper av emittenter m.m.

15 § Begränsningarna i 14 § första stycket 2–4 ska tillämpas på motsvarande sätt för grupper av emittenter eller låntagare med inbördes anknytning. Med en sådan grupp avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet från risksynpunkt därför att någon av dem har direkt eller indirekt ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen eller därför att de utan att stå i sådant förhållande har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan råka i betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

Undantag

16 § Begränsningarna i 14 § 2 och 3 gäller inte sådana i 3 § 1–5 angivna tillgångar som får användas för skuldtäckning.

Beslut om undantag

17 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om tillfälliga undantag från de begränsningar som anges i 14 §.

Lokalisering av tillgångar

18 § De tillgångar som används för skuldtäckning ska, i fråga om skadeförsäkring, finnas inom EES om risken är belägen inom EES och, i fråga om livförsäkring, finnas inom EES om försäkringsföretagets verksamhet utövas inom EES. För risker och verksamhet utanför EES ska de tillgångar som används för skuldtäckning finnas i Sverige.

Trots första stycket får tillgångar finnas utanför EES eller, i fall som avses i första stycket andra meningen, inom EES, om det inte kan antas försämra förmånsrätten enligt 4 a § förmånsrättslagen (1970:979) och lokaliseringen även i övrigt är betryggande.

Valutamatchning

19 § De tillgångar som används för skuldtäckning ska placeras så att risken för valutakursförluster begränsas.

*Placering av tillgångar i verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring**Aktsamhet*

20 § Bestämmelserna i 3 och 5–13 §§ gäller inte för tillgångar som svarar mot försäkringstekniska avsättningar i verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring. För sådana tillgångar gäller, utöver de begränsningar som följer av 2, 4 och 14–19 §§ samt av 21 §, att de ska placeras på det sätt som bäst gagnar de ersättningsberättigades intressen och också i övrigt på ett aktsamt sätt.

Begränsningar

21 § Av det belopp som ska skuldtäckas i verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring får en andel på högst

1. tio procent utgöras av aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier samt obligationer och andra skuldförbindelser, om värdepapperen eller skuldförbindelserna inte är föremål för handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES,
2. tre procent utgöras av kontanta medel,
3. fem procent utgöras av aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier samt obligationer och andra skuldförbindelser från samma emittent eller låntagare, om denne i egenskap av arbetsgivare betalar försäkringspremier till försäkringsföretaget (uppdragsgivande företag), och
4. tio procent utgöras av sådana tillgångar som avses i 3 och som har getts ut av företaget i en grupp av emittenter eller låntagare som ett uppdragsgivande företag ingår i och som har en sådan inbördes anknytning som avses i 15 §.

Undantag från begränsningarna

22 § Begränsningarna i 21 § 3 och 4 gäller inte sådana tillgångar som svenska staten eller en utländsk stat svarar för.

Beslut om undantag

23 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om undantag från de begränsningar som anges i 21 § 1 och 2.

Tillämpning av utländska placeringsregler

24 § Om ett annat land inom EES har bestämmelser som innebär begränsningar för ett försäkringsföretags placering av tillgångar i verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring utöver de bestämmelser som framgår av detta kapitel, ska ett försäkringsföretag som driver sådan verksamhet där, på begäran från behörig myndighet i det landet, tillämpa även de utländska bestämmelserna.

Placering av tillgångar motsvarande villkorad återbäring och fondförsäkringsåtaganden

25 § Bestämmelserna i 2, 3 och 5–19 §§ gäller inte för tillgångar som svarar mot av-sättningar för villkorad återbäring och för fondförsäkringsåtaganden där försäkrings-tagaren bär placeringsrisken. Sådana tillgångar ska placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till åtagandets karaktär.

I verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkring ska de tillgångar som avses i första stycket placeras på det sätt som bäst gagnar de ersättningsberättigades intres-sen och också i övrigt på ett aktsamt sätt samt i enlighet med 21 § 3 och 4 samt 22 §.

Placering av tillgångar i återförsäkringsverksamhet

26 § Bestämmelserna i 3–19 §§, med undantag för 3 § första stycket 14, gäller inte för återförsäkringsbolag. För ett sådant bolag gäller, utöver de begränsningar som följer av 2 § och 3 § första stycket 14, att skuldtäckningstillgångarna ska placeras så att bo-laget på ett lämpligt sätt kan anpassa sig till ändrade ekonomiska omständigheter och till katastrofer som får betydande följder för bolaget. Placeringar i tillgångar som inte handlas på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES ska hållas på aktsamma nivåer.

Försäkring

Värdering av tillgångar som används för skuldtäckning

Värdering till verkligt värde

27 § De tillgångar som används för skuldtäckning ska värderas till verkligt värde. Från detta värde ska avdrag göras för skulder som hänför sig till förvärvet av tillgången.

Värdering av aktier i vissa dotterbolag

28 § För sådana aktier i dotterbolag, som med stöd av 4 § första stycket 1 används för skuldtäckning, får inte fastställas högre värde än det som skulle ha fastställts för till-gångarna sammanlagt, efter avdrag för bolagets skulder, om de ägts direkt av försäk-ringsföretaget. Om försäkringsföretaget inte äger samtliga aktier i dotterbolaget, be-aktas bara så stor del av tillgångarnas värde som svarar mot aktieinnehavet.

Fordringar på någon annan än försäkringstagare

29 § Fordringar på någon annan än försäkringstagare ska beaktas bara till den del de överstiger belopp som gäldenären har att fordra av försäkringsföretaget.

Register över tillgångar som används för skuldtäckning

30 § Ett försäkringsföretag ska föra ett register som vid varje tidpunkt utvisar de till-gångar som används för skuldtäckning och tillgångarnas värde.

Om 4 kap. 8 § är tillämplig på försäkringsföretagets verksamhet, ska företaget föra ett särskilt register för de tillgångar som används för skuldtäckning i verksamheten av-seende tjänstepensionsförsäkring.

Om en tillgång som har antecknats i ett register har upplåtits med sådan rätt att dess fulla värde inte kan utnyttjas för skuldtäckning, ska detta antecknas i registret.

Förmånsrätt

31 § Förmånsrätt enligt 4 a § förmånsrättslagen (1970:979) följer med fordran som

1. grundas på försäkringsavtal, eller
2. avser återbetalning av premier för att ett försäkringsavtal inte har kommit till stånd eller har upphört att gälla.

Förmånsrätten omfattar de tillgångar som finns upptagna i sådana register som anges i 30 § när företaget försätts i konkurs eller utmätning äger rum.

Fordran grundad på avtal om återförsäkring har förmånsrätt efter sådan fordran som anges i första stycket.

Derivatinstrument

32 § Optioner och terminskontrakt eller andra liknande finansiella instrument får användas för att sänka den finansiella risken i ett försäkringsföretag eller för att i övrigt effektivisera förvaltningen av företagets tillgångar.

Placering av premier för fondförsäkring

33 § Premier för fondförsäkringar ska placeras i andelar i sådana till försäkringen anknutna fonder som försäkringstagaren eller den försäkrade från tid till annan bestämmer. Försäkringsföretaget får begränsa antalet fonder i vilka premier får placeras.

Utdelning och ersättning vid inlösen av andelarna får bara användas för förvärv av nya andelar i anknutna fonder och för utbetalning eller betalning av kostnader enligt försäkringsavtalet.

Bemyndiganden

34 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka utländska stater, utländska centralbanker och internationella organisationer som ska omfattas av 3 § 2 och 4,
2. i vilka stater de rättssubjekt som anges ska vara belägna eller ha sitt säte enligt 3 § 3, 8 och 10–13,
3. förutsättningar för användningen av tillgångar utgivna av ett specialföretag enligt 3 § 14,
4. vilket värde som tillgångar som anges i 3 § 15 högst får tas upp till,
5. värdering av fastigheter och tomträtter samt inom vilken andel av värdet panträtten ska ligga enligt 3 § 16,
6. lämplig riskspridning inom de ramar som anges i 14 §,
7. lokalisering av tillgångar enligt 18 § andra stycket,
8. högsta tillåtna valutakursrisk enligt 19 §,
9. värdering till verkligt värde enligt 27 §, och
10. användning av derivatinstrument enligt 32 §.

7 kap. Kapitalbas, solvensmarginal och garantibelopp*Kapitalbas*

Tillräcklig kapitalbas

1 § Ett försäkringsföretag ska vid varje tidpunkt, utöver tillgångar som krävs för skuld-täckning enligt 6 kap. 1 §, ha en tillräcklig kapitalbas.

När verksamheten utövas ska kapitalbasen uppgå minst till en nivå som beräknas med utgångspunkt i verksamhetens omfattning och art (solvensmarginalen) enligt 7–16 §§. Kapitalbasen ska dock aldrig vara mindre än det garantibelopp som anges i 17–20 §§.

Kapitalbasens sammansättning

2 § Kapitalbasen får omfatta följande poster:

1. inbetalt aktiekapital, garantikapital eller verksamhetskapital,
2. övrigt eget kapital med avdrag för utdelning, och
3. obeskattade reserver.

För skadeförsäkringsföretag får utjämningsreserven som ska skuldtäckas enligt 6 kap. 1 § inte ingå i kapitalbasen.

För skadeförsäkringsföretag som tillämpar diskontering av försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador ska, i fråga om försäkring som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 3–18 och motsvarande återförsäkring, kapitalbasen minskas med skillnaden mellan odiskonterade och diskonterade försäkringstekniska avsättningar. För sådan försäkring som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 1 och 2 samt motsvarande återförsäkring ska diskontering av de annuiteter som ingår i avsättningarna göras.

Beslut om att andra poster får ingå i kapitalbasen

3 § Om inte något annat följer av 2 § andra stycket, 17 § andra stycket och 18 § andra stycket, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta att också andra poster än de som anges i 2 § första stycket får ingå i kapitalbasen.

Avräkning från kapitalbasen

4 § Från kapitalbasen enligt 2 § ska försäkringsföretaget i de fall som avses i andra stycket räkna av det bokförda värdet av aktierna eller av det som har skjutits till i annan form (tillskott) i

1. ett försäkringsföretag, ett kreditinstitut, ett institut för elektroniska pengar, ett värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,
2. ett utländskt återförsäkringsföretag,
3. ett försäkringsholdingföretag, eller
4. ett finansiellt institut.

En sådan avräkning ska göras om

1. försäkringsföretagets ägarandel överstiger 10 procent av företagets egna kapital, eller
2. försäkringsföretagets ägarandel understiger 10 procent av företagets egna kapital men
 - a) tillskottet eller summan av tillskotten överstiger 10 procent av det egna kapitalet eller de egna fonderna i företaget eller det sammanlagda bokförda värdet av sådana tillskott överstiger 10 procent av försäkringsföretagets kapitalbas, eller
 - b) företaget är ett intresseföretag eller försäkringsföretaget direkt eller indirekt äger minst 20 procent av kapitalet eller av samtliga röster i företaget.

5 § Avräkning enligt 4 § ska inte göras för tillskott som avser företag som omfattas av samma beräkning av gruppberäknad ekonomisk ställning som försäkringsföretaget enligt 9 kap. 5 §. Avräkning ska inte heller göras för tillskott som avser företag som gemensamt med försäkringsföretaget omfattas av tillsyn enligt lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Kapitalbas när liv- och skadeförsäkringsrörelse drivs i samma företag

6 § Om direkt livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse drivs i samma försäkringsföretag enligt 4 kap. 7 § första eller andra stycket, ska kapitalbasen för livförsäkringsrörelsen respektive skadeförsäkringsrörelsen beräknas och redovisas separat.

Solvensmarginal för skadeförsäkringsrörelse och återförsäkringsrörelse

Utgångspunkter för beräkning av solvensmarginal

7 § Solvensmarginalen ska för skadeförsäkringsrörelse och återförsäkringsrörelse bestämmas med utgångspunkt i premieindex eller skadeindex.

Vid beräkningen ska premie-, ersättnings-, avsättnings- och regressbelopp som avser försäkringsklasserna i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 11–13 eller motsvarande återförsäkring ökas med 50 procent.

Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att statistiska metoder används för att bestämma andelen premier, ersättningar, avsättningar och regressbelopp avseende de försäkringsklasser eller motsvarande återförsäkring som anges i andra stycket.

Premieindex

8 § Premieindex grundas på det högsta av

1. ett belopp som uppgår till under det föregående räkenskapsåret förfallna premier brutto för direkt försäkring och mottagen återförsäkring med avdrag för dels däri ingående skatter och avgifter, dels premier för under samma tid annullerade försäkringsavtal, eller
2. bruttovärdet av de intjänade premierna.

Försäkring

Premieindex utgörs av arton procent av det högsta beloppet enligt första stycket, till den del beloppet motsvarar högst femtio miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager, och sexton procent av återstoden.

Skadeindex

9 § Skadeindex grundas på ett belopp bestående av

1. genomsnittet av utbetalda ersättningar brutto eller kostnader för utförd assistans i direkt försäkring och mottagen återförsäkring för vart och ett av de tre föregående räkenskapsåren med avdrag för mottagna regressbelopp under samma tid, samt
2. en tredjedel av avsättningen för oreglerade skador brutto i direkt försäkring och mottagen återförsäkring vid det föregående räkenskapsårets utgång minskad med en tredjedel av avsättningen för oreglerade skador brutto i direkt försäkring och mottagen återförsäkring vid början av den treårsperiod som slutade med det föregående räkenskapsårets utgång.

Skadeindex utgörs av tjugosex procent av detta belopp till den del beloppet motsvarar högst trettiofem miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager, och tjugotre procent av återstoden.

Om försäkringsrörelsen huvudsakligen omfattar kreditförsäkring eller försäkring som omfattar risker till följd av storm, hagel eller frost, ska beräkningen enligt första stycket göras på grundval av de sju föregående räkenskapsåren.

Beräkning av solvensmarginal

10 § Solvensmarginalen utgörs av det högsta av premieindex eller skadeindex, multiplicerat med en kvot som för de tre närmast föregående räkenskapsåren motsvarar förhållandet mellan, å ena sidan, summan av utbetalda ersättningar och förändringen i avsättningen för oreglerade skador efter avdrag för återförsäkrarens andel samt, å andra sidan, summan av utbetalda ersättningar och förändringen i avsättningen för oreglerade skador utan avdrag för återförsäkrarens andel. Kvoten får dock inte understiga 0,5.

Om försäkringsföretagets verksamhet inte har pågått så länge som förutsätts enligt bestämmelserna om skadeindex, ska solvensmarginalen beräknas med utgångspunkt i premieindex.

11 § Om den beräknade solvensmarginalen för ett försäkringsföretag är lägre än föregående års solvensmarginal, ska solvensmarginalen i stället bestämmas till solvensmarginalen för föregående år multiplicerad med förhållandet mellan de tekniska avsättningarna för oreglerade skador vid utgången av det närmast föregående räkenskapsåret och de tekniska avsättningarna för oreglerade skador i början av det närmast föregående räkenskapsåret. Vid beräkningarna ska återförsäkring inte ingå i de tekniska avsättningarna. Kvoten får inte överstiga 1,0.

Solvensmarginal för livförsäkringsrörelse

Beräkning av solvensmarginal

12 § Solvensmarginalen för livförsäkring som avses i 2 kap. 12 § klasserna I a, II och III utgör summan av följande belopp:

1. fyra procent av den del av försäkringstekniska avsättningar enligt 5 kap. 1 §, som svarar mot åtaganden med en finansiell eller försäkringsteknisk risk för försäkringsföretaget, utan avdrag för avgiven återförsäkring (bruttoavsättning) multiplicerat med en faktor som motsvarar förhållandet för det föregående räkenskapsåret mellan sådana försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för avgiven återförsäkring och bruttoavsättningen; faktorn får dock inte understiga 0,85,

2. en procent av försäkringstekniska avsättningar i övrigt beräknade på det sätt som anges i 1, om
 - a) försäkringstiden överstiger fem år och det belopp som ska täcka driftkostnaderna är bestämt för längre tid än fem år, eller
 - b) avsättningarna är förenade med en rörelserisk för företaget som inte är oväsentlig,
3. tre tiondels procent av samtliga positiva risksummor multiplicerat med en faktor som motsvarar förhållandet för det föregående räkenskapsåret mellan de positiva risksummorna efter avdrag för avgiven återförsäkring och de positiva risksummorna utan sådant avdrag; faktorn får dock inte understiga 0,5, samt
4. tjugofem procent av de nettodriftskostnader som är hänförliga till sådana avtal under föregående räkenskapsår som inte är förenade med någon placeringsrisk för försäkringsföretaget och där det belopp som ska täcka driftkostnaderna inte är bestämt för längre tid än fem år.

För försäkringar enbart för dödsfall ska vid tillämpning av första stycket 3 i stället för tre tiondels procent gälla en tiondels procent om försäkringstiden är högst tre år och femton hundradels procent om försäkringstiden är längre än tre år men högst fem år.

Försäkring

Solvensmarginalen för sjuk- och olycksfallsförsäkringar

13 § Solvensmarginalen för sjuk- och olycksfallsförsäkringar som avses i 2 kap. 12 § klass IV ska bestämmas till summan av ett belopp beräknat enligt 12 § första stycket 1 och solvensmarginalen enligt 7–11 §§.

Solvensmarginalen för tilläggsförsäkringar

14 § Solvensmarginalen för försäkringar enligt 2 kap. 12 § klass I b (tilläggsförsäkring) ska beräknas enligt 7–11 §§.

Beslut angående avgiven återförsäkring

15 § Om återförsäkringsavtalen har försämrats i betydande utsträckning sedan det föregående räkenskapsåret eller om avtalen leder till en endast obetydlig risköverföring, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta att det avdrag som har gjorts på grund av avgiven återförsäkring ska minskas. Om den som har tagit emot återförsäkringen är auktoriserad i ett annat land inom EES, får ett sådant beslut inte ha sin grund i bristande sundhet i återförsäkringsföretagets eller försäkringsföretagets finanser.

Beslut angående belopp som kan återfås från specialföretag

16 § Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att belopp som kan återfås från ett specialföretag enligt avtal om riskövertagande får användas för att minska solvensmarginalen.

Garantibeloppets storlek och absoluta krav på sammansättningen av kapitalbasen

Skadeförsäkringsrörelse

17 § För direkt skadeförsäkringsrörelse ska garantibeloppet enligt 1 § andra stycket uppgå till ett belopp som motsvarar två miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet som Europeiska kommissionen årligen tillkännager. Om rörelsen omfattar försäkring eller risk som hänför sig till någon av klasserna 10–15 som anges i 2 kap. 11 § första stycket, ska dock garantibeloppet uppgå till ett belopp motsvarande tre miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.

Kapitalbasen ska intill en tredjedel av solvensmarginalen motsvaras av poster som anges i 2 § första stycket 1–3, med den begränsning som följer av andra stycket, och, efter godkännande från Finansinspektionen, dolda nettoreserver som har uppkommit

genom värdering av tillgångar i den utsträckning sådana dolda reserver inte är av exceptionell natur. Detsamma gäller garantibeloppet, om det är större än en tredjedel av solvensmarginalen.

Livförsäkringsrörelse och återförsäkringsrörelse

18 § För direkt livförsäkringsrörelse och återförsäkringsrörelse ska garantibeloppet enligt 1 § andra stycket uppgå till ett belopp som motsvarar tre miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.

Kapitalbasen ska intill en tredjedel av solvensmarginalen motsvaras av poster som anges i 2 § första stycket 1–3 och, efter tillstånd av Finansinspektionen, dolda nettoreserver som har uppkommit genom värdering av tillgångar i den utsträckning sådana dolda reserver inte är av exceptionell natur. Detsamma gäller garantibeloppet, om det är större än en tredjedel av solvensmarginalen.

Garantibelopp när direkt skadeförsäkringsrörelse och återförsäkringsrörelse drivs i samma försäkringsföretag

19 § Om ett försäkringsföretag driver både direkt skadeförsäkringsrörelse och återförsäkringsrörelse, gäller kravet på ett garantibelopp på tre miljoner euro eller det högre belopp, grundat på förändringar i det europeiska konsumentprisindexet, som Europeiska kommissionen årligen tillkännager, om verksamheten avseende återförsäkring är av sådan storlek att

1. mottagna premier för återförsäkring uppgår till mer än 10 procent av samtliga premier eller överstiger 50 miljoner euro, eller
2. försäkringstekniska avsättningar för återförsäkring uppgår till mer än 10 procent av samtliga försäkringstekniska avsättningar.

Beslut om nedsättning av garantibelopp

20 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta att garantibeloppet för ett ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening sätts ned med högst en fjärdedel.

Bemyndiganden

21 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. villkor för att ta in, räkna av och bestämma omfattningen av poster i kapitalbasen samt hur den i övrigt ska beräknas enligt 2, 4 och 5 §§ samt 9 kap. 4 §,
2. motsvarande höjning av beräkningskriterierna för solvensmarginalen i fråga om återförsäkring för andra försäkringsklasser än de motsvarande klasserna i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 11–13 enligt 7 § andra stycket,
3. beräkning av kostnader för utförd assistans och annan beräkning av solvensmarginalen för sjukränta enligt 7–11 §§,
4. beräkning av solvensmarginal för återförsäkring av livförsäkring enligt bestämmelserna för livförsäkring i 12 §,
5. beräkning av solvensmarginalen för sjuk- och olycksfallsförsäkring enligt 13 §, och
6. höjning av garantibeloppet för återförsäkring enligt 18 § första stycket.

8 kap. Riktlinjer och beräkningsunderlag

Försäkringstekniska riktlinjer

1 § Ett försäkringsföretag ska upprätta och följa försäkringstekniska riktlinjer. Riktlinjerna ska innehålla principerna för hur

1. premier bestäms,
2. försäkringstekniska avsättningar beräknas,
3. försäkringar återköps och belånas,

4. återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade fördelas,
5. återförsäkring avges och tas emot, och
6. soliditeten ska tillgodoses.

2 § Försäkringstekniska riktlinjer för livförsäkring ska ges in till Finansinspektionen senast den dag de börjar användas.

Tillsammans med riktlinjerna ska det lämnas en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för försäkringsföretaget samt för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Första och andra styckena gäller också vid ändring av försäkringstekniska riktlinjer.

Försäkringstekniskt beräkningsunderlag

3 § De försäkringstekniska riktlinjerna ska kompletteras med ett försäkringstekniskt beräkningsunderlag. Underlaget ska innehålla de antaganden som behövs för att beräkna

1. premier, försäkringstekniska avsättningar, tekniska återköpsvärden och belåningsvärden,
2. gränserna för skyldigheten att teckna återförsäkring och begränsningarna för mottagen återförsäkring,
3. fördelningen av återbäring, och
4. soliditetsreserver.

Försäkring

Om det med hänsyn till försäkringarnas beskaffenhet eller av något annat särskilt skäl saknas anledning att upprätta ett sådant beräkningsunderlag, får försäkringsföretaget helt eller delvis avstå från att göra det.

Placeringsriktlinjer

4 § Ett försäkringsföretag ska upprätta och följa placeringsriktlinjer. Riktlinjerna ska innehålla principerna för placering av samtliga tillgångar och särskilt redovisa principerna för placering av de tillgångar som används för skuldtäckning.

5 § Livförsäkringstagare och de som erbjuds att teckna en livförsäkring i försäkringsföretaget ska informeras om det huvudsakliga innehållet i placeringsriktlinjerna, om det inte med hänsyn till försäkringens särskilda beskaffenhet eller av något annat särskilt skäl saknas anledning till sådan information. Avser verksamheten tjänstepensionsförsäkring, ska informationen ges även till andra ersättningsberättigade på grund av försäkringen.

6 § Bestämmelserna i 2 § om försäkringstekniska riktlinjer ska gälla för placeringsriktlinjer i försäkringsföretag som meddelar tjänstepensionsförsäkring.

Riktlinjer för hantering av intressekonflikter

7 § Ett försäkringsföretag som driver direkt försäkringsrörelse ska upprätta och följa riktlinjer för hantering av intressekonflikter mellan företagets intressenter.

Styrelsens ansvar för riktlinjer

8 § Styrelsen ska fastställa försäkringstekniska riktlinjer, placeringsriktlinjer och riktlinjer för hantering av intressekonflikter. Styrelsen ansvarar för att riktlinjerna följs och ska fortlöpande pröva om de behöver ändras.

Bemyndiganden

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad en redogörelse enligt 2 § ska innehålla,
2. omfattningen av skyldigheten enligt 5 § att lämna information om placeringsriktlinjer och vilka försäkringar som inte ska omfattas av den skyldigheten, och
3. vilka uppgifter som placeringsriktlinjer enligt 6 § ska innehålla.

9 kap. Försäkringsgrupper

Vilka företag som ingår i en försäkringsgrupp

1 § En försäkringsgrupp enligt denna lag består av

1. ett försäkringsföretag och
 - a) dess dotterföretag eller intresseföretag som är försäkringsgivare,
 - b) en annan försäkringsgivare med vilken försäkringsföretaget har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning,
2. ett försäkringsföretag och dess moderföretag som är
 - a) ett försäkringsholdingföretag, eller
 - b) en annan utländsk försäkringsgivare med hemvist utanför EES, eller
3. ett försäkringsföretag och dess moderföretag som är ett annat företag än som avses i 1 och 2 men som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Bestämmelserna i detta kapitel som gäller intresseföretag ska även gälla företag som inte är ett dotterföretag eller intresseföretag, om ägandet i företaget direkt eller indirekt uppgår till minst 20 procent av kapitalet eller av samtliga röster.

2 § En försäkringsgrupp enligt 1 § första stycket omfattar även

1. försäkringsföretagets andra dotterföretag och intresseföretag,
2. andra företag än försäkringsgivare med vilka försäkringsföretaget har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning,
3. företag som försäkringsföretaget är dotterföretag eller intresseföretag till,
4. övriga dotterföretag och intresseföretag till företag som avses i 2 och 3, och
5. företag som har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning med företag som avses i 2 och 3.

Kontroll av affärshändelser och avtal inom försäkringsgruppen

3 § Ett försäkringsföretag som avses i 1 § första stycket ska ha god kontroll över affärshändelser och avtal med andra företag inom försäkringsgruppen samt över deras påverkan på försäkringsföretagets ekonomiska ställning, så att kraven enligt 4 kap. 1 § kan tillgodoses.

Kravet på god kontroll gäller även affärshändelser och avtal mellan försäkringsföretaget och en fysisk person som har ett kvalificerat innehav av aktier i ett försäkringsaktiebolag eller en nära förbindelse med ett försäkringsföretag eller ett annat företag inom försäkringsgruppen.

Gruppbaserat kapitalkrav

4 § Ett försäkringsföretag som avses i 1 § första stycket 1 ska, utöver det som följer av 7 kap. 1 §, ha en kapitalbas som är tillfredsställande med hänsyn till andra företag i försäkringsgruppen (gruppbaserad kapitalbas). När denna kapitalbas bestäms ska 7 kap. 2–4 §§, 5 § första meningen, 17 § andra stycket första meningen och 18 § andra stycket första meningen tillämpas.

Den gruppbaserade kapitalbasen ska uppgå till en nivå som är tillräcklig med hänsyn till andra företag i försäkringsgruppen (gruppbaserad solvensmarginal). När den gruppbaserade solvensmarginalen bestäms ska 7 kap. 7–16 §§ tillämpas.

Beräkning av gruppbaserad ekonomisk ställning

5 § Ett försäkringsföretag som avses i 1 § första stycket 1 och 2 ska göra en beräkning av gruppbaserad kapitalbas och solvensmarginal för att bestämma den ekonomiska ställningen med hänsyn till andra företag i försäkringsgruppen. Beräkningen ska göras enligt en sammanläggnings- och avräkningsmetod. Om det finns skäl för det får beräkningen i stället göras enligt en konsolideringsmetod.

Vid beräkningen ska dotterföretag och intresseföretag som är försäkringsföretag beaktas proportionellt efter försäkringsföretagets innehav, om inte särskilda skäl talar för att de ska beaktas till en annan andel.

Beräkningen ska särskilt tillgodose att avdrag från kapitalbasen görs för dels tillgångar som får ingå i kapitalbasen hos ett annat försäkringsföretag i försäkringsgruppen, dels värden som skapats internt inom gruppen.

Gruppbaserad redovisning

6 § Ett försäkringsföretag som avses i 1 § första stycket ska upprätta och till Finansinspektionen ge in en särskild redovisning som omfattar försäkringsgruppen (gruppbaserad redovisning).

En gruppbaserad redovisning ska innehålla en sammanställning av sådana väsentliga affärshändelser och avtal som avses i 3 §. I de fall som avses i 1 § första stycket 1 och 2 ska redovisningen även innehålla en sådan beräkning som avses i 5 §. Redovisningen ska i det fall som avses i 1 § första stycket 2 upprättas som om moderföretaget är ett försäkringsföretag och särskilt visa detta moderföretags fördelning av kapitalet inom koncernen och intresseföretag.

Försäkring

Undantag från gruppbaserad redovisning

7 § Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett försäkringsföretag helt eller delvis ska undantas från skyldigheten att upprätta och ge in en gruppbaserad redovisning enligt 6 §, om företaget

1. omfattas av en gruppbaserad redovisning eller motsvarande sammanställning som upprättas av ett annat företag, och
2. den ekonomiska ställningen kan antas vara tillfredsställande med hänsyn till kraven i 3 § första stycket och 4 §.

8 § Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att ett företag helt eller delvis ska utelämnas från en gruppbaserad redovisning enligt 6 §, om

1. företaget är beläget i ett land utanför EES där det finns rättsliga hinder för överföring av nödvändig information,
2. företaget är av ringa betydelse med hänsyn till syftet med tillsynen, eller
3. det skulle vara olämpligt eller vilseledande med hänsyn till syftet med tillsynen att låta företaget omfattas av redovisningen.

Information till försäkringsföretag som ska upprätta en gruppbaserad redovisning

9 § Ett företag som ingår i en försäkringsgrupp enligt 1 och 2 §§ och sådana fysiska personer som avses i 3 § andra stycket ska till ett försäkringsföretag som avses i 1 § första stycket lämna de uppgifter som behövs för att upprätta en gruppbaserad redovisning som uppfyller kraven i denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Uppgifterna ska lämnas på försäkringsföretagets begäran så snart det kan ske.

Uppgiftsskyldighet enligt första stycket gäller även en juridisk eller fysisk person i förhållande till ett sådant utländskt företag inom EES som ska upprätta en gruppbaserad sammanställning enligt offentlig reglering som bygger på Europaparlamentets och rådets direktiv nr 98/78/EG av den 27 oktober 1998 om extra tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en försäkringsgrupp.

Ledningen i ett försäkringsholdingföretag

10 § Den som ingår i ledningen för ett försäkringsholdingföretag ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift.

Tystnadsplikt

11 § En styrelseledamot eller annan befattningshavare hos ett företag som vid fullgörande av skyldigheter enligt detta kapitel får kunskap om affärsförhållanden i ett företag eller hos en person som enligt 9 § ska lämna uppgifter, får inte obehörigen röja vad han eller hon fått veta och inte heller utnyttja kunskapen i strid med uppgiftslämnarens intresse.

Uppgiftsskyldighet

12 § Ett företag som vid fullgörandet av skyldigheter enligt detta kapitel får sådan kunskap som avses i 11 §, är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Meddelandeförbud

13 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 12 § får förordna att företaget samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 12 § eller att det pågår en förundersökning eller ett ärende om rättslig hjälp i brottmål.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som har ansökt om rättslig hjälp samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till dess syfte, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förordnandet ska upphöra.

Ansvar

14 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 13 § döms till böter.

Bemyndiganden

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. villkor för att ta in, räkna av och bestämma omfattningen av poster i den gruppbaserade kapitalbasen samt hur den i övrigt ska beräknas enligt 4 §,
2. metodernas användning och innehåll vid beräkning av gruppbaserad ekonomisk ställning enligt 5 §, och
3. den gruppbaserade redovisningens utformning och innehåll samt när handlingarna ska ges in till Finansinspektionen enligt 6 §.

10 kap. Överlåtelse av försäkringsbestånd

Avtal om överlåtelse

1 § Ett försäkringsföretag (det överlåtande företaget) får helt eller delvis överlåta sitt försäkringsbestånd till en annan försäkringsgivare (den övertagande försäkringsgivaren). Överlåtelse får ske till

1. ett svenskt försäkringsföretag, eller
2. en utländsk försäkringsgivare som har tillstånd att driva försäkringsrörelse i Sverige eller som är auktoriserad i ett land inom EES.

Försäkringsbestånd får överlåtas även om det överlåtande företaget har gått i likvidation.

Stämmans godkännande

2 § Ett avtal mellan försäkringsföretag om överlåtelse av försäkringsbestånd ska för att bli giltigt godkännas av stämman i det överlåtande företaget.

Handlingar som ska hållas tillgängliga för stämman

3 § Följande handlingar ska hållas tillgängliga för aktieägarna och de röstberättigade i det överlåtande företaget under minst en vecka före den stämma vid vilken frågan om godkännande av överlåtelseavtalet ska behandlas samt läggas fram på stämman:

1. ett förslag till stämmobeslut,
2. avtalet om överlåtelse,
3. en redogörelse av styrelsen för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av förslagets lämplighet för företaget och för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar,
4. ett yttrande av revisorerna över styrelsens redogörelse enligt 3, samt
5. om årsredovisningen inte ska behandlas på stämman,
 - a) en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med en anteckning om stämmans beslut om företagets vinst eller förlust,
 - b) en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
 - c) en av styrelsen undertecknad redogörelse för sådana händelser efter det att årsredovisningen lämnades som är av väsentlig betydelse för företagets ställning, och
 - d) ett yttrande över den redogörelse som avses i c, undertecknat av företagets revisorer.

Försäkring

Handlingarna ska genast sändas till de aktieägare och de röstberättigade som begär det och uppger sin postadress.

Registrering av stämmans godkännande

4 § När ett avtal om överlåtelse av försäkringsbestånd har godkänts av stämman, ska det överlåtande företaget anmäla stämmans beslut för registrering.

Om en anmälan enligt första stycket inte har gjorts inom fyra månader från beslutet eller om Bolagsverket genom ett beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering av beslutet, har frågan om överlåtelse av försäkringsbeståndet fallit. Om en talan mot stämmans beslut har ogillats, ska tiden dock räknas från den dag när domen vann laga kraft.

Tillstånd till överlåtelse

5 § Ett försäkringsföretag får verkställa ett överlåtelseavtal med tillstånd av Finansinspektionen.

Ansökan om tillstånd till verkställighet

6 § Ansökan om tillstånd att verkställa ett överlåtelseavtal ska göras av såväl det överlåtande företaget som den övertagande försäkringsgivaren. Ansökningarna ska ges in till Finansinspektionen inom fyra månader från det att stämmobeslutet i det överlåtande företaget om godkännande av överlåtelseavtalet registrerades.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningarna och om laga-kraftvunna beslut som har meddelats med anledning av dem.

Om ansökningarna inte har gjorts inom föreskriven tid eller om de har avslagits, ska Bolagsverket förklara att frågan om överlåtelse har fallit.

Förutsättningar för tillstånd

7 § Tillstånd att verkställa ett överlåtelseavtal ska ges, om

1. den rätt som tillkommer försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar inte försämrats,

2. den övertagande försäkringsgivaren har den kapitalbas som krävs sedan överlåtelsen har beaktats, varvid hänsyn har tagits till sådant undantag som kan ha medgetts i enlighet med 5 kap. 16 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, och
3. behörig myndighet i det land där risker är belägna eller där åtaganden ska fullgöras samtycker till överlåtelsen eller inte har yttrat sig.

Om den övertagande försäkringsgivaren saknar tillstånd att driva försäkringsverksamhet i Sverige, ska kapitalbasen intygas av tillsynsmyndighet. Med tillsynsmyndighet avses, för EES-försäkringsgivare, den behöriga myndigheten i dess hemland och, för försäkringsgivare hemmahörande i ett land utanför EES, den behöriga myndigheten i det EES-land som övervakar försäkringsgivarens soliditet.

Föreläggande om kompletterande utredning

8 § Finansinspektionen får förelägga det överlåtande företaget eller den övertagande försäkringsgivaren att komma in med den ytterligare utredning som är nödvändig för att inspektionen ska kunna fastställa att den rätt som tillkommer försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar inte försämras.

Kungörande av ansökan

9 § Om ansökan inte ska avslås genast, ska Finansinspektionen i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som inspektionen finner lämpliga kungöra ansökans innehåll med uppgift om att ett avtal om överlåtelse av försäkringsbestånd har träffats och var avtalet och annan utredning hålls tillgängliga.

Kungörelsen ska innehålla föreläggande för de försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar som berörs av överlåtelsen att på bestämd tid, minst en månad efter kungörelsen, hos Finansinspektionen anmäla om de har något att invända mot ansökan.

Yttrande från behörig myndighet

10 § Innan tillstånd lämnas, ska Finansinspektionen ge den behöriga myndigheten i det land där risker är belägna eller där åtaganden ska fullgöras tillfälle att yttra sig. Om överlåtelsen avser försäkringsavtal som har träffats genom en sekundäretablering i ett annat land, ska även den behöriga myndigheten i det landet ges tillfälle att yttra sig.

När ansökan får prövas

11 § Finansinspektionen får pröva ansökan om tillstånd att verkställa överlåtelseavtalet när myndigheterna som avses i 10 § har yttrat sig eller, om de inte har yttrat sig, tre månader från det att den utländska myndigheten tog emot Finansinspektionens meddelande.

Registrering av tillstånd till verkställighet

12 § När tillstånd att verkställa överlåtelseavtalet har lämnats, ska den övertagande försäkringsgivaren genast anmäla beslutet för registrering. Om den övertagande försäkringsgivaren är en utländsk försäkringsgivare, ska anmälan göras av det överlåtande företaget.

Bolagsverket ska genast registrera beslutet. När registrering har skett övergår ansvaret för det överlåtna försäkringsbeståndet på den övertagande försäkringsgivaren.

Underrättelser från den övertagande försäkringsgivaren

13 § Om överlåtelsen sker till ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsgivare med tillstånd att driva försäkringsrörelse i Sverige ska, sedan överlåtelsen har verkställts, den övertagande försäkringsgivaren lämna en underrättelse om överlåtelsen till varje försäkringstagare som berörs av den. Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta på vilket sätt underrättelsen ska lämnas.

Kungörande av beståndsöverlåtelse i ett annat land inom EES

14 § Om det i ett bestånd av direkt försäkring som har överlåtit ingår risker som är belägna i eller åtaganden som ska fullgöras i ett annat land inom EES, ska Finansinspektionen offentliggöra den tillåtna överlåtelsen i det landet enligt bestämmelserna där. Om överlåtelsebeslutet offentliggörs på motsvarande sätt i det berörda landet, behöver inspektionen inte offentliggöra beslutet där.

Talan i konkurs om återgång av överlåtelseavtal

15 § Om det överlåtande företaget försätts i konkurs sedan tillstånd till överlåtelsen har getts, ska, vid tillämpning av det som föreskrivs i konkurslagen (1987:672) om rätt till talan om återgång av avtal, sådana avtal som avses i 1 § detta kapitel anses ingångna den dag tillstånd att verkställa avtalen gavs.

Särskilda bestämmelser om överlåtelse av livförsäkringsbestånd vid likvidation eller konkurs

16 § När ett livförsäkringsföretag har gått i likvidation eller försatts i konkurs, ska beståndet av livförsäkringar om möjligt överlåtas till en eller flera andra försäkringsgivare som anges i 1 § första stycket.

17 § Tillstånd att verkställa ett överlåtelseavtal vid likvidation eller konkurs ska ges om de förutsättningar som anges i 7 § första stycket 2 och 3 och andra stycket är uppfyllda. I fråga om ett sådant avtal gäller i övrigt 8–15 §§.

11 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för försäkringsaktiebolag*Tillämpning av allmänna bestämmelser för aktiebolag*

1 § För försäkringsaktiebolag gäller föreskrifterna för aktiebolag i allmänhet, om inte något annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet. Hänvisningar i aktiebolagslagen (2005:551) till bestämmelser i samma lag ska i förekommande fall avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i aktiebolagslagen.

I fråga om försäkringsaktiebolag ska det som anges om Bolagsverket i

1. 2 kap. 1 § tredje stycket, 8 kap. 9 och 30 §§ samt 37 § andra stycket aktiebolagslagen i stället gälla Finansinspektionen, och
2. 23 kap. 21 a § aktiebolagslagen i stället gälla Finansinspektionen eller regeringen.

Bestämmelserna i 32 kap. aktiebolagslagen om aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning gäller inte för försäkringsaktiebolag.

Hinder mot bildande

2 § Om teckning av aktier innebär att någon som inte har prövats enligt 2 kap. 4 § första stycket 3 kommer att ha ett kvalificerat innehav i försäkringsaktiebolaget, får bolaget inte bildas utan att en sådan prövning görs. Om personen vid den prövningen inte anses lämplig, får bolaget inte bildas.

Bolagsordningens innehåll

3 § Ett försäkringsaktiebolags bolagsordning ska, utöver det som följer av 3 kap. 1 § aktiebolagslagen (2005:551), innehålla uppgift om huruvida

1. rörelsen ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring, och
2. bolaget ska driva försäkringsrörelse utanför EES.

I ett livförsäkringsaktiebolag gäller, i stället för 3 kap. 3 § aktiebolagslagen, att det i bolagsordningen ska anges hur bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst eller på annat sätt täcka bolagets förlust.

Bolagsstämma

Finansinspektionens skyldighet att kalla till bolagsstämma

4 § Den skyldighet att kalla till bolagsstämma som länsstyrelsen har enligt 7 kap. 17 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) ska för försäkringsaktiebolag i stället gälla för Finansinspektionen.

Inskränkning av beslutanderätten

5 § Utöver 7 kap. 47 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att bolagsstämman i ett försäkringsaktiebolag inte får fatta ett beslut som är ägnat att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för de försäkringstagare eller andra ersättningsberättigade som på grund av försäkringsavtal har rätt till en andel av de ackumulerade vinster som har uppstått i rörelsen.

Talan mot bolagsstämmobeslut

6 § Utöver 7 kap. 50 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller för försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst, att talan får föras mot ett bolagsstämmobeslut som strider mot de försäkringstekniska riktlinjerna eller placeringsriktlinjerna.

Bolagets ledning

Styrelsen

7 § I stället för 8 kap. 1 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att ett försäkringsaktiebolag ska ha en styrelse med minst tre ledamöter. I ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska mer än hälften av styrelseledamöterna vara personer som varken är anställda i bolaget eller anställda eller styrelseledamöter i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag.

I ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska minst en av styrelseledamöterna utses av försäkringstagarna eller av någon intressegrupp som har anknytning till dem. Sådan styrelseledamot får inte vara

1. aktieägare i bolaget,
2. anställd i bolaget, eller
3. aktieägare, anställd eller styrelseledamot i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag.

Uppgifter inför styrelseval

8 § Bolagsstämmans ordförande ska innan styrelseval hålls i ett försäkringsaktiebolag lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller har i andra företag.

Verkställande direktör

9 § I stället för 8 kap. 27 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att styrelsen i ett försäkringsaktiebolag ska utse en verkställande direktör. Den verkställande direktören får inte vara ordförande i styrelsen.

Jäv för styrelseledamot och den verkställande direktören

10 § För försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska andra stycket tillämpas i stället för 8 kap. 23 § andra stycket och 34 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551).

Bestämmelserna om jäv i 8 kap. 23 § första stycket 3 och 34 § första stycket 3 aktiebolagslagen gäller inte om

1. försäkringsaktiebolaget äger samtliga aktier i bolagets motpart, och
2. motparten är ett annat bolag än ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.

Inskränkning av befogenheten

11 § Utöver 8 kap. 41 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att styrelsen eller någon annan ställföreträdare för ett försäkringsaktiebolag inte får företa en rättshandling eller någon annan åtgärd som är ägnad att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för de försäkringstagare eller andra ersättningsberättigade som på grund av försäkringsavtal har rätt till en andel av de ackumulerade vinster som har uppstått i rörelsen.

En ställföreträdare för bolaget får inte heller följa en anvisning av bolagsstämman eller något annat bolagsorgan, om anvisningen inte gäller därför att den strider mot denna lag.

Revision

Kompetenskrav

12 § I stället för 9 kap. 13–16 §§ aktiebolagslagen (2005:551) gäller för försäkringsaktiebolag att minst en revisor som bolagsstämman har utsett ska vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som har avlagt revisorsexamen.

Försäkring

Jäv för revisor och lekmannarevisor

13 § Vid tillämpningen av 9 kap. 17 § och 10 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551) om jäv för revisor och lekmannarevisor ska försäkringsaktiebolag anses som aktiebolag som avses i 9 kap. 13 eller 14 § samma lag.

Särskilt om vissa penninglån och emissioner i livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst

14 § För livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst gäller inte följande bestämmelser i aktiebolagslagen (2005:551):

1. 11 kap. 11 § om upptagande av vissa penninglån,
2. 12 kap. om fondemission,
3. 14 kap. om emission av teckningsoptioner, och
4. 15 kap. om emission av konvertibler.

15 § Ett livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst får inte ta upp ett penninglån på villkor att lånet ska betalas på något annat sätt än med ett nominellt penningbelopp eller med ett penningbelopp som bestäms med hänsyn till förändringar i penningvärdet.

Särskilt om värdeöverföringar från och överskottshantering i livförsäkringsaktiebolag

Vinstutdelning

16 § I ett livförsäkringsaktiebolag får vinstutdelning ske bara om det följer av bolagsordningen.

Bestämmelserna i 19 kap. 13–30 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om vissa publika aktiebolagsförvärv av egna aktier gäller inte för livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.

Användningen av årsvinsten

17 § Årsvinsten i ett livförsäkringsaktiebolag och belopp som förs över från bundet eget kapital till fritt eget kapital i bolaget ska användas för återbäring, i den utsträckning inte

1. vinsten eller det överförda beloppet får tas i anspråk för vinstutdelning eller för att täcka förluster enligt bestämmelser i bolagsordningen, eller
2. annat följer av denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Fördelning av återbäring

18 § Ett livförsäkringsaktiebolag ska gottskriva återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade med en fördelning som utgår från försäkringens bidrag till överskottet, om inte annat följer av bestämmelser i försäkringsavtalet eller i bolagsordningen.

Vid återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska

1. rätten till återbäring bestämmas enligt samma fördelning och principer som skulle ha gällt för försäkringsfall, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till
 - a) det kvarvarande försäkringstagarkollektivets rätt till återbäring, eller
 - b) försäkringsbolagets ekonomiska situation, och
2. avgifter bestämmas på grundval av de kostnader som belöper på återköpet eller överföringen och med beaktande av den fordran som kvarstår mot försäkringstagaren för kostnader som uppkommit i samband med försäkringsavtalets ingående.

Konsolideringsfond

19 § Livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska ha en konsolideringsfond. Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett annat ändamål som anges i bolagsordningen. En sådan nedsättning får bara beslutas av bolagsstämman.

Ombildning till livförsäkringsaktiebolag som får dela ut vinst

20 § Villkor om vinstutdelning som införs i bolagsordningen för ett livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst får godkännas bara om

1. beslutet har biträttits vid bolagsstämman av aktieägare som företräder minst nio tiondelar av samtliga aktier i bolaget,
2. de försäkringstagare vars rätt berörs av villkoret har underrättats om att detta tas in eller ändras,
3. högst femtio procent av de underrättade försäkringstagare som hörts av eller högst tio procent av samtliga underrättade försäkringstagare motsätter sig ändringen,
4. ändringen inte kan antas försämra rätten för försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Första stycket 4 gäller även villkor i bolagsordningen om förlusttäckning.

En sådan underrättelse som avses i första stycket 2 ska ske genom att en redogörelse för ändringen av bolagsordningen och dess konsekvenser tillställs försäkringstagarna på deras senast kända postadress.

Första stycket 2–4 och tredje stycket gäller även när en livförsäkring övergår från en verksamhet där vinstutdelning inte är tillåten till en vinstutdelande verksamhet genom fusion eller överlåtelse av försäkringsbestånd, om det inte finns särskilda skäl för undantag. Det som föreskrivs om godkännande av villkor om vinstutdelning gäller då i stället tillstånd att verkställa fusionsplan och överlåtelseavtal.

21 § För ett livförsäkringsaktiebolag som driver verksamhet utan villkor om vinstutdelning i bolagsordningen och som ska övergå till vinstutdelande verksamhet får sådana villkor om vinstutdelning som avses i 20 § godkännas bara om uppskrivningsfonden, konsolideringsfonden, fonden för verkligt värde och andra övervärden i bolaget, med avdrag för aktiekapitalet och överkursfonden, gottskrivs försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna som återbäring eller på annat sätt.

Minskning av aktiekapitalet och reservfonden

Tillstånd att verkställa minskningsbeslut för återbetalning till aktieägarna

22 § Vid minskning av aktiekapitalet i ett försäkringsaktiebolag för avsättning till fond att användas enligt beslut av bolagsstämman eller för återbetalning till aktieägarna gäller inte 20 kap. 23–29 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället gäller 23–27 §§ detta kapitel.

23 § Om minskningsbeloppet helt eller delvis ska användas för ändamål som avses i 20 kap. 1 § första stycket 2 eller 3 aktiebolagslagen (2005:551), får bolaget inte verkställa minskningsbeslutet utan tillstånd från allmän domstol.

Finansinspektionen får besluta att aktiekapitalet får minskas utan tillstånd från allmän domstol, om bolaget samtidigt vidtar åtgärder som medför att varken bolagets bundna egna kapital eller dess aktiekapital minskar.

Ansökan om tillstånd

24 § Bolaget ska ansöka om tillstånd att verkställa ett minskningsbeslut enligt 23 § hos tingsrätten i den ort där styrelsen har sitt säte. Ansökan ska ges in inom två månader efter det att minskningsbeslutet registrerades. Tillsammans med ansökan ska bolaget ge in ett bevis om att minskningsbeslutet har registrerats.

Inhämtande av Finansinspektionens yttrande och kallelse på borgenärer

25 § Domstolen ska omgående inhämta Finansinspektionens yttrande om och i så fall i vilken utsträckning minskningen kan komma att inverka på den rätt som tillkommer försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar. Om domstolen med hänsyn till yttrandets innehåll finner att minskningen inte bör verkställas, ska ansökan genast avslås. I annat fall ska domstolen kalla bolagets borgenärer och förelägga dem som vill motsätta sig ansökan att senast en viss dag skriftligen anmäla detta hos domstolen. Domstolen ska dock inte kalla de borgenärer vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att den som inte gör någon anmälan ska anses ha medgett ansökan. I kallelsen ska ett kortfattat sammandrag av inspektionens yttrande tas in. Domstolen ska se till att kallelsen skyndsamt kungörs i Post- och Inrikes Tidningar.

Försäkring

När allmän domstol ska lämna tillstånd

26 § Tillstånd ska ges, om inte någon av de borgenärer som har kallats motsätter sig ansökan inom förelagd tid eller om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. Att en försäkringstagare eller någon annan ersättningsberättigad på grund av en försäkring motsätter sig ansökan utgör dock inte något hinder, om Finansinspektionens yttrande ger grund för att ge tillstånd.

Registrering

27 § Domstolen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt 24 § och om laga-kraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Tillstånd till vinstutdelning efter minskningsbeslut för förlusttäckning

28 § I stället för 20 kap. 30 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller för försäkringsaktiebolag att vinstutdelning inte får beslutas utan tillstånd från allmän domstol under tre år efter registreringen av ett beslut om minskning av aktiekapitalet för förlusttäckning. Tillstånd behövs dock inte om aktiekapitalet efter eller i samband med minskningsbeslutet har ökat med minst minskningsbeloppet. I fråga om domstolens tillstånd gäller 24–27 §§ i tillämpliga delar.

Minskning av reservfonden

29 § I stället för 20 kap. 35 § 3 aktiebolagslagen (2005:551) gäller för försäkringsaktiebolag att minskning av reservfonden får ske för återbetalning till aktieägarna eller annat ändamål, om allmän domstol med tillämpning av 24–26 §§ ger tillstånd till minskningen.

Lån m.m. till närstående

30 § I stället för 21 kap. 1–4 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om penninglån och ställande av säkerhet gäller 4 kap. 9 § denna lag för en sådan person som avses i 21 kap. 1 § 2 aktiebolagslagen och för en person eller ett företag som har en sådan anknytning som avses i 3–5 samma paragraf till denna person.

*Fusion**Överlåtande bolag*

31 § Ett försäkringsaktiebolag får vara överlåtande bolag vid en fusion bara om ett annat svenskt försäkringsaktiebolag eller en motsvarande juridisk person med hemvist i ett annat land inom EES än Sverige är övertagande bolag.

Tillämpliga bestämmelser

32 § Vid fusion med ett försäkringsaktiebolag gäller inte 23 kap. 19–21, 22–24 och 45 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället gäller 33–35 §§ detta kapitel. I 37 § finns särskilda bestämmelser om fusion genom absorption av helägt dotterbolag.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

33 § När fusionsplanen gäller i samtliga bolag, ska såväl överlåtande som övertagande bolag ansöka om tillstånd att verkställa planen. Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan göras av det eller de svenska bolag som deltar i fusionen. Ansökan ska göras hos Finansinspektionen. Årenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen. Regeringens prövning sker efter anmälan av Finansinspektionen.

Vid fusion genom kombination ska bolagen dessutom ansöka om tillstånd enligt 2 kap. 4 § och godkännande av bolagsordningen enligt 2 kap. 8 § för det övertagande bolaget. Vid gränsöverskridande fusion gäller detta bara om det övertagande bolaget ska ha sin hemvist i Sverige.

Ansökan enligt första stycket ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen gäller i samtliga bolag och, om fusionsplanen har registrerats enligt 23 kap. 14 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551), senast två år efter det att fusionsplanen har kunnjorts enligt 27 kap. 3 § aktiebolagslagen.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket och Skatteverket om ansökningar enligt första stycket. Finansinspektionen ska vidare underrätta Bolagsverket om laga-kraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

34 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska det prövas att försäkringstagarna och andra borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet.

När en ansökan ska avslås

35 § En ansökan enligt 33 § ska avslås om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
3. vid kombination, revisorsyttrandena enligt 23 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) inte utvisar att de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta,

4. försäkringstagarna och andra borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 34 § eller de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med försäkringstagarnas och andra borgenärens intressen, eller
5. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får tillståndsfrågan förklaras vilande under högst sex månader.

Registrering av fusionen

36 § I stället för det som föreskrivs i 23 kap. 25 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) om tidpunkten för anmälan av fusionen för registrering ska anmälan göras senast två månader från det att Finansinspektionens tillstånd att verkställa fusionsplanen har vunnit laga kraft eller regeringen har meddelat sådant tillstånd.

Försäkring

Absorption av helägt dotterbolag

37 § Vid absorption av ett helägt dotterbolag gäller inte 23 kap. 32 och 33 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället gäller följande.

Moderbolaget ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen hos Finansinspektionen. Ansökan ska ges in senast en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande hos moderbolaget och, om fusionsplanen har registrerats enligt 23 kap. 30 § aktiebolagslagen, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt ska prövas av regeringen. Regeringens prövning sker efter anmälan av Finansinspektionen.

I fråga om ett ärende enligt första stycket gäller 34 och 35 §§ i tillämpliga delar. Det som anges om överlåtande bolag ska avse dotterbolag och det som anges om övertagande bolag ska avse moderbolag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt andra stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar. Bolagsverket ska efter en sådan underrättelse registrera tillståndet enligt 23 kap. 34 § aktiebolagslagen.

Särskilt bokslut

38 § Vid upprättande av ett särskilt bokslut i ett försäkringsaktiebolag enligt 23 kap. 50 § aktiebolagslagen (2005:551) ska det som anges i 6 kap. 4 § andra stycket bokföringslagen (1999:1078) om bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) i stället avse bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ogiltighet

39 § I stället för det som föreskrivs i 23 kap. 52 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551) om att väcka talan gäller följande för ett försäkringsaktiebolag.

Utöver det som föreskrivs i 7 kap. 51 § första stycket aktiebolagslagen och 23 kap. 52 § första stycket samma lag får talan inte väckas efter det att Finansinspektionen genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd att verkställa fusionsplanen eller regeringen har meddelat sådant tillstånd.

Delning

Krav på tillstånd för överlåtelse av viss verksamhet

40 § Ett försäkringsaktiebolag får inte genom delning överlåta verksamhet som bara får drivas efter tillstånd till ett bolag som inte har ett sådant tillstånd.

Undantag från krav på underrättelse till vissa borgenärer

41 § Ett försäkringsaktiebolag behöver inte underrätta sina kända borgenärer enligt 24 kap. 21 § aktiebolagslagen (2005:551).

Inhämtande av Finansinspektionens yttrande

42 § Bolagsverket ska inte kalla ett försäkringsaktiebolags borgenärer enligt 24 kap. 24 § aktiebolagslagen (2005:551). I stället ska verket inhämta ett yttrande från Finansinspektionen. Yttrandet ska innehålla uppgift om huruvida

1. försäkringsaktiebolagets försäkringstagare och andra borgenärer har tillförsäkrats en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet, och
2. de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen kan anses förenlig med försäkringstagares och andra fordringsägares intressen.

Överlämnande av ärendet till allmän domstol

43 § När Finansinspektionen har kommit in med sitt yttrande och den tid inom vilken borgenärerna kan motsätta sig ansökan enligt 24 kap. 25 § aktiebolagslagen (2005:551) har gått ut, ska Bolagsverket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i det överlåtnade bolaget har sitt säte.

När allmän domstol ska avslå en ansökan

44 § I stället för 24 kap. 26 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att allmän domstol ska avslå en ansökan om tillstånd att verkställa delningsplanen om

1. det inte av Finansinspektionens yttrande framgår att
 - a) försäkringsaktiebolagets försäkringstagare och andra borgenärer har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 42 § 1, eller
 - b) de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen kan anses förenlig med försäkringstagares och andra fordringsägares intressen, och
2. det inte visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar.

Att någon av försäkringsaktiebolagets borgenärer motsätter sig ansökan innebär inte att ansökan ska avslås, om Finansinspektionens yttrande ger grund för att tillstånd ska ges.

Om domstolen anser det nödvändigt får den begära att Finansinspektionen kompletterar sitt yttrande.

Likvidation

Tvångslikvidation på grund av Bolagsverkets beslut

45 § Utöver det som föreskrivs i 25 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) om i vilka fall allmän domstol eller Bolagsverket ska besluta att ett bolag ska gå i likvidation gäller för försäkringsaktiebolag att Bolagsverket ska besluta att bolaget ska gå i likvidation om

1. ett tillstånd att driva försäkringsrörelse för bestämd tid har gått ut utan att något nytt tillstånd har beviljats, eller
2. tillståndet att driva försäkringsrörelse har återkallats utan att bolaget i stället har fått ett tillstånd att driva någon annan tillståndspliktig finansiell rörelse.

En fråga om sådan likvidation prövas på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en aktieägare eller på anmälan av Finansinspektionen.

46 § I stället för det som föreskrivs i 25 kap. 11 § första stycket 2 aktiebolagslagen (2005:551) om 8 kap. 3 § första stycket och 16 § årsredovisningslagen (1995:1554) ska 8 kap. 5 och 8 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag gälla för försäkringsaktiebolag.

Finansinspektionens anmälan

47 § Utöver det som föreskrivs i 25 kap. 11 § tredje stycket och 17 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) ska en fråga om likvidation enligt dessa paragrafer också prövas efter anmälan av Finansinspektionen.

Kontrollbalansräkningens innehåll

48 § Utöver det som föreskrivs i 25 kap. 14 § aktiebolagslagen (2005:551) om kontrollbalansräkningens innehåll gäller för försäkringsaktiebolag följande.

Vid beräkningen av det egna kapitalets storlek ska inom linjen tilläggas en post som utvisar den ökning av tillgångarnas sammanlagda värde som skulle följa, om de redovisades till försäljningsvärdet med avdrag för de förväntade försäljningskostnaderna. I fråga om sådana tillgångar som anges i 4 kap. 2 § 4 och 5 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag gäller att de tas upp till anskaffningsvärdet minskat med nödvändiga avskrivningar och nedskrivningar, om ett högre värde erhålls genom detta.

Värdehandlingar som används för skuldtäckning enligt 6 kap. 3 § 1–4, 9–11, 16 och 17 får tas upp till högre värde än det som följer av lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Detta gäller bara om värdehandlingarna kan avyttras till detta högre värde vid sådana tidpunkter att förutsättningarna att infria de försäkringsåtaganden som värdehandlingarna säkerställer kan anses tillfredsställande.

Andra värdehandlingar än de som avses i tredje stycket och som utgörs av reversfordringar som förfaller eller kan sägas upp till betalning av försäkringsaktiebolaget först efter längre tid än ett år får, om det finns särskilda skäl för det, tas upp över det verkliga värdet, dock högst till anskaffningsvärdet.

Försäkring

Hinder mot beslut om upphörande av likvidation

49 § Utöver 25 kap. 45 § aktiebolagslagen (2005:551) gäller att ett beslut om att en likvidation ska upphöra och försäkringsaktiebolagets verksamhet återupptas inte får fattas, om

1. bolaget har fått tillstånd att driva försäkringsrörelse för en bestämd tid och den tiden har gått ut utan att något nytt tillstånd har beviljats, eller
2. bolagets tillstånd att driva försäkringsrörelse har återkallats.

Försäkringsaktiebolags firma

50 § Ett försäkringsaktiebolags firma ska innehålla ordet försäkring.

Skadestånd

51 § Det som föreskrivs i 29 kap. 1–3 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om skadeståndsansvar vid överträdelse av där angivna bestämmelser gäller för försäkringsaktiebolag även vid överträdelse av denna lag.

12 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för ömsesidiga försäkringsbolag

Inledande bestämmelser

Delägare

1 § Delägare i ett ömsesidigt försäkringsbolag är försäkringstagarna. Återförsäkringstagare ska dock inte på grund av återförsäkringen anses som delägare.

I bolagsordningen får det föreskrivas att också de försäkrade, även om de inte samtidigt är försäkringstagare, ska vara delägare för en försäkring som

1. tecknas av en arbetsgivare för att ge försäkringsskydd åt anställda, och
2. grundas på kollektivavtal.

Ansvar för ett ömsesidigt försäkringsbolags förpliktelser

2 § I ett ömsesidigt försäkringsbolag har delägarna inte något personligt betalningsansvar för bolagets förpliktelser.

I bolagsordningen för ett ömsesidigt skadeförsäkringsbolag får det dock föreskrivas att en delägare ska täcka skulder, avsättningar eller förluster i direkt skadeförsäkringsrörelse, som bolaget inte kan täcka genom att ta i anspråk egna tillgångar eller medel, genom att göra kapitaltillskott till bolaget (uttaxering).

En delägars skyldighet enligt andra stycket gäller bara för skadeförsäkring som inte har tecknats av en konsument eller ett dödsbo för enskilt eller i huvudsak enskilt ändamål.

Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om undantag från bestämmelserna i tredje stycket för lokala skadeförsäkringsbolag med en årlig premieinkomst från skadeförsäkringsrörelsen som inte överstiger ett belopp motsvarande fem miljoner euro och där minst hälften av premieinkomsten kommer från bolagets delägare.

Hänvisningar till allmänna bestämmelser för ekonomiska föreningar

3 § När det i detta kapitel hänvisas till lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska det som där sägs om

1. ekonomisk förening avse ömsesidigt försäkringsbolag,
2. medlem avse delägare,
3. stadgar avse bolagsordning, och
4. föreningsstämma avse bolagsstämma.

Hänvisningar i lagen om ekonomiska föreningar till bestämmelser i samma lag ska i förekommande fall avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar.

Definitioner m.m.

4 § Bestämmelserna i 1 kap. 4–7 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om moderförening, dotterföretag, koncern och avancerad elektronisk signatur ska gälla för ömsesidiga försäkringsbolag.

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att bestämmelserna om koncerner i denna lag, i föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag och i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska gälla helt eller delvis för en grupp av företag, som inte utgör en koncern enligt 1 kap. 4 § lagen om ekonomiska föreningar, men som har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning.

Bildande av ett ömsesidigt försäkringsbolag

Stiftare

6 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag bildas av en eller flera stiftare. En stiftare ska vara

1. en fysisk person som är bosatt i ett land inom EES,
2. en svensk juridisk person, eller
3. en juridisk person som har bildats enligt lagstiftningen i ett land inom EES och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom detta område.

Handelsbolag eller motsvarande juridiska personer som har bildats enligt lagstiftningen i ett land inom EES får vara stiftare bara om varje obegränsat ansvarig bolagsman är bosatt inom detta område.

Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta att någon annan än den som har angetts i första och andra styckena får vara stiftare.

7 § Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara stiftare. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud.

8 § Stiftarna anger villkoren för bolagsbildningen och upprättar en bolagsordning. De ska bestämma att ett visst antal försäkringar till minst ett visst sammanlagt belopp ska vara tecknade, innan bolaget får anses bildat. Vid bestämmandet av antal försäkringar och belopp ska hänsyn tas till arten av den planerade rörelsen och till garantikapitalets storlek.

Garantikapital

9 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag får inte bildas utan garantikapital, om det inte finns särskilda skäl för det.

Om det behövs får tillskott av garantikapital göras även under rörelsens gång. Beslut om sådant tillskott ska anmälas för registrering senast sex månader efter beslutet. För registrering krävs att hälften av tillskottet har betalats in. Garantikapitalet är ökat när registrering har skett. Garantikapitalet ska vara helt inbetalat senast sex månader efter registreringen av tillskottet.

Tillskott av garantikapital ska alltid göras med pengar.

10 § Garantikapitalet ska återbetalas när det inte längre behövs för att rörelsen ska kunna drivas ändamålsenligt och en återbetalning är förenlig med bestämmelserna om kapitalbasens sammansättning och storlek i 7 kap. Bestämmelser om villkor för sådan återbetalning finns i 66 §.

Garantikapitalet ska också återbetalas om inte registrering sker enligt 18 §.

Bolagsordning

11 § Ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning ska ange

1. bolagets firma,
2. den ort i Sverige där bolagets styrelse ska ha sitt säte,
3. föremålet för bolagets verksamhet, varvid det ska anges särskilt om rörelsen ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
4. om försäkringsrörelse ska drivas utanför EES,
5. antalet eller lägsta och högsta antalet av de styrelseledamöter, revisorer och eventuella styrelsesuppleanter, som får utses av bolagsstämman, samt tiden för styrelseledamöternas och revisorernas uppdrag,
6. den krets av försäkrade som i denna egenskap är delägare, om inte bara försäkringstagarna är delägare,
7. garantikapitalet,
8. regler för hur rösträtten och förslagsrätten ska utövas och hur beslut ska fattas på stämman, varvid det ska anges särskilt
 - om och hur fullmäktige ska utses samt i vilken utsträckning delägarnas rösträtt ska utövas genom fullmäktige, och,
 - i vilken utsträckning garanterna ska ha rösträtt,
9. för vilka försäkringar, i vilka situationer, intill vilket belopp och i vilken ordning uttaxering kan ske hos delägarna i skadeförsäkringsföretag samt hur uttaxeringen ska genomföras,
10. i vilken ordning garanterna ska betala in det tecknade garantikapitalet,
11. om och i vilken ordning vinst ska delas ut till garanterna och i vilken ordning garantikapitalet ska återbetalas,
12. sättet att sammankalla bolagsstämman,
13. vilka ärenden som ska förekomma på den ordinarie stämman,
14. de regler enligt vilka bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst eller, i ett livförsäkringsbolag, på annat sätt täcka bolagets förlust,
15. antal och sammanlagt belopp av de försäkringar som ska vara tecknade innan bolaget kan anses bildat,

16. hur tillgångarna ska fördelas mellan delägarna vid bolagets upplösning, och
17. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska förekomma, vad som ska gälla för dessa.

Om försäkringsbolaget ska ha euro som redovisningsvaluta, ska detta anges i bolagsordningen.

Stiftelseurkund

12 § Sedan tillstånd att driva försäkringsrörelse har meddelats, ska stiftarna upprätta och skriva under en daterad stiftelseurkund som ska innehålla uppgifter om sättet och tiden för kallelse till den konstituerande stämman.

Teckning av försäkringar

13 § Teckning av försäkringar i bolaget ska ske på stiftelseurkunden eller på en teckningslista som innehåller en kopia av stiftelseurkunden. Tillsammans med stiftelseurkunden ska det finnas kopior av tillståndet att driva försäkringsrörelse och bolagsordningen.

En teckning av försäkring som har gjorts på ett annat sätt än det som anges i första stycket kan göras gällande bara om bolaget registreras utan att tecknaren dessförinnan har anmält felet hos Bolagsverket.

Om en försäkring har tecknats med villkor är teckningen ogiltig. Har ogiltigheten inte anmälts hos Bolagsverket före bolagets registrering, är dock tecknaren bunden fastän han eller hon inte kan återopa villkoret.

Konstituerande stämma

14 § Beslutet om bolagets bildande ska fattas på en konstituerande stämma.

Stiftarna ska kalla dem som har tecknat försäkringar och röstberättigade garanter till den konstituerande stämman enligt bestämmelserna i bolagsordningen om kallelse till bolagsstämma. Stiftarna ska även se till att teckningslistorna och de handlingar som stiftelseurkunden hänvisar till hålls tillgängliga för tecknarna under minst en vecka före stämman på den plats som har angetts i kallelsen.

Om alla försäkringar tecknas vid stämman och alla de som har tecknat försäkringar och röstberättigade garanter är ense, kan beslutet om bolagets bildande fattas även om någon kallelse till stämman inte har skett.

På den konstituerande stämman ska stiftarna lägga fram stiftelseurkunden och de till den fogade handlingarna i original. Stiftarna ska lämna uppgifter om antalet tecknade försäkringar, det sammanlagda beloppet av dessa och det belopp som har inbetalats på garantikapitalet. Samtliga uppgifter ska föras in i protokollet.

Beslut vid konstituerande stämma

15 § Om det vid den konstituerande stämman inte visas att försäkringar har tecknats till minst det antal och det sammanlagda belopp som anges i bolagsordningen samt att garantikapitalet har betalats in till den andel som föreskrivs i bolagsordningen, har frågan om bolagets bildande fallit.

Om flertalet av de närvarande röstberättigade röstar för beslutet att bilda bolaget, är bolaget bildat. I annat fall har frågan om bolagets bildande fallit.

När ett ömsesidigt försäkringsbolag är bildat, ska en styrelse och revisorer väljas.

I fråga om den konstituerande stämman gäller i övrigt bestämmelserna om stämma i denna lag, lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och bolagsordningen.

Betalning av försäkringar och garantikapital

16 § En skuld på grund av teckning av garantikapital får inte kvittas mot en fordran hos bolaget.

Bolaget får inte överlåta eller pantsätta fordringar på garantikapital.

17 § Betalningar i pengar av försäkringar och garantikapitalet ska ske genom insättning på ett särskilt konto som stiftarna har öppnat för ändamålet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett motsvarande utländskt kreditinstitut i ett land inom EES. Belopp som har satts in på kontot får lyftas av bolaget först när styrelsen har valts.

Om frågan om bolagets bildande har fallit eller om teckningen av försäkringar eller garantikapital av annat skäl inte är bindande, ska de inbetalda beloppen betalas tillbaka enligt 19 § andra stycket.

Registrering av bolaget

Förutsättningar för registrering

18 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag ska anmälas för registrering senast sex månader efter beslutet om tillstånd att driva försäkringsrörelse.

För registrering av ett ömsesidigt försäkringsbolag, där garantikapital ska finnas, krävs att hela garantikapitalet är inbetalt.

Försäkring

Verkan av att registrering inte sker

19 § Frågan om bolagsbildning faller, om

1. någon anmälan för registrering av bolaget inte har gjorts inom föreskriven tid, eller
2. Bolagsverket genom ett beslut som vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om sådan registrering eller har vägrat registrering av bolaget.

Om frågan om bolagsbildning har fallit, ansvarar styrelseledamöterna solidariskt för återbetalningen av de belopp som har betalats på grund av garantiavtalet eller de tecknade försäkringarna. Uppkommen avkastning ska läggas till beloppen och avdrag ska göras för kostnaderna på grund av åtgärder enligt 20 § tredje meningen.

Rättshandlingar före bolagets registrering

20 § Innan det ömsesidiga försäkringsbolaget har registrerats, kan det inte förvärva rättigheter eller åta sig skyldigheter. Det kan inte heller föra talan inför domstol eller någon annan myndighet. Styrelsen kan dock föra talan i mål rörande bolagsbildningen och i övrigt vidta åtgärder för att erhålla de belopp som tecknats som garantikapital.

21 § För en åtgärd som vidtas på bolagets vägnar före registreringen svarar de som har deltagit i åtgärden eller beslutet om denna solidariskt. När bolaget har registrerats, övergår ansvaret på bolaget, om förpliktelsen följer av stiftelseurkunden eller har tillkommit efter det att bolaget har bildats.

22 § Om det har slutits avtal för bolaget före registreringen gäller följande. En avtalspart som inte kände till att bolaget inte var registrerat, kan frånträda avtalet till dess att bolaget har registrerats. En avtalspart som kände till att bolaget inte var registrerat kan, om annat inte har avtalats, frånträda avtalet bara om frågan om bolagets bildande har fallit enligt 19 §.

Förlagsinsatser

23 § Ömsesidiga försäkringsbolag ska i bolagsordningen kunna ange att kapital får tillskjutas i enlighet med det som gäller om förlagsinsatser enligt 5 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Det som föreskrivs i 5 kap. 1 § andra stycket lagen om ekonomiska föreningar om det högsta beloppet av förlagsinsatser från andra än medlemmar ska inte gälla för ömsesidiga försäkringsbolag. I stället får summan av sådana insatser efter tillskottet uppgå till högst summan av övrigt eget kapital.

Om det finns synnerliga skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om högre förlagsinsatser än som anges i andra stycket.

Bolagets ledning

Tillämpliga bestämmelser om bolagets ledning

24 § Bestämmelserna i 6 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om föreningens ledning ska gälla även för ömsesidiga försäkringsbolag med de tillägg som följer av 25–31 §§.

Styrelsen

25 § Bestämmelsen i 6 kap. 4 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om att styrelseledamöter ska vara medlemmar i föreningen ska inte gälla för ömsesidiga försäkringsbolag.

I ett ömsesidigt försäkringsbolag ska mer än hälften av styrelseledamöterna vara personer som varken är anställda i bolaget eller anställda eller styrelseledamöter i företaget som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag.

Uppgifter inför styrelseval

26 § Bolagsstämmans ordförande ska innan styrelseval hålls i ett ömsesidigt försäkringsbolag lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller har i andra företag.

Verkställande direktör

27 § I ett ömsesidigt försäkringsbolag ska styrelsen utse en verkställande direktör. Den verkställande direktören får inte vara ordförande i styrelsen.

Jäv för styrelseledamot och den verkställande direktören

28 § Bestämmelserna i 6 kap. 10 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om jäv för en styrelseledamot eller den verkställande direktören gäller även en fråga om avtal mellan det ömsesidiga försäkringsbolaget och en juridisk person som styrelseledamoten eller den verkställande direktören ensam eller tillsammans med någon annan får företräda. Detta gäller dock inte om

1. det ömsesidiga försäkringsbolaget äger samtliga aktier i bolagets motpart, och
2. motparten är ett annat bolag än ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.

Generella inskränkningar

29 § Utöver 6 kap. 13 § första stycket och 7 kap. 16 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att beslut, rättshandlingar eller andra åtgärder enligt dessa bestämmelser inte heller får fattas eller företas till nackdel för garantier eller ersättningsberättigade som på grund av försäkringsavtal har rätt till en andel av de ackumulerade vinster som har uppstått i rörelsen.

30 § Bestämmelserna i 6 kap. 13 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om förbud för en ställföreträdare att följa vissa föreskrifter av föreningsorgan gäller även föreskrifter som står i strid med bestämmelser i denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Överskridande av befogenhet eller behörighet

31 § Bestämmelsen i 6 kap. 14 § första meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om en ställföreträdare överskridande av befogenhet ska inte gälla när styrelsen eller den verkställande direktören har överträtt en föreskrift om föremålet för bolagets verksamhet eller andra föreskrifter som har meddelats i bolagsordningen eller av ett annat bolagsorgan.

Om ställföreträdaren har företagit en rättshandling för bolaget och då har handlat i strid med bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar om föreningsorganens behörighet, gäller rättshandlingen inte mot bolaget.

Bolagsstämma

Tillämpliga bestämmelser om bolagsstämma

32 § Bestämmelserna om föreningsstämma i 7 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska gälla för ömsesidiga försäkringsbolag med de undantag och tillägg som följer av 33–41 §§.

Rösträtt för garant

33 § Garanters rätt att besluta i ett ömsesidigt försäkringsbolags angelägenheter utövas vid bolagsstämman. Bestämmelserna i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om rösträtt för medlemmar gäller även garant, om en garant enligt bolagsordningen har rösträtt på bolagsstämman.

Ombud och biträden

34 § Bestämmelserna om vem som får vara ombud eller biträde i 7 kap. 2 § andra och tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska inte gälla för ömsesidiga försäkringsbolag.

Försäkring

Fortsatt bolagsstämma

35 § Bestämmelserna om uppskov med beslut till fortsatt stämma i 7 kap. 4 § tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, ska gälla för ömsesidiga försäkringsbolag, om en tiondel av de närvarande röstberättigade begär det.

Förslagsrätt

36 § Den förslagsrätt som tillkommer delägarna enligt 7 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar får inskränkas i ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning om fullmäktige har utsetts.

Finansinspektionens skyldighet att kalla till bolagsstämma

37 § Den skyldighet att kalla till stämma som länsstyrelsen har enligt 7 kap. 7 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska för ömsesidiga försäkringsbolag i stället gälla för Finansinspektionen.

Fullmäktige m.m.

38 § Utöver bestämmelserna i 7 kap. 12 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om fullmäktige gäller för ömsesidiga försäkringsbolag att minst hälften av fullmäktige ska utses av delägarna eller av organisationer som kan anses företräda delägarnas intressen.

Bestämmelserna om längsta mandattid och vem som kan utses till fullmäktig i 7 kap. 12 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska inte gälla för ömsesidiga försäkringsbolag.

Om fullmäktige utsetts, får bestämmelser tas in i bolagsordningen om att redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen ska tillhandahållas enligt 7 kap. 8 § lagen om ekonomiska föreningar genom att fram till bolagsstämma hållas tillgängliga för medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar på bolagets webbplats.

Delägarna har rätt att närvara och yttra sig vid ett fullmäktigesammanträde, om inte annat anges i bolagsordningen.

Ändring av bolagsordningen

39 § I stället för 7 kap. 14 § första stycket andra och tredje meningarna lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att ett beslut att ändra bolagsordningen i ett ömsesidigt försäkringsbolag är giltigt om två tredjedelar av samtliga röstande har förenat sig om det.

40 § En ändring av villkor om vinstutdelning till garant eller innehavare av förlagsandelar eller om förlusttäckning i ett ömsesidigt livförsäkringsbolags bolagsordning får godkännas bara om ändringen inte kan antas försämra rätten för försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

41 § Om ett beslut att ändra bolagsordningen avser delägarnas ansvarighet vid uttaxering enligt 2 § andra stycket, får beslutet inte tillämpas tidigare än ett år efter registreringen av beslutet, om inte samtliga delägare har biträtt det.

Efter registrering ska beslutet genast kungöras i Post- och InrikesTidningar och den eller de ortstidningar som styrelsen bestämmer. Dessutom ska en underrättelse om beslutet sändas till varje delägare vars postadress är känd.

Den som är delägare när beslutet fattas men som inte samtycker till beslutet har rätt att inom ett år från beslutets registrering häva försäkringsavtalet utan att rätta sig efter den uppsägningstid som annars skulle ha gällt. Om avtalet hävs har delägare rätt att få ut den på försäkringen belöpande andelen av ej intjänade premier och återbäring. Beräkningen av denna andel ska göras för den tidpunkt då avtalet upphör att gälla.

Revision och särskild granskning

Tillämpliga bestämmelser om revision och särskild granskning

42 § Bestämmelserna i 8 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om revision och särskild granskning ska gälla för ömsesidiga försäkringsbolag med de avvikelser och tillägg som följer av 43 §.

Kompetenskrav m.m.

43 § I ett ömsesidigt försäkringsbolag ska minst en revisor utses av bolagsstämman.

Bara den som är auktoriserad revisor, godkänd revisor som har avlagt revisorsexamen eller annan godkänd revisor får vara revisor i ett ömsesidigt försäkringsbolag. Minst en av de revisorer som bolagsstämman har utsett ska vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som har avlagt revisorsexamen.

Bestämmelserna i 8 kap. 18 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om registrering av revisor ska även gälla för revisor som har utsetts enligt denna paragraf.

Allmän granskning

44 § Om inte något annat anges i bolagsordningen, får det i ett ömsesidigt försäkringsbolag utses en eller flera personer (lekmannarevisorer) att utföra sådan granskning som anges i 46 §.

Bestämmelserna om revisorer i denna lag och lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar är inte tillämpliga på lekmannarevisorer.

45 § För en lekmannarevisor får en eller flera suppleanter utses. Bestämmelserna i denna lag om lekmannarevisor gäller i tillämpliga delar även suppleant.

Lekmannarevisorns uppgifter

46 § Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

47 § Lekmannarevisorn ska följa bolagsstämmans anvisningar, om de inte strider mot lag, bolagsordningen eller god sed.

48 § Lekmannarevisorn ska efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till bolagsstämman. Bestämmelser om rapportens innehåll och den tidpunkt då den ska lämnas till bolagets styrelse finns i 56 §.

49 § Lekmannarevisorn får inte underteckna en sådan revisionsberättelse som avses i 8 kap. 13 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Tillhandahållande av upplysningar m.m.

50 § Styrelsen och den verkställande direktören ska ge lekmannarevisorn tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning lekmannarevisorn anser vara nödvändig. De ska lämna de upplysningar och det biträde som lekmannarevisorn begär.

Samma skyldigheter har styrelsen, den verkställande direktören, revisorn och lekmannarevisorn i ett dotterbolag gentemot en lekmannarevisor i moderbolaget.

Hur en lekmannarevisor utses

51 § En lekmannarevisor väljs av bolagsstämman, om inte bolagsordningen innehåller bestämmelser om att lekmannarevisorn ska utses på något annat sätt.

Obehörighetsgrunder

52 § Den som är underårig eller i konkurs eller har fått näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara lekmannarevisor.

Jäv

53 § Lekmannarevisor får inte den vara som

1. är styrelseledamot, verkställande direktör eller innehar en befattning i ledande ställning i försäkringsbolaget eller dess dotterföretag eller biträder vid bolagets bokföring eller medelsförvaltning eller bolagets kontroll däröver,
2. är anställd hos eller på något annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till försäkringsbolaget eller till någon som avses i 1,
3. är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder bolaget vid bokföringen eller medelsförvaltningen eller bolagets kontroll däröver,
4. är gift med eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses i 1,
5. är besvägrad med en person som avses i 1 i rätt upp- eller nedstigande led eller är gift med den andres syskon, eller
6. står i låneskuld till bolaget eller något annat företag i samma koncern eller har en förpliktelse som ett sådant företag har ställt säkerhet för.

Den som enligt första stycket inte är behörig att vara lekmannarevisor i ett moderbolag får inte heller vara lekmannarevisor i dess dotterföretag.

Anlitande av biträde

54 § En lekmannarevisor får vid granskningen av bolaget inte anlita någon som enligt 53 § inte är behörig att vara lekmannarevisor. Om bolaget eller dess moderbolag har anställda med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta den interna revisionen, får lekmannarevisorn dock vid granskningen anlita sådana anställda i den utsträckning det är förenligt med god sed.

Lekmannarevisorns avgång

55 § Ett uppdrag som lekmannarevisor upphör, om lekmannarevisorn eller den som har utsett lekmannarevisorn anmäler att uppdraget ska upphöra. Anmälan ska göras hos styrelsen. Om en lekmannarevisor som inte är vald på bolagsstämma vill avgå, ska han eller hon anmäla det också hos den som har utsett honom eller henne.

Lekmannarevisorns granskningsrapport

56 § Granskningsrapporten ska lämnas till bolagets styrelse senast två veckor före den ordinarie bolagsstämman.

I rapporten ska lekmannarevisorn uttala sig om sådana förhållanden som avses i 46 § och om sådana förhållanden som han eller hon har varit skyldig att granska enligt 47 §. Om lekmannarevisorn finner anledning till anmärkning mot någon styrelseledamot eller mot den verkställande direktören, ska han eller hon upplysa om detta i rapporten och lämna uppgift om anledningen till anmärkningen.

Lekmannarevisorn får i granskningsrapporten även lämna andra upplysningar som han eller hon anser att delägarna, de delegerade eller garanterna bör få kännedom om.

57 § Granskningsrapporten ska hållas tillgänglig för och sändas till de röstberättigade på samma sätt som anges i 7 kap. 8 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar samt läggas fram på bolagsstämman.

Lekmannarevisorns närvaro vid bolagsstämma

58 § Lekmannarevisorn har rätt att närvara vid bolagsstämma. Han eller hon är skyldig att närvara, om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Lekmannarevisorns tystnadsplikt

59 § Lekmannarevisorn får inte till en enskild delägare, delegerad, garant eller utomstående obehörigen lämna upplysningar om sådana bolagsangelägenheter som lekmannarevisorn får kännedom om när han eller hon fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för bolaget.

Lekmannarevisorns upplysningsplikt

60 § Lekmannarevisorn är skyldig att till bolagsstämman lämna alla upplysningar som bolagsstämman begär, i den mån det inte skulle vara till väsentlig skada för bolaget.

61 § Lekmannarevisorn är skyldig att lämna bolagets revisor, annan lekmannarevisor, en särskild granskare och, om bolaget har försatts i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bolagets angelägenheter.

Lekmannarevisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Registrering

62 § Bestämmelserna i 6 kap. 15 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om registrering av styrelseledamöter ska även gälla för lekmannarevisorer.

Vinstutdelning m.m.

Tillåtna former för värdeöverföring till garanter och innehavare av förlagsandelar

63 § Ett ömsesidigt försäkringsbolags medel får betalas ut till garanter och innehavare av förlagsandelar bara enligt bestämmelserna i denna lag om vinstutdelning, återbetalning av garantikapital och det som gäller enligt denna lag och lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om utskiftning vid bolagets likvidation.

Vinstutdelning

64 § Vinstutdelning till garanter och innehavare av förlagsandelar får bara ske om det följer av bolagsordningen.

Vinstutdelningen får inte överstiga det som i den fastställda balansräkningen och, i fråga om moderbolag som ska upprätta koncernredovisning, i den fastställda koncernbalansräkningen för det senaste räkenskapsåret redovisats som bolagets respektive koncernens nettovinst för året, balanserade vinst och fria fonder sedan avdrag gjorts för

1. det belopp som enligt 68 § ska användas för återbäring,
2. den redovisade förlusten,
3. det belopp som enligt lag eller bolagsordning ska avsättas till bundet eget kapital eller, i fråga om moderbolag, det belopp som av det fria egna kapitalet i koncernen enligt årsredovisningarna för företaget inom denna ska föras över till det bundna egna kapitalet, och
4. det belopp som enligt bolagsordningen på annat sätt ska användas för något annat ändamål än vinstutdelning.

Vinstutdelningen får inte ske med så stort belopp att utdelningen med hänsyn till bolagets eller koncernens konsolideringsbehov, likviditet eller ställning i övrigt står i strid med god affärssed.

65 § Beslut om vinstutdelning till garanter eller innehavare av förlagsandelar fattas av bolagsstämman. Stämman får bara i den utsträckning den har skyldighet till detta enligt bolagsordningen besluta om utdelning av större belopp än det som styrelsen föreslagit eller godkänt.

Återbetalning av garantikapital m.m.

66 § Återbetalning av garantikapitalet får bara beslutas av bolagsstämman. Stämans beslut ska anmälas till Bolagsverket för registrering. För registrering krävs att Finansinspektionen har gett sitt tillstånd till återbetalningen. Någon återbetalning får inte göras innan beslutet har registrerats.

Om ett ömsesidigt försäkringsbolag har gått i likvidation eller försatts i konkurs, får en garant eller innehavare av förlagsandelar inte ta emot betalning ur bolagets tillgångar för fordran avseende inbetalt garantikapital eller förlagsinsatser förrän bolagets övriga skulder har blivit fullt betalda eller tillräckliga medel avsatts till detta.

Olagliga värdeöverföringar

67 § Om utbetalning till garantier eller innehavare av förlagsandelar görs i strid med denna lag eller lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, ska mottagaren betala tillbaka det belopp som tagits emot med ränta, beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635), från det att beloppet togs emot intill dess ränta, till följd av 3 eller 4 § räntelagen, ska betalas enligt 6 § samma lag. Om utbetalningen har skett i form av vinstutdelning, är dock mottagaren återbäringskyldig bara om bolaget visar att mottagaren insåg eller borde ha insett att utbetalningen stred mot denna lag eller lagen om ekonomiska föreningar.

För den brist som kan uppkomma vid återbetalningen ansvarar, enligt 13 kap. 1–4 §§ lagen om ekonomiska föreningar, de som medverkat till att besluta om eller verkställa utbetalningen eller till att upprätta eller fastställa en oriktig balansräkning som legat till grund för beslutet.

Förlusttäckning och fördelning av överskott i ömsesidiga livförsäkringsbolag

Användning av årsvinsten

68 § Årsvinsten i ett ömsesidigt livförsäkringsbolag och belopp som förs över från bundet eget kapital till fritt eget kapital i bolaget ska användas för återbäring, i den utsträckning

1. vinsten eller det överförda beloppet inte får tas i anspråk för vinstutdelning eller för att täcka förluster enligt bestämmelser i bolagsordningen, eller
2. annat inte följer av denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Fördelning av återbäring

69 § Ett ömsesidigt livförsäkringsbolag ska gottskriva återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar med en fördelning som utgår från försäkringens bidrag till överskottet, om inte annat följer av bestämmelser i försäkringsavtalet eller bolagsordningen.

Vid återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska

1. rätten till återbäring bestämmas enligt samma fördelning och principer som skulle ha gällt för försäkringsfall, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till
 - a) det kvarvarande försäkringstagarkollektivets rätt till återbäring, eller
 - b) försäkringsbolagets ekonomiska situation, och
2. avgifter bestämmas på grundval av de kostnader som belöper på återköpet eller överföringen och med beaktande av den fordran som kvarstår mot försäkringstagaren för kostnader som uppkommit i samband med försäkringsavtalets ingående.

Konsolideringsfond

70 § Ett ömsesidigt livförsäkringsbolag ska ha en konsolideringsfond. Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett annat ändamål som anges i bolagsordningen. En sådan nedsättning får bara beslutas av bolagsstämman.

Reservfond

71 § För reservfond i ömsesidiga försäkringsbolag gäller 10 kap. 6 § andra och tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Gåvor till allmännyttiga eller jämförliga ändamål

72 § Bolagsstämman får besluta om gåvor till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, om det med hänsyn till ändamålens beskaffenhet, bolagets ställning och omständigheterna i övrigt kan anses skäligt.

Styrelsen får till sådana ändamål bara använda tillgångar som med hänsyn till bolagets ställning är av ringa betydelse.

Likvidation

Frivillig likvidation

73 § Beslut om frivillig likvidation av ett ömsesidigt försäkringsbolag fattas av bolagsstämman.

För beslut om likvidation i andra fall än när det finns grund för tvångslikvidation enligt 74 § krävs att det biträds av två tredjedelar av samtliga röstande. Längre gående villkor för att beslutet ska bli giltigt får föreskrivas i bolagsordningen.

När det finns grund för tvångslikvidation enligt 74 §, har beslutet omedelbar verkan. I övriga fall kan bolagsstämman besluta att likvidationen ska inträda en viss senare dag.

Bestämmelsen i 11 kap. 1 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om anmälan av beslutet ska gälla också för ömsesidiga försäkringsbolag.

Tvångslikvidation

74 § Bestämmelsen i 11 kap. 4 § första stycket 1 lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om rättens beslut om likvidation ska gälla också för ömsesidiga försäkringsbolag.

Bolagsverket ska förordna att ett ömsesidigt försäkringsbolag ska träda i likvidation om

1. bolagets hela försäkringsbestånd har överlåtits,
2. ett tillstånd att driva försäkringsrörelse som har beviljats för en bestämd tid har gått ut utan att något nytt tillstånd har beviljats,
3. tillståndet att driva försäkringsrörelse har återkallats,
4. bolaget är försatt i konkurs som avslutats med överskott och bolagsstämman inte inom föreskriven tid har fattat beslut om likvidation enligt 79 §, eller
5. bolaget saknar till försäkringsregistret anmäld behörig styrelse eller verkställande direktör.

Beslut om likvidation ska inte meddelas, om det styrks att likvidationsgrunden upphört under ärendets handläggning. Frågor om likvidation enligt första eller andra stycket prövas på anmälan av Finansinspektionen eller på ansökan av styrelsen, styrelseledamot, verkställande direktören eller delägare eller röstberättigad som inte är delägare.

I de fall som avses i andra stycket 4 eller 5 prövas frågan på ansökan även av en borgenär eller någon annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda bolaget.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Genomförande av likvidationen

75 § För genomförandet av likvidationen gäller för ömsesidiga försäkringsbolag 11 kap. 5, 6 a–17 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar med de tillägg som följer av 76–78 §§.

I ett ärende enligt 74 § andra stycket gäller även 11 kap. 6 § lagen om ekonomiska föreningar.

Redovisning under likvidationen

76 § I 11 kap. 12 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar anges att vissa bestämmelser inte ska tillämpas på likvidatorernas årsredovisning och dess behandling på stämman. Bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 2 § 9 och 10 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag om tillämpning av 5 kap. 18–25 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) ska inte heller tillämpas.

Skifte

77 § Vid skifte av ett ömsesidigt försäkringsbolags tillgångar ska de som var delägare i bolaget vid tiden för likvidationsbeslutet få del i tillgångarna enligt de fördelningsgrunder som anges i bolagsordningen.

Hinder mot beslut om upphörande av likvidation

78 § Utöver 11 kap. 17 § första stycket andra meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att ett beslut om att en likvidation ska upphöra och det ömsesidiga försäkringsbolagets verksamhet återupptas inte får fattas, om det finns anledning till likvidationen enligt denna lag. Ett beslut om att återuppta verksamheten får inte fattas om det inte finns full täckning för bolagets förpliktelser.

Försäkring

Konkurs

79 § Bestämmelserna om konkurs i 11 kap. 19 och 20 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska även gälla för ömsesidiga försäkringsbolag.

Fusion

Överlåtande bolag

80 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag får vara överlåtande bolag vid en fusion bara om ett annat ömsesidigt försäkringsbolag eller motsvarande juridisk person med hemvist inom ett annat land inom EES än Sverige är övertagande bolag.

Tillämpliga bestämmelser

81 § Vid fusion med ett ömsesidigt försäkringsbolag gäller 12 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar med de undantag och tillägg som följer av andra stycket.

I stället för 12 kap. 10–12, 14–16 och 35 §§ lagen om ekonomiska föreningar tillämpas 82–84 och 86 §§ detta kapitel. I 85 § detta kapitel finns regler om tillämpning av 12 kap. 6 och 17 §§ lagen om ekonomiska föreningar. I 86 § detta kapitel finns regler om tillämpning av 12 kap. 21 § samma lag.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

82 § När fusionsplanen gäller i samtliga försäkringsbolag, ska såväl överlåtande som övertagande bolag ansöka om tillstånd att verkställa planen. Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan göras av det eller de svenska bolag som deltar i fusionen. Ansökan ska göras hos Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen efter anmälan av Finansinspektionen.

Vid fusion genom kombination ska försäkringsbolagen dessutom ansöka om tillstånd enligt 2 kap. 4 § och godkännande av bolagsordningen enligt 2 kap. 8 § för det övertagande bolaget. Vid gränsöverskridande fusion gäller detta bara om det övertagande bolaget ska ha sin hemvist i Sverige.

Ansökan enligt första stycket ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen gäller i samtliga bolag och, om fusionsplanen har registrerats enligt 12 kap. 6 § lagen om ekonomiska föreningar (1987:667), senast två år efter det att fusionsplanen har kungjorts enligt 15 kap. 2 § samma lag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket och Skatteverket om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

83 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska Finansinspektionen eller regeringen pröva om försäkringstagarna och andra borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande försäkringsbolagens ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet.

När en ansökan ska avslås

84 § En ansökan enligt 82 § ska avslås om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
3. försäkringstagarna och andra borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 83 § eller de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med försäkringstagarnas eller andra borgenärers intressen, eller
4. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får ärendet förklaras vilande under högst sex månader.

Registrering av fusionen

85 § Det som sägs om föreningsregistret i 12 kap. 6 § och 17 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska i stället avse försäkringsregistret.

I stället för det som föreskrivs om tidpunkten för anmälan för registrering i 12 kap. 17 § andra stycket lagen om ekonomiska föreningar, ska sådan anmälan göras senast två månader från det att Finansinspektionens tillstånd till verkställande av fusionsplanen har vunnit laga kraft eller regeringen har meddelat sådant tillstånd.

Absorption av helägt dotterbolag

86 § Bestämmelserna om fusion genom absorption i 12 kap. 21 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska bara gälla vid fusion mellan bolag enligt 80 § detta kapitel.

Moderbolaget ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen hos Finansinspektionen. Ansökan ska ges in senast en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande hos moderbolaget och, om fusionsplanen har registrerats enligt 12 kap. 6 § lagen om ekonomiska föreningar, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt ska prövas av regeringen efter anmälan av Finansinspektionen.

I fråga om ett sådant ärende gäller bestämmelserna i 83 och 84 §§ i tillämpliga delar. Det som sägs om överlåtande bolag ska avse dotterbolag och det som sägs om övertagande bolag ska avse moderbolag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt andra stycket och om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Bolagsverket ska efter en sådan underrättelse registrera tillståndet enligt 12 kap. 21 § lagen om ekonomiska föreningar.

Det som sägs om föreningsregistret i 12 kap. 21 § fjärde stycket lagen om ekonomiska föreningar ska i stället avse försäkringsregistret.

Skadestånd

87 § Bestämmelserna i 13 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om ansvar vid överträdelse av bestämmelserna som anges där gäller även för ömsesidiga försäkringsbolag. Det som föreskrivs där ska för ömsesidiga försäkringsbolag även gälla vid överträdelse av denna lag.

Det som föreskrivs i 13 kap. 1 § lagen om ekonomiska föreningar om styrelseledamot ska även gälla för stiftare av ett ömsesidigt försäkringsbolag.

Firma

88 § Ett ömsesidigt försäkringsbolags firma ska innehålla orden ömsesidig och försäkring. Om verksamheten avser att meddela försäkring av egendom bara inom ett begränsat geografiskt område, ska firman ange området för bolagets verksamhet men ordet ömsesidig får utelämnas.

Bolagets styrelse får anta bifirma. Bifirma får inte innehålla ordet ömsesidig.

Firman ska tydligt skilja sig från firmor som är införda i det register som avses i 14 kap. 1 §. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i firmalagen (1974:156).

Försäkring

Registrering m.m.

89 § I 14 kap. 1 § finns bestämmelser om registreringsmyndighet och försäkringsregister.

90 § För registrering av ett ömsesidigt försäkringsbolag gäller 15 kap. 2–6 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Det som sägs där om föreningsregistret ska i stället avse försäkringsregistret.

För överklagande av beslut av Finansinspektionen gäller 17 kap. 1–3 §§ i stället för 15 kap. 6 § lagen om ekonomiska föreningar.

Straff och vite

91 § Bestämmelserna i 16 kap. 1 § första och tredje styckena, 1 a och 2 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om straff och vite gäller för ömsesidiga försäkringsbolag.

13 kap. Associationsrättsliga bestämmelser för försäkringsföreningar

Inledande bestämmelser

Vad en försäkringsförening är

1 § En försäkringsförening är en förening som har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva försäkringsrörelse i vilken medlemmarna deltar genom att använda föreningens tjänster som försäkringstagare eller som försäkrad.

Tillämpning av allmänna bestämmelser för ekonomiska föreningar

2 § Bestämmelserna i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar om inte annat följer av denna lag. Vid tillämpningen av bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar på försäkringsföreningar ska det som där sägs om

1. ekonomisk förening avse försäkringsförening, och
2. föreningsregistret avse försäkringsregistret.

Hänvisningar i lagen om ekonomiska föreningar till bestämmelser i samma lag ska i förekommande fall avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar.

3 § Bestämmelserna om en ekonomisk förenings ändamål m.m. i 1 kap. 1 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar.

Ansvar för en försäkringsförenings förpliktelser

4 § Utöver bestämmelserna om ansvar för en förenings förpliktelser i 1 kap. 3 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar får det i en försäkringsförenings stadgar föreskrivas att en medlem ska täcka skulder, avsättningar eller förluster i försäkringsrörelsen, som föreningen inte kan täcka genom att ta i anspråk egna tillgångar eller medel, genom att göra kapitaltillskott till föreningen (uttaxering).

Bildande av en försäkringsförening

Verksamhetskaptal

5 § En försäkringsförening får inte bildas utan verksamhetskaptal. Kapitalet får tillskjutas även av andra än medlemmar.

För registrering av en försäkringsförening, krävs att hela verksamhetskapalet har betalats in.

Verksamhetskapalet ska återbetalas när det inte längre behövs för att rörelsen ska kunna drivas ändamålsenligt och en återbetalning är förenlig med bestämmelserna om kapitalbasens storlek och sammansättning i 7 kap.

Verksamhetskapalet ska också återbetalas om inte registrering sker enligt 7 §.

Stadgar

6 § En försäkringsförenings stadgar ska, utöver det som följer av 2 kap. 2 § första stycket 1–3 och 6–12 lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, innehålla uppgift om

1. huruvida rörelsen ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
2. huruvida föreningen ska driva försäkringsrörelse utanför EES,
3. de villkor som ska gälla för inträde i föreningen,
4. storleken på verksamhetskapalet,
5. den eventuella rätt till avkastning som tillfaller den som tillskjutit verksamhetskaptal,
6. den eventuella rösträtt på föreningsstämma som tillfaller den som tillskjutit verksamhetskaptal,
7. i vilken ordning verksamhetskapalet ska betalas in och återbetalas, och
8. för vilka slag av försäkringar, i vilka situationer, intill vilket belopp och i vilken ordning uttaxering kan ske hos medlemmarna samt hur uttaxeringen ska genomföras.

I en livförsäkringsförening gäller dessutom att det i stadgarna ska anges hur föreningens förlust får täckas.

Registrering m.m.

7 § I stället för bestämmelserna om registrering i 2 kap. 3 § första och andra styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, gäller för en försäkringsförening att

1. verksamheten får påbörjas när beslut om tillstånd att driva försäkringsrörelse har meddelats, och
2. anmälan för registrering ska göras senast sex månader efter det att ett sådant beslut har meddelats.

Det som föreskrivs i 2 kap. 4 § första stycket lagen om ekonomiska föreningar om åtgärder för att erhålla utfästa insatser eller avgifter ska i stället avse verksamhetskaptalet.

Föreningens medlemmar m.m.

8 § Det som föreskrivs om en medlems rätt till utträde i 3 kap. 4 § första stycket första meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller inte i fråga om försäkringsföreningar om medlemmen på grund av sin anställning är skyldig att tillhöra försäkringsföreningen.

Bestämmelsen om skyldighet att hålla medlemsförteckningen tillgänglig i 3 kap. 6 § tredje stycket lagen om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar.

Förlagsinsatser

9 § Bestämmelserna om högsta belopp av förlagsinsatser från andra än medlemmar i 5 kap. 1 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar. I stället får summan av sådana insatser efter tillskottet uppgå till högst summan av övrigt eget kapital.

Om det finns synnerliga skäl, får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta om högre förlagsinsatser än som anges i första stycket.

Föreningens ledning

Verkställande direktör

10 § Bestämmelserna i 6 kap. 3 § första och tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om verkställande direktör gäller inte för försäkringsföreningar. I stället gäller att styrelsen i en försäkringsförening ska utse en verkställande direktör. Den verkställande direktören får inte vara ordförande i styrelsen.

Försäkring

Jäv för styrelseledamot och den verkställande direktören

11 § Bestämmelserna om jäv för en styrelseledamot eller den verkställande direktören i 6 kap. 10 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller även en fråga om avtal mellan försäkringsföreningen och en juridisk person som styrelseledamoten eller den verkställande direktören ensam eller tillsammans med någon annan får företräda. Detta gäller dock inte om

1. försäkringsföreningen äger samtliga aktier i föreningens motpart, och
2. motparten är ett annat bolag än ett försäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst.

12 § Bestämmelserna om förbud för ställföreträdare att följa vissa föreskrifter av föreningsorgan i 6 kap. 13 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar om föreskrifterna står i strid med bestämmelser i denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Överskridande av befogenhet eller behörighet

13 § Bestämmelsen om en ställföreträdarens överskridande av befogenhet i 6 kap. 14 § första meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar när styrelsen eller den verkställande direktören har överträtt en föreskrift om föremålet för föreningens verksamhet eller andra föreskrifter som har meddelats i stadgarna eller av ett annat föreningsorgan.

Om ställföreträdaren har företagit en rättshandling för föreningen och då har handlat i strid med bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar om föreningsorganens behörighet, gäller rättshandlingen inte mot föreningen.

Föreningsstämma

Rätt att besluta i föreningens angelägenheter

14 § Utöver bestämmelserna om föreningsmedlemmarnas rätt att besluta i föreningens angelägenheter i 7 kap. 1 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar får en försäkringsförening i stadgarna föreskriva om rösträtt för den som tillskjutit verksamhetskapital.

Finansinspektionens skyldighet att kalla till föreningsstämma

15 § Den skyldighet att kalla till föreningsstämma som länsstyrelsen har enligt 7 kap. 7 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska för försäkringsföreningar i stället gälla för Finansinspektionen.

Fullmäktige

16 § Utöver bestämmelserna om fullmäktige i 7 kap. 12 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att minst hälften av fullmäktige ska utses av föreningens medlemmar eller av organisationer som kan anses företräda medlemmarna.

Uppgifter inför styrelseval

17 § Föreningsstämman ordförande ska innan styrelseval hålls i en försäkringsförening lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller har i andra företag.

Revision och särskild granskning

Kompetenskrav m. m.

18 § I stället för 8 kap. 1 § första stycket och 5 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att

1. föreningsstämman ska välja minst en revisor,
2. det i stadgarna får bestämmas att en eller flera revisorer ska utses på annat sätt,
3. bara den som är auktoriserad revisor, godkänd revisor som har avlagt revisorsexamen eller annan godkänd revisor får vara revisor i en försäkringsförening, och
4. minst en av de revisorer som utses av föreningsstämman ska vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som har avlagt revisorsexamen.

Bestämmelserna i 8 kap. 18 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om registrering av revisor ska även gälla för revisor som har utsetts enligt denna paragraf.

Överskottsutdelning och annan användning av föreningens egendom

Utdelning av föreningens medel till medlemmar

19 § I stället för bestämmelserna om utbetalning av föreningens medel till medlemmarna i 10 kap. 1 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att föreningens medel får delas ut till medlemmar bara i form av återbäring eller, i samband med föreningens likvidation, som skifteslikvid.

Bestämmelserna i 10 kap. 2–5 §§ lagen om ekonomiska föreningar om vinstutdelning, insatsemmission och överskottsutdelning gäller inte för utbetalningar av föreningens medel till medlemmarna i en försäkringsförening.

Vinstutdelning till dem som tillskjutit verksamhetskapital

20 § I en försäkringsförening får vinstutdelning ske till dem som tillskjutit verksamhetskapital, om det följer av stadgarna.

Användning av årsvinsten

21 § Årsvinsten i en livförsäkringsförening och belopp som förs över från bundet eget kapital till fritt eget kapital ska användas för återbäring, i den utsträckning

1. vinsten eller det överförda beloppet inte får tas i anspråk för vinstutdelning eller för att täcka förluster enligt bestämmelser i stadgarna, eller
2. annat inte följer av denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Konsolideringsfond

22 § En livförsäkringsförening ska ha en konsolideringsfond. Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett annat ändamål som anges i stadgarna. En sådan nedsättning får bara beslutas av föreningsstämman.

Fördelning av återbäring

23 § En livförsäkringsförening ska gottskriva återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar med en fördelning som utgår från försäkringens bidrag till överskottet, om inte annat följer av bestämmelser i försäkringsavtalet eller stadgarna.

Vid återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska

1. rätten till återbäring bestämmas enligt samma fördelning och principer som skulle ha gällt för försäkringsfall, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till
 - a) det kvarvarande försäkringstagarkollektivets rätt till återbäring, eller
 - b) försäkringsföreningens ekonomiska situation, och
2. avgifter bestämmas på grundval av de kostnader som belöper på återköpet eller överföringen och med beaktande av den fordran som kvarstår mot försäkringstagaren för kostnader som uppkommit i samband med försäkringsavtalets ingående.

Avsättning till reservfond

24 § Bestämmelserna om avsättning till reservfond i 10 kap. 6 § första och fjärde styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller inte för försäkringsföreningar.

Återbetalning av verksamhetskapital

25 § Återbetalning av verksamhetskapital får bara beslutas av föreningsstämman. Stämmans beslut ska anmälas till Bolagsverket för registrering. För registrering krävs att Finansinspektionen har gett sitt tillstånd till återbetalningen. Någon återbetalning får inte göras innan beslutet har registrerats.

Om en försäkringsförening har gått i likvidation eller försatts i konkurs, får den som betalat in verksamhetskapital inte ta emot betalning ur föreningens tillgångar för fordran avseende inbetalt verksamhetskapital förrän föreningens övriga skulder har blivit fullt betalda eller tillräckliga medel avsatts till detta.

Återbetalning av felaktiga utbetalningar

26 § Bestämmelserna i 10 kap. 7 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om återbetalning vid utbetalningar i strid med den lagen ska även gälla utbetalningar i strid med denna lag.

Likvidation

Tvångslikvidation

27 § Utöver bestämmelserna om tvångslikvidation i 11 kap. 4 och 4 a §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att Bolagsverket ska besluta att föreningen ska gå i likvidation, om

1. föreningens hela försäkringsbestånd har överlåtits,
2. ett tillstånd att driva försäkringsrörelse för bestämd tid har gått ut utan att något nytt tillstånd har beviljats, eller
3. tillståndet att driva försäkringsrörelse har återkallats.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en föreningsmedlem, en innehavare av en förlagsandel eller på anmälan av Finansinspektionen.

Finansinspektionens anmälan

28 § I 11 kap. 4 § tredje stycket och 4 a § tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar finns bestämmelser om att frågor om tvångslikvidation av en ekonomisk förening i vissa fall ska prövas efter anmälan av registreringsmyndigheten eller på ansökan av vissa befattningshavare i föreningen. Dessutom ska frågor om likvidation av en försäkringsförening enligt dessa paragrafer prövas efter anmälan av Finansinspektionen.

Redovisning under likvidationen

29 § I 11 kap. 12 § första stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar anges att vissa bestämmelser inte ska tillämpas på likvidatorernas årsredovisning och dess behandling på stämman. Bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 2 § 9 och 10 lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag om tillämpning av 5 kap. 18–25 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) ska inte heller tillämpas.

Hinder mot beslut om upphörande av likvidation

30 § Utöver bestämmelsen i 11 kap. 17 § första stycket andra meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att ett beslut om att en likvidation ska upphöra och föreningens verksamhet återupptas inte får fattas, om det finns anledning till likvidationen enligt denna lag. Ett beslut om att återuppta verksamheten får inte fattas om det inte finns full täckning för föreningens förpliktelser.

Fusion

Överlåtande förening

31 § En försäkringsförening får vara överlåtande förening vid en fusion bara om en annan försäkringsförening eller en motsvarande juridisk person med hemvist i ett annat land inom EES än Sverige är övertagande förening.

Tillämpliga bestämmelser

32 § Vid fusion med en försäkringsförening gäller inte 12 kap. 10–12, 14–16 och 35 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället gäller 33–35 §§ detta kapitel. I 36 § detta kapitel finns särskilda bestämmelser om tillämpning av 12 kap. 17 § lagen om ekonomiska föreningar. När fusionen avser en försäkringsförening och ett helägt dotterbolag, gäller 33–35 §§ i tillämpliga delar. Det som sägs där om överlåtande förening ska i stället avse dotterbolaget.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

33 § När fusionsplanen gäller i samtliga föreningar, ska såväl överlåtande som övertagande försäkringsförening ansöka om tillstånd att verkställa planen. Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan göras av den eller de svenska föreningar som deltar i fusionen. Ansökan ska göras hos Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen efter anmälan av Finansinspektionen.

Vid fusion genom kombination ska försäkringsföreningarna dessutom ansöka om tillstånd enligt 2 kap. 4 § och godkännande av stadgarna enligt 2 kap. 8 § för den övertagande föreningen. Vid gränsöverskridande fusion gäller detta bara om den övertagande föreningen ska ha sin hemvist i Sverige.

Ansökan enligt första stycket ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen gäller i samtliga föreningar och, om fusionsplanen har registrerats enligt 12 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, senast två år efter det att fusionsplanen har kungjorts enligt 15 kap. 2 § samma lag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket och Skatteverket om ansökningar enligt första stycket. Finansinspektionen ska vidare underrätta Bolagsverket om lagakraftvunna beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

34 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska Finansinspektionen eller regeringen pröva om försäkringstagarna och andra borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande försäkringsföreningarnas ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet.

När en ansökan ska avslås

35 § En ansökan enligt 33 § ska avslås om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot stadgarna,
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
3. försäkringstagarna och andra borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 34 § eller de fusionerande föreningarnas ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med försäkringstagarnas och andra borgenärens intressen, eller
4. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Finansinspektionen förklara att ärendet ska vila under en viss tid som inte får överstiga sex månader.

Försäkring

Registrering av fusionen

36 § I stället för det som föreskrivs om anmälan till Bolagsverket i 12 kap. 17 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska anmälan göras senast två månader från det att Finansinspektionens tillstånd till verkställande av fusionsplanen har vunnit laga kraft eller regeringen har meddelat sådant tillstånd.

Talan mot stämmobeslut om gränsöverskridande fusion

37 § I stället för bestämmelsen i 7 kap. 17 § femte stycket första meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om väckande av talan gäller, utöver det som anges i 7 kap. 17 § andra stycket samma lag följande. Talan mot stämmobeslut om godkännande av fusionsplan rörande gränsöverskridande fusion får inte väckas efter det att Finansinspektionen genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av en fusionsplan eller regeringen meddelat sådant tillstånd.

Skadestånd

38 § Bestämmelserna i 13 kap. 1–3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om ansvar vid överträdelse av bestämmelser som anges där gäller för försäkringsföreningar även vid överträdelse av denna lag.

Firma

39 § I stället för bestämmelsen i 14 kap. 1 § första stycket första meningen och tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om förenings firma gäller för försäkringsföreningar att dess firma ska innehålla ordet försäkringsförening och att ordet försäkringsförening eller förkortning av det uttrycket inte får tas in i en bifirma.

Endast försäkringsföreningar får i sin firma använda uttrycket försäkringsförening.

Straff och vite

40 § I stället för 16 kap. 1 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller att till böter döms den som

1. uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att föra medlemsförteckning enligt 3 kap. 6 § lagen om ekonomiska föreningar, eller
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 13 kap. 39 § andra stycket denna lag.

14 kap. Tillsyn

Registreringsmyndighet

1 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för försäkringsföretag. Bolagsverket ska föra ett försäkringsregister. I detta skrivs de uppgifter in som enligt denna lag, aktiebollagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller andra författningar ska anmälas för registrering.

Tillsynen och dess omfattning

2 § Finansinspektionen har tillsyn över försäkringsföretag.

Tillsynen omfattar att verksamheten drivs enligt

1. denna lag,
2. andra författningar som reglerar försäkringsföretagets näringsverksamhet,
3. företagets bolagsordning eller stadgar, och
4. företagets försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag samt dess planeringsriktlinjer och riktlinjer för hantering av intressekonflikter.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att försäkringsföretagets ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven i denna lag.

Samarbete med behöriga myndigheter

3 § Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med behöriga myndigheter och Europeiska kommissionen i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Underrättelse från ett försäkringsföretag om påbörjad verksamhet

4 § När ett försäkringsföretag har påbörjat sin verksamhet, ska styrelsen eller den verkställande direktören genast underrätta Finansinspektionen om det.

Upplysningar från ett försäkringsföretag

5 § Ett försäkringsföretag ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet som inspektionen begär. Om företaget driver verksamhet i ett annat land inom EES, ska det, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, lämna de upplysningar till behörig myndighet i det landet som den myndigheten behöver för att fullgöra sina uppgifter.

Platsundersökning

6 § Finansinspektionen får när inspektionen anser att det är nödvändigt genomföra en undersökning hos ett försäkringsföretag.

Styrelsen och den verkställande direktören ska vid den tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer hålla försäkringsföretagets tillgångar, räkenskapsmaterial och andra handlingar tillgängliga för granskning av befattningshavare hos inspektionen eller av någon annan som inspektionen har förordnat.

Upplysningar från och undersökningar hos andra än försäkringsföretag

7 § Skyldigheten enligt 5 och 6 §§ att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning gäller även för

1. styrelsen och den verkställande direktören eller motsvarande organ i ett företag vars verksamhet uteslutande ska vara att biträda ett försäkringsföretag eller som ett försäkringsföretag har ett bestämmande inflytande i,
2. ordföranden och den verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare i en skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller i annat liknande organ, som biträder ett försäkringsföretag, och
3. styrelsen och den verkställande direktören i ett aktiebolag, om Finansinspektionen med bolagets samtycke har fattat beslut om en sådan skyldighet.

8 § Om skyldigheten enligt 9 kap. 9 § att lämna information till ett försäkringsföretag som ska upprätta en gruppbaserad redovisning inte fullgörs, får Finansinspektionen förelägga den som ska lämna informationen att fullgöra sin uppgiftsskyldighet direkt till inspektionen.

Ingår ett företag som omfattas av 9 kap. 9 § i samma koncern som försäkringsföretaget, får inspektionen kontrollera uppgifterna på plats hos företaget.

Första och andra styckena gäller även i fråga om juridisk eller fysisk person som ska lämna uppgifter till ett sådant utländskt företag inom EES som ska upprätta en gruppbaserad sammanställning enligt offentlig reglering som bygger på Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG av den 27 oktober 1998 om extra tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en försäkringsgrupp. Om en kontroll enligt andra stycket görs på begäran av en behörig myndighet inom EES, får den myndigheten närvara vid kontrollen.

9 § Om det finns intressegemenskap mellan å ena sidan ett försäkringsföretag och å andra sidan ett aktiebolag som denna lag inte är tillämplig på eller en ekonomisk förening, får Finansinspektionen förelägga aktiebolaget eller föreningen att lämna en särskild redovisning över intressegemenskapen. Sådant föreläggande får dock bara meddelas om det behövs med hänsyn till tillsynen över försäkringsverksamheten. Redovisningen ska lämnas enligt anvisningar av Finansinspektionen.

Försäkring

Förordnande av aktuarie

10 § Finansinspektionen får förordna en eller flera aktuarier att tillsammans med försäkringsföretagets aktuarie utföra de försäkringstekniska utredningarna och beräkningarna i företaget.

Aktuarien har rätt till skäligt arvode från försäkringsföretaget för sitt arbete. Storleken på arvodet beslutas av Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska utfärda en instruktion för de aktuarier som har förordnats av inspektionen. En aktuarie som har förordnats av Finansinspektionen ska oavsett stämmans anvisningar följa den instruktion som inspektionen har utfärdat.

Förordnande av revisor

11 § Finansinspektionen får förordna en eller flera revisorer att tillsammans med övriga revisorer delta i revisionen av ett försäkringsföretag.

Revisorn har rätt till skäligt arvode från försäkringsföretaget för sitt arbete. Storleken på arvodet beslutas av Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska utfärda en instruktion för de revisorer som har förordnats av inspektionen. En revisor som har förordnats av Finansinspektionen ska oavsett stämmans anvisningar följa den instruktion som inspektionen har utfärdat.

Revisors och särskild granskares rapporteringsskyldighet

12 § En revisor eller en särskild granskare ska genast rapportera till Finansinspektionen om han eller hon vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett försäkringsföretag får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar företagets verksamhet,
2. kan påverka företagets fortsatta drift negativt, eller
3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 9 kap. 33 eller 34 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 8 kap. 13 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Revisorn och granskaren har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag som revisorn eller den särskilda granskaren har i försäkringsföretagets moderföretag eller dotterföretag eller ett företag som har en likartad förbindelse med försäkringsföretaget.

Sammankallande av styrelsen eller stämma

13 § Finansinspektionen får sammankalla styrelsen i ett försäkringsföretag. Inspektionen får även begära att styrelsen kallar till extra stämma. Om styrelsen inte rättar sig efter en sådan begäran, får inspektionen utfärda en sådan kallelse.

Företrädare för inspektionen får närvara vid stämman och vid ett sådant styrelsesammanträde som inspektionen har sammankallat samt delta i överläggningarna.

Allmänt ombud vid konkurs

14 § När ett försäkringsföretag har försatts i konkurs, ska Finansinspektionen förordna ett allmänt ombud. Det allmänna ombudet ska som konkursförvaltare delta i konkursboets förvaltning tillsammans med den eller de förvaltare som utses enligt konkurslagen (1987:672).

Det allmänna ombudet ska se till att försäkringstagarna omfattas av den förmånsrätt som följer av försäkringsavtalen.

Det allmänna ombudet kan göra en sådan framställning om entledigande av förvaltare som avses i 7 kap. 5 § konkurslagen.

Även om beslut om delning av konkursboets förvaltning har fattats, får det allmänna ombudet delta i förvaltningen i dess helhet.

Bestämmelserna i konkurslagen om arvode till konkursförvaltare gäller också det allmänna ombudet.

Finansinspektionens befogenheter vid ett försäkringsföretags likvidation

15 § Under ett försäkringsföretags likvidation har Finansinspektionen samma befogenheter i fråga om likvidatorerna som inspektionen har i fråga om styrelsen.

Avgifter till Finansinspektionen

16 § Försäkringsföretag ska med avgifter bidra till att täcka kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet.

Granskning av interna modeller

17 § På begäran av ett försäkringsföretag eller flera försäkringsföretag ingående i en försäkringsgrupp ska Finansinspektionen granska tillförlitligheten hos den interna modell som försäkringsföretaget eller försäkringsgivarna i försäkringsgruppen avser att använda för att beräkna ett kapitalkrav med hänsyn tagen till de kvantifierbara risker som företaget eller försäkringsgivarna i gruppen är utsatta för. Vid granskningen ska de grundläggande krav beaktas som framgår av artiklarna 120–125 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet.

Om en behörig myndighet i ett annat land inom EES på begäran av flera försäkringsgivare ingående i en försäkringsgrupp, vilken även omfattar ett svenskt försäkringsföretag, granskar tillförlitligheten hos en intern modell för försäkringsgivarna i gruppen, får Finansinspektionen utföra den del av granskningen som avser det svenska företaget.

För granskning av ärenden enligt första och andra styckena får Finansinspektionen ta ut avgifter av de försäkringsföretag som granskas.

Bemyndiganden

18 § Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i 16 § och 17 § tredje stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka upplysningar ett försäkringsföretag ska lämna till Finansinspektionen enligt 5 §, och
2. grunderna för bedömningen av tillförlitligheten hos interna modeller enligt 17 § första stycket.

15 kap. Lämplighetsprövning av ägare i försäkringsaktiebolag

Krav på förvärvstillstånd

1 § Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i ett försäkringsaktiebolag, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav enligt 1 kap. 15 §, får bara ske efter tillstånd av Finansinspektionen. Detsamma gäller förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas

1. så att det uppgår till eller överstiger 20, 30 eller 50 procent av aktiekapitalet eller röstetalet för samtliga aktier, eller
2. så att försäkringsaktiebolaget blir dotterföretag.

Tillstånd enligt första stycket ska ha meddelats före förvärvet. En ansökan om tillstånd ska göras skriftligen.

2 § Om ett förvärv som anges i 1 § första stycket har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren ska få behålla aktierna. Förvärvaren ska ansöka om tillstånd till ett sådant förvärv inom sex månader efter det att aktierna erhållits.

Försäkring

Bekräftelse av att ansökan kommit in

3 § Finansinspektionen ska inom två arbetsdagar från det att en fullständig ansökan enligt 1 § kommit in till inspektionen skicka en bekräftelse till förvärvaren om detta.

Förutsättningar för tillstånd till förvärv

4 § Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 1 och 2 §§, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av försäkringsaktiebolaget och det kan antas att förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på försäkringsaktiebolaget.

5 § Vid bedömningen enligt 4 § ska följande beaktas:

1. förvärvarens anseende och kapitalstyrka,
2. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för försäkringsaktiebolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett försäkringsaktiebolag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,
3. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att försäkringsaktiebolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, och
4. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för
 - a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
 - b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Förvärvstillstånd för försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag

6 § Om förvärvaren är ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 9 kap. 10 § denna lag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Förvärvstillstånd vid nära förbindelser

7 § Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan försäkringsaktiebolaget och någon annan, ska tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av försäkringsaktiebolaget.

När beslut i fråga om förvärvstillstånd ska meddelas m.m.

8 § Finansinspektionens beslut i en fråga om tillstånd till förvärv som avses i 1 och 2 §§ ska meddelas inom 60 arbetsdagar efter det att den bekräftelse som avses i 3 § skickades (bedömningsperioden). Om inspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till förvärv som avses i 1 och 2 §§, om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat slutligt beslut i ärendet.

Samråd med behörig myndighet

9 §² Frågan om tillstånd enligt 1 § får avgöras först efter samråd med behörig myndighet i ett annat land inom EES om förvärvaren är

1. ett i det landet auktoriserat försäkringsföretag, kreditinstitut, företag för elektroniska pengar eller värdepappersföretag, eller ett i det landet hemmahörande förvaltningsbolag som där har tillstånd att driva verksamhet enligt bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en fysisk eller juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Lag (2011:887)

Beslut om tid för genomförande av förvärv

10 § Om Finansinspektionen beviljar tillstånd till ett förvärv, får inspektionen besluta att förvärvet ska genomföras inom en viss tid. Inspektionen får besluta att förlänga denna tid.

Anmälningsskyldighet för den som avyttrar

11 § Den som har beslutat att avyttra ett kvalificerat innehav eller en så stor del av ett kvalificerat innehav av aktierna i ett försäkringsaktiebolag att det återstående innehavet kommer att understiga någon av de i 1 § första stycket angivna gränserna ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om det.

Anmälningskyldighet för försäkringsaktiebolag

12 § Ett försäkringsaktiebolag ska årligen till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehaven.

När ett försäkringsaktiebolag får kännedom om att bolagets aktier har blivit föremål för ett sådant förvärv som avses i 1 eller 2 § eller för en sådan avyttring som avses i 11 §, ska bolaget snarast anmäla förvärvet eller avyttringen till Finansinspektionen.

När ett försäkringsaktiebolag i annat fall får kännedom om att det har nära förbindelser med någon annan, ska bolaget snarast anmäla det till Finansinspektionen.

Anmälningskyldighet för ägare som är juridisk person

13 § Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i ett försäkringsaktiebolag, ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till Finansinspektionen.

Röstförbud

14 § Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier vid stämman inte får företräda fler aktier än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om ägaren motverkar eller kan antas komma att motverka att försäkringsaktiebolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,

² Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2011 enligt lag (2011:887) [red.anm.].

2. om ägaren i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,
3. om ägaren är ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 9 kap. 10 § denna lag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller
4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för
 - a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
 - b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Om ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 eller 2 §, får Finansinspektionen besluta att ägaren vid stämman inte får företräda aktierna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier, får innehavaren inte företräda aktierna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

Försäkring

Avyttringsplikt

15 § Finansinspektionen får förelägga en ägare som avses i 14 § första stycket att avyttra så stor del av aktierna att innehavet därefter inte är kvalificerat. En ägare som avses i 14 § andra eller tredje stycket får föreläggas att avyttra så stor del av aktierna att innehavet inte står i strid med inspektionens beslut.

16 § Om ett försäkringsaktiebolag har nära förbindelser med någon annan och det hindrar en effektiv tillsyn av bolaget, får Finansinspektionen förelägga innehavare av aktier, vilka medför att förbindelserna är nära, att avyttra så stor del av aktierna att detta inte längre är fallet.

Finansinspektionen får även besluta att den eller de som omfattas av ett beslut enligt första stycket inte får företräda aktierna vid stämman. I så fall ska 18 § tillämpas.

När aktier inte får medräknas

17 § Aktier som omfattas av ett förbud enligt 14 § eller föreläggande enligt 15 § ska inte medräknas när det fordras samtycke av ägare till en viss del av aktierna i försäkringsaktiebolaget för att ett beslut ska bli giltigt eller en befogenhet ska få utövas såvida inte förvaltare har förordnats enligt 18 §.

Förordnande av förvaltare

18 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen begära att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier som enligt 14 § inte får företrädas av ägaren. Sådan ansökan prövas av tingsrätten i den ort där ägaren har sin hemvist, eller om ägaren inte har hemvist i Sverige, av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare har rätt till skälig ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen ska betalas av ägaren till aktierna och ska på begäran förskottas av försäkringsaktiebolaget. Om den betalningsskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, bestäms ersättningen av tingsrätten.

Bemyndiganden

19 § Regeringen får meddela föreskrifter om handläggningen av tillståndsärenden enligt 1–7 §§.

16 kap. Ingripanden*Ingripande mot försäkringsföretag*

När Finansinspektionen ska ingripa

1 § Finansinspektionen ska ingripa om

1. ett försäkringsföretag har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets näringsverksamhet, företagets bolagsordning eller stadgar eller företagets försäkringstekniska riktlinjer, beräkningsunderlag, placeringsriktlinjer eller riktlinjer för hantering av intressekonflikter,
2. bolagsordningen, stadgarna, de försäkringstekniska riktlinjerna, beräkningsunderlaget, placeringsriktlinjerna eller riktlinjerna för hantering av intressekonflikter inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och arten av företagets verksamhet, eller
3. försäkringsbeståndet inte är tillräckligt för erforderlig riskutjämning.

Hur Finansinspektionen ska ingripa

2 § Ingripande med stöd av 1 § sker genom utfärdande av föreläggande att vidta rättelse inom viss tid, genom förbud att verkställa beslut eller genom anmärkning. Finansinspektionen får också med stöd av 7 § begränsa ett försäkringsföretags förfoganderätt eller förbjuda företaget att förfoga över sina tillgångar i Sverige.

Om en överträdelse är allvarlig ska försäkringsföretagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

När Finansinspektionen får avstå från ingripande

3 § Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,
2. försäkringsföretaget gör rättelse, eller
3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

Finansiell saneringsplan och särskild företrädare

4 § Om rättigheterna för försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar hotas, ska Finansinspektionen förelägga försäkringsföretaget eller dess styrelse att upprätta och för godkännande överlämna en finansiell saneringsplan. Inspektionen får i dessa fall även utse en särskild företrädare att sköta hela eller delar av driften av företaget.

Plan för återställande av en tillfredsställande finansiell ställning

5 § Om ett försäkringsföretags kapitalbas understiger solvensmarginalen enligt 7 kap. 7–16 §§ eller om, för ett försäkringsföretag som avses i 9 kap. 1 § första stycket 1, den gruppbaseade kapitalbasen understiger den gruppbaseade solvensmarginalen enligt 4 § i samma kapitel, ska Finansinspektionen förelägga företaget eller dess styrelse att upprätta en plan för att återställa en tillfredsställande finansiell ställning och överlämna planen till inspektionen för godkännande.

Om kapitalbasen understiger garantibeloppet eller en tredjedel av solvensmarginalen eller om kapitalbasen inte har den sammansättning som anges i 7 kap. 17–19 §§, ska inspektionen förelägga företaget eller dess styrelse att upprätta och för godkännande överlämna en plan för skyndsamt återställande av kapitalbasen.

Överträdelser av beslut om rättelse

6 § Om ett försäkringsföretag driver verksamhet i ett annat land inom EES och företaget inte rättar sig efter Finansinspektionens eller behörig utländsk myndighets begäran om rättelse, ska inspektionen vidta de åtgärder som behövs för att förhindra fortsätta överträdelser. Inspektionen ska underrätta den behöriga utländska myndigheten om vilka åtgärder som vidtas.

Förbud eller begränsning i rätten att förfoga över tillgångar

7 § Finansinspektionen får begränsa ett försäkringsföretags förfoganderätt eller förbjuda företaget att förfoga över sina tillgångar i Sverige, om

1. företaget inte följer gällande bestämmelser om försäkringstekniska avsättningar och skuldtäckning,
2. företagets kapitalbas understiger en tredjedel av solvensmarginalen eller inte uppfyller gällande krav på garantibelopp,
3. företagets kapitalbas understiger solvensmarginalen eller, för ett försäkringsföretag som avses i 9 kap. 1 § första stycket 1, den gruppbaseade kapitalbasen understiger den gruppbaseade solvensmarginalen enligt 4 § i samma kapitel, och det finns särskilda skäl att anta att företagets finansiella ställning ytterligare kommer att försämrats, eller
4. det vid beslut om återkallelse av företagets tillstånd bedöms vara nödvändigt för att skydda de intressen som försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkring har.

Försäkring

Finansinspektionen får besluta hur försäkringsverksamheten ska drivas efter ett sådant beslut som avses i första stycket.

Återkallelse av tillstånd

8 § Om någon som ingår i ett försäkringsföretags styrelse eller är dess verkställande direktör inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 4 § 4, ska Finansinspektionen återkalla företagets tillstånd. Det får dock ske bara om inspektionen först har beslutat att anmärka på att personen ingår i styrelsen eller är verkställande direktör och om han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har gått, fortfarande finns kvar i styrelsen eller som verkställande direktör.

I stället för att återkalla tillståndet får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får kvarstå i sin befattning. Finansinspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess försäkringsföretaget har utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.

9 § Finansinspektionen ska återkalla ett försäkringsföretags tillstånd, om företaget

1. inte har anmälts för registrering inom föreskriven tid eller anmälan har avskrivits eller avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft,
2. inte inom ett år från det tillstånd gavs har börjat driva sådan rörelse som tillståndet avser,
3. har förklarat sig avstå från tillståndet,
4. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit försäkringsrörelse, eller
5. har försatts i konkurs eller om beslut har fattats om att företaget ska gå i tvångslikvidation.

I de fall som avses i första stycket 2 och 4 får i stället varning meddelas, om det är tillräckligt.

10 § Finansinspektionen får återkalla ett försäkringsföretags tillstånd, om företaget

1. inte längre uppfyller kraven för tillstånd,
2. inte inom angiven tid har vidtagit åtgärderna i en plan som har godkänts enligt 5 §, eller
3. i annat fall allvarligt åsidosätter gällande bestämmelser för verksamheten.

I de fall som anges i första stycket får i stället varning meddelas, om det är tillräckligt.

11 § Om ett försäkringsföretags tillstånd återkallas, får Finansinspektionen bestämma hur avvecklingen av rörelsen ska ske.

Ett beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta hela eller delar av rörelsen.

Anmälan till behörig myndighet

12 § Finansinspektionen ska anmäla ett beslut enligt 7 § till de behöriga myndigheter-
na i de EES-länder där företaget enligt underrättelse driver försäkringsverksamhet
enligt 3 kap. 1 eller 15 §. Ett sådant beslut ska dessutom anmälas till behöriga myndig-
heter i de EES-länder där företaget har tillgångar.

Finansinspektionen ska anmäla ett beslut om återkallelse av tillstånd för ett försäk-
ringsföretag att driva försäkringsrörelse till behöriga myndigheter i övriga länder inom
EES.

Finansinspektionen får i samband med en anmälan enligt första eller andra stycket
begära att den behöriga myndigheten i samarbete med inspektionen vidtar motsva-
rande åtgärder. Om företagets tillstånd har återkallats, får begäran avse att den behö-
riga myndigheten även i övrigt vidtar de åtgärder som behövs för att skydda de intres-
sen som försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäk-
ringar har.

Ärenden av principiell betydelse eller av särskild vikt

13 § Ärenden som rör ingripanden enligt 1–11 §§ mot ett försäkringsföretag prövas av
regeringen om ärendet är av principiell betydelse eller av särskild vikt. Regeringens
prövning sker efter anmälan av Finansinspektionen.

Straffavgift

14 § Om Finansinspektionen har meddelat ett beslut om anmärkning eller varning
mot ett försäkringsföretag, får inspektionen besluta att företaget ska betala en straff-
avgift. Om regeringen har meddelat ett beslut om varning mot ett försäkringsföretag,
får den överlämna till inspektionen att pröva frågan om företaget ska betala en straffav-
gift.

Avgiften tillfaller staten.

15 § Straffavgiften ska fastställas till lägst femtusen kronor och högst femtio miljoner
kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av försäkringsföretagets omsättning närmast
föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under försäkringsföretagets
första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är brist-
fälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsföretaget efter det att avgiften har påförts
inte uppfyller kraven enligt 4 kap. 1 §.

16 § När straffavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den
överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge över-
trädelsen har pågått.

Förseningsavgift

17 §³ Om ett försäkringsföretag inte i tid lämnar de upplysningar som har föreskrivits
med stöd av 14 kap. 18 § andra stycket 1, får Finansinspektionen besluta att företaget
ska betala en förseningsavgift med högst 100.000 kronor.

Avgiften tillfaller staten. *Lag (2011:887)*

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

18 § Straffavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom
trettio dagar efter det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller inom den längre tid
som anges i beslutet.

19 § Finansinspektionens beslut att ta ut straffavgift eller förseningsavgift får verk-
ställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid
som anges i 18 §.

³ Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2011 enligt lag (2011:887) [red.anm.].

20 § Om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m. m.

21 § En beslutad straffavgift eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

Ingripande mot försäkringsholdingföretag

22 § Om någon i ledningen för ett försäkringsholdingföretag inte uppfyller de krav som anges i 9 kap. 10 §, får Finansinspektionen förelägga företaget att rätta till förhållandet.

Ingripande mot den som saknar tillstånd

23 § Om någon driver sådan rörelse som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med rörelsen. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av rörelsen ska ske. I föreläggandet ska Finansinspektionen upplysa om att rätten efter ansökan av inspektionen kan komma att besluta att företaget ska gå i likvidation om föreläggandet inte följs.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på viss rörelse, får Finansinspektionen förelägga den som driver rörelsen att lämna de upplysningar om rörelsen som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet. Den som är revisor i ett företag är skyldig att på begäran av inspektionen lämna sådana upplysningar om företagets rörelse som revisorn har fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag.

24 § Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening inte följer ett föreläggande enligt 23 § första stycket att upphöra med rörelsen, ska rätten, efter ansökan av Finansinspektionen, besluta att företaget ska gå i likvidation.

I dessa fall tillämpas 25 kap. 10, 25, 28–44, 46 och 47 §§ aktiebolagslagen (2005:551) och 11 kap. 5 och 7–16 §§ samt 17 § fjärde och femte styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Beslut om likvidation ska inte meddelas om det under ärendets handläggning vid rätten visas att rörelsen har upphört.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Vite

25 § Om Finansinspektionen meddelar föreläggande eller förbud enligt denna lag, får inspektionen förena föreläggandet med vite.

Bemyndigande

26 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om innehållet i en finansiell saneringsplan enligt 4 §.

17 kap. Överklagande m.m.

Överklagande av Finansinspektionens beslut

1 § Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 14 kap. 13 §, 17 § första och andra styckena och 16 kap. 23 § andra stycket får inte överklagas. Detsamma gäller inspektionens beslut att överlämna ett ärende till regeringen för prövning.

2 § Finansinspektionens beslut som avses i 11 kap. 1 § andra stycket 1 får överklagas hos regeringen.

3 § Andra beslut av Finansinspektionen i enskilda fall enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Förordnande om att ett beslut ska gälla omedelbart

4 § Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Förklaring att ärendet onödigt uppehålls

5 § Kammarrätten får, på begäran av sökanden, förklara att ett ärende onödigt uppehålls, om Finansinspektionen från det att ansökan gavs in inte har meddelat beslut

1. inom sex månader i ett ärende om tillstånd enligt 2 kap. 4 §,
2. inom tre månader i ett ärende enligt 3 kap. 2, 9, 13 eller 22 §, eller
3. inom en månad i ett ärende enligt 3 kap. 7 eller 17 §.

Lämnar kammarrätten en sådan förklaring ska ansökan anses ha avslagits av regeringen eller Finansinspektionen om beslut därefter inte har meddelats inom motsvarande tidsfrister som anges i första stycket för respektive ärende.

Överklagande av Bolagsverkets beslut

6 § Bolagsverkets beslut i ärenden enligt 11 kap. 45 §, 12 kap. 74 § eller 13 kap. 27 § överklagas hos tingsrätten i den ort där försäkringsföretagets styrelse har sitt säte.

Skrivelsen med överklagandet ska ges in till Bolagsverket inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid ett överklagande enligt första stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:2043

Föreskrifter om ikraftträdande av denna lag meddelas i lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043).

2011:461

| Denna lag träder i kraft den 1 november 2011.

2011:887

| Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

Propositioner

SFS 2010:2043

Prop. 2009/10:246

SFS 2011:461

Prop. 2010/11:71

SFS 2011:887

Prop. 2010/11:135

Lag (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043)

Tidpunkt för ikraftträdande	495
Lagar som upphävs	495
Hänvisning i annan författning	495
Försäkringsbolag som har bildats före lagens ikraftträdande	496
Fortsatt giltighet av gällande tillstånd och stadfästelser av bolagsordning	496
Fortsatt giltighet av medgivna avvikelser och undantag	496
Understödsförenings ansökan om tillstånd och verksamhet	496
Avtal med en jävskrets om tjänster	496
Särskilda associationsrättsliga bestämmelser	496
Registrering av redan bildade försäkringsbolag	496
Borttagande av föreskrifter om aktiers nominella belopp	496
Förbehåll om lösningsrätt	496
Angivande av aktieägares person- eller organisationsnummer, m.m. ..	497
Registrering och verkställande av äldre stämmobeslut	497
Registrering och verkställande av äldre styrelsebeslut	497
Uppdelning och sammanläggning av aktier	497
Revisor i försäkringsaktiebolag	497
Värdeöverföring	497
Inlösen av minoritetsaktier	498
Fusion	498
Likvidation och konkurs	498
Ingripande mot ett försäkringsföretag	498
Överklagande av äldre beslut	498
Styrelsens förslag till ändring av bolagsordning	498
Ändring av bolagsordning före lagens ikraftträdande	498
Särskilda bestämmelser för vissa äldre företag	498
Propositioner	498

Försäkring

Tidpunkt för ikraftträdande

1 § Försäkringsrörelselagen (2010:2043) träder i kraft den 1 april 2011. Detsamma gäller denna lag utom 27 §, som träder i kraft två veckor efter den dag då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling.¹

Lagar som upphävs

- 2 §** Genom denna lag upphävs, med de begränsningar som följer av denna lag,
1. lagen (1972:262) om understödsföreningar,
 2. försäkringsrörelselagen (1982:713),
 3. lagen (1982:728) om införande av försäkringsrörelselagen (1982:713), och
 4. lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

Hänvisning i annan författning

3 § Om det i lag eller någon annan författning förekommer hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

Bestämmelser i lag eller någon annan författning om försäkringsföreningar ska gälla för sådana understödsföreningar som efter utgången av mars 2011 fortsätter att driva sin verksamhet enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar med stöd av 7 § den här lagen om inte annat särskilt anges.

¹ 27 § trädde i kraft den 1 februari 2011 [red.anm.].

Försäkringsbolag som har bildats före lagens ikraftträdande

4 § För försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som har bildats före den 1 april 2011 gäller försäkringsrörelselagen (2010:2043) med nedan angivna undantag.

Fortsatt giltighet av gällande tillstånd och stadfästelser av bolagsordning

5 § Tillstånd för ett försäkringsaktiebolag eller ömsesidigt försäkringsbolag att driva försäkringsrörelse (koncession) och stadfästelse av bolagsordning som är gällande vid ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska därefter anses gälla som om de meddelats med stöd av den lagen.

Fortsatt giltighet av medgivna avvikelser och undantag

6 § De undantag och avvikelser från bestämmelser i försäkringsrörelselagen (1982:713) som har medgetts och som är gällande vid ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska därefter avse motsvarande bestämmelser i den lagen.

Understödsförenings ansökan om tillstånd och verksamhet

7 § En understödsförening som före den 1 april 2011 är registrerad enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar får fortsätta att driva verksamheten och ska då omfattas av bestämmelserna i den lagen till utgången av år 2014 eller, om en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) då har getts in, till dess att ett beslut med anledning av en sådan ansökan har vunnit laga kraft.

Om en ansökan om tillstånd enligt första stycket inte har getts in före utgången av år 2014 eller om den avslås, ska föreningen träda i likvidation.

Likvidationen ska handläggas enligt bestämmelserna i lagen om understödsföreningar.

Har sådant förhållande inträffat som påkallar likvidation enligt andra stycket och har inte inom sex veckor därefter i understödsföreningsregistret införts uppgift om att föreningen trätt i likvidation, ska rätten på anmälan av Finansinspektionen och efter föreningens hörande förklara att föreningen ska träda i likvidation.

Bestämmelserna i 44 § lagen om understödsföreningar ska tillämpas vid rättens handläggning av en anmälan enligt fjärde stycket.

Avtal med en jävskrets om tjänster

8 § I fråga om avtal som avses i 4 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och som har ingåtts före den 1 april 2011 gäller äldre bestämmelser.

Särskilda associationsrättsliga bestämmelser

Registrering av redan bildade försäkringsbolag

9 § I fråga om registrering av försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som har bildats innan försäkringsrörelselagen (2010:2043) har trätt i kraft gäller äldre bestämmelser.

Borttagande av föreskrifter om aktiers nominella belopp

10 § Föreskrifter i ett försäkringsaktiebolags bolagsordning om aktiers nominella belopp ska tas bort senast i samband med att bolaget första gången efter utgången av mars 2011 beslutar om annan ändring i bolagsordningen. När en sådan föreskrift tas bort, ska samtidigt uppgift om antalet aktier i bolaget tas in i bolagsordningen.

Förbehåll om lösningsrätt

11 § Innehåller ett försäkringsaktiebolags bolagsordning före den 1 april 2011 förbehåll som avses i 3 kap. 3 § försäkringsrörelselagen (1982:713), gäller förbehållet även om det avviker från 4 kap. 28 § aktiebolagslagen (2005:551).

Angivande av aktieägares person- eller organisationsnummer, m.m.

12 § Bestämmelserna i 5 kap. 5 § första stycket 2 aktiebolagslagen (2005:551) om angivande av aktieägares person- eller organisationsnummer gäller inte i fråga om aktieägare som har förts in i aktieboken före den 1 april 2011.

I fråga om försäkringsaktiebolag som har bildats före den 1 april 2011 behöver uppgift enligt 5 kap. 5 § första stycket 4 aktiebolagslagen om huruvida aktiebrev har utfärdats lämnas bara om aktiebrev har utfärdats efter ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043).

13 § Bestämmelserna i 6 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551) om angivande av bolagets organisationsnummer och bolagskategori och om aktieägarens personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer gäller inte aktiebrev som har lämnats ut före den 1 april 2011.

14 § Den som innehar ett aktiebrev och enligt bolagets anteckning på brevet är införd som ägare i aktieboken ska, även om införingen har skett före utgången av år 1982, likställas med den som enligt 13 § andra stycket lagen (1936:81) om skuldebrev förmodas ha rätt att göra skuldebrevet gällande, om ett förvärv från honom eller henne sker efter den nämnda tidpunkten.

Försäkring

Registrering och verkställande av äldre stämmobeslut

15 § Vid registrering och verkställande av ett stämmobeslut som har fattats före ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt vid talan mot ett sådant beslut gäller äldre bestämmelser eller, såvitt gäller sådana beslut som avses i 16 kap. aktiebolagslagen (2005:551), bestämmelserna i den upphävda lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

Registrering och verkställande av äldre styrelsebeslut

16 § Om styrelsen före den 1 april 2011 har fattat beslut om nyemission enligt 4 kap. 16 eller 17 §, emission av skuldebrev enligt 5 kap. 9 eller 10 § eller nedsättning av aktiekapitalet enligt 6 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (1982:713), gäller äldre bestämmelser vid registrering och verkställande av beslutet.

Uppdelning och sammanläggning av aktier

17 § Bestämmelserna i 4 kap. 46–50 §§ aktiebolagslagen (2005:551) gäller inte i fråga om beslut om uppdelning eller sammanläggning av aktier som har fattats före den 1 april 2011.

Revisor i försäkringsaktiebolag

18 § Om ett försäkringsaktiebolag vid ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) har en revisor som inte uppfyller kraven i 11 kap. 12 § i den lagen och 9 kap. aktiebolagslagen (2005:551), får bolaget tillämpa äldre bestämmelser om en revisors kvalifikation till dess den tid för vilken revisorn har utsetts har gått ut. Om revisorn har utsetts för en mandattid överstigande fyra år eller tills vidare, ska uppdraget som revisor anses gälla till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet eller, om den tiden har löpt till ända den 1 april 2011, till utgången av den första årsstämman som hålls efter lagens ikraftträdande. Revisorsval ska i sist nämnda fall ske på den årsstämman.

Värdeöverföring

19 § Äldre bestämmelser gäller i fråga om värdeöverföring från ett försäkringsaktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag, om beräkningen ska grunda sig på en årsredovisning som har upprättats före den 1 april 2011.

Inlösen av minoritetsaktier

20 § Om inlösen av aktier enligt 15 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (1982:713) har påkallats före den 1 juli 2006, gäller försäkringsrörelselagen i dess lydelse vid utgången av juni 2006 i fråga om förutsättningarna för inlösen, bestämmandet av inlösenbeloppet och förfarandet.

21 § Om ett försäkringsaktiebolag före den 1 april 2011 har beslutat om emission av teckningsoptioner eller konvertibler och det i emissionsvillkoren finns bestämmelser om hur dessa instrument skall behandlas i samband med inlösen av aktier enligt 14 a kap. försäkringsrörelselagen (1982:713), gäller dessa bestämmelser även efter den tidpunkten.

Fusion

22 § Äldre bestämmelser gäller för fusion, om fusionsplanen har godkänts enligt 15 a kap. 11 § försäkringsrörelselagen (1982:713) före den 1 april 2011. Detsamma gäller vid absorption av helägt dotterbolag enligt 15 a kap. 18 § samma lag, om fusionsplanen har upprättats före nämnda datum.

Likvidation och konkurs

23 § Äldre bestämmelser gäller för likvidation och konkurs, om beslut om konkurs eller likvidation har meddelats före den 1 april 2011.

Ingripande mot ett försäkringsföretag

24 § En fråga om ingripande enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) bedöms enligt äldre bestämmelser, om de omständigheter som föranleder frågan om ingripande hänför sig till tiden före den 1 april 2011. De nya bestämmelserna ska dock tillämpas, om de skulle leda till ett mindre strängt ingripande.

Överklagande av äldre beslut

25 § Beslut som har meddelats före ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) överklagas enligt äldre bestämmelser.

Styrelsens förslag till ändring av bolagsordning

26 § Om ett försäkringsaktiebolags eller ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning efter utgången av mars 2011 strider mot försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska styrelsen, om inte annat följer av den här lagen, till den första ordinarie stämman därefter lägga fram förslag till ändring av bolagsordningen till överensstämmelse med försäkringsrörelselagen.

Ändring av bolagsordning före lagens ikraftträdande

27 § Stämman får redan före den 1 april 2011 besluta om ändring i bolagsordningen till överensstämmelse med försäkringsrörelselagen (2010:2043). I beslutet ska anges att ändringen gäller från och med den 1 april 2011.

Särskilda bestämmelser för vissa äldre företag

28 § Ett ömsesidigt försäkringsbolags firma som har registrerats före ikraftträdandet av lagen (1948:433) om försäkringsrörelse behöver inte innehålla orden ömsesidig eller försäkring.

29 § För Stockholms stads brandförsäkringskontor gäller bestämmelserna i försäkringsrörelselagen (2010:2043) om ömsesidiga försäkringsbolag i tillämpliga delar. Kontorets delägare ska dock inte på grund härav få större ansvar för kontorets förpliktelser än de hade före den 1 januari 1904.

Propositioner

SFS 2010:2044

Prop. 2009/10:246

Försäkringsrörelseförordning (2011:257)

1 kap. Inledande bestämmelser	500
Innehåll	500
Tillämpningsområde	500
Allmänna bestämmelser	500
2 kap. Ansökan om tillstånd	500
Inledande bestämmelser	500
Tillstånd att driva rörelse	500
Ändring av bolagsordning eller stadgar	501
Återbetalning av garantikapital	502
Återbetalning av verksamhetskapital	502
Överlåtelse av försäkringsbestånd	502
Fusion	503
Förvärv av aktier	503
3 kap. Anmälan för registrering och ansökan som ska handläggas av Bolagsverket	504
Tillämpningsområde	504
Allmänna bestämmelser	505
Tillstånd	505
Ändring av bolagsordning eller stadgar	506
Ledning	506
Aktuarie	506
Revisor	506
Garantikapital	506
Verksamhetskapital	507
Överlåtelse av försäkringsbestånd	507
Frivillig likvidation	507
Avgifter	507
4 kap. Försäkringsregister	508
Tillämpningsområde	508
Försäkringsregistrets ändamål m.m.	508
Om personuppgifter och informationslämnande m.m.	509
Anteckningar i försäkringsregistret	510
Anteckningar på försäkringsföretagets registerupplägg	512
Utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling	513
Sökning efter uppgifter och handlingar	513
Kungörelser och underrättelser	513
Registreringsavgifter	514
5 kap. Särskilda bestämmelser för europabolag och europakooperativ	514
Tillämpningsområde	514
Ansökan och anmälan för registrering	515
6 kap. Särskilda bestämmelser för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut	515
7 kap. Bemyndiganden	515
Bolagsverket	515
Finansinspektionen	516
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	518

Försäkring

1 kap. Inledande bestämmelser

Innehåll

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om

1. ansökan om tillstånd,
2. anmälan för registrering,
3. försäkringsregister, och
4. bemyndiganden för Bolagsverket och Finansinspektionen att meddela föreskrifter.

Tillämpningsområde

2 § Denna förordning gäller för försäkringsföretag enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Särskilda bestämmelser om

- europabolag enligt lagen (2004:575) om europabolag som driver försäkringsrörelse finns i 5 kap.,
- europakooperativ enligt lagen (2006:595) om europakooperativ som driver försäkringsrörelse finns i 5 kap., och
- försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut enligt lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige finns i 6 kap.

I 7 kap. 6 § finns bestämmelser om bemyndiganden för Finansinspektionen att meddela föreskrifter enligt lagen (1967:531) om trygghande av pensionsutfästelse m. m.

Allmänna bestämmelser

3 § En handling som enligt denna förordning får ges in i kopia ska vara bestyrkt. En handling som får ges in i kopia får även ges in i original.

4 § En anmälan eller en ansökan enligt denna förordning ska, i förekommande fall, innehålla uppgifter om anmälarens eller sökandens organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m. fl.

2 kap. Ansökan om tillstånd

Inledande bestämmelser

1 § Sådana ansökningar enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) som ska prövas av Finansinspektionen eller av regeringen ska ställas till och ges in till inspektionen.

Om Finansinspektionen anmäler ett ärende till regeringen för prövning, ska inspektionen bifoga ett eget yttrande.

Tillstånd att driva rörelse

Tillstånd att driva försäkringsrörelse

2 § En ansökan enligt 2 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska undertecknas av samtliga

1. stiftare i ett försäkringsaktiebolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag,
2. styrelseledamöter i en försäkringsförening.

Om en ansökan avser ett registrerat aktiebolag ska den undertecknas av styrelsen eller verkställande direktören.

3 § En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska innehålla uppgift om fullständigt namn, postadress, hemvist och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum för stiftarna eller styrelseledamöterna och, om ett handelsbolag är stiftare, motsvarande uppgifter för varje obegränsat ansvarig bolagsman.

Om en ansökan avser ett registrerat aktiebolag ska den innehålla uppgift om fullständigt namn, postadress, hemvist och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum för styrelseledamöterna och verkställande direktören.

En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska även innehålla uppgift om namn och postadress för ombud, om sådant ombud har utsetts.

4 § En ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska även innehålla

1. en försäkran att stiftarna eller styrelseledamöterna inte är i konkurs eller har näringsförbud samt att de inte heller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. namn och adress på de skaderegleringsrepresentanter som ska utses enligt 27 § trafikskadelagen (1975:1410), och
3. för försäkringsaktiebolag, uppgift om vem som är kvalificerad innehavare av aktier i bolaget.

5 § Tillsammans med en ansökan om tillstånd att driva försäkringsrörelse ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av planen för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan), och
2. ett förslag till bolagsordning eller stadgar.

Om en ansökan enligt första stycket avser ett registrerat aktiebolag ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av planen för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan),
2. ett förslag till ändrad bolagsordning, och
3. en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet om att söka tillstånd.

Försäkring

Utvidgning av tillstånd

6 § En ansökan om utvidgning av tillstånd att driva försäkringsrörelse ska undertecknas av styrelsen eller verkställande direktören. Tillsammans med ansökan ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av planen för verksamheten efter ändringen (verksamhetsplan),
2. ett förslag till ändrad bolagsordning eller ändrade stadgar, och
3. en kopia av bolags- eller föreningsstämmans protokoll med beslutet om utvidgningen av tillståndet.

Förlängning av tillstånd

7 § En ansökan enligt 2 kap. 7 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om förlängning av ett tillstånd att driva försäkringsrörelse ska undertecknas av styrelsen eller verkställande direktören. Ansökan ska göras senast sex månader innan det löpande tillståndet går ut.

Tillsammans med en ansökan ska det lämnas en kopia av bolags- eller föreningsstämmans protokoll med beslutet om förlängningen av tillståndet.

Ändring av bolagsordning eller stadgar

Godkännande av ändring av bolagsordning eller stadgar

8 § En ansökan enligt 2 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om godkännande av ändring av bolagsordning eller stadgar ska undertecknas av styrelsen eller den verkställande direktören. Tillsammans med ansökan ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolags- eller föreningsstämmans protokoll med ändringsbeslutet, och
2. ett förslag till ändrad bolagsordning eller ändrade stadgar.

Godkännande av villkor om förlusttäckning i bolagsordning

9 § Tillsammans med en ansökan enligt 11 kap. 20 § eller 12 kap. 40 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om godkännande av villkor om förlusttäckning i bolagsordningen för ett livförsäkringsbolag ska det lämnas en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om konsekvenserna för försäkringstagarnas och andra ersättningsberättigades rätt på grund av försäkringar och ett yttrande från försäkringsbolagets revisor och aktuarie över utredningen.

Godkännande av villkor om vinstutdelning i bolagsordning

10 § Tillsammans med en ansökan enligt 11 kap. 20 § eller 12 kap. 40 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om godkännande av villkor om vinstutdelning i bolagsordningen för ett livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet enligt 11 kap. 20 § första stycket 1 försäkringsrörelselagen,

2. en redogörelse för vilka försäkringstagare som har underrättats enligt 11 kap. 20 § första stycket 2 försäkringsrörelselagen och underrättelsens innehåll samt en försäkran att underrättelsen har skett på det sätt som anges i samma paragraf tredje stycket,
3. ett intyg från försäkringsbolagets revisor att förutsättningarna enligt 11 kap. 20 § första stycket 3 försäkringsrörelselagen i fråga om försäkringstagarnas inställning är uppfyllda,
4. en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om konsekvenserna för försäkringstagarnas och andra ersättningsberättigades rätt på grund av försäkringar enligt 11 kap. 20 § första stycket 4 eller 12 kap. 40 § försäkringsrörelselagen och ett yttrande från försäkringsbolagets revisor och aktuarie över utredningen.

Om ett livförsäkringsaktiebolag driver verksamhet utan bestämmelser om vinstutdelning i bolagsordningen, ska utredningen enligt första stycket 4 kompletteras med en särskild redogörelse för hur medel ska gottskrivas försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkring enligt 11 kap. 21 § försäkringsrörelselagen.

Återbetalning av garantikapital

11 § Tillsammans med en ansökan enligt 12 kap. 66 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att återbetala garantikapital ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolagsstämman protokoll med beslutet om återbetalning, och
2. en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om verkan av att garantikapitalet återbetalas och ett yttrande från det ömsesidiga försäkringsbolagets revisor och aktuarie över utredningen.

Återbetalning av verksamhetskapital

12 § Tillsammans med en ansökan enligt 13 kap. 25 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att betala tillbaka verksamhetskapital ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av föreningsstämman protokoll med beslutet om återbetalning, och
2. en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om verkan av att verksamhetskapitalet betalas tillbaka och ett yttrande från försäkringsföreningens revisor och aktuarie över utredningen.

Överlåtelse av försäkringsbestånd

13 § Tillsammans med en ansökan enligt 10 kap. 6 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att verkställa ett överlåtelseavtal ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolags- eller föreningsstämman protokoll med beslutet om överlåtelse och de handlingar som har lagts fram på stämman i det överlåtande försäkringsföretaget,
2. en kopia av Bolagsverkets registreringsbevis av stämman beslut om överlåtelse, och
3. information om huruvida överlåtelsen omfattar risker eller åtaganden utomlands samt uppgift om vilka länder som avses.

I det fall överlåtelsen avser ett försäkringsföretag i likvidation eller i konkurs, ska en kopia av avtalet om överlåtelse och sådan information som anges i första stycket 3 lämnas tillsammans med ansökan enligt 10 kap. 17 § försäkringsrörelselagen.

Övergång till vinstutdelande verksamhet

14 § Om en ansökan enligt 10 kap. 6 § eller 17 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) innebär en övergång från en verksamhet där vinstutdelning inte är tillåten till en vinstutdelande verksamhet, ska de handlingar som anges i 10 § första stycket 2–4 lämnas tillsammans med ansökan.

Fusion

Tillämpningsområde

15 § Vid fusion med ett försäkringsaktiebolag gäller inte 1 kap. 32 §, 32 a § första stycket, 33 och 37 §§ aktieförordningen (2005:559). I stället gäller 16 och 17 §§.

Verkställande av fusionsplan

16 § En ansökan enligt 11 kap. 33 §, 12 kap. 82 § eller 13 kap. 33 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska undertecknas av styrelserna eller de verkställande direktörerna i de fusionerande försäkringsföretagen. Tillsammans med ansökan ska följande handlingar ges in:

1. en försäkran på heder och samvete från försäkringsföretagens styrelser eller verkställande direktörer om
 - a) att fusionen inte har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer och
 - b) att prövning av fusionen inte pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
2. när det är fråga om fusion genom kombination av försäkringsaktiebolag, ett intyg av en auktoriserad revisor som visar att aktiekapitalet i det övertagande bolaget inte överstiger de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget,
3. när en livförsäkringsverksamhet ska övergå från en verksamhet där vinstutdelning inte är tillåten till en vinstutdelande verksamhet, sådana handlingar som anges i 10 § första stycket 2–4,
4. en kopia av fusionsplanen, och
5. en kopia av protokollen från bolags- eller föreningsstämmorna med beslut om den tilltänkta fusionen.

Försäkring

Underrättelse om hinder mot verkställande av fusionsplan

17 § Skatteverket ska underrätta Finansinspektionen när verket fattar beslut om hinder mot verkställande av en fusionsplan. Om ett ärende om verkställande av en fusionsplan har överlämnats till regeringen för prövning, ska inspektionen underrätta regeringen om Skatteverkets beslut.

Förvärv av aktier

Tillämpliga bestämmelser

18 § Bestämmelserna i 19–23 §§ ska tillämpas vid Finansinspektionens handläggning av ansökningar enligt 15 kap. 1 och 2 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd till direkt eller indirekt förvärv av aktier i försäkringsaktiebolag.

Ansökan

19 § En ansökan om tillstånd att förvärva aktier ska undertecknas av förvärvaren. Om förvärvaren är en juridisk person ska ansökan undertecknas av dess styrelse eller verkställande direktören.

Skriftlig bekräftelse

20 § Finansinspektionen ska i den skriftliga bekräftelsen som avses i 15 kap. 3 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ange vilken dag bedömningsperioden löper ut.

Kompletteringar

21 § Om Finansinspektionen behöver ytterligare uppgifter för att bedöma en ansökan om tillstånd till förvärv som avses i 15 kap. 1 och 2 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), får inspektionen förelägga förvärvaren att komplettera ansökan. Föreläggandet ska vara skriftligt och det ska klart framgå vilka ytterligare uppgifter som krävs.

Ett föreläggande om komplettering får inte göras senare än den femtionde arbetsdagen i bedömningsperioden.

Förlängning av bedömningsperioden

22 § Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, ska bedömningsperioden förlängas med en tid som motsvarar antalet arbetsdagar mellan den dag då föreläggandet skickades och den dag då de kompletterande uppgifterna kom in till inspektionen. Förlängningen får inte överstiga tjugo arbetsdagar om inte något annat följer av andra stycket. Bedömningsperioden får förlängas vid högst ett tillfälle.

Finansinspektionen får förlänga bedömningsperioden med högst trettio arbetsdagar om

1. förvärvaren inte har sin hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), eller
2. förvärvaren inte är
 - a) ett kreditinstitut, ett institut för elektroniska pengar, ett försäkringsföretag, ett värdepappersinstitut, en börs, ett fondbolag eller ett fondföretag och står under tillsyn av Finansinspektionen, eller
 - b) ett utländskt företag inom EES som i sitt hemland får bedriva motsvarande verksamhet som ett företag som avses i a och som står under tillsyn av en myndighet eller ett annat behörigt organ.

Finansinspektionen ska inom två arbetsdagar från det att de kompletterande uppgifterna kommit in till inspektionen skicka en bekräftelse till förvärvaren om att uppgifterna har tagits emot. I bekräftelsen ska det även anges vilken dag bedömningsperioden löper ut.

Skriftligt beslut

23 § Finansinspektionens beslut i en fråga om tillstånd till förvärv ska vara skriftligt. Beslutet ska meddelas inom två arbetsdagar från det att det fattades.

Om en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över en utländsk försäkringsgivare inom EES har lämnat synpunkter till Finansinspektionen, ska dessa synpunkter framgå av beslutet.

3 kap. Anmälan för registrering och ansökan som ska handläggas av Bolagsverket

Tillämpningsområde

Försäkringsaktiebolag

1 § För anmälan för registrering och sådan ansökan som ska handläggas av Bolagsverket avseende ett försäkringsaktiebolag gäller 1 kap. aktiebolagsförordningen (2005:559), om inte annat följer av 16 §. Därutöver gäller bestämmelserna om

- anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen i 6–10 §§,
- tillstånd i 11 §,
- ändring av bolagsordning i 13 §,
- aktuarie i 15 §,
- överlåtelse av försäkringsbestånd i 22 §, och
- avgifter i 24–26 §§.

Ömsesidiga försäkringsbolag

2 § För anmälan för registrering och sådan ansökan som ska handläggas av Bolagsverket avseende ett ömsesidigt försäkringsbolag gäller 2 och 3 §§, 4 § första och andra stycket 2–6, 5–7 a, 8 a–12, 13 d, 13 e och 14 §§ förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar, om inte annat följer av 16 §. Därutöver gäller bestämmelserna om

- anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen i 6–10 §§,
- tillstånd i 11 och 12 §§,
- ändring av bolagsordning i 13 §,

- ledning i 14 §,
- aktuarie i 15 §,
- garantikapital i 17–19 §§,
- överlåtelse av försäkringsbestånd i 22 §,
- frivillig likvidation i 23 §, och
- avgifter i 24 och 27 §§.

3 § Vid tillämpningen av bestämmelserna i förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar på ömsesidiga försäkringsbolag ska det som där sägs om

1. ekonomisk förening avse ömsesidigt försäkringsbolag,
2. medlem avse delägare,
3. stadgar avse bolagsordning,
4. föreningsstämma avse bolagsstämma, och
5. föreningsregistret avse försäkringsregistret.

Försäkringsförening

Försäkring

4 § För anmälan för registrering och sådan ansökan som ska handläggas av Bolagsverket avseende en försäkringsförening gäller 2–7 a, 8 a–12, 13 d, 13 e och 14 §§ förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar, om inte annat följer av 16 §. Därutöver gäller bestämmelserna om

- anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen i 6–10 §§,
- tillstånd i 11 §,
- ändring av stadgar i 13 §,
- ledning i 14 §,
- aktuarie i 15 §,
- verksamhetskapital i 20 och 21 §§,
- överlåtelse av försäkringsbestånd i 22 §,
- frivillig likvidation i 23 §, och
- avgifter i 24 och 27 §§.

5 § Vid tillämpningen av bestämmelserna i förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar på försäkringsföreningar ska det som där sägs om

1. ekonomisk förening avse försäkringsförening, och
2. föreningsregistret avse försäkringsregistret.

Allmänna bestämmelser

Anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen

6 § En anmälan för registrering enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska göras skriftligen hos Bolagsverket. En sådan anmälan får överföras elektroniskt till Bolagsverket.

7 § En anmälan för registrering ska undertecknas av en styrelseledamot eller av den verkställande direktören. En anmälan av ett försäkringsföretag i likvidation ska undertecknas av likvidatorn eller, när flera likvidatorer har utsetts, av en av likvidatorerna.

8 § En anmälan som överförs elektroniskt till Bolagsverket ska vara undertecknad med en elektronisk signatur.

9 § Handlingar som ska fogas till en anmälan som har upprättats elektroniskt får överföras elektroniskt till Bolagsverket.

10 § En försäkran på heder och samvete i en anmälan till Bolagsverket får undertecknas med en elektronisk signatur.

Tillstånd

11 § Tillsammans med en anmälan för registrering av försäkringsföretag ska Finansinspektionens eller regeringens beslut enligt 2 kap. 15 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) om tillstånd och godkännande av bolagsordning eller stadgar lämnas.

12 § Om en anmälan för registrering avser ett ömsesidigt försäkringsbolag ska följande handlingar ges in:

- en kopia av de teckningslistor på vilka teckning av försäkring har skett, och
- en kopia av protokollet från den konstituerande stämman.

Ändring av bolagsordning eller stadgar

13 § Tillsammans med en anmälan för registrering av godkännande av ändring av bolagsordning eller stadgar ska Finansinspektionens eller regeringens beslut enligt 2 kap. 15 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) lämnas.

Ledning

14 § Tillsammans med en anmälan för registrering enligt 6 kap. 15 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, som inte endast avser ändring av hemvist eller postadress, ska det lämnas en kopia av protokoll eller annan handling som bestyrker val eller entledigande av styrelseledamot eller styrelsesuppleant.

Aktuarie

15 § I en anmälan för registrering enligt 5 kap. 14 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) av försäkringsföretagets aktuarie ska fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum, medborgarskap, hemvist och postadress anges.

I anmälan ska det lämnas en försäkran på heder och samvete att aktuarien inte är i konkurs eller har näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken samt att aktuarien uppfyller de behörighetskrav som avses i 5 kap. 14 § första stycket försäkringsrörelselagen.

Revisor

16 § I stället för 1 kap. 3 § tredje stycket aktiebolagsförordningen (2005:559) samt 4 § andra stycket 4 och 7 a § 2 förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar gäller att anmälan för registrering ska innehålla en försäkran på heder och samvete att revisorn uppfyller de i 11 kap. 12 §, 12 kap. 43 § eller 13 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) angivna kompetenskraven.

Garantikapital

Förutsättning för registrering

17 § Tillsammans med en anmälan för registrering av ett ömsesidigt försäkringsbolag ska det lämnas ett intyg från försäkringsbolagets revisor om att garantikapital enligt 12 kap. 9 § första stycket och 18 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) har betalats in.

Under rörelsens gång

18 § En anmälan för registrering enligt 12 kap. 9 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) av ett beslut att ta emot garantikapital under rörelsens gång ska innehålla uppgift om det belopp som garantikapitalet ska ökas med.

Tillsammans med anmälan ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolagsstämmans protokoll med beslutet att ta emot garantikapital samt en av styrelsen gjord ekonomisk utredning om behovet av garantikapital och ett yttrande från försäkringsbolagets revisor och aktuarie över utredningen,
2. en kopia av det avtal som ligger till grund för tillskottet av garantikapital, och
3. ett intyg från försäkringsbolagets revisor om att minst hälften av det belopp som garantikapitalet ska ökas med har betalats in.

Om det i ett ömsesidigt försäkringsbolag efter anmälan om registrering enligt första stycket görs ytterligare inbetalning av garantikapital, ska detta anmälas för registrering. Tillsammans med anmälan ska det lämnas ett intyg av försäkringsbolagets revisor om att hela garantikapitalet har betalats in inom sex månader från registreringen av anmälan enligt första stycket.

Återbetalning av garantikapital

19 § Tillsammans med en anmälan för registrering enligt 12 kap. 66 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) av ett beslut om återbetalning av garantikapital ska följande handlingar ges in:

- en kopia av bolagsstämman protokoll med beslutet om återbetalning, och
- Finansinspektionens tillstånd till återbetalning.

Verksamhetskapital

Förutsättning för registrering

20 § Tillsammans med en anmälan för registrering av en försäkringsförening ska det lämnas ett intyg från föreningens revisor om att verksamhetskapital enligt 13 kap. 5 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) har betalats in.

Återbetalning av verksamhetskapital

21 § Tillsammans med en anmälan för registrering enligt 13 kap. 25 § första stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) av ett beslut om återbetalning av verksamhetskapital ska följande handlingar ges in:

- en kopia av föreningsstämman protokoll med beslutet om återbetalning, och
- Finansinspektionens tillstånd till återbetalning.

Försäkring

Överlåtelse av försäkringsbestånd

22 § Tillsammans med en anmälan för registrering enligt 10 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) av avtal om överlåtelse av försäkringsbestånd ska följande handlingar ges in:

1. en kopia av bolags- eller föreningsstämman protokoll med beslutet om överlåtelse, och
2. en kopia av de handlingar som har lagts fram på stämman enligt 10 kap. 3 § försäkringsrörelselagen.

Frivillig likvidation

23 § I en anmälan för registrering enligt 11 kap. 1 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar av beslut om frivillig likvidation av ett ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening ska det anges när likvidationen ska inträda, om beslutet inte har omedelbar verkan.

Vid anmälan ska en kopia av bolags- eller föreningsstämman protokoll med beslutet om likvidationen ges in.

Avgifter

Handläggning av ansökan enligt försäkringsrörelselagen

24 § För handläggning och prövning av ansökan om likvidation enligt 11 kap. 45 §, 12 kap. 74 § och 13 kap. 27 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska en avgift på 475 kronor betalas.

Handläggning av ansökan enligt aktiebolagslagen

25 § För handläggning och prövning av ansökan enligt aktiebolagslagen (2005:551) ska avgifter betalas med följande belopp:

1. tillstånd enligt 24 kap. 22 § till verkställande av delningsplan, 1.500 kronor,
2. likvidation enligt 25 kap. 11 §, 500 kronor, och
3. tillstånd enligt 28 kap. 5 § att inte lämna uppgift om försäkringsaktiebolagets firma på bolagets webbplats, 1.500 kronor.

26 § En avgift som avses i 25 kap. 26 § aktiebolagslagen (2005:551) ska uppgå till 2.700 kronor.

Bestämmelser om begäran om indrivning m.m. av en sådan avgift finns i 4–9 §§ indrivningsförordningen (1993:1229). Att den betalningsskyldige ska uppmanas att betala fordran innan ansökan om indrivning görs framgår av 3 § indrivningsförordningen. Indrivning behöver inte begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt.

Handläggning av ansökan enligt lagen om ekonomiska föreningar

27 § För handläggning och prövning av ansökan enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska avgift betalas till Bolagsverket med följande belopp:

1. undantag enligt 6 kap. 4 och 11 §§ från bosättningskravet för verkställande direktör eller styrelseledamot, 475 kronor,
2. undantag helt eller delvis enligt 10 kap. 6 § från bestämmelser om avsättning till reservfond, 685 kronor, och
3. likvidation enligt 11 kap. 4 a § tredje stycket, 475 kronor.

4 kap. Försäkringsregister

Tillämpningsområde

1 § Hos Bolagsverket ska det föras ett försäkringsregister för

- försäkringsaktiebolag,
- ömsesidiga försäkringsbolag, och
- försäkringsföreningar.

För försäkringsaktiebolag gäller detta kapitel i stället för 2 och 3 kap. aktiebolagsförordningen (2005:559).

Försäkringsregistrets indelning

2 § Försäkringsregistret förs med hjälp av automatiserad behandling.

Registret ska vara indelat i sex avdelningar enligt följande:

1. livförsäkringsaktiebolag,
2. ömsesidiga livförsäkringsbolag,
3. livförsäkringsföreningar,
4. skadeförsäkringsaktiebolag,
5. ömsesidiga skadeförsäkringsbolag, och
6. skadeförsäkringsföreningar.

Alfabetisk förteckning

3 § En alfabetisk förteckning över försäkringsföretagen ska höra till registret. Förteckningen ska innehålla uppgift om organisationsnumret på varje försäkringsföretag.

Handlingar i försäkringsregistret

4 § Handlingar som avser en anmälan eller underrättelse enligt aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska biläggas försäkringsregistret. Sådana handlingar ska för varje försäkringsföretag sammanföras i akter.

Försäkringsregistrets ändamål m.m.

Ändamål

5 § Försäkringsregistret ska ge offentlighet åt den information som ingår i registret.

I fråga om personuppgifter ska registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. den tillsyn som Finansinspektionen har över försäkringsföretagen enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043),
2. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där företagsanknuten information utgör underlag för prövningar eller beslut,

3. förvärv, avyttring eller förvaltning av försäkringsföretag som registreras i försäkringsregistret,
4. aktualisering, komplettering eller kontroll av företagsanknuten information som finns i kund- eller medlemsregister eller liknande register,
5. uttag av urval av personuppgifter för direkt marknadsföring, dock med den begränsning som följer av 11 § personuppgiftslagen (1998:204), eller
6. verksamhet som staten eller en kommun ansvarar för enligt lag eller annan författning, och
 - a) som avser försäkringsföretag som registreras i försäkringsregistret,
 - b) som för att kunna utföras förutsätter tillgång till företagsanknuten information, eller
 - c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet.

Underrättelser

6 § Bolagsverket ska snarast efter det att registrering har skett underrätta Finansinspektionen om de uppgifter som förts in i eller strukits ur försäkringsregistret så att inspektionen kan fullgöra sin tillsynsfunktion. Underrättelsen får lämnas på medium för automatiserad behandling.

Finansinspektionen ska snarast efter det att aktuarie, revisor eller allmänt ombud förordnats enligt 14 kap. 10, 11 eller 14 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) underrätta Bolagsverket om det.

Om personuppgifter och informationslämnande m.m.

Personuppgiftsansvar

7 § Bolagsverket är personuppgiftsansvarigt enligt personuppgiftslagen (1998:204) för försäkringsregistret.

8 § Bolagsverket ska se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får myndigheten i enskilda fall ställa upp villkor för behandlingen av personuppgifter.

Direktåtkomst

9 § Bolagsverket får för de ändamål som anges i 5 § besluta om direktåtkomst till försäkringsregistret.

Skadestånd

10 § Bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning.

Rättelse av personuppgift

11 § I fråga om rättelse av personuppgifter i försäkringsregistret tillämpas 26 § förvaltningslagen (1986:223) i stället för 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

Lämnande av information

12 § Information som ska lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) behöver inte omfatta uppgift i en handling som har kommit in till Bolagsverket, om den enskilde har tagit del av handlingens innehåll. Om den enskilde begär det, ska dock informationen även omfatta uppgift i en sådan handling.

Om informationen inte innehåller en sådan handling, ska det av informationen framgå att handlingen behandlas av myndigheten.

13 § Att beslut om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol följer av 22 a § förvaltningslagen (1986:223).

*Anteckningar i försäkringsregistret***Gemensamma bestämmelser**

14 § Anteckningar i försäkringsregistret numreras i löpande följd för varje försäkringsföretag. Vid varje anteckning ska detta nummer anges liksom datum för anteckningen och för dess kungörande i Post- och Inrikes Tidningar.

15 § Beslut och andra förhållanden som anmäls för registrering i försäkringsregistret ska antecknas i registret så snart som möjligt efter det att anmälan kommit in till Bolagsverket. Om det framgår att beslutet ska ha verkan först vid en viss senare tidpunkt, ska dock anteckning i registret göras i så nära anslutning som möjligt till denna tidpunkt.

16 § När ett försäkringsföretag registreras ska följande antecknas i försäkringsregistret:

1. företagets organisationsnummer,
2. dagen för tillstånd att driva försäkringsrörelse,
3. dagen för konstituerande stämma eller, när det gäller försäkringsaktiebolag och försäkringsföreningar, dagen för bildandet,
4. företagets firma samt dess lydelse på främmande språk, om en sådan lydelse är angiven i bolagsordning eller stadgar,
5. företagets bifirma, om styrelsen antagit en sådan,
6. den ort i Sverige där företagets styrelse ska ha sitt säte,
7. föremålet för företagets verksamhet, varvid det särskilt ska anges om verksamheten ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
8. begränsningar i bolagsordning eller stadgar i fråga om området för direkt försäkringsverksamhet inom Sverige,
9. om företaget ska driva försäkringsrörelse utanför EES,
10. sättet för sammankallande av bolags- eller föreningsstämma,
11. tiden för ordinarie bolags- eller föreningsstämma, om denna anges i bolagsordning eller stadgar,
12. antalet eller lägsta och högsta antalet av de styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, tiden för deras uppdrag samt, om någon av dem ska utses på annat sätt än av bolags- eller föreningsstämma, hur det i så fall ska ske,
13. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum, postadress och, om postadressen avviker från hemvistet, hemvistet för utsedd aktuarie,
14. om försäkringsföretaget ska ha euro som redovisningsvaluta,
15. den tid som företagets räkenskapsår ska omfatta, och
16. försäkringsföretagets postadress.

I försäkringsregistret får för varje försäkringsföretag e-postadress och telefonnummer antecknas.

Försäkringsaktiebolag

17 § För försäkringsaktiebolag ska det, utöver vad som föreskrivs i 15 och 16 §§, antecknas

1. uppgifter enligt 8 kap. 43 § första stycket 2 och 3 samt andra stycket, 9 kap. 47 § och 10 kap. 19 § aktiebolagslagen (2005:551) samt uppgift om bolagskategori,
2. aktiekapitalet samt, i förekommande fall, minimikapitalet och maximikapitalet,
3. antalet aktier samt, i förekommande fall, det lägsta och högsta antalet aktier, och
4. syftet med försäkringsaktiebolagets verksamhet, om den har annat syfte än att bereda vinst åt aktieägarna.

För ett livförsäkringsaktiebolag gäller att det i försäkringsregistret ska antecknas hur bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst eller på annat sätt täcka bolagets förlust.

I försäkringsregistret får för varje försäkringsaktiebolag antecknas om bolagets överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad.

18 § Det ska antecknas i försäkringsregistret om ett försäkringsaktiebolags bolagsordning innehåller

1. förbehåll enligt 3 kap. 3 § försäkringsrörelselagen (1982:713),
2. förbehåll enligt 1 kap. 10 §, 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 § aktiebolagslagen (2005:551),
3. bestämmelse enligt 4 kap. 2 §, 7 kap. 8 § eller 40 § andra stycket andra meningen eller 7 kap. 54 § aktiebolagslagen, eller
4. bestämmelse att bolagets verksamhet ska upphöra vid viss tid eller under vissa villkor.

När det gäller förbehåll enligt 1 kap. 10 § aktiebolagslagen antecknas även den centrala värdepappersförvarare som enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument har registrerat avstämningsbolagets aktier.

När det gäller bestämmelse enligt 4 kap. 2 § aktiebolagslagen antecknas även det belopp till vilket aktier av olika slag har getts ut eller ska kunna ges ut.

19 § Försäkringsregistret ska för varje försäkringsaktiebolag innehålla

1. stiftelseurkunden,
2. bolagsordningen, uppgifter om ändring av bolagsordningen och bolagsordningen i dess senaste lydelse, och
3. års- och koncernredovisningar, revisions- och koncernrevisionsberättelser samt delårsrapporter enligt 8 kap. 5 och 8 §§ samt 9 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

20 § Om det krävs tillstånd från allmän domstol för att verkställa ett beslut om minskning av aktiekapitalet i ett försäkringsaktiebolag, ska det vid registreringen av minskningsbeslutet enligt 20 kap. 19 § aktiebolagslagen (2005:551) antecknas att minskningen inte är verkställd.

21 § Om en fråga om minskning av aktiekapitalet har fallit enligt 20 kap. 22 § aktiebolagslagen (2005:551) ska detta antecknas i försäkringsregistret av Bolagsverket. Det samma gäller beslut att förklara att en fråga om fusion har fallit enligt 23 kap. 27 eller 35 § aktiebolagslagen eller att en fråga om delning har fallit enligt 24 kap. 29 § samma lag. Vidare ska beslut att förklara att en fråga om beståndsöverlåtelse har fallit enligt 10 kap. 6 § tredje stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) antecknas i försäkringsregistret när det har vunnit laga kraft.

Ömsesidiga försäkringsbolag

22 § För ömsesidiga försäkringsbolag ska det, utöver vad som föreskrivs i 15 och 16 §§, antecknas

1. uppgifter som avses i 12 kap. 11 § första stycket 6–11, 14, 16 och 17 försäkringsrörelselagen (2010:2043), samt 6 kap. 15 § och 8 kap. 18 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, och
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum och postadress samt, om postadressen avviker från hemvistet, även hemvistet för lekmannarevisor.

23 § Det ska antecknas i försäkringsregistret om ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning innehåller

1. villkor enligt 12 kap. 73 § andra stycket andra meningen försäkringsrörelselagen (2010:2043),
2. förbehåll enligt 7 kap. 18 § andra stycket första meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, eller
3. bestämmelse att bolagets verksamhet ska upphöra vid viss tid eller under vissa villkor.

24 § Vid registrering av fusion enligt 12 kap. 17 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska det antecknas att ett överlåtande ömsesidigt försäkringsbolag är upplöst.

Om Bolagsverket enligt 12 kap. 19 § lagen om ekonomiska föreningar har förklarat att frågan om fusion har fallit, ska det antecknas när beslutet har vunnit laga kraft.

25 § Försäkringsregistret ska för varje ömsesidigt försäkringsbolag innehålla

1. stiftelseurkunden,
2. bolagsordningen, uppgifter om ändring av bolagsordningen och bolagsordningen i dess senaste lydelse, och
3. års- och koncernredovisningar, revisions- och koncernrevisionsberättelser samt delårsrapporter enligt 8 kap. 5 och 8 §§ samt 9 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Försäkringsföreningar

26 § För försäkringsföreningar ska det, utöver vad som föreskrivs i 15 och 16 §§, antecknas

1. uppgifter som avses i 6 kap. 15 § och 8 kap. 18 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
2. de villkor som ska gälla för inträde i föreningen,
3. storleken på verksamhetskapitalet,
4. den eventuella rätt till avkastning som tillfaller den som tillskjutit verksamhetskapital,
5. den eventuella rösträtt på föreningsstämman som tillfaller den som tillskjutit verksamhetskapital,
6. i vilken ordning verksamhetskapitalet ska betalas in och betalas tillbaka,
7. för vilka slag av försäkringar, i vilka situationer, intill vilket belopp och i vilken ordning uttaxering kan ske hos medlemmarna samt hur uttaxeringen ska genomföras, och
8. hur meddelanden ska komma till medlemmarnas eller fullmäktiges kännedom.

För en livförsäkringsförening gäller dessutom att det i försäkringsregistret ska anges hur föreningens förlust får täckas.

27 § Det ska antecknas i försäkringsregistret om en försäkringsförenings stadgar innehåller

1. förbehåll enligt 7 kap. 18 § andra stycket första meningen lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, eller
2. bestämmelse att föreningens verksamhet ska upphöra vid viss tid eller under vissa villkor.

28 § Vid registrering av fusion enligt 12 kap. 17 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska det antecknas att överlåtande försäkringsförening är upplöst.

Om Bolagsverket enligt 12 kap. 19 § lagen om ekonomiska föreningar har förklarat att frågan om fusion har fallit, ska det antecknas när beslutet har vunnit laga kraft.

29 § Försäkringsregistret ska för varje försäkringsförening innehålla

1. stadgarna, uppgifter om ändring i stadgarna och stadgarna i dess senaste lydelse, och
2. års- och koncernredovisningar, revisions- och koncernrevisionsberättelser samt delårsrapporter enligt 8 kap. 5 och 8 §§ samt 9 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Anteckningar på försäkringsföretagets registerupplägg

30 § Anteckning i försäkringsregistret på grund av anmälan eller underrättelse enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043), aktiebolagslagen (2005:551) eller lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar görs på försäkringsföretagets registerupplägg.

Vid registrering på grund av anmälan eller underrättelse enligt 10 kap. 4 och 12 §§ försäkringsrörelselagen, 23 kap. 14 och 25 §§ samt 24 kap. 16 och 27 §§ aktiebolagslagen eller 12 kap. 6, 17 och 21 §§ lagen om ekonomiska föreningar görs anteckning på både det överlåtande och det övertagande försäkringsföretagets upplägg.

Anteckning om ändring av ett försäkringsföretags firma och om ett försäkringsföretags likvidation och upplösning ska göras även i den förteckning som anges i 3 §.

Utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling

31 § Bolagsverket ska lämna ut uppgifter och handlingar i försäkringsregistret på medium för automatiserad behandling, om det begärs. Detsamma gäller sådana handlingar och uppgifter som inte har förts in i försäkringsregistret, om det har gått högst tio år sedan de kom in till verket.

Handlingar som inte har förts in i försäkringsregistret och som inte behöver lämnas ut enligt första stycket får lämnas ut på medium för automatiserad behandling till myndigheter och, om det är uppenbart att det kan ske utan risk för att enskildas personliga integritet kränks, till enskilda.

Försäkring

Sökning efter uppgifter och handlingar

32 § Vid sökning av uppgifter som avser ett försäkringsföretag som är upplöst får endast organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp, om det har gått mer än fem år sedan försäkringsföretagets upplösning har registrerats.

Vid sökning efter handlingar och uppgifter som avses i 4, 19, 25 och 29 §§ får endast uppgifter som avses i 5 kap. 2 § första stycket 1 och 2 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt organisationsnummer och firma användas som sökbegrepp.

Kungörelser och underrättelser

33 § I en kungörelse enligt 27 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 15 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska försäkringsföretagets firma och organisationsnummer anges liksom styrelsens säte eller, om försäkringsföretaget är i likvidation, den tingsrätt som handlägger likvidationen.

34 § När någon registreras som styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare, särskild delgivningsmottagare, revisor, revisorssuppleant, lekmannarevisor eller suppleant för lekmannarevisor, ska Bolagsverket underrätta den registrerade om åtgärden. När myndigheten tar bort en sådan registrering från registret, ska underrättelse lämnas till den som berörs av åtgärden.

Om registreringen avser ett revisionsbolag, ska den huvudansvarige revisorn underrättas.

Underrättelsen ska omedelbart efter registreringen eller avförandet av registreringen sändas till den som berörs av åtgärden på hans eller hennes folkbokföringsadress enligt det statliga person- och adressregistret (SPAR) eller, om en sådan adressuppgift saknas, till den adress som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket ska en gång varje år underrätta den som är registrerad som likvidator eller suppleant för likvidator om registreringen. Underrättelsen ska sändas till den adress som har uppgetts i ärendet.

Bolagsverket behöver inte sända ut underrättelser om det är uppenbart att en sådan underrättelse inte fyller något syfte.

35 § Bolagsverket ska underrätta den domstol som handlägger ett ärende om tillstånd att verkställa beslut om minskning av aktiekapitalet eller reservfonden, beslut om vinstutdelning eller beslut om fusion eller delning, om

1. ett interimistiskt beslut som en annan domstol har meddelat i pågående mål om talan mot bolagsstämmbeslut, och
2. en lagakraftvunnen dom som innebär att bolagsstämmbeslutet har upphävts eller ändrats.

Registreringsavgifter

Avgifter för registrering

36 § I ärenden som rör registrering enligt denna förordning ska avgift betalas för registrering och, i förekommande fall, dess kungörande samt för ärendets handläggning och prövning.

37 § Avgift för registrering ska betalas med följande belopp:

1. vid anmälan för registrering av nybildat försäkringsföretag, 2.200 kronor eller, om sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk signatur, 1.900 kronor,
2. vid anmälan av ändring av firma eller bifirma eller av firma i dess lydelse på främmande språk, 1.100 kronor eller, om sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk signatur, 900 kronor,
3. vid anmälan om bolags- eller föreningsstämmas beslut om likvidation enligt 25 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 11 kap. 1 § fjärde stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 800 kronor,
4. vid anmälan om att likvidationen ska upphöra och val av styrelse enligt 25 kap. 45 § tredje stycket aktiebolagslagen eller 11 kap. 17 § tredje stycket lagen om ekonomiska föreningar, 480 kronor,
5. vid anmälan om fusion enligt 23 kap. 25 eller 48 § aktiebolagslagen eller 12 kap. 17 eller 38 § lagen om ekonomiska föreningar, 1.000 kronor,
6. vid anmälan om delning enligt 24 kap. 27 § aktiebolagslagen, 1.000 kronor, och
7. vid annan anmälan till försäkringsregistret eller då anteckning i registret annars ska göras, 900 kronor, eller, om sådan anmälan överförs elektroniskt och undertecknas med en elektronisk signatur, 700 kronor.

38 § Om en anmälan enligt 37 § samtidigt omfattar registrering eller registrering av ändring av fler än en firma, bifirma eller firma i dess lydelse på främmande språk, ska en avgift enligt 37 § 2 betalas för varje sådan firma.

Om det begärs att en registrering ska göras på något annat språk än svenska, ska en avgift på 500 kronor för varje sådant språk betalas.

39 § Avgift ska inte betalas för registrering av

1. ändrad postadress,
2. eget utträde från uppdrag som revisor, revisorssuppleant, lekmannarevisor eller suppleant för lekmannarevisor,
3. beslut om vinstutdelning enligt 18 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551),
4. förhållanden som en likvidator ska anmäla, om inte annat följer av 37 § 4,
5. en underrättelse från domstol, konkursförvaltaren eller Finansinspektionen, eller
6. en underrättelse från en behörig utländsk myndighet enligt 23 kap. 47 § aktiebolagslagen eller 12 kap. 37 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Avgift för utlämnande av uppgifter och handlingar

40 § Bolagsverket fastställer avgifter

1. för sådant utlämnande av uppgifter och handlingar som sker på medium för automatiserad behandling, och
2. för att tillhandahålla ett fusionsintyg enligt 23 kap. 46 § aktiebolagslagen (2005:551) på annat språk än svenska.

När avgiften ska betalas

41 § Avgift ska betalas när en ansökan ges in. Avgiften betalas inte tillbaka om handläggningen av ett ärende har påbörjats.

5 kap. Särskilda bestämmelser för europabolag och europakooperativ

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för

1. europabolag enligt rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag (SE-förordningen) som driver försäkringsrörelse, och

2. europakooperativ enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen) som driver försäkringsrörelse.

2 § Bestämmelserna i 3 kap. om registrering i försäkringsregistret ska, i fråga om europabolag och europakooperativ som driver försäkringsrörelse tillämpas vid registrering i europabolagsregistret respektive europakooperativsregistret.

Bestämmelserna i denna förordning ska även i övrigt tillämpas på europabolag och europakooperativ som driver försäkringsrörelse om inte annat framgår av SE-förordningen, SCE-förordningen, försäkringsrörelselagen (2010:2043), aktiebolagslagen (2005:551) eller lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Ansökan och anmälan för registrering

3 § En ansökan eller en anmälan enligt 2 kap. eller 3 kap. ska undertecknas av den verkställande direktören eller

1. när det gäller europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltnings-system som avses i artiklarna 39–42 i SE-förordningen (dualistiskt organiserade europabolag) eller artiklarna 37–41 i SCE-förordningen (dualistiskt organiserade europakooperativ), en ledamot i ledningsorganet, eller
2. när det gäller europabolag eller europakooperativ som har ett sådant förvaltnings-system som avses i artiklarna 43–45 i SE-förordningen (monistiskt organiserade europabolag) eller artiklarna 42–44 i SCE-förordningen (monistiskt organiserade europakooperativ) en ledamot i förvaltningsorganet.

Försäkring

6 kap. Särskilda bestämmelser för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut

1 § Sådana ansökningar enligt lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige som ska prövas av Finansinspektionen eller av regeringen ska alltid ställas till och ges in till inspektionen.

Om Finansinspektionen lämnar över ett sådant ärende till regeringen för prövning, ska inspektionen bifoga ett eget yttrande.

2 § I en ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 9 kap. 5 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, där det ingår risker som är belägna eller åtaganden som ska fullgöras utomlands, ska det anges i vilka länder riskerna finns respektive åtagandena ska fullgöras.

3 § Särskilda bestämmelser om trafikförsäkring finns i trafikförsäkringsförordningen (1976:359).

7 kap. Bemyndiganden

Bolagsverket

1 § Bolagsverket får meddela föreskrifter om

1. elektronisk överföring till Bolagsverket av en anmälan för registrering eller en ansökan som ska handläggas av Bolagsverket,
2. vilka krav som ska ställas på den elektroniska signaturen enligt 3 kap. 8 §,
3. elektronisk överföring till Bolagsverket av handlingar som ska ges in tillsammans med en anmälan eller en ansökan som har upprättats elektroniskt,
4. bestyrkande av att en elektronisk kopia stämmer överens med originalet,
5. vilka elektroniska signaturer som får användas för att en handling ska få ges in som ett elektroniskt original, och
6. hur en försäkran på heder och samvete enligt denna förordning får undertecknas med en elektronisk signatur.

Finansinspektionen

Föreskrifter för försäkringsföretag

2 § Finansinspektionen får i fråga om försäkringsrörelselagen (2010:2043) meddela föreskrifter om

1. drivande av försäkringsrörelse för att uppfylla Sveriges åtaganden till följd av avtal mellan Europeiska unionen (EU) och Schweiz,
2. den genomsnittliga begravningskostnaden enligt 1 kap. 20 § 1,
3. de krav som ska gälla för deltagande i ledningen av ett försäkringsföretag enligt 2 kap. 4 § första stycket 4,
4. de risker som hänför sig till varje försäkringsklass enligt 2 kap. 11 och 12 §§ samt om beteckningar för grupper av försäkringsklasser enligt 2 kap. 11 §,
5. vad en verksamhetsplan enligt 2 kap. 18 § ska innehålla,
6. vad en verksamhetsplan enligt 3 kap. 1 § första stycket 1 i övrigt ska innehålla,
7. vilka åtgärder som ett försäkringsföretag ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet, likviditet och riskhantering som avses i 4 kap. 1 §,
8. vilken information enligt 4 kap. 2 § som ett försäkringsföretag ska lämna till försäkringstagarna, till andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar och till dem som erbjuds att teckna en försäkring i företaget,
9. vilka åtgärder som ett försäkringsföretag ska vidta för att uppfylla de krav på god försäkringsstandard som avses i 4 kap. 3 §,
10. villkor för upplåning enligt 4 kap. 5 §,
11. de försäkringstekniska avsättningarnas innehåll och beräkning enligt 5 kap. 1–7 och 9 §§,
12. villkoren för behörighet att tjänstgöra som aktuarie enligt 5 kap. 14 § första stycket,
13. vilka utländska stater, utländska centralbanker och internationella organisationer som ska omfattas av 6 kap. 3 § 2 och 4,
14. i vilka stater de rättssubjekt som anges ska vara belägna eller ha sitt säte i enligt 6 kap. 3 § 3, 8 och 10–13,
15. förutsättningarna för användningen av tillgångar utgivna av ett specialföretag enligt 6 kap. 3 § 14,
16. vilket värde som tillgångar som anges i 6 kap. 3 § 15 högst får tas upp till,
17. värdering av fastigheter och tomträtter samt inom vilken andel av värdet panträtten ska ligga enligt 6 kap. 3 § 16,
18. lämplig riskspridning inom de ramar som anges i 6 kap. 14 §,
19. lokalisering av tillgångar enligt 6 kap. 18 § andra stycket,
20. högsta tillåtna valutakursrisk enligt 6 kap. 19 §,
21. värdering till verkligt värde enligt 6 kap. 27 §,
22. användning av derivatinstrument enligt 6 kap. 32 §,
23. villkor för att ta in, räkna av och bestämma omfattningen av poster i kapitalbasen samt hur den i övrigt ska beräknas enligt 7 kap. 2, 4 och 5 §§ samt 9 kap. 4 §,
24. motsvarande höjning av beräkningskriterierna för solvensmarginalen i fråga om återförsäkring för andra försäkringsklasser än de motsvarande klasserna i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 11–13 enligt 7 kap. 7 § andra stycket,
25. beräkning av kostnader för utförd assistans och annan beräkning av solvensmarginalen för sjukränta enligt 7 kap. 7–11 §§,
26. beräkning av solvensmarginal för återförsäkring av livförsäkring enligt bestämmelserna för livförsäkring i 7 kap. 12 §,
27. beräkning av solvensmarginalen för sjuk- och olycksfallsförsäkring enligt 7 kap. 13 §,
28. höjning av garantibeloppet för återförsäkring enligt 7 kap. 18 § första stycket,
29. vad en redogörelse enligt 8 kap. 2 § ska innehålla,
30. omfattningen av skyldigheten enligt 8 kap. 5 § att lämna information om placementsriktlinjer och vilka försäkringar som inte ska omfattas av den skyldigheten,

31. vilka uppgifter som placeringsriktlinjer enligt 8 kap. 6 § ska innehålla,
32. villkor för att ta in, räkna av och bestämma omfattningen av poster i den gruppbase-
serade kapitalbasen samt hur den i övrigt ska beräknas enligt 9 kap. 4 §,
33. metodernas användning och innehåll vid beräkning av gruppbase-
rad ekonomisk ställning enligt 9 kap. 5 §,
34. den gruppbase-
rade redovisningens utformning och innehåll samt när handlingar-
na ska ges in till Finansinspektionen enligt 9 kap. 6 §,
35. vilka upplysningar ett försäkringsföretag ska lämna till Finansinspektionen enligt
14 kap. 5 §,
36. grunderna för bedömningen av tillförlitligheten hos interna modeller enligt 14 kap.
17 § första stycket, och
37. innehållet i en finansiell saneringsplan enligt 16 kap. 4 §.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om verkställigheten av försäkringsrörel-
selagen i den utsträckning som denna förordning inte innehåller sådana bestämmel-
ser.

Försäkring

Aktuarie

3 § Finansinspektionen får enligt 5 kap. 17 § andra stycket försäkringsrörelselagen
(2010:2043) i ett enskilt fall besluta om undantag från villkoren om behörighet att
tjänstgöra som aktuarie och från kravet på aktuarie.

Koncerner

4 § Finansinspektionen får meddela föreskrifter om att bestämmelserna om koncer-
ner i försäkringsrörelselagen (2010:2043), i föreskrifter som har meddelats med stöd
av samma lag och i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska gälla helt eller
delvis för en sådan grupp av företag som inte utgör en koncern enligt 1 kap. 4 § lagen
om ekonomiska föreningar men som har en gemensam eller i huvudsak gemensam
ledning.

Föreskrifter för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut

5 § Finansinspektionen får i fråga om lagen (1998:293) om utländska försäkringsgi-
vares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige meddela föreskrifter om

1. vilka upplysningar en försäkringsgivare eller ett tjänstepensionsinstitut ska lämna
till inspektionen enligt 3 kap. 3 § och 6 kap. 4 §,
2. vad en verksamhetsplan ska innehålla och vilka ytterligare handlingar som ska
lämnas tillsammans med en ansökan om koncession enligt 4 kap. 4 §,
3. indelning i försäkringsklasser när det gäller koncession för återförsäkring enligt
4 kap. 5 a §,
4. innehåll och beräkning av försäkringstekniska avsättningar enligt 5 kap. 5 §,
5. skyldighet att lämna information om placeringsriktlinjer enligt 5 kap. 9 § och om
vilka försäkringar som inte omfattas av informationskyldigheten,
6. uppgiftsskyldighet enligt 6 kap. 3 §,
7. innehållet i en finansiell saneringsplan enligt 6 kap. 9 § första stycket 1,
8. information till försäkringstagarna, andra ersättningsberättigade på grund av för-
säkringar och dem som erbjuds att teckna en försäkring hos försäkringsgivaren
enligt 8 kap. 1 a §, och
9. vilken information som ett utländskt tjänstepensionsinstitut ska lämna enligt
8 kap. 1 b §.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om verkställigheten av lagen om utländska
försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

Föreskrifter om tryggande av pensionsutfästelse m. m.

6 § Finansinspektionen får i fråga om lagen (1967:531) om tryggande av pensionsut-
fästelse m. m. meddela föreskrifter om

1. vad placeringsriktlinjerna och redogörelsen enligt 10 b § ska innehålla, och
2. vilken information som en pensionsstiftelse ska lämna enligt 10 d §.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2011:257

1. Denna förordning träder i kraft den 1 april 2011, då försäkringsrörelseförordningen (1982:790) och kungörelsen (1972:291) om understödsföreningsregister ska upphöra att gälla.
2. Bestämmelserna i kungörelsen om understödsföreningar och försäkringsrörelseförordningen ska fortsätta att tillämpas för understödsföreningar som utövar verksamhet med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen.
3. I fråga om registrering av försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som har bildats innan försäkringsrörelselagen (2010:2043) har trätt i kraft gäller äldre bestämmelser.

Lag (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige

(senast ändrad genom SFS 2011:832)

Allmänna bestämmelser	520
1 kap. Tillämpningsområde och vissa grundläggande bestämmelser	520
Inledande bestämmelser	520
Definitioner m.m.	520
Separationsprincipen	523
Bestämmelser om EES-försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut	523
2 kap. Rätt att driva verksamhet i Sverige	523
3 kap. Tillsyn över EES-försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut	525
Ingripande och sanktioner	526
Bestämmelser om försäkringsgivare från tredje land	527
4 kap. Inledande av verksamheten m.m.	527
Rätt att driva verksamhet i Sverige	527
Koncession	528
Marknadsföring av försäkringar	529
5 kap. Solvenskrav och bedrivande av verksamheten	529
Deposition	529
Grundläggande krav för försäkringsrörelsen	529
Försäkringstekniska avsättningar m.m.	530
Solvenskrav	531
Tystnadsplikt	532
Verksamhet i flera EES-länder	532
Aktuarie	533
6 kap. Tillsyn över försäkringsgivare från tredje land	533
Ingripande och sanktioner	534
7 kap. Avslutande av verksamheten	536
Särskild administration	536
Allmänna bestämmelser	537
Gemensamma bestämmelser för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut	538
8 kap. Marknadsföring m.m.	538
9 kap. Överlåtelse av försäkringsbestånd	539
Överlåtelse av försäkringsbestånd från EES-försäkringsgivare	539
Överlåtelse av försäkringsbestånd från försäkringsgivare från tredje land	539
10 kap. Särskilda bestämmelser	540
Kungörelse	540
Otillåten försäkrings- eller tjänstepensionsverksamhet	540
Överklagande av beslut	541
Vite och straff	541
Allmänna bestämmelser	541
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	542
Propositioner	542

Försäkring

Allmänna bestämmelser

1 kap. Tillämpningsområde och vissa grundläggande bestämmelser

Inledande bestämmelser

1 § Utländska försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut har rätt att bedriva verksamhet i Sverige i enlighet med denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela särskilda föreskrifter om bedrivande av försäkringsrörelse för att uppfylla Sveriges åtaganden till följd av avtal mellan Europeiska gemenskaperna (EG) och Schweiz. *Lag (2005:1123)*

2 § Denna lag gäller inte för en EES-försäkringsgivare som deltar i koassuransverksamhet (samförsäkring) från ett utländskt driftställe i annan egenskap än ledande försäkringsgivare, om verksamheten avser sådana stora risker som anges i 3 kap. 16 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043).

I fråga om trafikförsäkring tillämpas lagen inte om annat följer av trafikskadelagen (1975:1410). *Lag (2010:2060)*

3 § Bestämmelserna om livförsäkring i denna lag, med undantag för 5 kap. 14 §, får tillämpas för sjuk- och olycksfallsförsäkringar som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 1 och 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt för avgångsbidragsförsäkringar.

Bestämmelserna om livförsäkring i denna lag, med undantag för 5 kap. 5 § femte stycket och 14 §, behöver inte tillämpas för livförsäkringar som avses i 2 kap. 12 § klasserna I b och IV försäkringsrörelselagen om premien är beräknad och bestämd för längst fem år. *Lag (2010:2060)*

4 § En utländsk försäkringsgivare och ett utländskt tjänstepensionsinstitut skall i sin verksamhet i Sverige följa svensk lag och svenska myndigheters beslut och föreskrifter samt svara inför svensk domstol. *Lag (2005:1123)*

Definitioner m.m.

5 § I denna lag avses med

- 1. EES-försäkringsgivare:** utländsk försäkringsgivare vars hemland hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och vars verksamhet inom EES står under finansiell tillsyn endast av den behöriga myndigheten i hemlandet,
- 2. försäkringsgivare från tredje land:** annan utländsk försäkringsgivare än EES-försäkringsgivare som enligt sitt hemlands lag är en juridisk person,
- 3. utländskt tjänstepensionsinstitut:** utländskt institut vars hemland hör till EES och som utan att vara försäkringsgivare enligt denna lag omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut,
- 4. hemland:** det land där försäkringsgivaren eller det utländska tjänstepensionsinstitutet har sitt säte och, när det gäller försäkringsgivaren i en försäkringsammanslutning, det land där sammanslutningens ledning finns,
- 5. behörig myndighet:** den nationella myndighet utomlands som enligt lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över EES-försäkringsgivare, utländskt tjänstepensionsinstitut eller försäkringsgivare från tredje land.

Bestämmelserna i 2 och 3 kap. i denna lag tillämpas på EES-försäkringsgivare och bestämmelserna i 4–7 kap. på försäkringsgivare från tredje land. Bestämmelserna i 8–10 kap. gäller både EES-försäkringsgivare och försäkringsgivare från tredje land.

För utländska tjänstepensionsinstitut gäller bestämmelserna i 2, 3, 8 och 10 kap. i tillämpliga delar. *Lag (2005:1123)*

6 § Med *skadeförsäkring* förstås i denna lag sådan försäkring som avses i 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Med *livförsäkring* förstås i denna lag sådan försäkring som avses i 2 kap. 12 § försäkringsrörelselagen.

Med *tjänstepensionsförsäkring* förstås i denna lag sådan försäkring som avses i 1 kap. 8 § försäkringsrörelselagen.

Med *återförsäkring* förstås i denna lag sådan försäkring som avses i 1 kap. 9 § försäkringsrörelselagen.

Med *tjänstepension* förstås i denna lag sådana avtal som ett utländskt tjänstepensionsinstitut ingår med arbetsgivare här i landet och som syftar till att trygga förmåner som har samband med yrkesutövning och som

1. betalas ut i form av engångsbelopp eller periodiska utbetalningar och beror av att en eller flera personer uppnår eller förväntas uppnå en viss ålder, eller
2. kompletterar förmåner enligt 1 och tillhandahålls sekundärt i form av utbetalningar vid dödsfall, invaliditet eller upphörande av anställning eller i form av bidrag eller tjänster vid sjukdom, medellöshet eller dödsfall.

Femte stycket gäller inte sådana avtal om tjänstepension som tecknas för egen räkning av egenföretagare.

Ersättning som betalas i form av livränta eller sjukränta tillhör livförsäkring, om ersättningen betalas från en livförsäkring, och skadeförsäkring, om ersättningen betalas från en skadeförsäkring. Om en sådan ränta har köpts i ett livförsäkringsföretag, ska den dock i detta företag höra till livförsäkring.

För sådan livränta eller sjukränta som tillhör skadeförsäkring gäller de särskilda bestämmelserna om livförsäkring i 5 kap. 2, 5 och 11 §§ samt 7 kap. 4–12 §§.

Lag (2010:2060)

7 § Med *skadeförsäkringsrisk som är belägen i Sverige* avses

1. risk som är hänförlig till egendom som finns i Sverige, när försäkringen avser antingen en byggnad eller en byggnad och dess lösöre, till den del byggnaden och lösöret täcks av samma försäkring,
2. risk som är hänförlig till ett fordon som är registrerat i Sverige utom, när fordonet köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i ett annat EES-land, under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning,
3. risk som är hänförlig till ett fordon som är registrerat i ett annat EES-land än Sverige och som köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i Sverige, under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning,
4. risk i samband med resa eller semester, när försäkringen har ingåtts för högst fyra månader och försäkringstagaren har tecknat den i Sverige.

När försäkringen inte avser försäkringsobjekt som avses i första stycket eller motsvarande försäkringsobjekt i utlandet anses skadeförsäkringsrisken vara belägen i Sverige, om försäkringstagaren är en fysisk person som har sin vanliga vistelseort här eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, det etableringsställe som försäkringen gäller finns i Sverige.

När det gäller *livförsäkring* anses *Sverige vara det land där åtagandet skall fullgöras* om, i det fall då försäkringstagaren är en fysisk person, denne har sin vistelseort här eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, det etableringsställe som försäkringen gäller finns i Sverige.

När det gäller *tjänstepensionsförsäkring* anses *Sverige vara det land där åtagandet skall fullgöras*, om det uppdragsgivande företag som åtagandet avser och som i egenskap av arbetsgivare skall göra inbetalningar till EES-försäkringsgivaren, har sitt etableringsställe i Sverige.

När det gäller *tjänstepension* anses *Sverige vara det land där åtagandet skall fullgöras*, om det uppdragsgivande företag som åtagandet avser och som i egenskap av arbetsgivare skall göra inbetalningar till det utländska tjänstepensionsinstitutet, har sitt etableringsställe i Sverige. *Lag (2007:337)*

Försäkring

8 § Med *sekundäretablering* avses i denna lag en utländsk försäkringsgivares etablering i Sverige genom

1. generalagent,
2. filial, eller
3. generalrepresentation för försäkringsgivare i en försäkringssammanslutning.

Beträffande ett utländskt tjänstepensionsinstitut avses med sekundäretablering ett sådant instituts etablering i Sverige genom generalagent eller filial.

Med *företrädare* avses i denna lag generalagent, verkställande direktör för en filial samt ombud för generalagent eller för försäkringsgivare i en försäkringssammanslutning. *Lag (2005:1123)*

9 § Med *generalagent* avses i denna lag en fysisk eller juridisk person som har till uppgift att leda och sköta en utländsk försäkringsgivares försäkringsrörelse i Sverige. En utländsk försäkringsgivare får i Sverige inte representeras av mer än en generalagent.

Generalagenten skall vara bosatt eller ha sitt säte i Sverige. Den som är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara generalagent.

Den utländska försäkringsgivaren skall utfärda fullmakt för generalagenten att ingå för försäkringsgivaren bindande rättshandlingar med tredje man samt att ta emot stämning för den utländska försäkringsgivaren och själv eller genom annan tala och svara för denna.

Om den utländska försäkringsgivaren använder en juridisk person som generalagent skall den juridiska personen utse en fysisk person som ombud. Denne skall uppfylla de krav som ställs i andra stycket. I ett sådant fall skall den fullmakt som avses i tredje stycket ställas till ombudet.

För verksamhet som drivs genom generalagent gäller, förutom bestämmelserna i denna lag, 14 b § lagen (1992:160) om utländska filialer m. m.

Det som sägs i första–fjärde styckena skall tillämpas även i fråga om utländska tjänstepensionsinstitut. *Lag (2005:1123)*

10 § Med *filial* avses i denna lag ett avdelningskontor med självständig förvaltning som en utländsk försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut etablerar i Sverige.

För verksamhet som drivs genom filial gäller, förutom bestämmelserna i denna lag, lagen (1992:160) om utländska filialer m. m. *Lag (2011:723)*

11 § Med *försäkringssammanslutning* avses i denna lag en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som utan solidariskt ansvar meddelar försäkring. Vid tillämpning av denna lag skall samtliga medlemmar i sammanslutningen som grupp anses som försäkringsgivare.

12 § Med *generalrepresentation* avses en utländsk försäkringssammanslutnings representation i Sverige. Generalrepresentationen skall förestås av ett ombud som ansvarar för den verksamhet som försäkringsgivaren i sammanslutningen driver enligt denna lag.

Ett ombud för försäkringsgivare i en sammanslutning skall vara bosatt i Sverige. Den som är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara ombud.

De försäkringsgivare som hör till sammanslutningen skall utfärda fullmakt för ombudet att vid tvister som rör ingångna försäkringsavtal ingå för försäkringsgivarna bindande rättshandlingar och att för deras räkning ta emot stämning samt själv eller genom annan tala och svara för dem.

För verksamhet som drivs genom generalrepresentation gäller, förutom bestämmelserna i denna lag, 14 b § lagen (1992:160) om utländska filialer m. m.

Lag (2001:1188)

13 § Med *gränsöverskridande verksamhet* avses i denna lag att en EES-försäkringsgivare från ett utländskt driftsställe meddelar försäkring, utan förmedling av en sekundäretablering eller ett dotterbolag här i landet, avseende en risk som är belägen i Sverige eller ett åtagande som skall fullgöras här i enlighet med 1 kap. 7 §.

Med *gränsöverskridande verksamhet* avses också att ett utländskt tjänstepensionsinstitut, utan förmedling av en sekundäretablering eller ett dotterbolag här i landet, ingår avtal om tjänstepension som skall fullgöras här i enlighet med 1 kap. 7 §.

Lag (2005:1123)

Separationsprincipen

14 § En EES-försäkringsgivare får i Sverige förena direkt livförsäkringsrörelse endast med sådan direkt skadeförsäkringsrörelse som avses i 2 kap. 11 § första stycket klasserna 1 och 2 försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt med rörelse för återförsäkring av sådana skadeförsäkringar och av livförsäkring. EES-försäkringsgivare, som på basis av den koncession som försäkringsgivaren har fått i sitt hemland bedriver både liv- och skadeförsäkringsrörelse, får dock bedriva sådan verksamhet även här i landet. EES-försäkringsgivaren ska hålla sin skadeförsäkringsrörelse åtskild från livförsäkringsrörelsen.

Försäkringsgivare från tredje land får i Sverige inte förena direkt livförsäkringsrörelse med annan försäkringsrörelse än rörelse för återförsäkring av livförsäkring.

Lag (2010:2060)

15 § har upphävts genom lag (1999:602).

Försäkring

Bestämmelser om EES-försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut

2 kap. Rätt att driva verksamhet i Sverige

1 § En EES-försäkringsgivare som inte är ett återförsäkringsföretag och som i sitt hemland har tillstånd att driva försäkringsrörelse, får bedriva verksamhet i Sverige

1. från en sekundäretablering här i landet med början två månader efter det att Finansinspektionen från den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland tagit emot en underrättelse med sådant innehåll som anges i 2 § eller dessförinnan, om Finansinspektionen i ett enskilt fall beslutar att verksamheten får påbörjas,
2. genom gränsöverskridande verksamhet, så snart Finansinspektionen från den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland tagit emot en underrättelse med sådant innehåll som anges i 3 §.

Utöver det som anges i första stycket ska följande gälla för en EES-försäkringsgivare som meddelar tjänstepensionsförsäkring. Verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring får inledas så snart försäkringsgivaren tagit emot de uppgifter från Finansinspektionen som avses i 3 kap. 2 § tredje stycket, eller i varje fall två månader efter det att inspektionen från den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland tagit emot en underrättelse med sådant innehåll som anges i 2 § andra stycket eller 3 § tredje stycket. *Lag (2008:101)*

1 a § Ett utländskt tjänstepensionsinstitut som i sitt hemland har tillstånd eller är registrerat för att bedriva verksamhet avseende tjänstepension får bedriva sådan verksamhet i Sverige

1. från en sekundäretablering här i landet,
2. genom gränsöverskridande verksamhet.

Tjänstepensionsverksamheten får inledas så snart tjänstepensionsinstitutet tagit emot de uppgifter från Finansinspektionen som avses i 3 kap. 2 § tredje stycket, eller i varje fall två månader efter det att inspektionen från den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland tagit emot en underrättelse med sådant innehåll som anges i 2 § tredje stycket eller 3 § fjärde stycket. *Lag (2005:1123)*

2 § En underrättelse enligt 1 § 1 om sekundäretablering ska innehålla

1. uppgifter om sekundäretableringens adress och om vem som ska vara dess företrädare,
2. en plan över den tilltänkta verksamheten där det framgår hur etableringen är organiserad och vilket slags försäkringsrörelse som ska drivas där, och
3. ett intyg utfärdat av hemlandsmyndigheten om EES-försäkringsgivarens kapitalbas.

Varje gång en EES-försäkringsgivare åtar sig ett uppdrag att från en sekundäretablering här i landet meddela tjänstepensionsförsäkring ska en särskild underrättelse lämnas till den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland. Underrättelsen ska innehålla

1. uppgift om den som i egenskap av arbetsgivare ska betala försäkringspremierna, och
2. uppgift om det huvudsakliga innehållet i de överenskommelser som ska ligga till grund för försäkringarna.

Varje gång ett utländskt tjänstepensionsinstitut åtar sig ett uppdrag att från en sekundäretablering här i landet ingå avtal om tjänstepension ska en särskild underrättelse med de uppgifter som anges i andra stycket lämnas till den behöriga myndigheten i tjänstepensionsinstitutets hemland.

För verksamhet rörande försäkringar som avses i 2 kap. 11 § första stycket klass 10 försäkringsrörelselagen (2010:2043) (motorfordonsansvar) och som inte uteslutande gäller försäkring av fraktförares ansvar ska underrättelsen enligt första stycket dessutom innehålla en försäkran att EES-försäkringsgivaren är medlem i Trafikförsäkringsföreningen.

Om försäkringsgivaren avser att ändra sin verksamhet i fråga om förhållanden som anges i första stycket 1 och 2, får ändringen göras tidigast en månad efter det att försäkringsgivaren underrättat Finansinspektionen om ändringen. Om ändringen innebär att verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska inledas, ska dock bestämmelserna i 1 § andra stycket samt andra stycket i denna paragraf tillämpas.

Om ett utländskt tjänstepensionsinstitut avser att ändra sin verksamhet på ett sådant sätt som innebär att verksamhet avseende tjänstepension ska inledas, ska bestämmelserna i 1 a § andra stycket samt tredje stycket i denna paragraf tillämpas.

Lag (2010:2060)

3 § En underrättelse enligt 1 § 2 om gränsöverskridande verksamhet ska innehålla

1. uppgifter om vilket eller vilka slag av risker eller åtaganden försäkringarna ska täcka, och
2. ett intyg utfärdat av hemlandsmyndigheten om
 - a) försäkringsgivarens kapitalbas, och
 - b) de försäkringsklasser försäkringsgivarens koncession omfattar.

För verksamhet rörande försäkringar som avses i 2 kap. 11 § första stycket klass 10 i försäkringsrörelselagen (2010:2043) (motorfordonsansvar) och som inte uteslutande gäller försäkring av fraktförares ansvar ska underrättelsen dessutom innehålla

1. uppgifter om vem som är försäkringsgivarens representant enligt 5 § trafikskadelagen (1975:1410), och
2. en försäkran att försäkringsgivaren är medlem i Trafikförsäkringsföreningen.

Varje gång en EES-försäkringsgivare åtar sig ett uppdrag att genom gränsöverskridande verksamhet meddela tjänstepensionsförsäkring ska en särskild underrättelse lämnas till den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland. Underrättelsen ska innehålla

1. uppgift om den som i egenskap av arbetsgivare ska betala försäkringspremierna, och
2. uppgift om det huvudsakliga innehållet i de överenskommelser som ska ligga till grund för försäkringarna.

Varje gång ett utländskt tjänstepensionsinstitut åtar sig ett uppdrag att genom gränsöverskridande verksamhet ingå avtal om tjänstepension ska en särskild underrättelse med de uppgifter som anges i tredje stycket lämnas till den behöriga myndigheten i tjänstepensionsinstitutets hemland.

Om försäkringsgivaren avser att ändra sin verksamhet i fråga om förhållanden som anges i första och andra styckena, får ändringen göras tidigast en månad efter det att Finansinspektionen underrättats om ändringen av den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland. Om ändringen innebär att verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring ska inledas, ska dock bestämmelserna i 1 § andra stycket samt tredje stycket i denna paragraf tillämpas. *Lag (2010:2060)*

4 § När försäkringsgivaren börjat sin verksamhet här i landet skall företrädaren genast underrätta Finansinspektionen om detta.

3 kap. Tillsyn över EES-försäkringsgivare och utländska tjänstepensionsinstitut

Försäkring

1 § Den behöriga myndigheten i hemlandet har ansvaret för den finansiella tillsynen över en EES-försäkringsgivares eller ett utländskt tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige. Den finansiella tillsynen omfattar kontroll av, i tillämpliga delar, försäkringsgivarens eller tjänstepensionsinstitutets solvens, försäkringstekniska avsättningar och skuldtäckning.

Finansinspektionen skall ansvara för tillsynen i övrigt över EES-försäkringsgivarens eller det utländska tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige. *Lag (2005:1123)*

2 § Finansinspektionen ska, i samarbete med den behöriga myndigheten i hemlandet, utöva tillsyn över att en EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut bedriver sin verksamhet i Sverige i enlighet med denna lag och andra författningar som reglerar deras näringsverksamhet.

Finansinspektionen ska lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna i hemländerna, om dessa myndigheter behöver uppgifterna för sin tillsyn över försäkringsgivarens och utländska tjänstepensionsinstituts verksamheter, samt i övrigt ha ett nära samarbete med dessa myndigheter och Europeiska kommissionen.

När det gäller EES-försäkringsgivare som meddelar tjänstepensionsförsäkring och utländska tjänstepensionsinstitut ska Finansinspektionen, om det behövs, senast två månader efter det att inspektionen tagit emot en underrättelse enligt 2 kap. 2 § andra eller tredje stycket eller 3 § tredje eller fjärde stycket till den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens eller tjänstepensionsinstitutets hemland lämna uppgifter om i Sverige tillämplig arbetsrätt på tjänstepensionsområdet samt om de bestämmelser om information som gäller här i landet gentemot dem som ingår eller avser att ingå ett avtal om tjänstepensionsförsäkring eller tjänstepension, liksom gentemot dem som annars är ersättningsberättigade på grund av ett sådant avtal.

Finansinspektionen ska, när försäkringsgivaren eller tjänstepensionsinstitutet påbörjat sin verksamhet här i landet, underrätta den behöriga myndigheten i hemlandet om väsentliga ändringar i de bestämmelser som anges i tredje stycket. *Lag (2011:832)*

3 § En EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut som driver verksamhet här i landet skall lämna Finansinspektionen de uppgifter om verksamheten som behövs för tillsynen.

Finansinspektionen har rätt att granska den verksamhet som en EES-försäkringsgivares sekundäretablering bedriver. Försäkringsgivaren skall även hålla tillgångar, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar som försäkringsgivaren eller tjänstepensionsinstitutet skall lämna till inspektionen enligt första stycket. *Lag (2005:1123)*

4 § Skyldighet enligt 3 § att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning gäller även för

1. styrelsen och den verkställande direktören eller motsvarande organ i företag vars verksamhet uteslutande skall vara att biträda EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut eller som en sådan försäkringsgivare eller ett sådant institut har ett bestämmande inflytande i,
2. ordföranden och den verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare i en skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller annat liknande organ, som här i landet biträder en EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut i dess förelse. *Lag (2005:1123)*

5 § Efter anmälan till Finansinspektionen får den behöriga myndigheten i en EES-försäkringsgivares hemland göra undersökning hos en sekundäretablering här i landet. Finansinspektionen har rätt att delta i undersökningen.

Ingripande och sanktioner

6 § Om en EES-försäkringsgivare överträder denna lag eller en föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag eller på annat sätt visar sig olämplig att driva verksamhet här, får Finansinspektionen förelägga försäkringsgivaren att vidta rättelse. Inspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland när den förelägger om sådan rättelse. Om försäkringsgivaren inte följer föreläggandet, ska hemlandsmyndigheten också underrättas.

Om rättelse ändå inte sker, får Finansinspektionen förbjuda försäkringsgivaren att fortsätta sin marknadsföring och att ingå nya försäkringsavtal om risker som är belägna här i landet eller, när det gäller livförsäkring, om försäkringsåtaganden som ska fullgöras här i landet.

Innan ett förbud meddelas, ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland.

I brådskande fall får Finansinspektionen, utan att den behöriga myndigheten underrättats, vidta åtgärder som anges i andra stycket för att hindra ytterligare överträdelser.

Finansinspektionen får i brådskande fall, och utan att den utländska behöriga myndigheten underrättats, även förordna ett ombud att på försäkringsgivarens vägnar ta emot stämning och i övrigt företräda denne när det gäller redan meddelade försäkringar. Inspektionen ska genast införa kungörelse enligt 10 kap. 1 § 1 om förordnandet. Till dess att en sådan kungörelse har införts får en försäkringstagare, om försäkringsgivaren inte är en försäkringssammanslutning, sätta in förfallna försäkringspremier hos inspektionen med samma verkan som om de har betalats till försäkringsgivaren.

Om en EES-försäkringsgivare som meddelar tjänstepensionsförsäkring överträder sådana bestämmelser som anges i 2 § tredje stycket, ska Finansinspektionen genast underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland.

Om en EES-försäkringsgivare, trots de åtgärder som vidtagits av den behöriga myndigheten i hemlandet, fortsätter att överträda den i Sverige tillämpliga arbetsrätten på tjänstepensionsområdet, får Finansinspektionen förbjuda försäkringsgivaren att fortsätta sin marknadsföring och att ingå nya avtal om tjänstepensionsförsäkring som ska fullgöras här i landet. Innan ett förbud meddelas, ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland.

Ett förbud enligt sjätte stycket får meddelas först sedan Finansinspektionen har förelagt EES-försäkringsgivaren att vidta rättelse, om inte motsvarande åtgärd har vidtagits av den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland.

Det som sägs i femte–sjunde styckena om EES-försäkringsgivare ska tillämpas på motsvarande sätt för utländska tjänstepensionsinstitut. *Lag (2008:101)*

7 § Om den behöriga myndigheten i en EES-försäkringsgivares hemland inskränker försäkringsgivarens rätt att förfoga över sina tillgångar, skall Finansinspektionen på begäran av myndigheten vidta motsvarande åtgärder i fråga om försäkringsgivarens tillgångar i Sverige.

Finansinspektionen skall biträda den behöriga myndigheten i EES-försäkringsgivarens hemland vid verkställighet av ett beslut om hur verksamheten skall drivas efter det att den myndigheten beslutat

1. att försäkringsgivaren inte får fortsätta sin marknadsföring eller ingå nya försäkringsavtal, eller
2. att inskränka försäkringsgivarens rätt att förfoga över sina tillgångar.

Det som sägs i första och andra styckena om EES-försäkringsgivare skall tillämpas på motsvarande sätt beträffande utländska tjänstepensionsinstitut. *Lag (2005:1123)*

8 § Om en företrädare för en EES-försäkringsgivare avsäger sig sitt uppdrag, om fullmakten återkallas eller om företrädaren av annan anledning inte kan utöva sitt uppdrag, skall de åtgärder som anges i 6 § första – tredje styckena vidtas. Om det med hänsyn till skyddet av försäkringstagarnas intressen är nödvändigt, får Finansinspektionen, för tiden till dess att hindret upphört eller en ny företrädare blivit befullmäktigad, förordna ett ombud i enlighet med 6 § fjärde stycket.

Försäkring

9 § Om en EES-försäkringsgivare till följd av ett beslut av den behöriga myndigheten i hemlandet inte längre får driva verksamhet här i landet, ska Finansinspektionen vidta de åtgärder som behövs för att hindra att försäkringsgivaren fortsätter verksamheten eller inleder ny verksamhet. Inspektionen ska, på begäran av och i samarbete med den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland,

1. förbjuda försäkringsgivaren att förfoga över sina tillgångar i Sverige eller begränsa försäkringsgivarens förfoganderätt, eller
2. förbjuda försäkringsgivaren att fortsätta sin marknadsföring eller att ingå nya försäkringsavtal.

Finansinspektionen ska i övrigt vidta de åtgärder som behövs till skydd för de försäkrades intressen. Inspektionen ska också biträda hemlandets myndighet i angelägenheter som rör avveckling av försäkringsgivarens verksamhet här i landet. Inspektionen får därvid vidta sådana åtgärder som inspektionen kan besluta i fråga om ett svenskt försäkringsföretag.

Det som sägs i första och andra styckena om EES-försäkringsgivare ska tillämpas på motsvarande sätt beträffande utländska tjänstepensionsinstitut. *Lag (2010:2060)*

Bestämmelser om försäkringsgivare från tredje land

4 kap. Inledande av verksamheten m.m.

Rätt att driva verksamhet i Sverige

1 § En försäkringsgivare från tredje land får efter koncession bedriva försäkringsrörelse i Sverige från en generalagentur eller en filial här i landet.

Utöver vad som följer av första stycket får en försäkringsgivare från tredje land, efter tillstånd av Finansinspektionen, i Sverige marknadsföra försäkringar som gäller risker som är belägna här, om det sker genom förmedling av en försäkringsgivare som har koncession i Sverige och de båda försäkringsgivarna tillhör samma koncern eller har samarbetsavtal med varandra. *Lag (1999:226)*

2 § En försäkringsgivare från tredje land som bedriver verksamhet enligt denna lag får inte utan medgivande driva annan rörelse än försäkringsrörelse här i landet. Frågor om sådant medgivande prövas av Finansinspektionen. Årenden som är av principiell betydelse eller av synnerlig vikt prövas dock av regeringen. Medgivande skall lämnas om det finns särskilda skäl för det.

Ett medgivande enligt första stycket får återkallas av den som lämnat medgivandet, om det finns skäl för det.

Ansökan om medgivande enligt första stycket skall lämnas in till Finansinspektionen. Till ansökningsen skall fogas den utredning som inspektionen bestämmer.

Lag (1999:226)

2 a § En försäkringsgivare från tredje land, som fått koncession bara för rörelse som avser återförsäkring, får inte driva annan rörelse än återförsäkringsrörelse och därmed sammanhängande verksamhet. *Lag (2008:101)*

Koncession

3 § Finansinspektionen skall efter ansökan lämna förhandsbesked om huruvida koncession enligt 1 § första stycket krävs för en planerad verksamhet. *Lag (1999:226)*

4 § Ansökan om koncession enligt 1 § första stycket prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen. Om ansökan skall prövas av regeringen, skall Finansinspektionen överlämna den till regeringen tillsammans med ett eget yttrande.

Till ansökningen skall fogas

1. en plan för verksamheten i Sverige (verksamhetsplan), och
2. ett intyg om att försäkringsgivaren har deponerat värdehandlingar enligt 5 kap. 1 § andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad verksamhetsplanen skall innehålla och vilka ytterligare handlingar som skall fogas till ansökan. *Lag (1999:602)*

5 § En försäkringsgivare från tredje land ska beviljas koncession och dess företrädare ska godkännas, om ansökan uppfyller de krav som ställs i 4 § och

1. den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,
2. den som kommer att ha ett sådant kvalificerat innehav i en försäkringsgivare som avses i 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av en försäkringsgivare, och
3. den som avses vara företrädare för försäkringsgivaren eller, i de fall där företrädaren är juridisk person, vara dess ombud har tillräckliga insikter och erfarenheter för att delta i ledningen hos en försäkringsgivare och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

Vid bedömningen enligt första stycket 2 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att försäkringsgivarens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, eller
2. innehavet har samband med eller kan öka risken för
 - a) penningtvätt enligt 1 kap. 5 § 6 lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
 - b) brott enligt 2 § 2, 3 § eller 4 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, såvitt avser brott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.

Koncession får inte vägras av det skälet att det inte behövs någon ytterligare försäkringsgivare.

Koncession beviljas tills vidare eller, om det finns särskilda omständigheter, för bestämd tid, högst tio år, och därutöver till det löpande räkenskapsårets slut.

Koncession ska meddelas i enlighet med den indelning som anges i 2 kap. 11 och 12 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2010:2060)*

5 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om indelning i försäkringsklasser när det gäller koncession för återförsäkring. *Lag (2008:101)*

6 § Vid ändring av en beviljad koncession och vid förlängning av en koncession, som har beviljats för bestämd tid, gäller bestämmelserna i 4 och 5 § § i tillämpliga delar.

Ansökan om förlängning av en koncession skall lämnas in till Finansinspektionen senast sex månader före utgången av den löpande koncessionen. *Lag (1999:226)*

7 § har upphävts genom lag (1999:226).

8 § Utses en ny företrädare för en försäkringsgivare från tredje land skall denne efter ansökan av försäkringsgivaren godkännas av Finansinspektionen, om den nya företrädaren uppfyller de krav som ställs på företrädare i denna lag. Inspektionen får meddela närmare föreskrifter om den utredning som skall fogas till ansökningen.

9 § När en försäkringsgivare från tredje land som fått koncession enligt 5 § har börjat sin verksamhet i Sverige skall försäkringsgivarens företrädare genast underrätta Finansinspektionen om detta.

Marknadsföring av försäkringar

10 § Finansinspektionen skall efter ansökan av en försäkringsgivare från tredje land lämna tillstånd till verksamhet enligt 1 § andra stycket, om den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten. Inspektionen får meddela närmare föreskrifter om den utredning som skall fogas till ansökan om tillstånd.

Om det inte längre finns förutsättningar för tillstånd enligt första stycket får Finansinspektionen förklara tillståndet förverkat. *Lag (1999:602)*

Försäkring

5 kap. Solvenskrav och bedrivande av verksamheten

Deposition

1 § En försäkringsgivare från tredje land ska som säkerhet för försäkringsrörelse i Sverige deponera värdehandlingar i en bank eller ett kreditmarknadsföretag på det sätt och under de villkor som Finansinspektionen bestämmer. Depositionen ska bestå av sådana värdehandlingar som Finansinspektionen har godtagit som säkerhet.

Innan koncession söks i Sverige ska försäkringsgivaren deponera värdehandlingar till ett värde som motsvarar 300 gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde då ansökningen om koncession lämnades in till Finansinspektionen. *Lag (2010:1270)*

2 § Medan verksamheten pågår ska depositionen

1. för skadeförsäkring inom åtta månader efter utgången av varje räkenskapsår uppgå till ett belopp som motsvarar bruttopremieinkomsten under räkenskapsåret, dock lägst till ett belopp som motsvarar 300 gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gällde vid räkenskapsårets utgång,
2. för livförsäkring varje räkenskapsår uppgå till ett belopp som motsvarar 300 gånger det prisbasbelopp som gällde vid räkenskapsårets utgång. *Lag (2010:1270)*

3 § Finansinspektionen får bestämma att depositionen får efter vad som är skäligt med hänsyn till rörelsens omfattning och beskaffenhet göras med ett lägre belopp än det som anges i 1 § andra stycket och 2 §. Sådant beslut får inspektionen återkalla om det finns skäl till det.

Överskrider det sammanlagda belopp som en försäkringsgivare deponerat för skadeförsäkring väsentligt den premieinkomst som anges i 2 § 1, får Finansinspektionen medge försäkringsgivaren att få ut det överskjutande beloppet, om detta inte hänförs till en deposition enligt 1 § andra stycket.

Bestämmelser om att Finansinspektionen i vissa fall får medge undantag från skyldigheten att deponera finns i 16 och 18 §§.

4 § Tillgångar som en försäkringsgivare från tredje land har deponerat enligt 1–3 §§ får användas endast för betalning av sådana på försäkringsavtal grundade skulder som hänförs till försäkringsgivarens försäkringsrörelse i Sverige. *Lag (2008:101)*

Grundläggande krav för försäkringsrörelsen

4 a § Försäkringsgivare från tredje land skall bedriva sin försäkringsrörelse i Sverige med en för rörelsens omfattning och beskaffenhet tillfredsställande soliditet, likviditet och kontroll över försäkringsrisker, placeringsrisker och rörelserisker, så att åtagandena mot försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna kan fullgöras. *Lag (1999:602)*

Försäkringstekniska avsättningar m.m.

5 § En försäkringsgivare från tredje land ska för sin försäkringsrörelse i Sverige redovisa försäkringstekniska avsättningar och utjämningsreserv för förlusttäckning enligt 5 kap. 10 och 11 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043). En försäkringsgivares försäkringstekniska avsättningar ska motsvara de belopp som behövs för att försäkringsgivaren vid varje tidpunkt ska kunna uppfylla alla åtaganden som skäligen kan förväntas uppkomma på grund av ingångna försäkringsavtal. De försäkringstekniska avsättningarna ska motsvara försäkringsgivarens ansvarighet för

1. försäkringsfall, förvaltningskostnader och andra kostnader under resten av avtalsperioden för löpande försäkringar i skadeförsäkringsrörelse (ej intjänade premier och kvardröjande risker) respektive livförsäkringsrörelse (livförsäkringsavsättning),
2. inträffade oreglerade försäkringsfall, kostnader för regleringen av dessa samt återbäring som förfallit till betalning men inte betalats ut (oreglerade skador),
3. sådan återbäring som är garanterad i nominella eller reala belopp (garanterad återbäring) och som inte omfattas av 1 eller 2,
4. sådan återbäring inom livförsäkringsrörelse som är villkorad av värdeförändringar på tillgångar eller av ett visst försäkringstekniskt resultat som försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade står risken för (villkorad återbäring), och
5. fondförsäkringar som försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade bär placeringsrisken för (fondförsäkringsåtaganden där försäkringstagaren bär placeringsrisken).

Ansvarar flera försäkringsgivare solidariskt för en försäkring, ska endast den del av försäkringen som enligt avtal mellan försäkringsgivarna belöper på en enskild försäkringsgivare beaktas vid beräkningen av den försäkringsgivarens försäkringstekniska avsättningar.

Avsättning för oreglerade skador ska beräknas särskilt för varje försäkringsfall. För skadeförsäkringsrörelse får statistiska metoder användas om de leder till en tillräcklig avsättning med beaktande av skadornas art.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om de försäkringstekniska avsättningarnas innehåll och beräkning.

Vid beräkning av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker respektive livförsäkringsavsättning gäller 5 kap. 3–8 §§ försäkringsrörelselagen.

Lag (2010:2060)

6 § Försäkringsgivare från tredje land skall upprätta och följa försäkringstekniska riktlinjer. Företrädaren skall fastställa riktlinjerna, se till att de följs och fortlöpande pröva om de behöver ändras.

De försäkringstekniska riktlinjerna skall innehålla principerna för

1. hur premier bestäms,
2. beräkning av försäkringstekniska avsättningar,
3. återköp och belåning av försäkringar,
4. fördelning av återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade, samt
5. hur soliditeten i sekundäretableringen skall tillgodoses.

De försäkringstekniska riktlinjerna skall kompletteras med ett försäkringstekniskt beräkningsunderlag. Underlaget skall innehålla de antaganden som behövs för att beräkna

1. premier, försäkringstekniska avsättningar, tekniska återköpsvärden och belåningsvärden,
2. fördelningen av återbäring, samt
3. soliditetsreserver.

Om det med hänsyn till försäkringarnas beskaffenhet eller av annat särskilt skäl saknas anledning att upprätta ett sådant beräkningsunderlag får försäkringsgivaren helt eller delvis avstå från att upprätta det. *Lag (1999:602)*

7 § Premier för livförsäkringar skall grundas på antaganden om dödlighet och andra riskmått, räntesats samt driftskostnader som var för sig är betryggande. En avvikelse får ske om den är försvarlig med hänsyn till försäkringsgivarens ekonomiska situation. *Lag (1999:602)*

8 § De försäkringstekniska avsättningarna och utjämningsreserven för kreditförsäkring ska täckas med tillgångar på det sätt som gäller för skuldtäckning enligt 6 kap. 1–17, 19, 25 och 27–29 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 6 kap. 34 § samma lag.

När de försäkringstekniska avsättningarna ska täckas, får depositionen enligt 1–3 §§ räknas in under förutsättning att depositionen dels består av värdehandlingar som får användas för skuldtäckning med tillämpning av bestämmelserna i första stycket, dels inte har beaktats enligt 12 § första stycket fjärde meningen.

De tillgångar som används för skuldtäckning ska finnas i Sverige. *Lag (2010:2060)*

8 a § Premier för fondförsäkringar skall placeras i andelar i sådana till försäkringen anknutna fonder som försäkringstagaren från tid till annan bestämmer. Försäkringsgivaren får begränsa antalet fonder i vilka premier får placeras.

Utdelning och ersättning vid inlösen av sådana andelar får endast användas för förvärv av nya andelar i anknutna fonder och för utbetalning eller betalning av kostnader enligt försäkringsavtalet. *Lag (1999:602)*

9 § Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land ska se till att sådana placementsriktlinjer som anges i 8 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) upprättas och följs samt fortlöpande pröva om de behöver ändras.

Företrädaren ska se till att livförsäkringstagarna och de som erbjuds att teckna en livförsäkring hos försäkringsgivaren informeras om det huvudsakliga innehållet i riktlinjerna, om det inte med hänsyn till försäkringens särskilda beskaffenhet eller av annat särskilt skäl saknas anledning till sådan information. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska meddela föreskrifter om skyldigheten att lämna information och om vilka försäkringar som inte ska omfattas av informationsskyldigheten. *Lag (2010:2060)*

10 § Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land skall föra ett register som vid varje tidpunkt visar de tillgångar som används för skuldtäckning och tillgångarnas värde.

Om en tillgång som antecknas i registret har upplåtits med sådan rätt att dess fulla värde inte kan utnyttjas för skuldtäckning, skall detta antecknas i registret.

11 § Förmånsrätt enligt 4 a § förmånsrättslagen (1970:979) följer med en fordran som

1. grundas på försäkringsavtal, eller
2. avser återbetalning av premier för att ett försäkringsavtal inte har kommit till stånd eller har upphört att gälla.

Förmånsrätten omfattar de tillgångar som finns upptagna i det register som anges i 10 §, när en försäkringsgivare från tredje land försätts i konkurs eller när utmätning äger rum eller särskild administration träder in.

Fordran grundad på avtal om återförsäkring har förmånsrätt efter annan fordran som avses i första stycket. *Lag (2005:1054)*

Solvenskrav

12 § En försäkringsgivare från tredje land ska, utöver de tillgångar som innehas för skuldtäckning enligt 8 §, vid varje tidpunkt ha en tillräcklig kapitalbas. Kapitalbasens storlek ska fastställas på grundval av den försäkringsrörelse som försäkringsgivaren bedriver i Sverige. Kapitalbasen ska när verksamheten bedrivs minst uppgå till en nivå som beräknas med utgångspunkt i verksamhetens art och omfattning (solvensmarginal). Kapitalbasen får dock inte understiga ett minimibelopp (garantibelopp). Tillgångar som en försäkringsgivare deponerat i bank eller kreditmarknadsföretag enligt 1–3 §§

ska beaktas vid bedömning av om kravet på garantibelopp är uppfyllt, dock högst till ett belopp som motsvarar hälften av det minsta beloppet för garantibeloppet.

De poster som ingår i kapitalbasen ska till ett belopp som minst motsvarar solvensmarginalen finnas i ett land som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Dessa poster ska till ett belopp som minst motsvarar en tredjedel av solvensmarginalen finnas i Sverige.

Bestämmelser om att Finansinspektionen i enskilda fall får besluta om undantag från bestämmelserna om beräkning av solvensmarginalen och lokalisering av tillgångar finns i 16–18 §§. *Lag (2008:101)*

13 § Kapitalbasen för skadeförsäkring får omfatta de poster som anges i 7 kap. 2 och 4 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043). För skadeförsäkring och återförsäkring beräknas solvensmarginalen enligt 7 kap. 7–11, 15 och 16 §§ i den lagen. För direkt skadeförsäkring beräknas garantibeloppet till hälften av det belopp som krävs enligt 7 kap. 17 § samma lag. *Lag (2010:2060)*

14 § Kapitalbasen för livförsäkring får omfatta de poster som framgår av 7 kap. 2 § första stycket, 4 och 5 §§ samt 18 § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043). För direkt livförsäkring beräknas solvensmarginalen enligt 7 kap. 12–16 §§ samma lag. Garantibeloppet för livförsäkring och återförsäkring av skadeförsäkring ska motsvara hälften av det belopp som krävs enligt 7 kap. 18 § försäkringsrörelselagen. En tredjedel av solvensmarginalen eller av garantibeloppet, om det är större, ska motsvaras av poster som anges i 7 kap. 2 § första stycket 1–3 samma lag.

Lag (2010:2060)

Tystnadsplikt

15 § Uppgift om genetisk undersökning eller genetisk information som avser en enskild person får inte obehörigen röjas.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). *Lag (2009:469)*

Verksamhet i flera EES-länder

16 § Om en försäkringsgivare från tredje land har ansökt om tillstånd att driva verksamhet genom agentur eller filial i ett eller flera länder som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får Finansinspektionen efter ansökan medge försäkringsgivaren följande undantag, som endast kan medges samtidigt:

1. Den del av depositionen enligt 1 § som skall beaktas enligt 12 § första stycket femte meningen behöver försäkringsgivaren inte deponera i mer än ett av dessa EES-länder.
2. Vid beräkning av solvensmarginalen skall hänsyn tas till försäkringsgivarens verksamhet genom agenturer eller filialer i de andra EES-länderna.
3. De tillgångar som motsvarar garantibeloppet får finnas i ett annat av dessa EES-länder.

17 § I ansökan skall försäkringsgivaren ange vilket lands behöriga myndighet som skall ha tillsyn över den samlade soliditeten hos agenturerna eller filialerna och varför denna myndighet valts. Depositionen skall göras i det landet.

18 § Ett medgivande får lämnas endast om samtliga behöriga myndigheter hos vilka försäkringsgivaren ansökt om undantag tillstyrker ansökan. Om försäkringsgivaren har angett någon annan myndighet än Finansinspektionen, gäller medgivandet från det att den utländska myndigheten har underrättat Finansinspektionen om att myndigheten kommer att kontrollera försäkringsgivarens soliditet även beträffande försäkringsgivarens verksamhet i Sverige. Finansinspektionen skall till myndigheten lämna de uppgifter som denna behöver för kontrollen.

Om en behörig myndighet i något av de länder som avses i 16 § första stycket begär det, skall Finansinspektionen återkalla medgivandet.

Aktuarie

19 § En försäkringsgivare från tredje land ska utföra försäkringstekniska beräkningar och utredningar under ledning av en eller flera aktuarier. I fråga om aktuarierna gäller 5 kap. 14 § första stycket samt 17 § första stycket 2 och andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Finansinspektionen ska om det behövs, förordna en eller flera aktuarier som tillsammans med försäkringsgivarens aktuarie ska utföra de uppgifter som avses i första stycket. Inspektionen ska utfärda en instruktion för sådan aktuarie. Aktuarien har rätt att få arvode av försäkringsgivaren. Arvodets storlek bestäms av inspektionen.

Lag (2010:2060)

6 kap. Tillsyn över försäkringsgivare från tredje land

1 § Finansinspektionen ska ha tillsyn över den verksamhet som försäkringsgivare från tredje land bedriver i Sverige. Inspektionen ska utöva tillsyn över att verksamheten bedrivs i enlighet med denna lag och andra författningar som reglerar försäkringsgivarens näringsverksamhet. Inspektionen ska ha ett nära samarbete med andra länders behöriga myndigheter och Europeiska kommissionen. *Lag (2011:832)*

Försäkring

2 § Koncession som beviljats för en försäkringsgivare från tredje land skall förklaras förverkad om

1. försäkringsgivaren inte har börjat sin verksamhet inom ett år från det koncessionen beviljades eller inom samma tid förklarat sig avstå från koncessionen eller
2. försäkringsgivaren under längre tid än sex månader inte drivit verksamhet.

Frågor om förverkande av koncession prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen. Regeringens prövning sker efter anmälan av inspektionen. *Lag (1999:226)*

3 § Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land skall utan anmaning lämna Finansinspektionen

1. en redogörelse för försäkringsgivarens verksamhet i Sverige för varje räkenskapsår, enligt formulär som fastställs av inspektionen,
2. ett intyg för varje räkenskapsår om att försäkringsgivarens deposition motsvarar kraven i 5 kap. 1–3 §§,
3. försäkringstekniska riktlinjer för livförsäkring eller en ändring i riktlinjerna senast när de börjar användas,
4. uppgifter om de tvångsmedel som den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland har tillgripit mot försäkringsgivaren, samt
5. meddelande om ändring av försäkringsgivarens firma.

Till de försäkringstekniska riktlinjerna eller de ändrade försäkringstekniska riktlinjerna skall fogas en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för försäkringsgivaren samt för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt första och andra styckena. *Lag (1999:602)*

4 § Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land skall lämna Finansinspektionen de upplysningar om försäkringsgivaren och dennes verksamhet här i landet som inspektionen begär.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar en försäkringsgivare från tredje land skall lämna till inspektionen enligt första stycket. *Lag (1999:602)*

5 § Finansinspektionen kan förelägga företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land att lämna inspektionen de uppgifter som avses i 3 och 4 §§.

6 § Finansinspektionen har rätt att granska den verksamhet som en försäkringsgivare från tredje land bedriver i Sverige. Företrädaren skall hålla tillgångar, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

Finansinspektionen kan förordna en särskild sakkunnig för granskningen. Dennes arvode fastställs av inspektionen. Arvodet skall betalas av försäkringsgivaren på det sätt som inspektionen bestämmer.

7 § Skyldighet enligt 4 och 6 §§ att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning gäller även för

1. styrelsen och den verkställande direktören eller motsvarande organ i företag vars verksamhet här i landet uteslutande skall vara att biträda försäkringsgivare från tredje land eller som en sådan försäkringsgivare har ett bestämmande inflytande i, samt
2. ordföranden och den verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare i skaderegleringsnämnd, villkorsnämnd eller annat liknande organ, som här i landet biträder en försäkringsgivare från tredje land i dennes rörelse.

Ingripande och sanktioner

8 § Finansinspektionen får i fråga om den verksamhet som en försäkringsgivare från tredje land bedriver här i landet meddela de erinringar som inspektionen anser är nödvändiga.

Finansinspektionen skall förelägga försäkringsgivaren eller dennes företrädare att vidta rättelse om inspektionen finner att

1. avvikelser skett från denna lag eller någon annan författning som reglerar försäkringsgivarens näringsverksamhet,
2. de försäkringstekniska riktlinjerna, beräkningsunderlaget och placeringsriktlinjerna inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och beskaftenheten av försäkringsgivarens rörelse,
3. ett belopp som deponerats i bank eller kreditmarknadsföretag enligt 5 kap. 1–3 §§ minskats genom att värdehandlingarna sjunkit avsevärt i värde eller av annan anledning, eller
4. försäkringsgivarens företrädare eller, om företrädaren är en juridisk person, försäkringsgivarens ombud inte uppfyller de krav som anges i 4 kap. 5 § första stycket 3. *Lag (2004:436)*

9 § Finansinspektionen ska förelägga en försäkringsgivare från tredje land att upprätta och för godkännande överlämna

1. en finansiell saneringsplan om Finansinspektionen bedömer att rättigheterna för försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar hotas,
2. en saneringsplan för att återställa en tillfredsställande finansiell ställning, om försäkringsgivarens kapitalbas understiger solvensmarginalen enligt 7 kap. 7–16 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043), eller
3. en finansieringsplan för att skyndsamt återställa kapitalbasen, om den understiger de nivåer som anges i 5 kap. 12–14 §§, eller om garantibeloppet för en livförsäkringsrörelse inte har sådan sammansättning som anges i 5 kap. 12 § andra stycket.

Skyldigheten att upprätta saneringsplan eller finansieringsplan enligt första stycket gäller inte om försäkringsgivaren medgetts undantag enligt 5 kap. 16 § och någon annan myndighet än Finansinspektionen har tillsyn över soliditeten. Om den utländska myndighet som kontrollerar försäkringsgivarens soliditet förbjuder försäkringsgivaren att helt eller delvis föfoga över sina tillgångar ska på begäran av myndigheten, Finansinspektionen vidta samma åtgärder beträffande försäkringsgivarens tillgångar i Sverige. Finansinspektionen får besluta hur verksamheten ska drivas efter ett sådant beslut av den utländska myndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska meddela föreskrifter om innehållet i den finansiella saneringsplan som anges i första stycket 1.

Lag (2010:2060)

10 § Om ett föreläggande enligt 8 eller 9 § inte har följts inom den bestämda tiden och det förhållande som orsakat anmärkningen inte heller på något annat sätt har rättats till, skall Finansinspektionen, i fall som är av principiell betydelse eller av särskild vikt, anmäla detta till regeringen. *Lag (1999:226)*

11 § Finansinspektionen får förbjuda en försäkringsgivare från tredje land att förfoga över sina tillgångar i Sverige eller begränsa dennes förfoganderätt över tillgångarna, om

1. försäkringsgivaren inte följer gällande bestämmelser om skuldteckning,
2. försäkringsgivarens kapitalbas understiger en tredjedel av solvensmarginalen eller inte uppfyller gällande krav på garantibelopp,
3. försäkringsgivarens kapitalbas understiger solvensmarginalen och det finns särskilda skäl att anta att försäkringsgivarens finansiella ställning ytterligare kommer att försämrats, eller
4. det bedöms vara nödvändigt för att skydda de försäkrades intressen vid ett beslut om förverkande av försäkringsgivarens koncession.

Finansinspektionen får besluta hur verksamheten skall bedrivas efter ett sådant beslut som avses i första stycket.

Om försäkringsgivaren medgetts undantag enligt 5 kap. 16 § och någon annan myndighet än Finansinspektionen har tillsyn över soliditeten, skall inspektionen underrätta den behöriga myndighet som kontrollerar försäkringsgivarens soliditet innan inspektionen vidtar åtgärder.

Om försäkringsgivaren driver verksamhet i ett annat land som tillhör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller har tillgångar placerade där, skall Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i det landet om beslut som fattats i enlighet med första stycket och, om det behövs, begära att den behöriga myndigheten i samarbete med inspektionen vidtar motsvarande åtgärder.

12 § Om en företrädare för en försäkringsgivare från tredje land avsäger sig sitt uppdrag, om fullmakten återkallas eller om företrädaren av annan anledning inte kan utöva sitt uppdrag, skall Finansinspektionen förordna ett tillfälligt ombud att sköta sysslan tills försäkringsgivaren har utsett en ny företrädare som inspektionen har godkänt eller tills den ordinarie företrädaren åter kan utöva sitt uppdrag. Intill dess att förordnandet har kungjorts får försäkringstagare sätta in förfallna försäkringspremier hos Finansinspektionen med samma verkan som om de blivit inbetalda till försäkringsgivaren.

13 § En koncession för en försäkringsgivare från tredje land kan förklaras förverkad om försäkringsgivaren

1. inte längre uppfyller kraven för koncession,
2. inte inom angiven tid har fullföljt en plan som har godkänts enligt 9 § första stycket 2 eller 3 eller
3. på annat sätt allvarligt åsidosätter gällande bestämmelser för verksamheten.

Om försäkringsgivaren medgetts undantag enligt 5 kap. 16 § och försäkringsgivarens auktorisation förklarats förverkad av en utländsk myndighet som kontrollerar dennes soliditet, skall Finansinspektionen vidta de åtgärder som behövs. Om skälet till att auktorisationen förklarats förverkad är att försäkringsgivarens soliditet är otillräcklig, skall försäkringsgivarens koncession i Sverige genast förklaras förverkad.

Om försäkringsgivaren försatts i konkurs eller om beslut fattats om att bolaget skall träda i tvångslikvidation, skall försäkringsgivarens auktorisation förklaras förverkad.

Frågor om förverkande av koncession prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av särskild vikt prövas dock av regeringen. Regeringens prövning sker efter anmälan av inspektionen. *Lag (2005:1054)*

14 § Finansinspektionen skall anmäla beslut om förverkande av koncession för en försäkringsgivare från tredje land till de behöriga myndigheterna i de länder i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där försäkringsgivaren bedriver verksamhet. Inspektionen får i samband med detta begära att en sådan myndighet i samarbete med inspektionen vidtar de åtgärder som behövs för att skydda de försäkrades intressen.

7 kap. Avslutande av verksamheten

1 § Om en försäkringsgivare från tredje land avser att upphöra med sin försäkringsrörelse i Sverige, skall försäkringsgivaren ansöka om återkallelse av koncessionen. Sådan ansökan prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av synnerlig vikt prövas dock av regeringen. *Lag (1999:226)*

2 § Om en försäkringsgivare från tredje land upphör att driva försäkringsrörelse i Sverige, skall försäkringsgivaren utfärda fullmakt för ett ombud att ta emot stämning för försäkringsgivaren och i övrigt företräda försäkringsgivaren i fråga om redan meddelade försäkringar.

Försäkringsgivaren skall anmäla ett ombud som avses i första stycket till Finansinspektionen för godkännande. Till ansökan skall fogas fullmakt för ombudet. Inspektionen får förordna ett tillfälligt ombud för tiden innan försäkringsgivaren lämnar in en sådan anmälan. Inspektionen skall genast införa kungörelse enligt 10 kap. 1 § 8 om godkännandet eller förordnandet. Till dess att en sådan kungörelse har införts får en försäkringstagare sätta in i förfallna försäkringspremier hos inspektionen med samma verkan som om de har betalats till försäkringsgivaren.

3 § När en försäkringsgivare från tredje land visar att de skulder som avses i 5 kap. 4 § har betalats eller försäkringsgivaren på annat sätt lagligen befriats från betalningsskyldigheten har försäkringsgivaren rätt att med Finansinspektionens samtycke få tillbaka de tillgångar som enligt 5 kap. 1–3 §§ har ställts som säkerhet.

Särskild administration

4 § Om koncessionen för en försäkringsgivare från tredje land att meddela livförsäkring i Sverige förklaras förverkad, skall en särskild administration träda in för att ta till vara livförsäkringstagarnas rätt. Finansinspektionen skall förvalta administrationsboet.

Finansinspektionen skall genast för livförsäkringstagarnas räkning ta hand om samtliga tillgångar i vilka de har förmånsrätt enligt 4 a § förmånsrättslagen (1970:979). Härmed övergår alla försäkringsgivarens rättigheter och skyldigheter på grund av livförsäkringsavtalen på administrationsboet. Har livförsäkringarna återförsäkrats, gäller samma sak försäkringsgivarens rättigheter och skyldigheter på grund av återförsäkringarna.

Så snart administrationen har inträtt skall Finansinspektionen låta värdera de omhändertagna tillgångarna. Inspektionen skall vidare låta beräkna det belopp som de försäkringstekniska avsättningarna för livförsäkring uppgår till. Administrationsboet har fordringsrätt hos försäkringsgivaren för det belopp med vilket värdet av tillgångarna understiger de försäkringstekniska avsättningarna för livförsäkring, ökade med en tjugondel.

5 § De försäkringar som enligt 4 § tagits över av administrationsboet ska om möjligt överlåtas till en eller flera försäkringsgivare med koncession för livförsäkring som är

1. ett svenskt försäkringsföretag, eller
2. en utländsk försäkringsgivare som har koncession i Sverige eller är auktoriserad i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. *Lag (2010:2060)*

6 § Om Finansinspektionen anser att ett anbud om att ta över försäkringsbestånd bör antas, skall inspektionen kungöra anbudets innehåll enligt 10 kap. 1 § 9 och i övrigt på ett ändamålsenligt sätt. Kungörelsen skall innehålla föreläggande för försäkringstagarna att inom en bestämd tid, minst en månad efter kungörelsens utfärdande, hos inspektionen anmäla om de har något att invända mot anbudet. Även den som inte är försäkringstagare men som har förvärvat rätt på grund av en försäkring skall få möjlighet att framföra invändningar.

Om det i ett bestånd som skall överlåtas ingår åtaganden som skall fullgöras utomlands, skall Finansinspektionen innan anbudet antas ge de behöriga myndigheterna i det land där åtagandena skall fullgöras möjlighet att yttra sig. Finansinspektionen får

pröva anbudet när de behöriga myndigheterna yttrat sig eller, om de inte yttrat sig, tre månader från det att myndigheten mottog meddelandet.

7 § Finansinspektionen ska anta ett anbud om övertagande av försäkringsbestånd om

1. den övertagande försäkringsgivaren har den kapitalbas som krävs sedan överlåtelsen beaktats och hänsyn tagits till sådant undantag som i ett enskilt fall kan ha beslutats i enlighet med 5 kap. 16 §, och
2. behörig myndighet i det land där åtagandet ska fullgöras, samtycker till överlåtelsen eller inte har yttrat sig.

Saknar den övertagande försäkringsgivaren koncession att driva verksamhet i Sverige, ska kapitalbasen intygas av behörig myndighet. Med behörig myndighet avses i detta fall den behöriga myndigheten i det EES-land som övervakar försäkringsgivarens soliditet.

Finansinspektionens beslut att anta ett anbud ska kungöras enligt 10 kap. 1 § 10. När ett sådant beslut kungörs, övergår ansvaret för det överlåtna försäkringsbeståndet på den övertagande försäkringsgivaren. Genom denna försäkringsgivares försorg ska samtliga försäkringstagare och de personer som förvärvat rätt på grund av en försäkring underrättas om överlåtelsen och de eventuella ändringar i villkoren som den medför. Finansinspektionen beslutar i enskilda fall på vilket sätt underrättelsen ska lämnas.

Om det i ett bestånd av försäkring som överlåts ingår åtaganden som ska fullgöras i ett annat EES-land, ska Finansinspektionen offentliggöra den godkända överlåtelsen i det landet enligt bestämmelserna där. Om överlåtelsebeslutet offentliggörs på motsvarande sätt i det berörda landet, behöver inspektionen inte offentliggöra beslutet där. *Lag (2008:101)*

8 § Om Finansinspektionen inte överlåtit försäkringsbeståndet enligt 5 § inom ett år från det att administrationen trädde in, får tillgångarna säljas och medlen fördelas mellan försäkringstagarna.

9 § Om det vid överlåtelse av försäkringarna enligt 5 § eller annars har uppstått ett överskott, skall detta i första hand användas till att betala kostnaden för administrationen samt till sådana avgifter som avses i 10 kap. 9 § och som inte betalats. Återstoden skall överlämnas till den försäkringsgivare vars försäkringar varit föremål för administrationen.

10 § Av de livförsäkrings- och återbäringsbelopp som förfallit till betalning innan koncessionen för en försäkringsgivare från tredje land har förklarats förverkad, skall så mycket betalas ut som skulle ha betalats om koncessionen inte förklarats förverkad.

Av de livförsäkrings- eller återbäringsbelopp som förfaller till betalning under administrationstiden får innan administrationen avslutats endast så mycket betalas ut som Finansinspektionen anser att det är möjligt att betala ut utan att övriga livförsäkringstagares rätt försämrats. Detta skall även tillämpas i fråga om återköp av försäkringar eller belåning av försäkringsbrev hos försäkringsgivaren. Skulle det efteråt visa sig att ett för stort belopp har betalats ut, skall återbetalning inte ske.

Allmänna bestämmelser

11 § Om en försäkringsgivare från tredje land i annat fall än enligt 4 § första stycket upphör att driva livförsäkringsrörelse i Sverige, är försäkringsgivaren ändå skyldig att på det sätt som anges i 5 kap. 8–10 §§ redovisa tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna för redan meddelade livförsäkringar. Ett ombud som har utsetts av försäkringsgivaren enligt 2 § är skyldig att fullgöra de uppgifter enligt 5 kap. 10 § och 6 kap. 3–4 och 6 §§, som förut har varit företrädarens skyldighet. Om inte tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna redovisas eller om det av annat skäl finns anledning att anta att livförsäkringstagarnas rätt på grund av försäkringsavtalen äventyras, skall Finansinspektionen besluta om administration enligt

4 §. Om de tillgångar som avsatts till redovisning anses otillräckliga får dock beslut om administration inte meddelas, förrän Finansinspektionen har förelagt försäkringsgivaren att fylla bristen och denna inte täckts inom fyra veckor efter ett sådant föreläggande. Om i ett sådant fall administration inträder, skall bestämmelserna i 4 § första stycket om upphörandet av försäkringsgivarens rätt att driva livförsäkringsrörelse här i landet i stället avse meddelandet av beslut om administration.

12 § En försäkringsgivare från tredje land vars koncession återkallats eller förverkats får inte meddela nya försäkringar här i landet. Under administrationstiden får dock sådana nya livförsäkringar meddelas som har samband med tidigare ingångna försäkringsavtal.

Gemensamma bestämmelser för utländska försäkringsgivare och tjänstepensionsinstitut

8 kap. Marknadsföring m.m.

1 § Företrädaren för en utländsk försäkringsgivare skall övervaka att försäkringsgivaren i sin verksamhet i Sverige iakttar god försäkringsstandard. I fråga om en försäkringssammanslutning skall försäkringsgivaren övervaka att verksamhet för att anskaffa försäkringar bedrivs i enlighet med en sådan standard. *Lag (1999:602)*

1 a § Information till försäkringstagare och dem som erbjuds att teckna en försäkring skall vara anpassad efter försäkringens art och tydligt visa försäkringens villkor och värdeutveckling. Även andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar skall ges den information de behöver. I fråga om tjänstepensionsförsäkring skall informationen innehålla uppgifter om försäkringsgivaren och dennes verksamhet samt om de överenskommelser som ligger till grund för försäkringarna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vilken information som en försäkringsgivare skall lämna till försäkringstagarna, andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna och till dem som erbjuds att teckna en försäkring hos försäkringsgivaren. *Lag (2005:1123)*

1 b § De personer, vilkas pensioner tryggas av ett utländskt tjänstepensionsinstitut, skall ges den information som behövs om institutet och dess verksamhet samt om tjänstepensionerna och de överenskommelser som ligger till grund för pensionerna. Även de som erbjuds att ingå avtal om tjänstepension skall ges sådan information.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vilken information som ett utländskt tjänstepensionsinstitut skall lämna. *Lag (2005:1123)*

2 § En utländsk försäkringsgivare skall i alla meddelanden till allmänheten nämna sin organisationsform och sitt hemland. *Lag (1999:602)*

3 § Ett försäkringsbrev skall innehålla uppgifter både om de allmänna försäkringsvillkoren och om de särskilda villkor som gäller för den försäkring som avses i brevet.

4 § En utländsk försäkringsgivare får inte förespegla framtida återbäring som saknar grund i försäkringsavtalet. *Lag (1999:602)*

5 § På begäran av den som i egenskap av försäkringsombud eller på liknande sätt biträtt en utländsk försäkringsgivare skall Finansinspektionen utfärda ett intyg över verksamhetens omfattning och innehåll, om intyget behövs för att den som biträtt försäkringsgivaren skall få driva liknande verksamhet i ett annat land som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Försäkringsgivaren och den som begär intyg skall lämna inspektionen de upplysningar som behövs för att inspektionen skall kunna fullgöra denna skyldighet. *Lag (1999:602)*

9 kap. Överlåtelse av försäkringsbestånd

1 § En utländsk försäkringsgivare (överlåtande försäkringsgivare) som driver verksamhet enligt denna lag kan helt eller delvis överlåta ett bestånd av försäkringar som hör till verksamheten till en svensk eller utländsk försäkringsgivare (övertagande försäkringsgivare) under de förutsättningar som anges i detta kapitel.

Överlåtelse av försäkringsbestånd från EES-försäkringsgivare

2 § När Finansinspektionen av en behörig myndighet i ett annat EES-land ges möjlighet att yttra sig över en fråga om tillstånd till en överlåtelse av ett bestånd av försäkringar, som meddelats i en verksamhet som drivits med stöd av denna lag, skall inspektionen lämna sitt samtycke om

1. försäkringstagarnas rätt inte försämras, och
2. den övertagande försäkringsgivaren har den kapitalbas som krävs sedan överlåtelser beaktats.

Yttrandet enligt första stycket skall lämnas inom tre månader.

3 § Finansinspektionen ska innan den yttrar sig ge de berörda försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar möjlighet att anmäla om de har något att invända mot överlåtelser. Därvid ska vad som föreskrivs om offentliggörande i 10 kap. 9 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) gälla i tillämpliga delar. Om överlåtelser har offentliggjorts på motsvarande sätt i Sverige av en behörig myndighet i den överlåtande försäkringsgivarens hemland, får inspektionen underlåta att offentliggöra ansökan. *Lag (2010:2060)*

Överlåtelse av försäkringsbestånd från försäkringsgivare från tredje land

4 § En försäkringsgivare från tredje land får med Finansinspektionens tillstånd helt eller delvis överlåta sitt försäkringsbestånd som avses i 1 § till en annan försäkringsgivare. Överlåtelse får ske till

1. ett svenskt försäkringsföretag, eller
2. en utländsk försäkringsgivare som har koncession i Sverige eller som är auktoriserad i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. *Lag (2010:2060)*

5 § Ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 4 § ska göras av såväl den överlåtande försäkringsgivaren som den övertagande försäkringsgivaren. Det avtal som träffats om överlåtelser ska fogas till ansökningsen. För ansökningsen gäller 10 kap. 8 och 9 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2010:2060)*

6 § Finansinspektionen skall innan tillstånd lämnas enligt 4 § ge den behöriga myndigheten i det land där risker är belägna eller där åtaganden skall fullgöras möjlighet att yttra sig. Finansinspektionen får pröva ansökan om tillstånd att verkställa överlåtelseavtalet sedan myndigheten yttrat sig eller, om den inte yttrat sig, tre månader efter det att den utländska myndigheten mottog meddelandet.

7 § Tillstånd att verkställa överlåtelseavtal som avses i 4 § skall ges om

1. försäkringstagarnas rätt inte försämras,
2. den övertagande försäkringsgivaren har den kapitalbas som krävs sedan överlåtelser beaktats, varvid hänsyn tagits till undantag som kan ha medgivits i enlighet med 5 kap. 16 §, och
3. behörig myndighet i det land, där risker är belägna eller där åtaganden skall fullgöras, samtycker till överlåtelser eller inte har yttrat sig.

Saknar den övertagande försäkringsgivaren koncession att driva försäkringsrörelse i Sverige, skall kapitalbasen intygas av en behörig myndighet. Med behörig myndighet avses i detta fall den behöriga myndigheten i det EES-land som övervakar försäkringsgivarens soliditet.

8 § Sedan Finansinspektionen bifallit ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 5 §, ska inspektionen utan dröjsmål kungöra beslutet enligt 10 kap. 1 § 12. När beslutet kungörs övergår ansvaret för det överlätna försäkringsbeståndet på den övertagande försäkringsgivaren. De försäkringstagare och andra ersättningsberättigade som berörs av överlåtelsen ska underrättas om den enligt 10 kap. 13 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Om det i ett bestånd av försäkring som överlåtits ingår risker som är belägna i eller åtaganden som ska fullgöras i ett annat EES-land, ska Finansinspektionen offentliggöra den beslutade överlåtelsen i det landet enligt bestämmelserna där. Om överlåtelsebeslutet offentliggörs på motsvarande sätt i det berörda landet, behöver inspektionen inte offentliggöra beslutet där. *Lag (2010:2060)*

10 kap. Särskilda bestämmelser

Kungörelse

1 § Finansinspektionen skall i Post- och Inrikes Tidningar kungöra

1. förordnande av ett ombud enligt 3 kap. 6 § fjärde stycket, 8 § eller 6 kap. 12 §,
2. beslut om att förbjuda eller begränsa en utländsk försäkringsgivares eller ett utländskt tjänstepensionsinstitutts rätt att förfoga över sina tillgångar här i landet enligt 3 kap. 7 § första stycket, 9 § första stycket eller 6 kap. 11 § första stycket,
3. koncession som beviljas en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 5 § första stycket,
4. förlängning av koncession som beviljas en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 6 §,
5. godkännande av en företrädare för en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 5 § första stycket eller 8 §,
6. ändring av firma för en försäkringsgivare från tredje land enligt 6 kap. 3 § första stycket 5,
7. förverkande av koncession enligt 6 kap. 2 eller 13 § eller återkallande av koncession enligt 7 kap. 1 § för en försäkringsgivare från tredje land,
8. godkännande eller förordnande av ett ombud enligt 7 kap. 2 § andra stycket,
9. anbud om övertagande av ett försäkringsbestånd i ett administrationsbo enligt 7 kap. 6 § första stycket,
10. beslut om antagande av anbud enligt 7 kap. 7 § första stycket,
11. ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 9 kap. 5 §, och
12. tillstånd till överlåtelse enligt 9 kap. 8 § första stycket.

I 7 kap. 7 § fjärde stycket och 9 kap. 8 § andra stycket finns bestämmelser om offentliggörande av vissa överlåtelsebeslut i andra EES-länder. *Lag (2005:1123)*

2 § Det som enligt denna lag har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar skall anses ha kommit till tredje mans kännedom, om det inte av omständigheterna framgår att denne varken kände till eller borde ha känt till det som kungjorts. Innan sådant kungörande skett kan ett förhållande som enligt lagen skall kungöras inte lagligen åberopas mot annan än den som visas ha känt till det.

Otillåten försäkrings- eller tjänstepensionsverksamhet

3 § Om det kan antas att någon driver en verksamhet som omfattas av denna lag, får Finansinspektionen förelägga denne att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs till inspektionen för att den skall kunna bedöma om lagen är tillämplig.

Om Finansinspektionen finner att någon bedriver verksamhet enligt denna lag utan att förutsättningarna enligt 2 kap. 1 § eller 1 a § eller 4 kap. 1 § är uppfyllda, skall inspektionen förelägga denne att inom bestämd tid ändra sin verksamhet enligt inspektionens anvisningar eller upphöra med verksamheten.

Ett föreläggande enligt denna paragraf får riktas såväl mot den utländska försäkringsgivaren eller det utländska tjänstepensionsinstitutet som mot den som här i landet, i syfte att förmå någon att teckna försäkring hos försäkringsgivaren eller ingå av-

tal om tjänstepension med tjänstepensionsinstitutet, är verksam för försäkringsgivarens eller tjänstepensionsinstitutets räkning. Inspektionen skall genast underrätta den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens eller tjänstepensionsinstitutets hemland om föreläggandet. *Lag (2005:1123)*

Överklagande av beslut

4 § Finansinspektionens beslut att överlämna ett ärende till regeringen för prövning får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut enligt 4 kap. 5 och 6 §§ samt 6 kap. 2 och 13 §§ får överklagas hos kammarrätten.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos förvaltningsrätten. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223). Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av förvaltningsrättens avgörande. *Lag (2009:828)*

4 a § Finansinspektionen får bestämma att följande beslut skall gälla omedelbart, nämligen beslut

1. att förbjuda en EES-försäkringsgivare eller ett utländskt tjänstepensionsinstitut att fortsätta med sin marknadsföring eller ingå nya försäkringsavtal eller avtal om tjänstepension,
2. att inskränka en EES-försäkringsgivares eller ett utländskt tjänstepensionsinstituts rätt att förfoga över sina tillgångar enligt 3 kap. 6, 7 eller 9 §,
3. att inte lämna sitt samtycke till en överlåtelse av ett försäkringsbestånd enligt 9 kap. 2 §,
4. att meddela föreläggande, eller
5. om hur verksamheten skall bedrivas enligt 6 kap. 11 § andra stycket. *Lag (2005:1123)*

Vite och straff

5 § Finansinspektionen kan förena ett föreläggande eller förbud enligt denna lag med vite. Har inspektionen förelagt vite skall den utländska försäkringsgivaren eller det utländska tjänstepensionsinstitutet genast skriftligen underrättas om detta.

Finansinspektionen kan vid vite förelägga företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land att fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar att sända in behöriga redovisningshandlingar och revisionsberättelser. Följs inte ett sådant vitesföreläggande kan inspektionen döma ut vitet. *Lag (2005:1123)*

6 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet till Finansinspektionen meddelar oriktiga eller vilseledande uppgifter om sådana omständigheter som han är skyldig att lämna uppgift om enligt denna lag.

Allmänna bestämmelser

7 § Om en handling eller utredning, som enligt denna lag skall lämnas till Finansinspektionen, är avfattad på ett främmande språk, skall på begäran en bestyrkt svensk översättning tillhandahållas.

8 § Ett ombud, som enligt 3 kap. 6 § fjärde stycket eller 8 §, 6 kap. 12 § eller 7 kap. 2 § andra stycket förordnats av Finansinspektionen, har rätt att få ersättning av den utländska försäkringsgivaren med det belopp som bestäms av inspektionen.

9 § Regeringen får föreskriva att en utländsk försäkringsgivare som enligt denna lag bedriver verksamhet från en sekundäretablering här i landet skall betala årliga avgifter till Finansinspektionen. Regeringen skall i så fall meddela närmare föreskrifter om hur avgiften skall beräknas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:1270

| Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2010:2060

| Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.

2011:723

| Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2011:832

| Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

Propositioner

SFS 1998:293

Prop. 1997/98:141

SFS 1999:226

Prop. 1997/98:186

SFS 1999:602

Prop. 1998/99:87

SFS 2001:1188

Prop. 2001/02:42

SFS 2003:511

Prop. 2002/03:94

SFS 2004:436

Prop. 2003/04:99

SFS 2005:1054

Prop. 2005/06:37

SFS 2005:1123

Prop. 2004/05:165

SFS 2006:538

Prop. 2005/06:45

SFS 2007:144

Prop. 2006/07:41

SFS 2007:337

Prop. 2006/07:50

SFS 2008:101

Prop. 2007/08:40

SFS 2009:355

Prop. 2008/09:155

SFS 2009:469

Prop. 2008/09:150

SFS 2009:828

Prop. 2008/09:165

SFS 2010:1270

Prop. 2009/10:222

SFS 2010:2060

Prop. 2009/10:246

SFS 2011:723

Prop. 2010/11:87

SFS 2011:832

Prop. 2010/11:109

Försäkringsavtalslag (2005:104)

(senast ändrad genom SFS 2011:12)

FÖRSTA AVDELNINGEN Inledande bestämmelser	547
1 kap. Tillämpningsområdet och den tvingande regleringen	547
Lagens tillämpningsområde	547
Definitioner	548
Personförsäkring som tecknas av en arbetsgivare till förmån för en anställd	548
Tvingande bestämmelser	548
En personförsäkring som ingår i en skadeförsäkring	549
ANDRA AVDELNINGEN Individuell skadeförsäkring	549
Konsumentförsäkring	549
2 kap. Information	549
Försäkringsbolagets skyldighet att lämna information	549
Information innan en försäkring meddelas	549
Information när avtal har träffats	549
Information under försäkringstiden och i samband med förnyelse	550
Information om villkorsändring	550
Information om möjligheter till överprövning m.m.	550
Underlåtenhet att lämna information	550
3 kap. Försäkringsavtalet	550
Rätten till försäkring	550
Försäkringstid och ansvarstid	550
Uppsägning till försäkringstidens utgång	551
Förnyelse av försäkringen	551
Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen i samband med förnyelse	551
Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen i förtid ..	551
Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen i förtid	551
Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen i förtid	552
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.	552
4 kap. Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar	552
Upplysningsplikten	552
Riskökning	553
När ersättningen inte får sättas ned	553
Framkallande av försäkringsfall	553
Säkerhetsföreskrifter	553
Den försäkrades räddningsplikt	553
Identifikation med den försäkrade	554
Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar	554
Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas	554
Vissa fall av s.k. omfattningsvillkor	554
En personförsäkring som ingår i en konsumentförsäkring	554
5 kap. Premien	554
När premien behöver betalas	554
Uppsägning på grund av dröjsmål med premien	555
Premiebetalning som begäran om en ny försäkring	555
Tilläggspremie	555
Betaling genom betalningsförmedlare	555
Återbetalning av premie	555
Preskription av rätt till premie	555

Försäkring

6 kap. Försäkringsersättningen	556
Allmänt om ersättningen	556
Underförsäkring	556
Dubbförsäkring	556
Ersättning för räddningskostnader	556
7 kap. Regleringen av försäkringsfall, m.m.	556
Tiden för utbetalning av försäkringsersättning	556
Samtycke till att inhämta hälsouppgifter	557
Försummelse att anmäla försäkringsfall, m.m.	557
Preskription av rätt till försäkringsersättning	557
Risken för vissa meddelanden	557
Tvist om rätten att teckna eller behålla en försäkring	557
Regressrätt	558
En personförsäkring som ingår i en konsumentförsäkring	558
Företagsförsäkring	558
8 kap. Företagsförsäkring	558
Information	558
Ansvarstid	558
Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen i förtid	558
Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen i förtid	559
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.	559
Upplysningsplikten	559
Riskökning	560
Framkallande av försäkringsfall	560
Säkerhetsföreskrifter	560
Den försäkrades räddningsplikt	560
Identifikation med den försäkrade	560
Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar	560
Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas, m.m.	561
Premien	561
Försäkringsersättningen	561
Regleringen av försäkringsfall, m.m.	561
En personförsäkring som ingår i en företagsförsäkring	561
Tredje mans rätt	561
9 kap. Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet	561
Försäkring av tredje mans intresse	561
Direktkrav vid ansvarsförsäkring	563
Otillräckligt försäkringsbelopp vid ansvarsförsäkring	563
TREDJE AVDELNINGEN Individuell personförsäkring	563
10 kap. Information	563
Försäkringsbolagets skyldighet att lämna information	563
Information innan en försäkring meddelas	563
Information när avtal har träffats	564
Information under försäkringstiden och i samband med förnyelse	564
Information om villkorsändring	564
Information vid försäkringsfall	564
Information om möjligheter till överprövning m.m.	564
Underlåtenhet att lämna information	565
11 kap. Försäkringsavtalet	565
Rätten till försäkring	565
Samtycke till att inhämta hälsouppgifter	565
Försäkringstid och ansvarstid	566

	Uppsägning av en tidsbegränsad försäkring till försäkringstidens utgång	566
	Förnyelse av försäkringen	566
	Försäkringstagarens rätt att säga upp eller ändra försäkringen i förtid	566
	Försäkringstagarens rätt till fortsatt försäkring efter återköp ..	566
	Försäkringsbolagets rätt att säga upp eller ändra försäkringen i förtid	567
	Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.	567
	Rätten till försäkringens värde när försäkringen upphör att gälla	567
12 kap.	Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar	567
	Upplyningsplikten	567
	Symtomklausuler	568
	Riskökning	569
	Framkallande av försäkringsfall	569
	Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar	569
	Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas	569
	Vissa fall av s. k. omfattningsvillkor	570
13 kap.	Premien	570
	När premien behöver betalas	570
	Uppsägning på grund av dröjsmål med premien	570
	Återupplivning	570
	Underrättelse till annan om dröjsmål med premien	571
	Betalning genom betalningsförmedlare	571
	Riskpremie vid ansvarsfrihet	571
	Preskription av rätt till premie	571
14 kap.	Förfogande över försäkringen	571
	Rätten att göra, ändra och återkalla ett förmånstagarförordnande	571
	Formkrav för ett förmånstagarförordnande	571
	Tolkning av ett förmånstagarförordnande	571
	Förmånstagarförordnandes verkan mot dödsbodelägare	572
	Förmånstagarens förfoganderätt	572
	Försäkringstagarens rätt att förfoga över försäkringen på annat sätt än genom förmånstagarförordnande	572
	Verkan av förfogande till förmån för flera	573
	När ett förmånstagarförordnande förfaller vid överlåtelse	573
	Panthavarens rätt	573
	Förfoganden som är utan verkan	573
	Förlust av rätten till försäkring	573
15 kap.	Förhållandet till borgenärerna	574
	Inledande bestämmelse	574
	Verkan av förmånstagarförordnande m.m.	574
	Utmätning av livförsäkring för försäkringstagarens skulder ..	574
	Återkrav vid försäkringstagarens konkurs, m.m.	575
	Utmätning av en livförsäkring för den berättigades skulder ..	575
	Utmätning av en sjuk- eller olycksfallsförsäkring	575
16 kap.	Regleringen av försäkringsfall, m.m.	576
	Tiden för utbetalning av försäkringsersättning	576
	Samtycke till att inhämta hälsouppgifter	576
	Utbetalning till annan än rätt förmånstagare	576
	Försummelse att anmäla försäkringsfall, m.m.	576
	Preskription av rätt till försäkringsersättning	577
	Risken för vissa meddelanden	577

Tvist om rätten att teckna eller behålla en försäkring	577
Regressrätt	577
FJÄRDE AVDELNINGEN Kollektiv försäkring	578
Kollektiv skadeförsäkring	578
17 kap. Gruppskadeförsäkring	578
Definitioner och tillämpningsområde	578
Parterna i avtalet	578
Information	578
Tiden för försäkringsbolagets ansvar, m.m.	579
Förnyelse av försäkringen och uppsägning till försäkringstidens utgång	579
En gruppledmedlems rätt att säga upp eller avstå från försäkringen	579
Verkan av att en medlem lämnar gruppen	580
Verkan av att gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida	580
Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen eller säga upp den i förtid	580
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.	580
Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar	580
Premien	580
Försäkringersättningen	581
Regleringen av försäkringsfall, m.m.	581
Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet	581
Meddelanden till de försäkrade	581
18 kap. Kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring	581
Tillämpningsområde	581
Försäkringstagare och försäkrad	582
Information	582
Tiden för försäkringsbolagets ansvar	582
Uppsägning av försäkringen	583
Ändring av försäkringen	583
Efterskydd	583
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.	583
Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar	583
Försäkringersättningen	583
Regleringen av försäkringsfall, m.m.	583
Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet	583
Förhållandet till borgenärerna	583
Kollektiv personförsäkring	584
19 kap. Grupppersonförsäkring	584
Definitioner och tillämpningsområde	584
Parterna i avtalet	584
Information	584
Tiden för försäkringsbolagets ansvar m.m.	585
Samtycke till att inhämta hälsouppgifter	585
Förnyelse av försäkringen och uppsägning till försäkringstidens utgång	585
En gruppledmedlems rätt att säga upp eller avstå från försäkringen	586
Verkan av att en medlem lämnar gruppen	586
Verkan av att gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida	586

Rätten till fortsättningsförsäkring m.m. och till försäkringens värde	586	
Undantag från rätten till efterskydd och fortsättningsförsäkring	586	
Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen eller säga upp den i förtid	587	
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.	587	
Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar	587	
Premien	587	
Förfogande över försäkringen	588	
Förhållandet till borgenärerna	588	
Regleringen av försäkringsfall, m.m.	588	
Meddelanden till de försäkrade	588	
20 kap. Kollektivavtalsgrundad personförsäkring	588	
Tillämpningsområde	588	
Försäkringstagare	589	Försäkring
Information	589	
Tiden för försäkringsbolagets ansvar	589	
Samtycke till att inhämta hälsouppgifter	590	
Uppsägning av försäkringen	590	
Ändring av försäkringen	590	
Efterskydd m.m.	590	
Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.	590	
Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar	590	
Förfogande över försäkringen	590	
Förhållandet till borgenärerna	591	
Regleringen av försäkringsfall, m.m.	591	
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	591	
Propositioner	591	

FÖRSTA AVDELNINGEN *Inledande bestämmelser*

1 kap. Tillämpningsområdet och den tvingande regleringen

Lagens tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i 2–9 kap. i denna lag tillämpas på individuell försäkring mot ekonomisk förlust genom sakskada, ersättningsskyldighet eller ren förmögenhetsskada i övrigt (skadeförsäkring) som tecknas hos ett försäkringsbolag. I 2–7 kap. regleras konsumentförsäkring, i 8 kap. företagsförsäkring och i 9 kap. vissa gemensamma frågor om skadeförsäkring.

Bestämmelser om gruppskadeförsäkring finns i 17 kap. och bestämmelser om kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring i 18 kap.

2 § Bestämmelserna i 10–16 kap. tillämpas på individuell livförsäkring, sjukförsäkring och olycksfallsförsäkring (personförsäkring) som tecknas hos ett försäkringsbolag.

En personförsäkring kan tecknas på försäkringstagarens eller någon annans liv eller hälsa. Som personförsäkring räknas inte sådan avbrottsförsäkring för näringsidkare där försäkringersättningen helt eller till övervägande delen skall beräknas efter verkliga utgifter eller förluster. Premiebefrielseförsäkring räknas som sjukförsäkring, även om den ingår i ett liv- eller olycksfallsförsäkringsavtal.

Bestämmelser om grupppersonförsäkring finns i 19 kap. och bestämmelser om kollektivavtalsgrundad personförsäkring i 20 kap.

3 § Denna lag tillämpas inte på trafikförsäkringar eller patientförsäkringar till den del sådana försäkringar regleras av trafikskadelagen (1975:1410) respektive patientskadlagen (1996:799).

Lagen gäller inte för återförsäkring.

Definitioner

4 § I denna lag betyder

- *försäkringstagare*: den som har ingått avtal om försäkring med ett försäkringsbolag,
- *försäkrad*: vid skadeförsäkring den vars intresse är försäkrat mot skadan och vid personförsäkring den på vars liv eller hälsa en försäkring gäller,
- *förmånstagare*: den som på grund av ett förmånstagarförordnande enligt 14 kap. har rätt att få försäkringen eller ersättning som utfaller från den,
- *konsumentförsäkring*: individuell skadeförsäkring som en fysisk person eller ett dödsbo tecknar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
- *företagsförsäkring*: individuell skadeförsäkring som avser näringsverksamhet eller offentlig verksamhet och annan individuell skadeförsäkring som inte är konsumentförsäkring,
- *gruppvaval*: avtal som sluts med ett försäkringsbolag för en bestämd grupp personer och som anger villkor för avtal om gruppförsäkring,
- *gruppskadeförsäkring*: skadeförsäkring som meddelas enligt ett gruppavtal och som gäller under förutsättning att den försäkrade eller någon annan med särskild anknytning till denne tillhör gruppen,
- *gruppersonförsäkring*: personförsäkring som meddelas enligt ett gruppavtal och som gäller under förutsättning att den försäkrade eller någon annan med särskild anknytning till denne tillhör gruppen.

Det som sägs om försäkringstagaren tillämpas också på den som vid personförsäkring har förvärvat försäkringstagarens rätt.

Det som sägs om försäkringsbolag gäller också i fråga om andra företag som meddelar försäkring. Det som sägs om näringsidkare gäller också andra som tecknar eller vill teckna en företagsförsäkring.

Personförsäkring som tecknas av en arbetsgivare till förmån för en anställd

5 § När en arbetsgivare tecknar en individuell personförsäkring till förmån för en anställd på dennes liv eller hälsa, anses den anställde som försäkringstagare vid tillämpning av bestämmelserna i 10 kap. om information till försäkringstagaren när ett försäkringsavtal har träffats, vid tillämpning av 14 och 15 kap. samt i fråga om rätten till försäkringsersättning i övrigt. En sådan anställd anses som konsument vid tillämpningen av 10 kap. 10 §.

Första stycket gäller inte om försäkringsavtalet föreskriver något annat.

Tvingande bestämmelser

6 § Försäkringsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för försäkringstagaren eller dennes rättsinnehavare eller för den försäkrade är utan verkan mot någon av dem, om inte annat anges i lagen.

Försäkringsvillkor som avviker från 9 kap. till nackdel för en ersättningsberättigad tredje man i andra fall än där anges är utan verkan mot denne. Detsamma gäller försäkringsvillkor vid ansvarsförsäkring som till nackdel för den skadelidande avviker från 4 kap. 9 § andra stycket eller 7 kap. 1–4 §§.

7 § Det som sägs i 6 § första stycket om tvingande bestämmelser gäller inte

1. sådan sjöförsäkring, annan transportförsäkring eller försäkring av luftfartyg som inte är konsumentförsäkring,
2. kreditförsäkring,

3. gruppskadeförsäkring som meddelas för en grupp näringsidkare,
4. kollektivavtalsgrundad försäkring, om försäkringen följer en överenskommelse mellan en arbetsgivarorganisation och en central arbetstagarorganisation, och
5. sådan gruppskadeförsäkring för fysiska personer som har meddelats huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet och grupppersonförsäkring för näringsidkare, studerande eller andra som i fråga om utformning och funktion kan jämföras med kollektivavtalsgrundad försäkring, om villkoren har godkänts av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

En personförsäkring som ingår i en skadeförsäkring

8 § Ingår en personförsäkring som en del i en skadeförsäkring, gäller bestämmelserna om skadeförsäkring även för personförsäkringen, om inte annat anges. Vidare tillämpas 14 och 15 kap. beträffande personförsäkringen.

Försäkring

ANDRA AVDELNINGEN Individuell skadeförsäkring

Konsumentförsäkring

2 kap. Information

Försäkringsbolagets skyldighet att lämna information

1 § Försäkringsbolaget är skyldigt att lämna information enligt detta kapitel. Informationen skall, i den mån det är möjligt, lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren. Informationen skall vara klar och tydlig och avfattad på svenska. Den får lämnas på ett annat språk om mottagaren begär det.

Detta kapitel är inte tillämpligt på sådana ömsesidiga lokala bolag som bedriver annan försäkring än brandförsäkring.

Information innan en försäkring meddelas

2 § Innan en konsumentförsäkring meddelas skall försäkringsbolaget lämna information som underlättar kundens bedömning av försäkringsbehovet och val av försäkring. Informationen skall på ett enkelt sätt återge det huvudsakliga innehållet i de försäkringsvillkor som kunden behöver ha kännedom om för att kunna bedöma kostnaden för och omfattningen av försäkringen. Viktiga begränsningar av försäkringskyddet skall tydligt framgå. Detsamma gäller om försäkringsbolagets ansvar inträder först när premien betalas.

Försäkringsbolaget skall också lämna information om försäkringstagarens möjligheter att förnya försäkringen.

3 § Information enligt 2 § behöver inte lämnas i den mån kunden avstår från den eller det möter hinder med hänsyn till förhållandena då försäkringsavtalet ingås.

Information när avtal har träffats

4 § Snarast efter avtalslutet skall försäkringsbolaget tillstålla försäkringstagaren en skriftlig bekräftelse på avtalet. Försäkringsbolaget skall också, om det inte skett tidigare, upplysa om försäkringsvilkorens innehåll och särskilt framhålla

1. villkor som med hänsyn till försäkringens beteckning eller övriga omständigheter utgör en oväntad och väsentlig begränsning av försäkringskyddet,
2. förbehåll enligt 3 kap. 2 § tredje stycket om att försäkringsbolagets ansvar inte inträder förrän premien betalas,
3. villkor enligt 4 kap. 3 § om skyldighet att anmäla ändring av risken och följderna av en försummad anmälan, samt
4. viktiga säkerhetsföreskrifter och följderna av att de inte efterlevs.

Information under försäkringstiden och i samband med förnyelse

5 § Under försäkringstiden och i samband med att försäkringen förnyas skall försäkringsbolaget i skälig omfattning informera försäkringstagaren om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för denne att känna till.

Försäkringsbolaget skall på försäkringstagarens begäran också i övrigt lämna information om premien och andra villkor för försäkringen.

Information om villkorsändring

6 § Om försäkringsbolaget ändrar försäkringen enligt 3 kap., skall det samtidigt tillställa försäkringstagaren den information om ändringarna som denne kan behöva. Nya villkor som avses i 4 § skall särskilt framhållas.

Information om ändringar i försäkringen skall lämnas samtidigt med premiekravet för den period då de nya villkoren skall börja gälla.

Information om möjligheter till överprövning m.m.

7 § I samband med att ett anspråk på försäkringsersättning regleras skall försäkringsbolaget, om det inte med hänsyn till omständigheterna är obehövt, upplysa den som har framställt anspråket om vilka möjligheter som finns att få en tvist om ersättningen prövad. Finns det en risk för att rätten till försäkringsersättning skall gå förlorad på grund av preskription, skall bolaget också erinra om detta.

Första stycket första meningen gäller även när en försäkring upphör i förtid eller ändras under försäkringstiden, om inte försäkringstagaren har begärt åtgärden.

Underlåtenhet att lämna information

8 § Om ett villkor av sådant slag som anges i 4 § inte har särskilt framhållits av försäkringsbolaget vare sig före eller efter avtalsslutet, får det inte åberopas av bolaget. Det samma gäller villkor som inte har särskilt framhållits enligt 6 §. Det sagda gäller inte en sådan begränsning av försäkringsskyddet som framgår av lag.

9 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt detta kapitel ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstötningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. *Lag (2008:509)*

3 kap. Försäkringsavtalet*Rätten till försäkring*

1 § Ett försäkringsbolag får inte vägra en konsument att teckna en sådan försäkring som bolaget normalt tillhandahåller allmänheten när det har fått de uppgifter som behövs, om det inte finns särskilda skäl för vägran med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den befarade skadans omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet. Ett avslag får inte grundas på att ett försäkringsfall har inträffat efter det att en ansökan har avsänts eller lämnats till försäkringsbolaget.

Försäkringstid och ansvarstid

2 § Försäkringstiden får inte överstiga ett år, om det inte finns särskilda skäl för en längre försäkringstid.

Om inte annat har avtalats eller framgår av omständigheterna, inträder försäkringsbolagets ansvar enligt försäkringsavtalet dagen efter den dag då försäkringstagaren ansökte om försäkringen eller antog ett anbud från bolaget. Ansvaret gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter den dag då premien betalades. Det gäller också om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Uppsägning till försäkringstidens utgång

3 § Försäkringstagaren får när som helst säga upp försäkringen att upphöra vid försäkringstidens utgång.

Försäkringsbolaget får säga upp försäkringen att upphöra vid försäkringstidens utgång. Uppsägningen skall göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan försäkringstiden går ut. Den skall för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till sådana omständigheter som anges i 1 §.

Förnyelse av försäkringen

4 § Har inte en giltig uppsägning skett enligt 3 §, förnyas försäkringen för den vanligen tillämpade försäkringstid som närmast svarar mot den senast gällande försäkringstiden och på de villkor i övrigt som har gällt under denna tid, om inte försäkringstagaren då har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag. Detta gäller dock inte om annat har avtalats eller framgår av omständigheterna.

Försäkring

Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen i samband med förnyelse

5 § Vill försäkringsbolaget ändra försäkringen i samband med en förnyelse enligt 4 §, skall bolaget skriftligen ange ändringen senast samtidigt med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som försäkringsbolaget har angett.

I 2 kap. 6 § finns bestämmelser om information i samband med en ändring enligt första stycket.

Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen i förtid

6 § Försäkringstagaren får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, om

1. försäkringsbolaget väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt försäkringsavtalet,
2. försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet,
3. försäkringsbolaget har ändrat försäkringsvillkoren med stöd av 8 §,
4. försäkringen har förnyats enligt 4 § och försäkringstagaren ännu inte har betalat premie för den nya premieperioden, eller
5. det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.

Om inte annat anges, får uppsägningen verkan dagen efter den dag då den kom fram till försäkringsbolaget. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med en viss dag i framtiden.

Om försäkringstagaren efter förnyelse enligt 4 § tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan.

Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen i förtid

7 § Försäkringsbolaget får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, bara om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget eller om det annars finns synnerliga skäl.

Uppsägningen skall göras skriftligen och med fjorton dagars uppsägningstid, räknat från det att försäkringsbolaget avsände den. Uppsägningen skall ske utan oskäligt dröjsmål från det att försäkringsbolaget fick kännedom om det förhållande som den grundas på. Annars förlorar försäkringsbolaget rätten att säga upp försäkringen på grund av förhållandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

I 5 kap. 2 § finns bestämmelser om uppsägning på grund av premiedröjsmål.

Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen i förtid

8 § Om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsbolaget eller det annars finns synnerliga skäl, får bolaget ändra försäkringsvillkoren under försäkringstiden. Om en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i 7 § andra stycket.

I 2 kap. 6 § finns bestämmelser om information i samband med en ändring enligt första stycket.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

9 § Om försäkringsbolaget försätts i konkurs, har försäkringstagaren rätt att säga upp försäkringen att upphöra omedelbart. Konkursboet har rätt att säga upp försäkringen med fjorton dagars uppsägningstid.

Upphör försäkringen att gälla enligt första stycket, har försäkringstagaren och andra som lider skada på grund av detta rätt till skadestånd.

10 § Försäkringstagaren har också rätt att säga upp försäkringen att upphöra omedelbart, om

1. försäkringsbolaget vid en utmätning saknar tillgångar till full betalning av utmätningssfordringen, förklarar sig ställa in sina betalningar eller annars kommer på obestånd, eller
2. försäkringsbolagets rätt upphör att bedriva marknadsföring och att ingå nya försäkringsavtal om risker som är belägna i Sverige eller att alls driva försäkringsrörelse.

Första stycket gäller inte om försäkringsbolaget genast efter anmaning ställer betryggande säkerhet för avtalets fullgörande.

Upphör försäkringen att gälla enligt första stycket, har försäkringstagaren och andra som lider skada på grund av detta rätt till skadestånd.

11 § Om försäkringsbolaget har trätt i likvidation, tillämpas 9 §. Försäkringen upphör att gälla ett år efter likvidationens början, om inte försäkringstagaren har sagt upp den dessförinnan.

4 kap. Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar*Upplyningsplikten*

1 § Den som vill teckna en konsumentförsäkring är skyldig att på försäkringsbolagets begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen skall meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren skall ge riktiga och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor.

En försäkringstagare som inser att försäkringsbolaget tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen är skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

2 § Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt enligt 1 § har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och försäkringsbolaget fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. I fråga om betalad premie tillämpas 5 kap. 6 §.

Har försäkringstagaren annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt sin upplysningsplikt enligt 1 §, kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för försäkringsbolagets bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

Riskökning

3 § Försäkringsbolaget får föreskriva i avtalsvillkoren att försäkringstagaren utan oskäligt dröjsmål skall anmäla till bolaget om ett förhållande som har angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras. Om försäkringstagaren försummar att göra en sådan anmälan, kan ersättningen från försäkringen sättas ned i fråga om varje försäkrad enligt vad som sägs i 2 § andra stycket.

Av 2 kap. 8 § framgår att ett villkor om anmälningsskyldighet enligt första stycket i vissa fall inte får åberopas av försäkringsbolaget om det inte särskilt har framhållits för försäkringstagaren.

När ersättningen inte får sättas ned

4 § Ersättningen får inte sättas ned enligt 2 § andra stycket eller enligt 3 § första stycket, om försäkringsbolaget när upplysningsplikten eftersattes insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

Försäkring

Framkallande av försäkringsfall

5 § Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, lämnas inte ersättning från försäkringen såvitt angår honom. Detsamma gäller i den mån den försäkrade uppsåtligen har förvärrat följderna av ett försäkringsfall.

Har den försäkrade genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Om det finns särskilda skäl på grund av försäkringens art, får försäkringsbolaget göra förbehåll i villkoren om att ersättningen får sättas ned enligt andra stycket även vid sådan vårdslöshet som inte är grov.

Säkerhetsföreskrifter

6 § Om den försäkrade vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, kan ersättningen från försäkringen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Av 2 kap. 8 § framgår att viktiga säkerhetsföreskrifter inte kan åberopas om de inte särskilt framhållits för försäkringstagaren.

Den försäkrades räddningsplikt

7 § När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, skall den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan och, om någon annan är ersättningsskyldig, för att bevara den rätt försäkringsbolaget kan ha mot denne.

Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sina skyldigheter enligt första stycket, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

Identifikation med den försäkrade

8 § Om det anges i försäkringsvillkoren, skall i fall som avses i 5–7 §§ med den försäkrades handlande likställas handlande av

1. den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen, och
2. den försäkrades make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i en sådan bostad.

Första stycket tillämpas inte om det finns synnerliga skäl mot detta.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar

9 § Ersättning får inte sättas ned enligt detta kapitel på grund av

1. ringa oaktsamhet,
2. handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år, eller
3. handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Vid försäkring mot skadeståndsansvar som kan uppkomma för den försäkrade (ansvarsförsäkring) tillämpas inte bestämmelserna om nedsättning av ersättning i 5 § andra stycket och 6 och 7 §§ i förhållande till den skadelidande. Om den försäkrade inte enligt någon författning är skyldig att ha ansvarsförsäkring som omfattar skadan, är försäkringsbolaget skyldigt att lämna ersättning bara i den utsträckning denna inte kan utges av den försäkrade.

Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas

10 § När försäkringsbolaget får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan föranleda ansvarsbegränsning enligt detta kapitel, skall bolaget, om det vill göra gällande att dess ansvar skall begränsas, utan oskäligt dröjsmål lämna ett skriftligt meddelande om detta till försäkringstagaren och till den som annars kan göra anspråk på ersättning. Annars förlorar bolaget rätten att åberopa förhållandet mot den som skulle ha fått meddelandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Vissa fall av s.k. omfattningsvillkor

11 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas också om en försäkring innehåller försäkringsvillkor som enligt sin lydelse begränsar försäkringens omfattning, när begränsningen beror av om någon på den försäkrades sida på förhand har känt till de förhållanden som har orsakat försäkringsfallet eller uppsåtligen eller genom vårdslöshet har medverkat till detta eller på annat sätt åsidosatt sina skyldigheter enligt kapitlet.

En personförsäkring som ingår i en konsumentförsäkring

12 § Om en personförsäkring ingår som del i en konsumentförsäkring, tillämpas 12 kap. i stället för detta kapitel i fråga om personförsäkring.

5 kap. Premien*När premien behöver betalas*

1 § Den första premien för en konsumentförsäkring behöver inte betalas tidigare än fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till försäkringstagaren. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under försättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Premien för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände krav på premien till försäkringstagaren. Om premieperioden är högst en månad, skall premien dock betalas på periodens första dag.

Andra stycket gäller också betalning av premien när en tidsbegränsad försäkring förnyas på grund av utebliven uppsägning.

Uppsägning på grund av dröjsmål med premien

2 § Betalas inte premien i rätt tid, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägningen skall sändas till försäkringstagaren.

Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter den dag då den avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Uppsägningen skall innehålla en uppgift om detta. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

Om försäkringstagaren inte har kunnat betala premien inom den i andra stycket angivna fristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från sin huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Försäkring

Premiebetalning som begäran om en ny försäkring

3 § Om försäkringstagaren betalar en premie efter det att försäkringen har upphört enligt 2 §, skall detta anses som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter den då premien betalades. Vill försäkringsbolaget inte meddela försäkring enligt försäkringstagarens begäran, skall en underrättelse om detta avsändas till försäkringstagaren inom fjorton dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med försäkringstagarens begäran.

Tilläggspremie

4 § Höjs den avtalade premien under försäkringstiden, behöver tilläggspremien inte betalas tidigare än fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på tilläggspremien till försäkringstagaren.

Om en tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får försäkringsbolaget räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats. En sådan ändring får verkan tidigast fjorton dagar efter det att en underrättelse om omräkningen har avsänts till försäkringstagaren.

Betalning genom betalningsförmedlare

5 § Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Återbetalning av premie

6 § Upphör försäkringen i förtid, har försäkringsbolaget rätt bara till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilken bolaget har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, skall försäkringsbolaget betala tillbaka det överskjutande beloppet.

Är försäkringsavtalet ogiltigt enligt 4 kap. 2 § första stycket, får försäkringsbolaget ändå behålla betald premie för förfluten tid.

Preskription av rätt till premie

7 § Försäkringsbolaget förlorar rätten till en obetald premie när sex månader har förflutit från det att premien skulle ha betalats, om försäkringen inte dessförinnan har sagts upp av bolaget eller av någon annan anledning har upphört att gälla.

6 kap. Försäkringsersättningen

Allmänt om ersättningen

1 § Ersättning kan betalas för varje lagligt intresse som omfattas av försäkringen.

Om inte annat framgår av försäkringsavtalet, betalas vid försäkring av viss egendom ersättning bara för att själva värdet av egendomen har minskats eller gått förlorat.

2 § Avser försäkringen värdet av egendom, skall värdet anses motsvara återanskaffningspriset omedelbart före försäkringsfallet med avdrag för ålder och bruk samt, när skadan inte avser en byggnad, för nedsatt användbarhet och annan omständighet. Om återanskaffning inte kan ske, skall värdet i stället anses motsvara vad det skulle ha kostat att omedelbart före försäkringsfallet anskaffa likvärdig egendom. Kan egendomen repareras på ett godtagbart sätt, gäller det som sägs i första meningen om återanskaffningspriset i stället om reparationskostnaden.

Första stycket gäller inte om annat framgår av försäkringsavtalet.

Underförsäkring

3 § Skall försäkringsbeloppet enligt försäkringsvillkoren motsvara värdet av försäkrad egendom eller annat försäkrat intresse och understiger försäkringsbeloppet i betydande mån detta värde, kan ersättning från försäkringen sättas ned i förhållande till underförsäkringen.

Dubbelförsäkring

4 § Om samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsbolag, är varje försäkringsbolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning sammanlagt från bolagen än som svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsbolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Ersättning för räddningskostnader

5 § Även om ett avtalat försäkringsbelopp överskrids, ansvarar försäkringsbolaget för en kostnad som den försäkrade har till följd av åtgärder som avses i 4 kap. 7 §, i den mån dessa kan anses försvarliga.

7 kap. Regleringen av försäkringsfall, m.m.

Tiden för utbetalning av försäkringsersättning

1 § Ett försäkringsbolag som har fått underrättelse om ett försäkringsfall skall utan uppskov vidta de åtgärder som behövs för att skadan skall kunna regleras. Skaderegleringen skall ske skyndsamt och med beaktande av den försäkrades och annan skadelidandes behöriga intressen.

Försäkringsersättning som inte avser periodiska utbetalningar skall betalas senast en månad efter det att den ersättningsberättigade har anmält försäkringsfallet och lagt fram den utredning som skäligen kan begäras för att fastställa betalningsskyldigheten. Detta gäller dock inte när 9 kap. 9 § är tillämplig och inte heller i den mån rätten till ersättning är beroende av att egendom repareras eller återanskaffas, att en myndighet meddelar ett visst beslut eller att någon annan liknande händelse inträffar. Försäkringsbolaget skall betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635), om inte betalning sker i tid.

Om den som gör anspråk på försäkringsersättning uppenbarligen har rätt till åtminstone ett visst belopp, skall detta genast betalas ut i avräkning på den slutliga ersättningen.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

1 a § Om det behövs för regleringen av försäkringsfallet, får försäkringsbolaget begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprättad handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under regleringen av försäkringsfallet.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Försummelse att anmäla försäkringsfall, m.m.

2 § Om den ersättningsberättigade har försummat att följa försäkringsvillkor om skyldighet att anmäla försäkringsfall till försäkringsbolaget inom viss tid eller villkor eller anvisningar enligt dessa om skyldighet att medverka till utredningen av försäkringsfallet eller av bolagets ansvar, och försummelsen har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till sådan försummelse som sägs i första meningen, har försäkringsbolaget i stället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad bolaget har utgett till den skadelidande.

Första stycket tillämpas inte om oaktsamheten har varit ringa.

3 § Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av försäkringsbolaget efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Preskription av rätt till försäkringsersättning

4 § Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning måste väcka talan mot försäkringsbolaget inom tre år efter att ha fått kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande. Annars går rätten till ersättning förlorad. Om anspråk har framställts till försäkringsbolaget inom denna tid, är fristen enligt första meningen alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Risken för vissa meddelanden

5 § Gör försäkringstagaren sannolikt att en uppsägning från försäkringsbolagets sida eller ett meddelande som avses i 3 kap. 8 § eller 7 kap. 6 § andra stycket har försenats eller inte kommit fram på grund av omständigheter som han inte har kunnat råda över, får uppsägningen eller meddelandet verkan tidigast en vecka efter den dag då uppsägningen eller meddelandet kom fram. En uppsägning på grund av dröjsmål med premien får dock verkan senast tre månader efter den dag då försäkringsbolaget avsände den.

Twist om rätten att teckna eller behålla en försäkring

6 § Har ett försäkringsbolag i strid mot 3 kap. 1 eller 3 § vägrat någon att teckna eller förnya en försäkring, skall domstol på yrkande av denne förklara att han har rätt att teckna eller förnya försäkringen.

Talan om förklaring enligt första stycket skall väckas inom sex månader från det att försäkringsbolaget till sökanden har avsänt meddelande om sitt beslut, uppgift om skälen för detta och upplysning om vad sökanden skall göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Domstolen får bestämma att försäkringstiden skall räknas från den tidpunkt som skulle ha gällt om försäkringsbolaget hade bifallit ansökan.

7 § Har ett försäkringsbolag sagt upp en försäkring i förtid i strid mot denna lag eller mot försäkringsavtalet, skall domstol på yrkande av försäkringstagaren förklara att uppsägningen är ogiltig.

Försäkring

Talan om förklaring enligt första stycket skall väckas inom sex månader från det att försäkringsbolaget till försäkringstagaren har avsänt uppsägningen, uppgift om skälen för denna och upplysning om vad försäkringstagaren skall göra för att få beslutet prövat. Talan behöver dock aldrig väckas före den tidpunkt när uppsägningen skulle få verkan. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

8 § Domstolen kan på yrkande meddela förklaring som avses i 6 eller 7 § att gälla för tiden intill dess att det föreligger ett avgörande som har vunnit laga kraft. En sådan förklaring får inte meddelas utan att försäkringsbolaget har beretts tillfälle att yttra sig över yrkandet.

Regressrätt

9 § Försäkringsbolaget inträder i den försäkrades rätt till skadestånd med anledning av skadan, i den mån denna omfattas av försäkringen och har ersatts av bolaget.

En personförsäkring som ingår i en konsumentförsäkring

10 § Om en personförsäkring ingår som del i en konsumentförsäkring, tillämpas 16 kap. i stället för detta kapitel i fråga om personförsäkringen.

Företagsförsäkring

8 kap. Företagsförsäkring

Information

1 § Det som sägs i 2 kap. 1–7 §§ om information tillämpas också vid företagsförsäkring, om det inte kan antas att kunden saknar behov av informationen.

2 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 1 §, får det åläggas att lämna informationen.

3 § Talan om åläggande enligt 2 § väcks vid Marknadsdomstolen.

En sådan talan får väckas

1. i fråga om information som avses i 2 kap. 2 §, av näringsidkare som berörs av marknadsföringen, och
2. i fråga om information som avses i 2 kap. 4–7 §§, av den näringsidkare som har ingått avtal om försäkring med försäkringsbolaget.

Talan får också väckas av en sammanslutning av näringsidkare.

I mål om åläggande enligt 2 § gäller i övrigt de bestämmelser i marknadsföringslagen (2008:486) som reglerar förfarandet i mål om åläggande att lämna information enligt 24 § den lagen. *Lag (2008:509)*

Ansvarstid

4 § Försäkringsbolagets ansvar enligt försäkringsavtalet inträder när avtalet ingås. Saknas utredning om vilken tid på dygnet som avtalet har ingåtts, skall det anses ha skett klockan tolv på dagen. Ansvaret gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter den dag då premien betalades. Det gäller också om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Första och andra styckena gäller inte om annat har avtalats eller framgår av omständigheterna.

Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen i förtid

5 § Har inte annat avtalats, får försäkringstagaren säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, om

1. försäkringsbolaget väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt försäkringsavtalet,

2. försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet, eller
3. försäkringsbolaget har ändrat försäkringsvillkoren med stöd av 6 § tredje stycket.

Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen i förtid

6 § Försäkringsbolaget får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, bara om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget, eller
2. ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som bolaget inte kan antas ha tagit i beräkning.

Uppsägningen skall göras skriftligen och med fjorton dagars uppsägningstid, räknat från det att försäkringsbolaget avsände den. Uppsägningen skall ske utan oskäligt dröjsmål från det att försäkringsbolaget fick kännedom om det förhållande som den grundas på. Annars förlorar försäkringsbolaget rätten att säga upp försäkringen på grund av förhållandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

I fall som avses i första stycket får försäkringsbolaget i stället ändra försäkringsvillkoren under försäkringstiden. Om en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i andra stycket.

I 17 § finns bestämmelser om uppsägning på grund av premiedröjsmål.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

7 § Det som sägs i 3 kap. 9–11 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid företagsförsäkring.

Upplysningsplikten

8 § Den som vill teckna en företagsförsäkring är skyldig att på försäkringsbolagets begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen skall meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren skall ge riktiga och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor. Även utan förfrågan skall försäkringstagaren lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen.

Under försäkringstiden skall försäkringstagaren på begäran ge försäkringsbolaget upplysningar om förhållanden som anges i första stycket.

En försäkringstagare som inser att försäkringsbolaget tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen är skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

9 § Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt enligt 8 § har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och försäkringsbolaget fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. I 17 § finns bestämmelser om betald premie.

Har försäkringstagaren annars uppsåtligen eller av oaksamhet eftersatt sin upplysningsplikt enligt 8 § och kan försäkringsbolaget visa att det inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts, är bolaget fritt från ansvar för inträffade försäkringsfall. Kan försäkringsbolaget visa att det skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, är dess ansvar begränsat till vad som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som har avtalats. Har försäkringsbolaget inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats, skall ansvaret anpassas efter detta. I försäkringsvillkoren kan föreskrivas att försäkringsbolaget i stället för vad som sägs i andra och tredje meningarna ansvarar bara i den utsträckning som det visas att det oriktigt uppgivna förhållandet varit utan betydelse för försäkringsfallets inträffande eller för skadans omfattning.

Ansvaret kan inte falla bort eller begränsas enligt andra stycket, om försäkringsbolaget när upplysningsplikten eftersattes insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

Riskökning

10 § Har risken för försäkringsfall ökat genom ändring av ett sådant förhållande som angetts i försäkringsavtalet eller som försäkringstagaren uppgett för försäkringsbolaget i samband med avtalsslutet och har den försäkrade vidtagit eller samtyckt till den åtgärd som medfört riskökningen, är bolaget helt eller delvis fritt från ansvar enligt vad som sägs i 9 § andra och tredje styckena. Detsamma gäller om annars en sådan riskökning har förekommit och försäkringstagaren har försummat att anmäla detta enligt vad som föreskrivs i avtalet.

Framkallande av försäkringsfall

11 § Försäkringsbolaget är fritt från ansvar mot en försäkrad som har framkallat ett försäkringsfall uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Har en försäkrad förvärrat följderna av ett försäkringsfall på sätt som sägs i första stycket, är försäkringsbolaget fritt från ansvar mot den försäkrade i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

I försäkringsavtalet får föreskrivas att första och andra styckena skall tillämpas också vid annan vårdslöshet än som anges där.

Säkerhetsföreskrifter

12 § Om den försäkrade vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckning skadan får antas ha inträffat även om föreskriften hade iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som har haft att tillse att föreskriften följdes.

Vad som avses med säkerhetsföreskrift anges i 4 kap. 6 § andra stycket.

Den försäkrades räddningsplikt

13 § Det som sägs i 4 kap. 7 § om räddningsplikt tillämpas också vid företagsförsäkring.

Identifikation med den försäkrade

14 § Om inte annat har avtalats, skall i fall som avses i 11 och 13 §§ med den försäkrades handlande likställas handlande av den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar

15 § Försäkringsbolagets ansvar begränsas inte enligt 11–14 §§ på grund av

1. handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under femton år, eller
2. handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Första stycket gäller inte om annat har avtalats.

Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas, m.m.

16 § Om försäkringsbolaget får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan föranleda ansvarsbegränsning enligt 9–12 §§, tillämpas 4 kap. 10 §.

Det som sägs i 4 kap. 11 § om omfattningsvillkor tillämpas också i fråga om ansvarsbegränsning enligt 9–12 §§.

Premien

17 § Betalas inte premien i rätt tid enligt avtalet, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägningen skall sändas till försäkringstagaren och får verkan tre dagar efter den dag då den avsesänds. Vid dröjsmål att betala premie för en senare premieperiod än den första upphör dock försäkringen att gälla först sju dagar efter det att försäkringsbolaget har avsänt en påminnelse om premiens förfallodag till försäkringstagaren.

Det som sägs i 5 kap. 5 § om betalning genom betalningsförmedlare tillämpas också vid företagsförsäkring. Om inte annat har avtalats, tillämpas det som sägs i 5 kap. 6 § om återbetalning av premie.

Försäkring

Försäkringsersättning

18 § Det som sägs i 6 kap. 1 och 2 §§ om försäkringsersättningen tillämpas också vid företagsförsäkring.

Skall försäkringsbeloppet enligt försäkringsvillkoren motsvara värdet av försäkrad egendom eller annat försäkrat intresse och understiger beloppet detta värde, kan ersättning från försäkringen sättas ned i förhållande till underförsäkringen, om inte annat har avtalats.

Vid dubbelförsäkring tillämpas 6 kap. 4 §. I fråga om ersättning för räddningskostnader gäller 6 kap. 5 §, om inte annat har avtalats.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

19 § Det som sägs i 7 kap. 1 § om tiden för utbetalning av försäkringsersättning och i 7 kap. 9 § om regressrätt tillämpas också vid företagsförsäkring. Det som sägs i 7 kap. 5 § om risken för vissa meddelanden tillämpas vid företagsförsäkring när det gäller meddelanden enligt 8 kap. 6 och 17 §§.

Vid företagsförsäkring tillämpas också det som sägs i 7 kap. 1 a § om samtycke till att inhämta hälsouppgifter samt i 7 kap. 2 § första stycket och 3 § om försummelse att anmäla försäkringsfall m.m.

Första stycket gäller inte om annat har avtalats. *Lag (2011:12)*

20 § Det som sägs i 7 kap. 4 § om preskription av rätt till försäkringsersättning tillämpas också vid företagsförsäkring. Försäkringsbolaget får dock skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan inom en kortare tid än som anges där. Fristen får inte understiga sex månader från det att den försäkrade har fått del av förelägghandlet.

I försäkringsavtalet får föreskrivas att den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning måste anmäla detta inom viss tid, som dock inte får understiga sex månader från det att han har fått kännedom om sin fordran.

En personförsäkring som ingår i en företagsförsäkring

21 § Om en personförsäkring ingår som del i en företagsförsäkring, tillämpas 12 kap. i stället för 8–16 §§ och 16 kap. i stället för 19 och 20 §§ i fråga om personförsäkringen.

Tredje mans rätt**9 kap. Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet***Försäkring av tredje mans intresse*

1 § En försäkring som avser värdet av en fastighet eller värdet av en fast eller lös sak gäller till förmån för

1. försäkringstagaren,

2. någon annan som har en mot försäkringstagarens borgenärer skyddad äganderätt, tomträtt eller säkerhetsrätt till egendomen, dock inte sjöpanträtt eller luftpanträtt, och
3. den som annars bär risken för egendomen i samband med dess överlåtelse.

Första stycket gäller inte om annat har föreskrivits i försäkringsavtalet. Oavsett vad som avtalats gäller dock försäkringen till förmån för den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

2 § Om det föreskrivs i försäkringsavtalet att en försäkring som avses i 1 § skall upphöra i händelse äganderätten övergår till någon annan, gäller försäkringen ändå under sju dagar efter riskens övergång till förmån för en fysisk person som har förvärvat egendomen huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet, i den mån dennes skada inte omfattas av någon annan försäkring på egendomen. Har försäkringen sagts upp av någon annan anledning än överlåtelsen, är dock uppsägning- en giltig också mot den nye ägaren.

3 § Gäller försäkringen till förmån för en borgenär med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt, kan försäkringsbolaget inte åberopa mot borgenären att bolaget enligt 4 kap. 1–3 §§ eller 8 kap. 8–10 §§ är helt eller delvis fritt från ansvar på grund av att någon annan eftersatt sin upplysningsplikt eller anmälningsplikt. I den mån försäkringsbolaget är fritt från ansvar mot försäkringstagaren, kan det återkräva utgiven ersättning av denne med samma rätt som borgenären haft.

Om borgenärens namn och adress har anmälts hos försäkringsbolaget, skall första stycket gälla också bolagets rätt till ansvarsfrihet på grund av dröjsmål med premien, dock bara under fjorton dagar från det att bolaget avsände ett meddelande om dröjsmålet till borgenären. Detsamma gäller andra som anges i 1 § första stycket 2.

4 § Försäkringsbolaget kan med verkan mot en försäkrad avtala med försäkringstagaren om ändring eller uppsägning av försäkringsavtalet och tillställa denne en uppsägning eller något annat meddelande om försäkringen. Gäller försäkringen till förmån för borgenär med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt och har en sådan anmälan gjorts hos försäkringsbolaget som avses i 3 § andra stycket, får dock ett avtal eller en åtgärd som är av väsentlig betydelse för borgenärens säkerhet verkan mot borgenären först en månad efter det att bolaget har avsänt ett meddelande om detta till denne.

Första stycket första meningen gäller inte om annat följer av avtal eller särskilt rättsförhållande mellan försäkringstagaren och den försäkrade och försäkringsbolaget har insett eller bort inse detta.

5 § Gäller en försäkring till förmån för flera enligt 1 §, är en borgenär med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt framför andra berättigad att av försäkringsbolaget få ut försäkringsersättning motsvarande den fordran säkerhetsrätten avser, även om fordringen inte är förfallen till betalning. Om borgenärens säkerhet inte väsentligt minskar genom försäkringsfallet, har dock egendomens ägare rätt att framför borgenären få ersättningen, när inte annat har avtalats. Närmare bestämmelser om detta finns i lagen (2005:105) om säkerhetsrätt i försäkringsersättning.

Första stycket gäller också borgenär som avses i 1 § första stycket 2, om inte annat har föreskrivits i försäkringsavtalet.

Gör flera borgenärer med rätt enligt 1 § första stycket 2 anspråk på att få ut ersättning, gäller om deras inbördes företråde det som sägs i förmånsrättslagen (1970:979).

6 § Sedan ett försäkringsfall inträffat har varje försäkrad rätt att av försäkringsbolaget få försäkringsersättning enligt vad som sägs i 1–5 §§ eller enligt försäkringsavtalet. Försäkringsbolaget får dock till försäkringstagaren betala ett försäkringsbelopp som någon annan kan ha rätt till, om det inte framgår av försäkringsavtalet vem detta är och den berättigade inte heller hos bolaget har anmält att han själv vill bevaka sin rätt.

Direktkrav vid ansvarsförsäkring

7 § Vid ansvarsförsäkring får den skadelidande rikta krav direkt mot försäkringsbolaget på ersättning enligt försäkringsavtalet, om

1. den försäkrade enligt lag eller annan författning är skyldig att ha ansvarsförsäkring som omfattar skadan,
2. konkurs har beslutats eller offentligt ackord har fastställts beträffande den försäkrade, eller
3. den försäkrade är en juridisk person som numera är upplöst.

I fall som avses i 4 kap. 9 § andra stycket andra meningen får den skadelidande rikta krav mot försäkringsbolaget i den utsträckning ersättning inte kan utges av den försäkrade.

Framställs krav enligt första stycket, skall försäkringsbolaget om möjligt snarast meddela den försäkrade om kravet. Dom mot försäkringsbolaget eller överenskomst med bolaget inverkar inte på skadeståndsskyldighet som inte omfattas av försäkringsavtalet.

Den försäkrade och försäkringsbolaget är skyldiga att på den skadelidandes begäran lämna honom upplysning om försäkringen.

8 § Har försäkringsbolaget vid en ansvarsförsäkring betalat ut försäkringsersättningen till den försäkrade och kan sedan den skadelidande inte av denne få ut det skadestånd som han har rätt till, är bolaget skyldigt att ersätta den skadelidande för vad som fattas, dock inte med högre belopp än bolaget betalat till den försäkrade.

Otillräckligt försäkringsbelopp vid ansvarsförsäkring

9 § Om flera skadelidande har rätt till skadestånd för en skada som omfattas av en ansvarsförsäkring men försäkringsbeloppet inte är tillräckligt för att tillgodose allas skadeståndsanspråk, skall försäkringsersättningen beräknas i förhållande till varje skadelidandes berättigade anspråk.

Finns särskild anledning att anta att flera skadeståndsanspråk som omfattas av samma försäkringsbelopp är att vänta, behöver försäkringsbolaget inte betala ut högre ersättning än vad som följer av första stycket. Detta gäller dock inte om det saknas anledning att befara att någon skadelidande själv måste svara för sin skada eller om det har gått två år sedan det första anspråket anmäldes.

I den mån försäkringsbolaget har betalat mer än som ålåg bolaget, ansvarar det för senare anmälda skador upp till det belopp som följer av första stycket. Vad försäkringsbolaget utger utöver försäkringsbeloppet får det kräva tillbaka av den försäkrade.

TREDJE AVDELNINGEN Individuell personförsäkring**10 kap. Information***Försäkringsbolagets skyldighet att lämna information*

1 § Försäkringsbolaget är skyldigt att lämna information enligt detta kapitel. Informationen ska, i den mån det är möjligt, lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren. Informationen ska vara klar och tydlig och avfattad på svenska. Den får lämnas på ett annat språk om mottagaren begär det.

Detta kapitel gäller inte i fråga om personförsäkring som tecknas av en näringsidkare till förmån för sitt företag, om det kan antas att näringsidkaren saknar behov av informationen. Kapitlet är inte heller tillämpligt på sådana försäkringsföreningar som har medgetts undantag enligt 1 kap. 19 § 1 eller 20 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). Lag (2010:2069)

Information innan en försäkring meddelas

2 § Innan en personförsäkring meddelas skall försäkringsbolaget lämna information som underlättar kundens bedömning av försäkringsbehovet och val av försäkring. In-

formationen skall på ett enkelt sätt återge det huvudsakliga innehållet i de försäkringsvillkor som kunden behöver ha kännedom om för att kunna bedöma kostnaden för och omfattningen av försäkringen. Viktiga begränsningar av försäkringsskyddet skall tydligt framgå. Detsamma gäller om försäkringsbolagets ansvar inträder först när premien betalas.

Vid tidsbegränsad försäkring skall försäkringsbolaget också lämna information om försäkringstagarens möjligheter att förnya försäkringen.

3 § Information enligt 2 § behöver inte lämnas i den mån kunden avstår från den eller det möter hinder med hänsyn till förhållandena då försäkringsavtalet ingås.

Information när avtal har träffats

4 § Snarast efter avtalsslutet skall försäkringsbolaget tillstålla försäkringstagaren en skriftlig bekräftelse på avtalet. Försäkringsbolaget skall också, om det inte skett tidigare, upplysa om försäkringsvilkorens innehåll och särskilt framhålla

1. villkor som med hänsyn till försäkringens beteckning eller övriga omständigheter utgör en oväntad och väsentlig begränsning av försäkringsskyddet,
2. förbehåll enligt 11 kap. 2 § andra stycket om att försäkringsbolagets ansvar inte inträder förrän premien betalas,
3. försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen att upphöra i förtid eller att ändra den under försäkringstiden, om bolaget har förbehållit sig en sådan rätt,
4. villkor enligt 12 kap. 7 § om skyldighet att anmäla ändring av risken och följderna av en försummad anmälan, samt
5. utfallande försäkringsbelopp eller de huvudsakliga principerna för hur beloppet beräknas.

Information under försäkringstiden och i samband med förnyelse

5 § Årligen under försäkringstiden och i samband med att försäkringen förnyas skall försäkringsbolaget i skälig omfattning informera försäkringstagaren om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för denne att känna till.

Försäkringsbolaget skall på försäkringstagarens begäran också i övrigt lämna information om premien och andra villkor för försäkringen.

Information om villkorsändring

6 § Om försäkringsbolaget ändrar försäkringen enligt 11 kap., skall det samtidigt tillstålla försäkringstagaren den information om ändringarna som denne kan behöva. Nya begränsningar av försäkringsskyddet skall särskilt framhållas.

Information om ändringar i försäkringen skall lämnas samtidigt med premiekravet för den period då de nya villkoren skall börja gälla.

Information vid försäkringsfall

7 § När ett försäkringsfall har inträffat, skall försäkringsbolaget i skälig omfattning informera försäkringstagaren och andra som har anspråk mot bolaget om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till.

Om försäkringsbolaget får kännedom om ett försäkringsfall som utgörs av försäkringstagarens död, skall det genast underrätta dödsboet om försäkringsfallet.

Om försäkringstagaren har förenat ett förmånstagarförordnande med villkor om att försäkringsbeloppet eller försäkringen skall vara mottagarens enskilda egendom, skall försäkringsbolaget underrätta förmånstagarförordnande med villkor om att första gången betalas ut.

Information om möjligheter till överprövning m.m.

8 § I samband med att ett anspråk på försäkringsersättning regleras skall försäkringsbolaget, om det inte med hänsyn till omständigheterna är obehövt, upplysa den som har framställt anspråket om vilka möjligheter som finns att få en tvist om er-

sättningen prövad. Finns det en risk för att rätten till försäkringsersättning skall gå förlorad på grund av preskription, skall bolaget också erinra om detta.

Första stycket första meningen gäller även när en försäkring upphör i förtid eller ändras under försäkringstiden, om inte försäkringstagaren har begärt åtgärden.

Underlåtenhet att lämna information

9 § Om ett villkor av sådant slag som anges i 4 § 1–4 inte har särskilt framhållits av försäkringsbolaget vare sig före eller efter avtalsslutet, får det inte åberopas av bolaget. Detsamma gäller villkor som inte har särskilt framhållits enligt 6 §. Det sagda gäller inte en sådan begränsning av försäkringsskyddet som framgår av lag.

10 § Om ett försäkringsbolag vid försäkring som tecknas av en konsument eller ett dödsbo inte lämnar information enligt detta kapitel ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. *Lag (2008:509)*

Försäkring

11 § Om ett försäkringsbolag i fråga om annan försäkring än som avses i 10 § inte lämnar information enligt detta kapitel, får det åläggas att lämna informationen.

12 § Talan om åläggande enligt 11 § väcks vid Marknadsdomstolen.

En sådan talan får väckas

1. i fråga om information som avses i 2 §, av näringsidkare som berörs av marknadsföringen, och
2. i fråga om information som avses i 4–8 §§, av den näringsidkare som har ingått avtal om försäkring med försäkringsbolaget.

Talan får också väckas av en sammanslutning av näringsidkare.

I mål om åläggande enligt 11 § gäller i övrigt de bestämmelser i marknadsföringslagen (2008:486) som reglerar förfarandet i mål om åläggande att lämna information enligt 24 § den lagen. *Lag (2008:509)*

11 kap. Försäkringsavtalet

Rätten till försäkring

1 § Ett försäkringsbolag får inte vägra någon att teckna en sådan personförsäkring som bolaget normalt tillhandahåller allmänheten när det har fått de uppgifter som behövs, om det inte finns särskilda skäl för vägran med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet. Ett avslag får inte grundas på att ett försäkringsfall har inträffat eller den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter det att en ansökan har avsänts eller lämnats till försäkringsbolaget. Sådana försäkringsvillkor som beror av den försäkrades hälsotillstånd skall bestämmas på grundval av hälsotillståndet vid ansökan.

Första stycket gäller inte i fråga om en försäkring som någon tecknar i egenskap av näringsidkare till förmån för sitt företag.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

1 a § Ett försäkringsbolag får begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd endast om det är nödvändigt för prövningen av försäkringsansökan.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprättad handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under prövningen av ansökan.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden och betydelsen för prövningen av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Försäkringstid och ansvarstid

2 § En försäkring får avtalas på bestämd tid eller på den försäkrades livstid. Har ingen tid angetts, är försäkringstiden ett år.

Om en försäkring meddelas på normala villkor eller på sådana särskilda villkor som har angetts i ansökan om försäkringen, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter den dag då försäkringstagaren ansökte om försäkringen eller antog ett anbud från bolaget. Detta gäller dock inte om försäkringstagaren har begärt att försäkringen skall träda i kraft först senare. Försäkringsbolaget får också förbehålla sig att ansvaret inte skall inträda förrän dagen efter den dag då försäkringstagaren betalar premie för försäkringen. Skall återförsäkring ske, får försäkringsbolaget förbehålla sig att ansvaret i den delen skall inträda först när återförsäkringen börjar gälla.

Ansvaret gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Uppsägning av en tidsbegränsad försäkring till försäkringstidens utgång

3 § Försäkringstagaren får när som helst säga upp en tidsbegränsad försäkring att upphöra vid försäkringstidens utgång.

Försäkringsbolaget får säga upp en tidsbegränsad försäkring till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren tidigast sex månader och senast en månad innan försäkringstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till sådana omständigheter som anges i 1 § första stycket. Bestämmelserna i 1 a § gäller även vid förnyelse av försäkring. *Lag (2011:12)*

Förnyelse av försäkringen

4 § Har inte en giltig uppsägning skett enligt 3 §, förnyas en tidsbegränsad försäkring för en tid av ett år, om inte annat har avtalats. Försäkringsbolaget får ändra villkoren i den utsträckning som följer av 1 och 3 §§.

Försäkringstagarens rätt att säga upp eller ändra försäkringen i förtid

5 § Försäkringstagaren får när som helst säga upp försäkringen att upphöra omedelbart eller vid viss framtida tidpunkt. Om inte annat anges, får uppsägningen verkan dagen efter den dag då den kom fram till försäkringsbolaget.

Om inte annat följer av försäkringens art, har försäkringstagaren rätt att i samband med uppsägningen få försäkringen ändrad till premiefri försäkring (fribrev) eller på sätt som närmare anges i försäkringsvillkoren få den återköpt av försäkringsbolaget eller försäkringens hela värde överfört till en annan försäkring, i den mån inte rätt till återköp eller överföring saknas enligt inkomstskattelagen (1999:1229). För en försäkring som omfattas av 2 § lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel gäller dock att återköp eller överföring tidigast får ske efter ett år.

I 13 kap. 3 § finns bestämmelser om återupplivning av en försäkring som blivit premiefri. *Lag (2007:123)*

Försäkringstagarens rätt till fortsatt försäkring efter återköp

6 § Om försäkringsbolaget har återköpt en livförsäkring med sparmoment, har försäkringstagaren rätt att utan ny hälsoprövning fortsätta försäkringen som ren riskförsäkring. Detta gäller dock inte om annat har avtalats.

Försäkringsbolaget skall senast när återköpsbeloppet betalats ut avsända en underrättelse till försäkringstagaren om rätten till fortsatt försäkring enligt första stycket. Försummar försäkringsbolaget detta, ansvarar bolaget under sex månader från utbetalningen som om en sådan försäkring hade begärts. Om försäkringsbolaget under denna tid avsänder en underrättelse, upphör dock ansvaret när underrättelsen avsänds.

Begäran om fortsatt försäkring skall framställas inom sex månader från det att försäkringsbolaget har avsänt en underrättelse enligt andra stycket, dock senast inom ett år från det att återköpsbeloppet betalades ut.

Försäkringsbolagets rätt att säga upp eller ändra försäkringen i förtid

7 § Försäkringsbolaget får göra förbehåll om rätt att säga upp eller ändra en sjuk- eller olycksfallsförsäkring vid slutet av en premieperiod, om förbehållet behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet. Under samma förutsättning får bolaget göra förbehåll om rätt att ändra en livförsäkring vid slutet av en premieperiod.

Ett förbehåll enligt första stycket får inte innebära att försäkringen får sägas upp eller ändras därför att ett försäkringsfall har inträffat eller den försäkrades hälsa har försämrats. En uppsägning eller ett meddelande om ändring med stöd av förbehållet får verkan en månad efter det att försäkringsbolaget avsände uppsägningen eller meddelandet.

Första och andra styckena tillämpas också på förbehåll om att försäkringen utan uppsägning eller annan åtgärd från försäkringsbolagets sida skall upphöra eller ändras vid slutet av en premieperiod om en viss händelse inträffar. En förutsättning för att ett sådant förbehåll skall få verkan är att bolaget i samband med krav på premien har påmint försäkringstagaren om förbehållet.

Ytterligare bestämmelser om uppsägning av en försäkring i förtid finns i 12 kap. 3 § och 13 kap. 2 §.

Försäkring

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

8 § Om försäkringsbolaget försätts i konkurs, har konkursboet rätt att säga upp en sjuk- eller olycksfallsförsäkring med fjorton dagars uppsägningstid. Av 5 § framgår att försäkringstagaren alltid har rätt att säga upp en personförsäkring att upphöra omedelbart.

Upphör en personförsäkring att gälla på grund av konkurs, har försäkringstagaren och andra som lider skada på grund av detta rätt till skadestånd.

9 § Försäkringstagaren och andra som lider skada har rätt till skadestånd om en personförsäkring upphör att gälla på grund av att

1. försäkringsbolaget vid en utmätning saknar tillgångar till full betalning av utmätningssfordringen, förklarar sig ställa in sina betalningar eller annars kommer på obestånd, eller
2. försäkringsbolagets rätt upphör att bedriva marknadsföring och att ingå nya försäkringsavtal om risker som är belägna i Sverige eller att alls driva försäkringsrörelse.

10 § Om försäkringsbolaget har trätt i likvidation, tillämpas 8 §. En sjuk- eller olycksfallsförsäkring upphör att gälla ett år efter likvidationens början, om inte försäkringstagaren har sagt upp den dessförinnan.

Rätten till försäkringens värde när försäkringen upphör att gälla, m.m.

11 § När en personförsäkring upphör att gälla, skall försäkringsbolaget ställa försäkringens värde till försäkringstagarens förfogande, även om bolaget i övrigt är fritt från ansvar. Om försäkringsbolaget i annat fall, på grund av dröjsmål med premiebetalningen, har varit helt eller delvis fritt från ansvar under någon del av försäkringstiden, skall premien eller återbäringen anpassas efter detta.

12 kap. Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar*Upplyningsplikten*

1 § Försäkringstagaren och den försäkrade är skyldiga att på försäkringsbolagets begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om en personförsäkring skall meddelas, utvidgas eller förnyas. Försäkringsbolaget får också under försäkringstiden begära sådana upplysningar om den försäkrades ekonomiska förhållanden som är av betydelse för försäkringens utformning. Försäkringstagaren och den försäkrade skall ge riktiga och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor.

Om begränsningar i försäkringsbolagets rätt att efterforska eller använda genetisk information finns bestämmelser i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.

Lag (2006:357)

2 § Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt enligt 1 § har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och försäkringsbolaget fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. I fråga om betald riskpremie tillämpas 13 kap. 6 §.

Har försäkringstagaren eller den försäkrade annars uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte är ringa lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter av betydelse för riskbedömningen och kan försäkringsbolaget visa att det inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts, är bolaget fritt från ansvar för inträffade försäkringsfall. Kan försäkringsbolaget visa att det skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, är dess ansvar begränsat till vad som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som har avtalats. Har försäkringsbolaget inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats, skall ansvaret anpassas efter detta.

Andra stycket får inte tillämpas i den mån detta skulle leda till resultat som är oskäligt mot försäkringstagaren eller hans rättssinnehavare.

3 § Om försäkringsbolaget under försäkringstiden får kännedom om att upplysningsplikten har åsidosatts på det sätt som sägs i 2 § andra stycket, får bolaget säga upp försäkringen för upphörande eller ändring. Uppsägningen skall göras skriftligen och med tre månaders uppsägningstid, räknat från det att försäkringsbolaget avsände den.

Skulle försäkringsbolaget, om upplysningsplikten hade fullgjorts, ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som avtalats. Begäran om fortsatt försäkring skall framställas före uppsägningstidens utgång.

I uppsägningen skall anges under vilka förutsättningar en försäkringstagare enligt andra stycket har rätt till fortsatt försäkring. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

4 § Försäkringsbolaget får inte åberopa att upplysningsplikten har åsidosatts, om det då insåg eller borde ha insett att upplysningarna var oriktiga eller ofullständiga. Det samma gäller om upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

Vid livförsäkring för dödsfall får försäkringsbolaget åberopa att upplysningsplikten har åsidosatts, bara om dödsfallet har inträffat inom fem år från det att upplysningarna lämnades eller om försäkringsbolaget har lämnat meddelande enligt 11 § inom samma tid.

Första stycket första meningen och andra stycket gäller inte om den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Symtomklausuler

5 § Gäller försäkringen för följder av sjukdom eller kroppsfel, får försäkringsbolaget göra särskilt undantag för sådana sjukdomar och kroppsfel som den försäkrade hade när avtalet ingicks, bara om undantaget

1. grundar sig på upplysningar om den försäkrade som bolaget har inhämtat, eller
2. behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

Om en tidsbegränsad försäkring förnyas, får ett undantag enligt första stycket 2 bara avse en sjukdom eller ett kroppsfel som den försäkrade hade när det första avtalet ingicks. Om försäkringsskyddet utvidgas, gäller dock första stycket i denna del.

Riskökning

6 § Om försäkringsbolaget har förbehållit sig ansvarsfrihet när den försäkrade deltar i särskilt angivna verksamheter eller är utsatt för särskilt angivna risker, ansvarar det ändå för försäkringsfall som inträffar under sådana omständigheter men som inte sammanhänger med den särskilda verksamheten eller risken.

7 § Försäkringsbolaget får göra försäkringens giltighet och utformning beroende av den försäkrades levnadsförhållanden, såsom hans yrkesverksamhet, bostadsort eller liknande, under de förutsättningar som anges i 11 kap. 7 § och ålägga försäkringstagaren att anmäla ändringar i sådana förhållanden till bolaget. Underlåter försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte är ringa att göra en sådan anmälan senast vid första premiebetalningen efter ändringen, är bolagets ansvar vid försäkringsfall begränsat enligt vad som sägs i 2 § andra och tredje styckena. En förutsättning är dock att bolaget i samband med krav på premien har upplyst försäkringstagaren om hans anmälningsskyldighet och om följderna av att denna inte fullgörs.

Försäkringsbolaget får inte göra sitt ansvar beroende av att den försäkrades hälsotillstånd inte försämras.

Försäkring

Framkallande av försäkringsfall

8 § Om den försäkrade uppsåtligt har framkallat ett försäkringsfall, är försäkringsbolaget fritt från ansvar.

Har den försäkrade begått självmord, ansvarar försäkringsbolaget dock vid livförsäkring, om det har gått mer än ett år från det att försäkringsavtalet ingicks eller, vid kortare tid, om det måste antas att försäkringen tecknades utan tanke på självmordet. Om en tidsbegränsad försäkring som endast avser dödsfall har förnyats, räknas ett-årstiden från dagen för det första avtalet.

Vid sjukförsäkring gäller inte första stycket om den försäkrade var under femton år eller allvarligt psykiskt störd.

9 § Har den försäkrade vid sjuk- eller olycksfallsförsäkring genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Första stycket gäller inte om den försäkrade var under femton år eller allvarligt psykiskt störd.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av försäkringsbolagets ansvar

10 § Försäkringsbolaget kan inte åberopa ett sådant förbehåll som avses i 6 § eller bestämmelserna i 8 eller 9 §, om den försäkrade handlade för att förebygga skada på person eller egendom under sådana omständigheter att handlingen kan anses försvarlig.

Meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas

11 § När försäkringsbolaget får kännedom om ett förhållande som enligt detta kapitel kan medföra ansvarsfrihet vid försäkringsfall eller uppsägningsrätt, skall bolaget, om det vill göra gällande att dess ansvar skall begränsas eller att det har rätt till uppsägning, utan oskäligt dröjsmål lämna ett skriftligt meddelande om detta till försäkringstagaren.

Meddelande enligt första stycket skall lämnas också till den försäkrade och till den som har fått försäkringen i pant eller är förmånstagare enligt ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, om hans rätt är känd för försäkringsbolaget.

Försummar försäkringsbolaget att lämna ett meddelande enligt första eller andra stycket, får det inte åberopa förhållandet mot den som skulle ha fått meddelandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Vissa fall av s.k. omfattningsvillkor

12 § Bestämmelserna i 1–4 §§ och 8–11 §§ tillämpas också om en försäkring innehåller försäkringsvillkor som enligt sin lydelse begränsar försäkringens omfattning, när begränsningen beror av om någon på den försäkrades sida på förhand har känt till de förhållanden som har orsakat försäkringsfallet eller uppsåtligen eller genom vårdslöshet har medverkat till detta eller på annat sätt åsidosatt sina skyldigheter enligt dessa bestämmelser.

13 kap. Premien*När premien behöver betalas*

1 § Den första premien för en personförsäkring behöver inte betalas tidigare än fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till försäkringstagaren. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Premien för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände krav på premien till försäkringstagaren. Om premieperioden är högst en månad, skall premien dock betalas på periodens första dag. Om särskilda premieperioder inte har avtalats, skall senare premie för försäkringen betalas inom en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände krav på premien till försäkringstagaren.

Andra stycket gäller också betalning av premien när en tidsbegränsad försäkring förnyas på grund av utebliven uppsägning.

Uppsägning på grund av dröjsmål med premien

2 § Betalas inte premien i rätt tid och är dröjsmålet inte av ringa betydelse, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen för upphörande eller begränsning av ansvaret enligt vad villkoren närmare föreskriver. Uppsägningen skall sändas till försäkringstagaren.

Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter den dag då den avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Uppsägningen skall innehålla uppgift om detta och om möjligheten att få försäkringen återupplivad enligt 3 §. Saknas någon av dessa uppgifter, får uppsägningen ingen verkan.

Om försäkringstagaren inte har kunnat betala premien inom den i andra stycket angivna fristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från sin huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Återupplivning

3 § Har en uppsägning enligt 2 § fått verkan och avser dröjsmålet inte första premien för försäkringen, återupplivas försäkringen till sin tidigare omfattning, om utestående premiebelopp betalas inom tre månader från utgången av den frist som anges i 2 § andra stycket.

En försäkring som har ändrats till premiefri försäkring (fribrev) eller till en försäkring mot lägre premie, utan att en uppsägning enligt 2 § dessförinnan fått verkan, återupplivas till sin tidigare omfattning, om försäkringstagaren inom tre månader från den dag då försäkringsbolaget avsände ett meddelande om ändringen till honom betalar det premiebelopp som skulle ha betalats om försäkringen inte hade ändrats. Meddelandet skall innehålla en uppgift om rätten att få försäkringen återupplivad.

Återupplivas försäkringen, ansvarar försäkringsbolaget från och med dagen efter den dag då premiebeloppet betalas.

Underrättelse till annan om dröjsmål med premien

4 § Om det har begärts skall försäkringsbolaget sända ett meddelande om uppsägning enligt 2 § också till den försäkrade och till den som har fått försäkringen i pant eller är förmånstagare enligt ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, när personen i fråga är känd. Så länge försäkringsbolaget inte har sänt meddelande till en sådan person, får bolaget inte mot honom åberopa att premien inte har betalats.

Betalning genom betalningsförmedlare

5 § Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Riskpremie vid ansvarsfrihet

6 § Är försäkringsavtalet ogiltigt enligt 12 kap. 2 § första stycket, får försäkringsbolaget ändå behålla betald riskpremie för förfluten tid.

Preskription av rätt till premie

7 § Försäkringsbolaget förlorar rätten till en obetald premie när ett år har förflutit från det att premien skulle ha betalats, om försäkringen inte dessförinnan har sagts upp av bolaget eller av någon annan anledning har upphört att gälla.

Försäkring

14 kap. Förfogande över försäkringen*Rätten att göra, ändra och återkalla ett förmånstagarförordnande*

1 § Försäkringstagaren har rätt att själv förfoga över en personförsäkring genom förmånstagarförordnande.

Det som sägs i 9 kap. 1 § och 13 kap. 2 och 3 §§ ärvdabalken om rätt att göra testamente och om testamentes ogiltighet gäller också i fråga om förmånstagarförordnande.

För förmånstagarförordnande till den som inte är född eller avlad när förordnandet skall tillämpas första gången gäller lagen (1930:106) om vissa rättshandlingar till förmån för ofödda.

2 § Försäkringstagaren kan, innan försäkringsersättningen skall betalas, ändra eller återkalla ett förmånstagarförordnande. Detta gäller dock inte om han gentemot förmånstagaren har utlovat att förordnandet skall stå fast (oåterkalleligt förmånstagarförordnande).

Formkrav för ett förmånstagarförordnande

3 § Ett förmånstagarförordnande och en återkallelse eller ändring av ett sådant förordnande skall för att vara gällande göras genom ett egenhändigt undertecknat meddelande till försäkringsbolaget.

Ett förmånstagarförordnande kan också göras genom att det tas in i försäkringsvillkoren. Ett sådant förordnande förlorar sin verkan om ett nytt förordnande görs enligt första stycket.

Första och andra styckena gäller också ett villkor enligt 7 kap. 2 § 5 äktenskapsbalken om att ett försäkringsbelopp eller en försäkring skall vara förmånstagarens enskilda egendom och en återkallelse eller ändring av sådant villkor.

Tolkning av ett förmånstagarförordnande

4 § Vid tolkningen av ett förmånstagarförordnande gäller det som sägs i 5 och 6 §§, om inte annat med hänsyn till omständigheterna får anses framgå av förordnandet.

5 § Vid försäkring på försäkringstagarens liv eller hälsa gäller ett förmånstagarförordnande bara för försäkringstagarens död.

Om vid försäkring på annans liv försäkringstagaren avlider före försäkringsfallet, övergår försäkringstagarens rätt till försäkringen genast till förmånstagaren. Detsamma gäller när annars försäkringsbeloppets utbetalande enligt villkoren beror av annat än försäkringstagarens död.

Kan ett förmånstagarförordnande inte verkställas såvitt angår en viss förmånstagarer, gäller förordnandet till förmån för hans avkomlingar, om de i fråga om arv efter försäkringstagaren eller den försäkrade hade haft rätt att träda i förmånstagarens ställe. Om sådana avkomlingar saknas men det finns andra förmånstagarer, tillfaller hela försäkringen dem.

Tredje stycket gäller inte vid en sådan pensionsförsäkring som avses i 58 kap. 2 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229). Kan ett förmånstagarförordnande i ett sådant fall inte verkställas såvitt angår en förmånstagarer men det finns andra förmånstagarer, tillfaller hela försäkringen dem.

6 § Har försäkringstagaren till en försäkring som gäller på hans liv eller hälsa utan att nämna förmånstagaren använt någon av nedan angivna beteckningar, anses detta innebära följande:

- *make*: den som är gift med försäkringstagaren när förordnandet tillämpas; om det pågår mål om äktenskapsskillnad mellan makarna, gäller inte förordnandet,
- *registrerad partner*: den som är registrerad partner med försäkringstagaren när förordnandet tillämpas; om det pågår mål om upplösning av partnerskapet, gäller inte förordnandet,
- *sambo*: den som är sambo med försäkringstagaren när förordnandet tillämpas,
- *barn*: försäkringstagarens bröstarvingar, med fördelning av försäkringen efter vad som gäller i fråga om arvsrätt efter försäkringstagaren,
- *make och barn*: försäkringstagarens make är förmånstagarer till halva försäkringen och hans bröstarvingar till återstoden; om försäkringstagaren efterlämnar bara make eller bara bröstarvingar, tillfaller hela försäkringen maken eller bröstarvingarna,
- *arvingar*: de som har arvsrätt efter försäkringstagaren, med fördelning av försäkringen efter vad som gäller för arvsrätten.

Förmånstagarförordnandes verkan mot dödsbodelägare

7 § Är förmånstagarer insatt, skall försäkringsbelopp som utfaller efter försäkringstagarens död inte ingå i dennes kvarlåtenskap.

Om tillämpningen av ett förmånstagarförordnande som gäller för försäkringstagarens död skulle leda till ett resultat som är oskäligt mot en make eller bröstarvinge efter försäkringstagaren, kan förordnandet jämkas så att försäkringen helt eller delvis tillfaller maken eller bröstarvingen. Vid prövningen skall särskilt beaktas skälen för förordnandet samt förmånstagarens och makens eller bröstarvingens ekonomiska förhållanden.

Har dödsfallet inträffat sedan det har dömts till äktenskapsskillnad mellan försäkringstagaren och hans make eller sedan talan om äktenskapsskillnad väckts men innan bodelning har förrättats, gäller i stället för det som sägs i andra stycket att, om maken inte vid bodelningen kan få ut sin andel därför att försäkringen tillfaller någon annan som förmånstagarer, denne är skyldig att avstå vad som fattas.

Den som vill begära jämkning enligt andra eller tredje stycket skall väcka talan mot förmånstagaren inom ett år från det att bouppteckning efter försäkringstagaren avslutades eller dödsboanmälan gjordes. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till jämkning förlorad.

Angående förordnandets verkan mot försäkringstagarens borgenärer finns bestämmelser i 15 kap. *Lag (2006:464)*

Förmånstagarens förfoganderätt

8 § Innan förmånstagarens rätt har inträtt får han inte genom överlåtelse, pantsättning eller på annat sätt förfoga över den rätt som förordnandet medför.

Försäkringstagarens rätt att förfoga över försäkringen på annat sätt än genom förmånstagarförordnande

9 § Försäkringstagaren har rätt att förfoga över försäkringen genom överlåtelse, pantsättning eller annars på annat sätt än genom förmånstagarförordnande. Försäk-

ringsbolaget får dock i försäkringsvillkoren föreskriva att ett förfogande som avser enbart försäkringens riskdel eller enbart försäkringens spardel är utan verkan mot bolaget.

Om ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande gäller för försäkringen, skall försäkringstagaren anses ha utfäst sig att inte utan förmånstagarens samtycke förfoga över försäkringen på ett sätt som inskränker dennes rätt.

Verkan av förfogande till förmån för flera

10 § Förfogar försäkringstagaren genom överlåtelse, pantsättning eller oåterkalleligt förmånstagarförordnande över försäkringen till förmån för flera, gäller ett tidigare förfogande framför ett senare. Ett senare förfogande gäller dock framför ett tidigare, om meddelande om det senare förfogandet kommer in till försäkringsbolaget först och den till vars förmån förfogandet skett då är i god tro. Avser förfogandet ett försäkringsbrev som innehavaren måste förete för att få ut försäkringsersättning, gäller det senare förfogandet framför ett tidigare, om den till vars förmån förfogandet sker i god tro har fått försäkringsbrevet i sin besittning.

Försäkring

11 § I fråga om försäkringsbrev som måste företes för att innehavaren skall få försäkringsersättning gäller följande. Om någon begär utbetalning av ett försäkringsbelopp eller återköp av en försäkring eller vill träffa överenskommelse om ändring av försäkringsavtalet, skall försäkringsbolaget göra anteckning på försäkringsbrevet om den åtgärd som vidtas. Annars är åtgärden utan verkan mot innehavare av försäkringsbrevet som i god tro förvärvat rätt till försäkringen och fått försäkringsbrevet i sin besittning.

När ett förmånstagarförordnande förfaller vid överlåtelse

12 § Överläts försäkringen, förfaller ett tidigare förmånstagarförordnande som inte är oåterkalleligt, om inte annat har avtalats eller får anses förutsatt vid överlåtelsen.

En pantsättning av försäkringen medför inte att ett förmånstagarförordnande förfaller.

Panthavarens rätt

13 § Pantsättning av försäkringen medför rätt för panthavaren att få så mycket av utfallande försäkringsersättning, inbegripet återbäring, som svarar mot pantfordringen. Detta gäller även om pantfordringen inte är förfallen till betalning.

Om försäkringen är förenad med återköpsrätt, får panthavaren också kräva återköp av försäkringen. Återköp får dock ske bara om panthavaren har underrättat försäkringstagaren och denne inte inom två månader har återlöst panten genom att betala det belopp som panthavaren kan få ut från försäkringsbolaget.

Ett förbehåll om rätt att göra panträtten gällande på annat sätt än som sägs i första och andra styckena är ogiltigt mot försäkringstagaren.

Förfoganden som är utan verkan

14 § Ett förfogande över försäkringen är utan verkan i den mån förfogandet är förbudet enligt ett försäkringsvillkor som enligt inkomstskattelagen (1999:1229) skall tas in i försäkringsavtalet. Ett förbud mot överlåtelse hindrar dock inte utmätning eller överlåtelse vid ackord eller i konkurs i vidare utsträckning än detta följer av vad som annars föreskrivs i lag eller annan författning.

Förlust av rätten till försäkring

15 § Om någon genom brott som avses i 15 kap. ärvdabalken har dödat försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagar, eller medverkat till sådant brott, gäller det som där sägs om förlust av rätt att ta arv eller testamente beträffande rätten till försäkringen eller försäkringsersättningen.

15 kap. Förhållandet till borgenärerna

Inledande bestämmelse

1 § En försäkring och ersättning som utfaller från den får tas i anspråk för försäkringstagarens och någon annan berättigads skulder i enlighet med detta kapitel och lagstiftningen i övrigt.

Verkan av förmånstagarförordnande m.m.

2 § En försäkring eller ett försäkringsbelopp, som tillfaller en förmånstagare till följd av ett förordnande som har kunnat återkallas, får tas i anspråk för försäkringstagarens skulder, om fordringen har uppkommit före försäkringsfallet och inte kan betalas ur försäkringstagarens förmögenhet eller kvarlåtenskap.

En försäkring eller ett försäkringsbelopp, som tillfaller en förvärvare eller panthavare eller en förmånstagare till följd av ett oåterkalleligt förordnande, får inte tas i anspråk för försäkringstagarens skulder efter det att ett meddelande om förfogandet har kommit in till försäkringsbolaget. Om förfogandet avser ett försäkringsbrev som innehavaren måste förete för att få ut försäkringsersättning, blir förfogandet gällande mot försäkringstagarens borgenärer när den till vars förmån förfogandet äger rum får försäkringsbrevet i sin besittning.

Utmätning av en försäkring eller ett försäkringsbelopp som tillfaller en förmånstagare får aldrig äga rum på grund av en ansökan som görs mer än tre år från det att förmånstagarens rätt inträdde.

Utmätning av livförsäkring för försäkringstagarens skulder

3 § Innan något försäkringsfall har inträffat får en livförsäkring som gäller på försäkringstagarens eller försäkringstagarens makes liv utmätas för försäkringstagarens skulder bara i den mån det under något av de senaste tio åren har betalats premie för försäkringen med belopp som överstiger

1. för tidsbegränsad försäkring som endast avser dödsfall: fem gånger den premie som beräknas belöpa på det året,
2. för livförsäkring där försäkringsbolagets betalningsskyldighet efter försäkringsfall inte längre är beroende av att en viss person lever, om den inte omfattas av 1: dubbla genomsnittet av de premier som betalats under perioden eller den kortare tid under vilken försäkringen gällt,
3. för försäkring med periodisk utbetalning där försäkringsbolagets betalningsskyldighet är beroende av att en eller flera personer lever, om den inte omfattas av 1: femton procent av den premie som skulle ha betalats om försäkringen hade tecknats mot engångspremie vid början av det året.

I fråga om fondförsäkring ska alltid gälla det som sägs i första stycket 2.

Om prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken ändrats efter premiebetalningen, ändras det belopp som får utmätas i proportion till ändringen av prisbasbeloppet. *Lag (2010:1292)*

4 § Om värdet av en försäkring, som enligt 3 § inte får utmätas, förs över till en annan försäkring på sätt som anges i 58 kap. 18 § tredje stycket inkomstskattelagen (1999:1229), anses den nya försäkringen som samma försäkring vid tillämpningen av 3 §.

5 § Sedan ett försäkringsfall har inträffat får en livförsäkring och ersättning som utfaller från den inte utmätas för försäkringstagarens skulder i den mån ersättningen tillfaller någon som själv behöver den för sin försörjning eller för en underhållsskyldighet. Om ersättningen tillfaller någon annan än den försäkrade, gäller dock detta förbud bara om den försäkrade har försörjt eller varit skyldig att försörja den berättigade. När ersättningen betalas i form av livränta, gäller förbudet bara rätten till livräntan.

Från vad som efter den försäkrades död på grund av förmånstagarförordnande tillfaller den försäkrades make eller den försäkrades eller makens barn som vid dödsfallet inte fyllt 25 år ska för varje berättigad alltid undantas från utmätning ett sammanlagt försäkringsbelopp som motsvarar sex gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för dödsåret. *Lag (2010:1292)*

6 § Det som sägs i 3 § om make gäller också sambo samt tidigare make och tidigare sambo. Det som sägs i 5 § om make gäller också sambo.

7 § Om en försäkring som en arbetsgivare har tecknat på en anställds liv inte gäller till förmån för arbetsgivaren själv, får försäkringen och ersättning som utfaller från den inte tas i anspråk för arbetsgivarens skulder på något annat sätt än som sägs i 8 §. Detta gäller också om den försäkrade inte är anställd hos arbetsgivaren men har någon annan anknytning till dennes verksamhet eller är medförsäkrad som närstående till någon annan försäkrad.

Försäkring

Återkrav vid försäkringstagarens konkurs, m.m.

8 § Om vid livförsäkring försäkringstagaren eller dödsboet efter honom försätts i konkurs och försäkringstagaren senare än tre år före den fristdag som anges i 4 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) har betalat premie för försäkringen med belopp som vid betalningstillfället inte stod i skäligt förhållande till hans villkor, får konkursboet av tillgodohavandet hos försäkringsbolaget kräva åter vad han har betalat för mycket. Om försäkringstagaren eller en panthavare inte har lämnat sitt samtycke till återbetalningen, skall konkursboet för prövning av dess rätt väcka talan mot honom. Vid en sådan talan tillämpas 4 kap. 19 och 20 §§ konkurslagen.

Har försäkringsbeloppet betalats ut, är den som har uppburit beloppet skyldig att till konkursboet betala tillbaka det belopp som konkursboet annars hade kunnat kräva åter av försäkringsbolaget. Har beloppet uppburits av en förmånstagar, gäller detta dock bara om utbetalningen har skett senare än sex månader före fristdagen. Återbetalningsskyldigheten kan jämkas om det finns synnerliga skäl. Också vid en talan mot den som har uppburit försäkringsbeloppet tillämpas 4 kap. 19 och 20 §§ konkurslagen.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om offentligt ackord vid företagsrekonstruktion. Vid en talan med anledning av ackordsförhandling tillämpas 3 kap. 6 och 7 §§ lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion.

Vid sådan försäkring som avses i 7 § får krav enligt denna paragraf göras gällande bara om den försäkrade eller den till vars förmån försäkringen annars gäller är närstående till arbetsgivaren på det sätt som anges i 4 kap. 3 § konkurslagen.

Krav enligt denna paragraf får inte göras gällande till nackdel för förmånstagar med oåterkalleligt förordnande.

Utmätning av en livförsäkring för den berättigades skulder

9 § Sedan ett försäkringsfall har inträffat får en livförsäkring och ersättning som utfaller från den inte utmätas för den berättigades skulder utom i fall som framgår av 5 §.

Trots det som sägs i 5 § får ett ersättningsbelopp som inte hålls avskilt efter utbetalningen utmätas för den berättigades skulder. När två år har gått från det att beloppet skulle betalas, får också det som hålls avskilt utmätas till den del beloppet inte behövs för den berättigades försörjning eller för att fullgöra underhållsskyldighet som åvilar honom.

Utmätning av en sjuk- eller olycksfallsförsäkring

10 § Om ersättningen från en sjuk- eller olycksfallsförsäkring skall tillfalla den försäkrade, får försäkringen och ersättning som utfaller från den inte utmätas för försäkringstagarens eller den försäkrades skulder. När ersättning betalas i form av livränta, gäller förbudet mot utmätning för den berättigades skulder bara rätten till livräntan.

Trots det som sägs i första stycket får ett ersättningsbelopp som har tillfallit den försäkrade och som inte hålls avskilt efter utbetalningen utmätas för den försäkrades skulder. När två år har gått sedan beloppet skulle betalas, får också det som hålls avskilt utmätas till den del beloppet inte behövs för den försäkrades försörjning eller för att fullgöra underhållsskyldighet som åvilar honom.

Om ersättning skall tillfalla någon annan än den försäkrade, tillämpas vad som gäller enligt 3–7 och 9 §§ om utmätning av tidsbegränsad livförsäkring som bara avser dödsfall och av ersättning som utfaller från livförsäkring.

16 kap. Regleringen av försäkringsfall, m.m.

Tiden för utbetalning av försäkringsersättning

1 § Ett försäkringsbolag som har fått underrättelse om ett försäkringsfall skall utan uppskov vidta de åtgärder som behövs för att försäkringsfallet skall kunna regleras. Regleringen skall ske skyndsamt och med beaktande av den ersättningsberättigades behöriga intressen.

Försäkringsersättning som inte avser periodiska utbetalningar skall betalas senast en månad efter det att rätten till ersättningen inträtt och sådan utredning som skäligen kan begäras för att fastställa betalningsskyldigheten och mot vem denna skall fullgöras har lagts fram för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget skall betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635), om inte betalning sker i tid.

Om den som gör anspråk på försäkringsersättning uppenbarligen har rätt till åtminstone ett visst belopp, skall detta genast betalas ut i avräkning på den slutliga ersättningen.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

1 a § Om det behövs för regleringen av försäkringsfallet, får försäkringsbolaget begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd.

Ett samtycke som är begränsat till att gälla under en skadereglering i anledning av den försäkrades död får begäras redan innan försäkringsfallet har inträffat.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprädd handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under regleringen av försäkringsfallet.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Utbetalning till annan än rätt förmånstagare

2 § Har försäkringsbolaget betalat ut försäkringsersättning till någon annan än den som i egenskap av förmånstagare har rätt till ersättningen och därvid iakttagit skälighetsaktighet, är bolaget befriat från sin skuld. Detta gäller dock inte om utbetalningen grundats på en handling som är förfalskad eller som är ogiltig på grund av att den har tillkommit under tvång som avses i 28 § lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område eller som har utfärdats under sådana omständigheter som anges i 17 § andra stycket lagen (1936:81) om skuldebrev.

Försummelse att anmäla försäkringsfall, m.m.

3 § Om den ersättningsberättigade har försummat att följa försäkringsvillkor om skyldighet att anmäla försäkringsfall till försäkringsbolaget inom viss tid eller villkor eller anvisningar enligt dessa om skyldighet att medverka till utredningen av försäkringsfall eller av bolagets ansvar, och försummelsen har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Första stycket tillämpas inte om oakttsamheten har varit ringa.

4 § Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av försäkringsbolaget efter ett försäkringsfall uppsätligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett eller förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Preskription av rätt till försäkringsersättning

5 § Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning måste väcka talan mot försäkringsbolaget inom tre år efter att ha fått kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande. Annars går rätten till ersättning förlorad. Om anspråk har framställts till försäkringsbolaget inom denna tid, är fristen enligt första meningen alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Försäkring

Risken för vissa meddelanden

6 § Gör försäkringstagaren sannolikt att en uppsägning från försäkringsbolagets sida eller ett meddelande som avses i 11 kap. 7 § eller 16 kap. 7 § andra stycket har förseknats eller inte kommit fram på grund av omständigheter som han inte har kunnat råda över, får uppsägningen eller meddelandet verkan tidigast en vecka efter den dag då uppsägningen eller meddelandet kom fram. En uppsägning på grund av dröjsmål med premien får dock verkan senast tre månader efter den dag då försäkringsbolaget avsände den.

Twist om rätten att teckna eller behålla en försäkring

7 § Har ett försäkringsbolag i strid mot 11 kap. 1 eller 3 § vägrat någon att teckna eller förnya en försäkring, skall domstol på yrkande av denne förklara att han har rätt att teckna eller förnya försäkringen.

Talan om förklaring enligt första stycket skall väckas inom sex månader från det att försäkringsbolaget till sökanden har avsänt meddelande om sitt beslut, uppgift om skälen för detta och upplysning om vad sökanden skall göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Domstolen får bestämma att försäkringstiden skall räknas från den tidpunkt som skulle ha gällt om försäkringsbolaget hade bifallit ansökan.

8 § Har ett försäkringsbolag sagt upp en försäkring i förtid i strid mot denna lag eller mot försäkringsavtalet, skall domstol på yrkande av försäkringstagaren förklara att uppsägningen är ogiltig.

Talan om förklaring enligt första stycket skall väckas inom sex månader från det att försäkringsbolaget till försäkringstagaren har avsänt uppsägningen, uppgift om skälen för denna och upplysning om vad försäkringstagaren skall göra för att få beslutet prövat. Talan behöver dock aldrig väckas före den tidpunkt när uppsägningen skulle få verkan. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

9 § Domstolen kan på yrkande meddela förklaring som avses i 7 eller 8 § att gälla för tiden intill dess att det föreligger ett avgörande som har vunnit laga kraft. En sådan förklaring får inte meddelas utan att försäkringsbolaget har beretts tillfälle att yttra sig över yrkandet.

Regressrätt

10 § Försäkringsbolaget inträder i den försäkrades rätt till skadestånd i fråga om ersättning för sjukvårdskostnader och andra utgifter och förluster som bolaget har ersatt enligt försäkringsavtalet. Försäkringsvillkor som ger bolaget större rätt till återkrav är utan verkan mot den skadeståndsskyldige.

FJÄRDE AVDELNINGEN Kollektiv försäkring

Kollektiv skadeförsäkring

17 kap. Gruppskadeförsäkring

Definitioner och tillämpningsområde

1 § I detta kapitel betyder

- *frivillig gruppskadeförsäkring*: gruppskadeförsäkring som gruppmedlemmarna ansluter sig till genom egen anmälan eller genom att inte avböja försäkringen,
- *obligatorisk gruppskadeförsäkring*: gruppskadeförsäkring som varje medlem i gruppen är direkt ansluten till på grund av gruppavtalet.

Bestämmelserna tillämpas också om flera försäkringsbolag meddelar gruppförsäkring för olika medlemmar i samma grupp. Varje försäkringsbolag har då de skyldigheter och rättigheter som bestämmelserna anger i förhållande till dem som bolaget meddelar försäkring för.

Om försäkringsbolaget avtalar med en gruppmedlem om en särskild utformning av medlemmens försäkringskydd, anses avtalet som en del av gruppförsäkringen för medlemmen.

2 § Bestämmelserna i 6, 7, 11–14 §§, 19 § andra och tredje styckena samt 20 § tillämpas inte på en försäkring som gäller under högst en månad.

Parterna i avtalet

3 § Avtal om frivillig gruppskadeförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och gruppmedlemmen på grundval av gruppavtalet. Ett sådant avtal kan ingås också genom att gruppmedlemmen låter bli att avböja försäkringen inom viss tid, om detta föreskrivs i gruppavtalet.

Avtal om obligatorisk gruppskadeförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och företrädare för gruppen genom gruppavtalet. Genom ett sådant avtal uppkommer ingen betalningsskyldighet för gruppmedlemmen mot försäkringsbolaget.

Den som enligt första eller andra stycket anses ingå avtal om gruppskadeförsäkring med försäkringsbolaget är försäkringstagare. Om en personförsäkring ingår som en del i en skadeförsäkring, tillämpas dock i stället 19 kap. 3 § tredje stycket i fråga om personförsäkringen.

4 § Om försäkringsbolaget ger en företrädare för gruppen i uppdrag att fullgöra en skyldighet mot gruppmedlemmarna som föreskrivs i detta kapitel, ansvarar bolaget mot dem för företrädarens utförande av uppdraget, där inte annat särskilt anges i kapitlet.

Information

5 § Innan ett gruppavtal ingås skall försäkringsbolaget lämna gruppen information som är utformad så att den underlättar bedömningen av gruppmedlemmarnas försäkringsbehov och valet av försäkring. Informationen skall på ett enkelt sätt återge det huvudsakliga innehållet i de försäkringsvillkor som gruppen behöver ha kännedom om för att kunna bedöma kostnaden för och omfattningen av försäkringen. Viktiga begränsningar av försäkringskyddet skall tydligt framgå. Detsamma gäller om försäkringsbolagets ansvar inträder först när premien betalas.

Innan ett avtal om frivillig gruppskadeförsäkring ingås skall försäkringsbolaget också på ett ändamålsenligt sätt ge gruppmedlemmarna information för bedömning av frågan om de bör ansluta sig till försäkringen.

Innebär ett gruppavtal om frivillig gruppskadeförsäkring att gruppmedlemmarna kan bli anslutna genom att inte avböja försäkringen, skall försäkringsbolaget sända meddelande till dem om detta förhållande och om deras möjlighet att enligt 12 § säga upp försäkringen för omedelbart upphörande.

6 § När en försäkring har meddelats skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de försäkrades kännedom. Beskeden

skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats eller förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelsern inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte åberopas om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

7 § Under försäkringstiden och i samband med att försäkringen förnyas skall försäkringsbolaget i skälig omfattning informera de försäkrade om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till. Efter ett försäkringsfall gäller informationsskyldigheten också mot andra som har anspråk mot försäkringsbolaget. Det som sägs i 2 kap. 7 § om information om möjligheter till överprövning m.m. tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

8 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 5–7 §§, tillämpas 2 kap. 9 § vid gruppskadeförsäkring som tecknas av en konsument eller ett dödsbo och 8 kap. 2 och 3 §§ vid annan gruppskadeförsäkring.

Försäkring

Tiden för försäkringsbolagets ansvar, m.m.

9 § När ett gruppavtal om frivillig gruppskadeförsäkring har ingåtts, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från den tidpunkt som anges i gruppavtalet. Ansvaret omfattar alla gruppmedlemmar som då uppfyller anslutningskraven enligt avtalet och som har anslutit sig till försäkringen samt dem som har anslutits tillsammans med en gruppmedlem. Ansluter sig en gruppmedlem senare, räknas ansvaret från och med dagen för anslutningen, om inte annat anges i gruppavtalet.

Anslutning enligt första stycket anses ske när medlemmen gör anmälan till försäkringsbolaget eller till någon som tar emot anmälningar för dess räkning. Om medlemmen ansluter sig genom att inte avböja försäkringen, anses anslutning ske när tiden för avböjande går ut.

Om ingen annan tidpunkt har avtalats, räknas vid obligatorisk gruppskadeförsäkring tiden för försäkringsbolagets ansvar mot medlemmarna från och med dagen efter den då gruppavtalet ingicks eller, om någon inträder i gruppen senare, från och med dagen efter inträdet.

10 § Om ett försäkringsfall inträffar efter det att försäkringsbolagets ansvar inträtt men innan avtal träffats enligt 1 § tredje stycket om utformningen av en gruppmedlems försäkringsskydd, bestäms ansvaret efter vad som är skäligt med hänsyn till medlemmens förhållanden och de villkor som gäller för gruppen i övrigt.

Förnyelse av försäkringen och uppsägning till försäkringstidens utgång

11 § Ett avtal om gruppskadeförsäkring förnyas för en tid av ett år, om det inte har sagts upp för att upphöra vid försäkringstidens slut. I 6 och 7 §§ finns bestämmelser om information i samband med förnyelse.

Om försäkringsbolaget säger upp försäkringen till försäkringstidens utgång, skall det skriftligt meddela den som har ingått gruppavtalet och berörda gruppmedlemmar om uppsägningen. Uppsägningen får verkan en månad efter det att meddelandena avsändes.

Första stycket första meningen gäller inte om annat framgår av avtalet eller omständigheterna i övrigt.

En gruppmedlems rätt att säga upp eller avstå från försäkringen

12 § Vid frivillig försäkring har en försäkrad gruppmedlem rätt att när som helst säga upp försäkringen att genast upphöra.

Vid obligatorisk försäkring kan en medlem i gruppen när som helst genom anmälan förklara sig avstå från försäkringen. Sådan anmälan kan även ske hos gruppförträdaren.

Verkan av att en medlem lämnar gruppen

13 § Om en försäkrad gruppmedlem utträder ur gruppen av någon annan anledning än att han uppnår en viss ålder, upphör försäkringsbolagets ansvar en månad efter utträdet (efterskydd).

Det som sägs i första stycket om efterskydd gäller inte om den försäkrade på något annat sätt har fått eller uppenbarligen kan få skydd av samma slag som tidigare. Behövs det på grund av försäkringens art, får försäkringsbolaget göra förbehåll om att första stycket inte heller annars skall tillämpas.

Verkan av att gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida

14 § Om gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida, upphör försäkringen för samtliga försäkrade vid den tidpunkt som anges i uppsägningen, dock tidigast en månad efter det att uppsägningen kom till försäkringsbolaget. När försäkringsbolaget har tagit emot en uppsägning, skall det genast sända ett meddelande om denna till de försäkrade gruppmedlemmarna.

Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen eller säga upp den i förtid

15 § Utom i de fall som anges i lagen får försäkringsbolaget säga upp en försäkring att upphöra i förtid eller ändras under försäkringstiden bara i fråga om en gruppmedlem eller någon annan försäkrad som grovt åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsbolaget. Om uppsägningen gäller 3 kap. 7 § andra stycket.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

16 § Det som sägs i 3 kap. 9–11 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

17 § Det som sägs i 4 kap. om begränsningar av försäkringsbolagets ansvar tillämpas också vid gruppskadeförsäkring som tecknas av en konsument eller ett dödsbo. Vid annan gruppskadeförsäkring tillämpas 8 kap. 8–16 §§.

Försäkringsbolaget får inte mot en gruppmedlem åberopa att någon annan än denne själv eller någon som är försäkrad tillsammans med honom har eftersatt sina skyldigheter enligt 4 kap. 1–3 §§ eller 8 kap. 8–10 §§ eller haft vetskap om detta.

Premien

18 § Den första premien skall betalas inom fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala denna till bolaget. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förtid uttagning att premien betalas innan försäkringstiden börjar. I fall som avses i 5 § tredje stycket får premiekravet verkan först fjorton dagar efter det att försäkringsbolaget avsånt föreskrivet meddelande till gruppmedlemmen.

Premien för en senare premieperiod och första premien för en försäkring som har förnyats enligt 11 § skall betalas senast på periodens första dag. En premie som avser längre tid än en månad behöver dock inte betalas tidigare än en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala denna till bolaget.

Det som sägs i 5 kap. 5–7 §§ tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

19 § Betalas inte premien i rätt tid, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse.

Ett meddelande om uppsägningen skall vid frivillig försäkring sändas till gruppmedlem som inte har betalat i tid samt till gruppförträdaren, om denne skulle ha förmedlat premiebetalningen. Vid obligatorisk försäkring skall meddelande om uppsägningen sändas till den som skulle ha betalat premien och till alla försäkrade gruppmedlemmar.

Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter det att meddelandena avsändes, om inte premien betalas inom denna tid. Meddelandena skall innehålla uppgift om detta. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

20 § Har premien för en frivillig gruppskadeförsäkring inte kunnat betalas inom den frist som anges i 19 § tredje stycket därför att den försäkrade gruppmedlemmen blivit svårt sjuk eller berövats friheten eller inte fått ut pension eller lön från sin huvudsakliga anställning, eller därför att något liknande oväntat hinder inträffat för honom, får en uppsägning enligt 19 § verkan först en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Om vid frivillig gruppskadeförsäkring ett dröjsmål med premien beror på försumelse av någon som på grund av gruppavtalet förmedlar premien, får uppsägningen verkan för den försäkrade gruppmedlemmen och försäkrade som har anslutits tillsammans med honom först en vecka efter det att medlemmen själv har fått kännedom om dröjsmålet.

Försäkring

Försäkringsersättningen

21 § Det som sägs i 6 kap. om försäkringsersättningen tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

22 § Det som sägs i 7 kap. 1–4 och 7–9 §§ om regleringen av försäkringsfall m.m. tillämpas också vid gruppskadeförsäkring. I fråga om uppsägning av viss gruppmedlem tillämpas 7 kap. 5 § första meningen.

Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet

23 § Det som sägs i 9 kap. om tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet tillämpas också vid gruppskadeförsäkring.

Meddelanden till de försäkrade

24 § Skall försäkringsbolaget enligt någon bestämmelse i detta kapitel eller i gruppavtalet tillställa en försäkrad eller den som är försäkrad tillsammans med honom ett meddelande, skall bolaget, om inte annat föreskrivs, på ändamålsenligt sätt sända detta för deras kännedom. Ett meddelande som avser bestämda gruppmedlemmar skall sändas till dessa personligen.

18 kap. Kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring

Tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna om kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring tillämpas på skadeförsäkringar som

1. tecknas av arbetsgivare för att ge skydd åt anställda,
2. meddelas enligt ett i försäkringsvillkoren angivet kollektivavtal som har slutits mellan en arbetsgivarorganisation och en arbetstagarorganisation och
3. tecknas hos ett försäkringsbolag enligt kollektivavtalet.

En kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring kan omfatta också arbetsgivaren själv och andra som har anknytning till arbetsgivarens verksamhet. Närstående till anställda eller andra försäkrade kan också omfattas av försäkringen. Det som sägs om anställda i 3–6 och 12 §§ gäller också andra som omfattas av försäkringen.

Om försäkringsskyddet enligt ett kollektivavtal som avses i första stycket skall gälla också för anställda hos sådana arbetsgivare som inte har tecknat försäkring trots att de har varit skyldiga att göra det, skall utbetalad ersättning anses som ersättning från en kollektivavtalsgrundad försäkring.

Bestämmelserna tillämpas också om flera försäkringsbolag meddelar kollektivavtalsgrundad försäkring för olika anställda hos samma arbetsgivare. Varje försäkrings-

bolag har då de skyldigheter och rättigheter som bestämmelserna anger i förhållande till dem som bolaget meddelar försäkring för.

Om en försäkrad enligt kollektivavtalet får överenskomma med försäkringsbolaget om en särskild utformning av försäkringsskyddet, anses en sådan överenskommelse som en del av den kollektivavtalsgrundade försäkringen.

Försäkringstagare och försäkrad

2 § En arbetsgivare som ingår avtal om kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring med försäkringsbolaget är försäkringstagare. Ingår en personförsäkring som del i försäkringen, tillämpas dock i stället 20 kap. 2 § andra meningen i fråga om personförsäkringen.

En anställd eller annan som försäkringen avser att skydda anses som försäkrad, även när försäkringen gäller ersättningsskyldighet för arbetsgivaren.

Information

3 § När en överenskommelse som medför skyldighet för en arbetsgivare att teckna en kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring har ingåtts, skall försäkringsbolaget och de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringsvillkoren anger på lämpligt sätt informera de arbetsgivare och anställda som berörs av överenskommelsen. Informationen skall avse arbetsgivarens skyldighet att teckna försäkring, kostnaderna för försäkringen och omfattningen av den.

4 § När en försäkring har meddelats skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de anställdas kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats eller förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelsen inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte åberopas om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

5 § Under försäkringstiden skall försäkringsbolaget och arbetsmarknadsparterna i skälig omfattning informera arbetsgivare, anställda och andra som omfattas av försäkringen om sådana förhållanden rörande denna som det är av betydelse för dem att känna till. Försäkringsbolaget har informationsskyldigheten med anledning av försäkringsfall, och skyldigheten gäller också mot andra som har anspråk mot bolaget. Det som sägs i 2 kap. 7 § om information om möjligheter till överprövning m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

6 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 3–5 §§, tillämpas 2 kap. 9 § vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring med en anställd som försäkrad och 8 kap. 2 och 3 §§ vid annan kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring. En anställd som omfattas av försäkringsskyddet skall då anses som en konsument som tecknat individuell försäkring.

Tiden för försäkringsbolagets ansvar

7 § När en arbetsgivare tecknar en skadeförsäkring som han enligt kollektivavtal är skyldig att teckna, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från och med den dag då han blev bunden av kollektivavtalet eller den dag som anges i kollektivavtalet. I annat fall räknas tiden från och med dagen efter den då ansökan om försäkring avgavs till försäkringsbolaget, om inte annat har avtalats eller framgår av omständigheterna.

Om försäkringsfall inträffar innan avtal träffats om en särskild utformning av försäkringsskyddet, bestäms ansvaret efter vad som är skäligt med hänsyn till den försäkrades förhållanden och de villkor som gäller för övriga försäkrade.

Uppsägning av försäkringen

8 § Försäkringsvillkoren får innehålla att försäkringen inte kan upphöra på grund av uppsägning, så länge arbetsgivaren enligt kollektivavtal är skyldig att hålla försäkringen. Om ett sådant villkor inte gäller, tillämpas andra stycket.

En försäkring som gäller tills vidare kan sägas upp till utgången av månaden efter den då uppsägning sker. Om försäkringen gäller för viss tid, kan försäkringsbolaget säga upp den för upphörande i förtid bara om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse. Uppsägningstiden vid dröjsmål med premie för senare premieperiod än den första skall vara minst en månad, räknat från det att försäkringsbolaget avsände uppsägningen till arbetsgivaren.

Ändring av försäkringen

9 § Försäkringsbolaget får i försäkringsvillkoren förbehålla sig rätt att ändra försäkringen under försäkringstiden. En ändring till de försäkrades nackdel får dock göras bara med godkännande av de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringen följer.

Försäkringsvillkor som har utformats genom en särskild överenskommelse mellan försäkringsbolaget och den anställde får inte ändras till den anställdes nackdel utan dennes samtycke.

Försäkring

Efterskydd

10 § En försäkrad som lämnar sin anställning har rätt till efterskydd enligt vad som föreskrivs i försäkringsvillkoren. Detsamma gäller när en anställd av någon annan anledning inte längre uppfyller kraven för att omfattas av försäkringen.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

11 § Det som sägs i 3 kap. 9–11 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

12 § Det som sägs i 4 kap. om begränsningar av försäkringsbolagets ansvar tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring. Också den försäkrade har upplysnings- och anmälningsskyldighet enligt 4 kap. 1–3 §§. Försäkringsbolaget får dock inte vid tillämpning av dessa bestämmelser mot den som kräver ersättning åberopa att någon annan än den anställde eller någon som är försäkrad tillsammans med honom har eftersatt sin upplysnings- eller anmälningsskyldighet eller haft vetskap om detta.

Försäkringsersättningen

13 § Det som sägs i 6 kap. om försäkringsersättningen tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

14 § Det som sägs i 7 kap. 1–4 och 9 §§ om regleringen av försäkringsfall m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet

15 § Det som sägs i 9 kap. 1–3 och 5–9 §§ om tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring.

Förhållandet till borgenärerna

16 § Det som sägs i 15 kap. 10 § tillämpas också på ersättning för personskada som utgår till en anställd på grund av kollektivavtalsgrundad ansvarsförsäkring som arbetsgivaren har tecknat.

Kollektiv personförsäkring

19 kap. Gruppersonförsäkring

Definitioner och tillämpningsområde

1 § I detta kapitel betyder

- *frivillig gruppersonförsäkring*: gruppersonförsäkring som gruppmedlemmarna ansluter sig till genom egen anmälan eller genom att inte avböja försäkringen,
- *obligatorisk gruppersonförsäkring*: gruppersonförsäkring som varje medlem i gruppen är direkt ansluten till på grund av gruppavtalet.

Bestämmelserna tillämpas också om flera försäkringsbolag meddelar gruppförsäkring för olika medlemmar i samma grupp. Varje försäkringsbolag har då de skyldigheter och rättigheter som bestämmelserna anger i förhållande till dem som bolaget meddelar försäkring för.

Om försäkringsbolaget avtalar med en gruppmedlem om en särskild utformning av medlemmens försäkringsskydd, anses avtalet som en del av gruppförsäkringen för medlemmen.

2 § Bestämmelserna i 6, 7, 11–16 §§, 21 § andra och tredje styckena samt 22 och 23 §§ tillämpas inte på en försäkring som gäller under högst en månad.

Parterna i avtalet

3 § Avtal om frivillig gruppersonförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och gruppmedlemmen på grundval av gruppavtalet. Ett sådant avtal kan ingås också genom att gruppmedlemmen låter bli att avböja försäkringen inom viss tid, om detta föreskrivs i gruppavtalet.

Avtal om obligatorisk gruppersonförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och företrädare för gruppen genom gruppavtalet. Genom ett sådant avtal uppkommer ingen betalningsskyldighet för gruppmedlemmen mot försäkringsbolaget.

Den som enligt första eller andra stycket anses ingå avtal om gruppersonförsäkring med försäkringsbolaget är försäkringstagare. Vid tillämpning av 14 och 15 kap. och i fråga om rätten till försäkringsersättning i övrigt anses dock varje försäkrad som försäkringstagare, om försäkringen gäller på hans liv eller hälsa till förmån för honom själv eller hans rättsinnehavare. Om en gruppmedlem är försäkringstagare utan att själv vara försäkrad, gäller för honom det som sägs om försäkrad gruppmedlem.

4 § Om försäkringsbolaget ger en företrädare för gruppen i uppdrag att fullgöra en skyldighet mot gruppmedlemmarna som föreskrivs i detta kapitel, ansvarar bolaget mot dem för företrädarens utförande av uppdraget, där inte annat särskilt anges i kapitlet.

Information

5 § Innan ett gruppavtal ingås skall försäkringsbolaget lämna gruppen information som är utformad så att den underlättar bedömningen av gruppmedlemmarnas försäkringsbehov och valet av försäkring. Informationen skall på ett enkelt sätt återge det huvudsakliga innehållet i de försäkringsvillkor som gruppen behöver ha kännedom om för att kunna bedöma kostnaden för och omfattningen av försäkringen. Viktiga begränsningar av försäkringsskyddet skall tydligt framgå. Detsamma gäller om försäkringsbolagets ansvar inträder först när premien betalas.

Innan ett avtal om frivillig gruppersonförsäkring ingås skall försäkringsbolaget också på ett ändamålsenligt sätt ge gruppmedlemmarna information för bedömning av frågan om de bör ansluta sig till försäkringen.

Innebär ett gruppavtal om frivillig gruppersonförsäkring att gruppmedlemmarna kan bli anslutna genom att inte avböja försäkringen, skall försäkringsbolaget sända ett meddelande till dem om detta förhållande och om deras möjlighet att enligt 12 § säga upp försäkringen för omedelbart upphörande.

6 § När en försäkring har meddelats skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de försäkrades kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats eller förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelserna inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte åberopas om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

7 § Under försäkringstiden och i samband med att försäkringen förnyas skall försäkringsbolaget i skäligen omfattning informera de försäkrade om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till. Efter ett försäkringsfall gäller informationsskyldigheten också mot andra som har anspråk mot försäkringsbolaget. Det som sägs i 10 kap. 7 § andra och tredje styckena om information vid försäkringsfall och i 10 kap. 8 § om möjligheter till överprövning m.m. tillämpas också vid grupppersonförsäkring.

8 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 5–7 §§, tillämpas 10 kap. 10–12 §§.

Tiden för försäkringsbolagets ansvar m.m.

9 § När ett gruppavtal om frivillig grupppersonförsäkring har ingåtts, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från den tidpunkt som anges i gruppavtalet. Ansvaret omfattar alla gruppmedlemmar som då uppfyller anslutningskraven enligt avtalet och som har anslutit sig till försäkringen samt dem som har anslutits som medförsäkrade till en gruppmedlem. Ansluter sig en gruppmedlem senare, räknas ansvaret från och med dagen för anslutningen, om inte annat anges i gruppavtalet.

Anslutning enligt första stycket anses ske när medlemmen gör anmälan till försäkringsbolaget eller till någon som tar emot anmälningar för dess räkning. Om medlemmen ansluter sig genom att inte avböja försäkringen, anses anslutning ske när tiden för avböjande går ut.

Om ingen annan tidpunkt har avtalats, räknas vid obligatorisk grupppersonförsäkring tiden för försäkringsbolagets ansvar mot medlemmarna från och med dagen efter den då gruppavtalet ingicks eller, om någon inträder i gruppen senare, från och med dagen efter inträdet.

10 § Om ett försäkringsfall inträffar efter det att försäkringsbolagets ansvar har inträtt men innan avtal har träffats enligt 1 § tredje stycket om utformningen av en gruppmedlems försäkringsskydd, bestäms ansvaret efter vad som är skäligt med hänsyn till medlemmens förhållanden och de villkor som gäller för gruppen i övrigt.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

10 a § Om det behövs för att pröva om uppställda hälsokrav är uppfyllda, får försäkringsbolaget begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprättad handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under prövningen av om hälsokraven är uppfyllda.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Förnyelse av försäkringen och uppsägning till försäkringstidens utgång

11 § Ett avtal om grupppersonförsäkring förnyas för en tid av ett år, om det inte har sagts upp för att upphöra vid försäkringstidens slut. I 6 och 7 §§ finns bestämmelser om information i samband med förnyelse.

Om försäkringsbolaget säger upp försäkringen till försäkringstidens utgång, skall det skriftligt meddela den som har ingått gruppavtalet och berörda gruppmedlemmar om uppsägningen. Uppsägningen får verkan en månad efter det att meddelandena avsändes. Om de försäkrade har rätt till fortsättningsförsäkring enligt 15 §, skall detta anges i meddelandet till gruppmedlemmen. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

Första stycket första meningen gäller inte om annat framgår av avtalet eller av omständigheterna i övrigt.

En gruppmedlems rätt att säga upp eller avstå från försäkringen

12 § Vid frivillig försäkring har en försäkrad gruppmedlem rätt att när som helst säga upp försäkringen att genast upphöra.

Vid obligatorisk försäkring kan en medlem i gruppen när som helst genom anmälan förklara sig avstå från försäkringen. Sådan anmälan kan även ske hos gruppföreträdaren.

Verkan av att en medlem lämnar gruppen

13 § Om en försäkrad gruppmedlem utträder ur gruppen av någon annan anledning än att han uppnår en viss ålder, upphör försäkringsbolagets ansvar mot honom och hans medförsäkrade tre månader efter utträdet (efterskydd). Om en make är medförsäkrad och äktenskapet upplöses, upphör ansvaret mot den medförsäkrade tre månader efter äktenskapets upplösning. Ansvaret mot en medförsäkrad sambo upphör tre månader efter det att samboförhållandet har upphört.

Verkan av att gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida

14 § Om gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida, upphör försäkringen för samtliga försäkrade vid den tidpunkt som anges i uppsägningen, dock tidigast en månad efter det att uppsägningen kom till försäkringsbolaget. När försäkringsbolaget har tagit emot en uppsägning, skall det genast sända ett meddelande om denna till de försäkrade gruppmedlemmarna. I meddelandet skall det anges om de försäkrade har rätt till fortsättningsförsäkring enligt 15 §.

Rätten till fortsättningsförsäkring m.m. och till försäkringens värde

15 § Upphör försäkringsbolagets ansvar enligt 11 § andra stycket eller 14 §, har varje försäkrad rätt att utan hälsoprövning få ett likvärdigt skydd genom fortsättningsförsäkring, som tecknas hos försäkringsbolaget eller ett annat försäkringsbolag som bolaget anvisar. Ansökan om fortsättningsförsäkring skall göras inom tre månader från det att försäkringen upphörde.

Om efter uppsägning enligt 11 § andra stycket eller 14 § ett nytt gruppavtal träffas om samma typ av försäkring för väsentligen samma grupp, har varje gruppmedlem som har skyddats av den uppsagda försäkringen rätt till försäkring på grund av det nya gruppavtalet enligt samma villkor som gäller för gruppen i övrigt.

När en försäkring upphör att gälla, skall försäkringsbolaget ställa försäkringens värde till försäkringstagarens förfogande enligt vad som anges i försäkringsvillkoren.

Undantag från rätten till efterskydd och fortsättningsförsäkring

16 § Bestämmelserna i 13 § om efterskydd i tre månader och 15 § om rätt till fortsättningsförsäkring gäller inte, i den utsträckning den försäkrade på annat sätt har fått eller uppenbarligen kan få skydd av samma slag som tidigare. Förbehåll kan göras om att bestämmelserna inte heller skall tillämpas när den försäkrade varit försäkrad under kortare tid än sex månader.

Om det behövs på grund av försäkringens art, får försäkringsbolaget göra förbehåll om att 13 eller 15 § inte heller annars skall tillämpas.

Försäkringsbolagets rätt att ändra försäkringen eller säga upp den i förtid

17 § Försäkringsbolaget får inte göra förbehåll om att en försäkring skall kunna upphöra i förtid eller ändras under försäkringstiden i andra fall än som anges i denna lag.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

18 § Det som sägs i 11 kap. 8–10 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid grupppersonförsäkring. I fall som avses där har försäkringstagaren alltid rätt att säga upp en grupppersonförsäkring att upphöra omedelbart.

Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

19 § Det som sägs i 12 kap. 1–4 och 6–12 §§ om begränsningar av försäkringsbolagets ansvar tillämpas också vid grupppersonförsäkring. Försäkringsbolaget får dock inte vid tillämpning av 12 kap. 1–3 §§ mot den försäkrade åberopa att någon annan än denne själv eller en medförsäkrad har eftersatt sin upplysningsplikt eller haft vetskap om detta.

Försäkring

Premien

20 § Den första premien skall betalas inom fjorton dagar från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala denna till bolaget. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under försäkringstiden. Premien betalas innan försäkringstiden börjar. I fall som avses i 5 § tredje stycket får premiekravet verkan först fjorton dagar efter det att försäkringsbolaget har avsänt föreskrivet meddelande till gruppmedlemmen.

Premien för en senare premieperiod och första premien för en försäkring som har förnyats enligt 11 § skall betalas senast på periodens första dag. En premie som avser längre tid än en månad behöver dock inte betalas tidigare än en månad från den dag då försäkringsbolaget avsände ett krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala denna till bolaget.

Det som sägs i 13 kap. 5–7 §§ tillämpas också vid grupppersonförsäkring.

21 § Betalas inte premien i rätt tid och är inte dröjsmålet av ringa betydelse, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen eller begränsa sitt ansvar enligt vad som sägs i villkoren.

Ett meddelande om uppsägningen skall vid frivillig försäkring sändas till gruppmedlem som inte har betalat i tid samt till gruppföreträdaren, om denne skulle ha förmedlat premiebetalningen. Vid obligatorisk försäkring skall meddelande om uppsägningen sändas till den som skulle ha betalat premien och till alla försäkrade gruppmedlemmar.

Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter det att meddelandena avsändes, om inte premien betalas inom denna tid. Meddelandena skall innehålla uppgift om detta. Om försäkringen kan återupplivas enligt 23 §, skall också detta anges. Saknas någon av dessa uppgifter, får uppsägningen ingen verkan.

22 § Har premien för en frivillig grupppersonförsäkring inte kunnat betalas inom den frist som anges i 21 § tredje stycket därför att den försäkrade gruppmedlemmen blivit svårt sjuk eller berövats friheten eller inte fått ut pension eller lön från sin huvudsakliga anställning, eller därför att något liknande oväntat hinder inträffat för honom, får en uppsägning enligt 21 § verkan först en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Om vid frivillig grupppersonförsäkring ett dröjsmål med premien beror på försumelse av någon som på grund av gruppavtalet förmedlar premien, får uppsägningen verkan för den försäkrade gruppmedlemmen och hans medförsäkrade först en vecka efter det att medlemmen själv har fått kännedom om dröjsmålet.

Vid obligatorisk grupppersonförsäkring har varje försäkrad rätt till fortsättningsförsäkring enligt 15 och 16 §§, om ansvaret upphör enligt 21 §. Detsamma gäller medförsäkrad vid frivillig grupppersonförsäkring.

23 § Har en uppsägning enligt 21 § fått verkan och avser dröjsmålet inte första premien för försäkringen, återupplivas en frivillig försäkring till sin tidigare omfattning, om det utestående premiebelopp som belöper på den försäkrade betalas inom tre månader från utgången av den frist som anges i 21 § tredje stycket. Återupplivas försäkringen, ansvarar försäkringsbolaget från och med dagen efter den då premiebeloppet betalades. Återupplivning kan inte ske bara för medförsäkrade.

Första stycket gäller också för obligatorisk försäkring. En sådan försäkring kan dock återupplivas bara för hela gruppen.

Försäkringsbolaget får i försäkringsvillkoren göra förbehåll om att återupplivning inte kan ske, om förbehållet behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

Förfogande över försäkringen

24 § Det som sägs i 14 kap. om förfogande över försäkringen tillämpas också vid grupppersonförsäkring, om inte annat sägs i andra stycket.

Försäkringsbolaget kan i försäkringsvillkoren bestämma att den försäkrade inte får överlåta eller pantsätta sin rätt enligt försäkringen. Ett förfogande i strid mot en sådan bestämmelse är utan verkan. Ett förbud mot överlåtelse hindrar dock inte utmätning eller överlåtelse vid ackord eller i konkurs i vidare mån än detta följer av vad som annars föreskrivs i lag eller annan författning.

Förhållandet till borgenärerna

25 § Det som sägs i 15 kap. om förhållandet till borgenärerna tillämpas också vid grupppersonförsäkring.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

26 § Det som sägs i 16 kap. 1–5 och 8–10 §§ om reglering av försäkringsfall m.m. tillämpas också vid grupppersonförsäkring. I fråga om uppsägning av viss gruppmedlem tillämpas 16 kap. 6 § första meningen. Bestämmelserna i 16 kap. 7 och 9 §§ tillämpas om försäkringsbolaget vägrar försäkring i fall som avses i 15 § andra stycket.

Meddelanden till de försäkrade

27 § Skall försäkringsbolaget enligt någon bestämmelse i detta kapitel eller i gruppavtalet tillställa en försäkrad eller en medförsäkrad ett meddelande, skall bolaget, om inte annat föreskrivs, på ändamålsenligt sätt sända detta för deras kännedom. Ett meddelande som avser bestämda gruppmedlemmar skall sändas till dessa personligen.

20 kap. Kollektivavtalsgrundad personförsäkring

Tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna om kollektivavtalsgrundad personförsäkring tillämpas på personförsäkringar som

1. tecknas av arbetsgivare för att ge skydd åt anställda,
2. meddelas enligt ett i försäkringsvillkoren angivet kollektivavtal som har sluitits mellan en arbetsgivarorganisation och en arbetstagarorganisation och
3. tecknas hos ett försäkringsbolag enligt kollektivavtalet.

En kollektivavtalsgrundad personförsäkring kan omfatta även arbetsgivaren själv och andra som har anknytning till arbetsgivarens verksamhet. Närstående till anställda eller till andra försäkrade kan också omfattas av försäkringen. Det som sägs om anställda i 3–6 §§ gäller också andra som omfattas av försäkringen.

Om försäkringsskyddet enligt ett kollektivavtal som avses i första stycket skall gälla också för anställda hos sådana arbetsgivare som inte har tecknat försäkring trots att de har varit skyldiga att göra det, skall utbetalad ersättning anses som ersättning från en kollektivavtalsgrundad försäkring.

Bestämmelserna tillämpas också om flera försäkringsbolag meddelar kollektivavtalsgrundad försäkring för olika anställda hos samma arbetsgivare. Varje försäkringsbolag har då de skyldigheter och rättigheter som bestämmelserna anger i förhållande till dem som bolaget meddelar försäkring för.

Om en försäkrad enligt kollektivavtalet får överenskomma med försäkringsbolaget om en särskild utformning av försäkringsskyddet, anses en sådan överenskommelse som en del av den kollektivavtalsgrundade försäkringen.

Försäkringstagare

2 § En arbetsgivare som ingår avtal om kollektivavtalsgrundad försäkring med försäkringsbolaget är försäkringstagare. Vid tillämpning av 14 och 15 kap. och i fråga om rätten till försäkringsersättning i övrigt anses dock varje försäkrad som försäkringstagare, om försäkringen gäller på hans liv eller hälsa.

Information

Försäkring

3 § När en överenskommelse som medför skyldighet för en arbetsgivare att teckna en kollektivavtalsgrundad personförsäkring har ingåtts, skall försäkringsbolaget och de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringsvillkoren anger på lämpligt sätt informera de arbetsgivare och anställda som berörs av överenskommelsen. Informationen skall avse arbetsgivarens skyldighet att teckna försäkring, kostnaderna för försäkringen och omfattningen av den.

4 § När en försäkring har meddelats skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de anställdas kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga begränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats eller förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelserna inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte åberopas om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

5 § Under försäkringstiden skall försäkringsbolaget och arbetsmarknadsparterna i skäligen omfattning informera arbetsgivare, anställda och andra som omfattas av försäkringen om sådana förhållanden rörande denna som det är av betydelse för dem att känna till. Försäkringsbolaget har informationsskyldigheten med anledning av försäkringsfall, och skyldigheten gäller också mot andra som har anspråk mot bolaget. Det som sägs i 10 kap. 7 § andra och tredje styckena om information vid försäkringsfall och i 10 kap. 8 § om möjligheter till överprövning m. m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring.

6 § Om ett försäkringsbolag inte lämnar information enligt 3–5 §§, tillämpas 10 kap. 10–12 §§. En anställd som omfattas av försäkringsskyddet skall då anses som en konsument som tecknat individuell försäkring.

Tiden för försäkringsbolagets ansvar

7 § När en arbetsgivare tecknar en personförsäkring som han enligt kollektivavtal är skyldig att teckna, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från och med den dag då han blev bunden av kollektivavtalet eller den dag som anges i kollektivavtalet. I annat fall räknas tiden från och med dagen efter den då ansökan om försäkring avgavs till försäkringsbolaget, om inte annat har avtalats eller framgår av omständigheterna.

Om ett försäkringsfall inträffar innan avtal träffats om en särskild utformning av försäkringsskyddet, bestäms ansvaret efter vad som är skäligt med hänsyn till den försäkrades förhållanden och de villkor som gäller för övriga försäkrade.

Samtycke till att inhämta hälsouppgifter

7 a § Om det behövs för att pröva om uppställda hälsokrav är uppfyllda, får försäkringsbolaget begära samtycke till att inhämta uppgifter om en enskild persons hälso-tillstånd.

Samtycket ska lämnas på en av försäkringsbolaget särskilt upprättad handling. Det ska framgå av handlingen att samtycket är begränsat till att gälla under prövningen av om hälsokraven är uppfyllda.

Försäkringsbolaget ska i samband med att samtycke begärs informera om innebörden av att samtycke ges. *Lag (2011:12)*

Uppsägning av försäkringen

8 § Försäkringsvillkoren får innehålla att försäkringen inte kan upphöra på grund av uppsägning, så länge arbetsgivaren enligt kollektivavtal är skyldig att hålla försäkringen. Om ett sådant villkor inte gäller, tillämpas andra stycket.

En försäkring som gäller tills vidare kan sägas upp till utgången av månaden efter den då uppsägning sker. Om försäkringen gäller för viss tid, kan försäkringsbolaget säga upp den för upphörande i förtid bara om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse. Uppsägningstiden vid dröjsmål med premie för senare premieperiod än den första skall vara minst en månad, räknat från det att försäkringsbolaget avsände uppsägningen till arbetsgivaren.

Ändring av försäkringen

9 § Försäkringsbolaget får i försäkringsvillkoren förbehålla sig rätt att ändra försäkringen under försäkringstiden. En ändring till de försäkrades nackdel får dock göras bara med godkännande av de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringen följer.

Försäkringsvillkor som har utformats genom en särskild överenskommelse mellan försäkringsbolaget och den anställde får inte ändras till den anställdes nackdel utan dennes samtycke.

Efterskydd m.m.

10 § En försäkrad som lämnar sin anställning har rätt till efterskydd, premiefri försäkring (fribrev) eller fortsättningsförsäkring enligt vad som föreskrivs i försäkringsvillkoren. Detsamma gäller när någon av annan anledning inte längre uppfyller kraven för att omfattas av försäkringen.

Fortsättningsförsäkring anses som kollektivavtalsgrundad försäkring. I stället för 7–9 §§ tillämpas dock 11 kap. 2–7 §§ och 13 kap. vid fortsättningsförsäkring.

Försäkringens upphörande på grund av försäkringsbolagets konkurs, m.m.

11 § Det som sägs i 11 kap. 8–10 §§ om konkurs m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring. I fall som avses där har försäkringstagaren alltid rätt att säga upp en kollektivavtalsgrundad personförsäkring att upphöra omedelbart.

Begränsningar av försäkringsbolagets ansvar

12 § Det som sägs i 12 kap. 1–4 och 6–12 §§ om begränsningar av försäkringsbolagets ansvar tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring. Försäkringsbolaget får dock inte vid tillämpning av 12 kap. 1–3 §§ mot den försäkrade åberopa att någon annan än denne eller någon medförsäkrad har eftersatt sin upplysningsplikt eller haft vetskap om detta.

Förfogande över försäkringen

13 § Det som sägs i 14 kap. om förfogande över försäkringen tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring, om inte annat sägs i andra stycket.

Försäkringsbolaget kan i försäkringsvillkoren bestämma att den försäkrade inte får överlåta eller pantsätta sin rätt enligt försäkringen. Ett förfogande i strid mot en sådan

bestämmelse är utan verkan. Ett förbud mot överlåtelse hindrar dock inte utmätning eller överlåtelse vid ackord eller i konkurs i vidare mån än detta följer av vad som annars föreskrivs i lag eller annan författning.

Förhållandet till borgenärerna

14 § Det som sägs i 15 kap. om förhållandet till borgenärerna tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring.

Regleringen av försäkringsfall, m.m.

15 § Det som sägs i 16 kap. 1–5 och 10 §§ om regleringen av försäkringsfall m.m. tillämpas också vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:1292

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

Försäkring

2010:2069

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.
2. En understödsförening som vid lagens ikraftträdande inte omfattas av skyldigheten att lämna information får tillämpa äldre bestämmelser till utgången av år 2014 eller, om en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) då har getts in, till dess att ett beslut med anledning av en sådan ansökan har vunnit laga kraft.

2011:12

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.
2. Ett försäkringsbolag får efter den 31 december 2011 inte inhämta hälsouppgifter med stöd av ett samtycke som har lämnats före lagens ikraftträdande och som inte uppfyller kraven i de nya bestämmelserna.

Propositioner

SFS 2005:104
Prop. 2003/04:150

SFS 2005:954
Prop. 2005/06:174

SFS 2006:357
Prop. 2005/06:64

SFS 2006:464
Prop. 2005/06:99

SFS 2007:123
Prop. 2006/07:26

SFS 2008:509
Prop. 2007/08:115

SFS 2010:1292
Prop. 2009/10:222

SFS 2010:2069
Prop. 2009/10:246

SFS 2011:12
Prop. 2009/10:241

Lag (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal

(senast ändrad genom SFS 2010:2056)

Tillämpningsområde m.m.

1 § Denna lag tillämpas på sådana avtal om livförsäkring som har anknytning till två eller flera stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stater), om försäkringstagaren är en fysisk person som har sin vanliga vistelseort i en EES-stat eller om försäkringstagaren är en juridisk person och det driftställe som avtalet gäller för är beläget i en EES-stat.

Med livförsäkring avses i denna lag sådana försäkringar som anges i 2 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2010:2056)*

2 § Denna lag tillämpas också på sådana avtal om skadeförsäkring som har anknytning till två eller flera EES-stater, om den försäkrade risken är belägen i en EES-stat.

Med skadeförsäkring avses i denna lag sådana försäkringar som anges i 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2010:2056)*

3 § Med EES-stat där risken är belägen avses i denna lag

- a) när försäkringen avser antingen byggnad eller byggnad och dess innehåll, till den del byggnaden och innehållet täcks av samma försäkring, den EES-stat i vilken egendomen är belägen,
- b) när försäkringen avser registreringspliktigt fordon, den EES-stat där fordonet är registrerat, utom i det fall som avses i c,
- c) när ett fordon som är registrerat i en EES-stat köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i en annan EES-stat, under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning, den stat till vilken fordonet skall införas,
- d) när försäkringen har en giltighetstid av fyra månader eller mindre och oberoende av försäkringsklass täcker rese- eller semesterrisker, den EES-stat där försäkringstagaren har tecknat försäkringen,
- e) i andra fall än de som uttryckligen omfattas av a–d, om försäkringstagaren är en fysisk person, den EES-stat där han har sin vanliga vistelseort eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, den EES-stat där det driftställe som avtalet gäller för är beläget. *Lag (2007:335)*

4 § Lagen gäller inte återförsäkring eller försäkring som avses i socialförsäkringsbalken, lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring eller lagen (1991:1047) om sjuklösn. *Lag (2010:1256)*

Tillämplig lag för avtal om livförsäkring

5 § På ett avtal om livförsäkring tillämpas lagen i den EES-stat där försäkringstagaren, om han är en fysisk person, har sin vanliga vistelseort. Om försäkringstagaren är en juridisk person, tillämpas lagen i den EES-stat där det driftställe som avtalet gäller för är beläget.

Om försäkringstagaren är en fysisk person som har sin vanliga vistelseort i en EES-stat och är medborgare i en annan EES-stat, får parterna avtala att lagen i den EES-stat där han är medborgare skall tillämpas.

Om den lag som är tillämplig enligt första stycket är utländsk och medger det, får parterna avtala att lagen i någon annan stat skall tillämpas.

Tillämplig lag för avtal om skadeförsäkring

6 § Om försäkringstagaren har sin vanliga vistelseort eller har sin centrala förvaltning i den EES-stat där risken är belägen, skall lagen i den staten tillämpas på ett avtal om skadeförsäkring. Om den lagen är utländsk och medger det, får parterna avtala att lagen i någon annan stat skall tillämpas.

7 § Om försäkringstagaren inte har sin vanliga vistelseort eller inte har sin centrala förvaltning i den EES-stat där risken är belägen, får parterna avtala att tillämplig lag för ett avtal om skadeförsäkring skall vara antingen lagen i den EES-stat där risken är belägen eller lagen i den stat där försäkringstagaren har sin vanliga vistelseort eller har sin centrala förvaltning.

Om försäkringstagaren bedriver näringsverksamhet och avtalet omfattar två eller flera risker hänförliga till sådan verksamhet och belägna i skilda EES-stater, får parterna i stället för vad som sägs i första stycket avtala att tillämplig lag för avtalet skall vara lagen i någon av dessa EES-stater eller i den stat där försäkringstagaren har sin vanliga vistelseort eller har sin centrala förvaltning.

Om lagen i de EES-stater som avses i första eller andra stycket ger parterna större frihet att avtala om tillämplig lag för avtalet, får parterna utnyttja denna avtalsfrihet.

8 § Om de risker som omfattas av försäkringsavtalet är begränsade till händelser som uppkommer i en annan EES-stat än den EES-stat där risken är belägen, får parterna avtala att lagen i den förstnämnda staten skall tillämpas trots bestämmelserna i 6 och 7 §§.

Försäkring

9 § Trots bestämmelserna i 6 och 7 §§ får parterna avtala vilken stats lag som ska vara tillämplig på försäkringsavtalet, om detta gäller en risk som hänför sig till

1. någon av försäkringsklasserna 4–7, 11 och 12 som anges i 2 kap. 11 § första stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043),
2. någon av försäkringsklasserna 14 och 15 som anges i 2 kap. 11 § första stycket försäkringsrörelselagen, om försäkringstagaren är näringsidkare och den försäkrade risken avser näringsverksamheten, eller
3. någon av försäkringsklasserna 3, 8–10, 13 och 16 som anges i 2 kap. 11 § första stycket försäkringsrörelselagen, om försäkringstagaren är näringsidkare och minst två av följande förutsättningar är uppfyllda enligt senast fastställda resultat- och balansräkning:
 - a) Försäkringstagaren har en balansomslutning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 6.200.000 euro.
 - b) Försäkringstagaren har en bruttomsättning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 12.800.000 euro.
 - c) Försäkringstagaren har haft i genomsnitt minst 250 personer anställda.

Om försäkringstagaren ingår i en koncern som avger koncernredovisning, ska förutsättningarna i första stycket 3 gälla koncernen. *Lag (2010:2056)*

10 § Om parterna i ett fall som avses i 6 eller 9 § har avtalat att en viss stats lag skall tillämpas men alla övriga omständigheter av betydelse vid tiden för nämnda avtal anknyter till en och samma EES-stat, skall sådana bestämmelser i den sistnämnda statens lag tillämpas som enligt den lagen inte får åsidosättas genom avtal.

11 § Parternas val av tillämplig lag enligt 6–9 §§ skall antingen uttryckligen anges i försäkringsavtalet eller framgå av omständigheterna. Om så inte är fallet skall, såvida inte annat följer av 6 §, på avtalet tillämpas lagen i den av staterna enligt 7, 8 eller 10 § till vilken avtalet har sin närmaste anknytning. Om inte annat visas, skall avtalet anses ha sin närmaste anknytning till den EES-stat där risken är belägen.

Har en avskiljbar del av avtalet en starkare anknytning till någon annan av de stater som avses i 7, 8 eller 10 § än till den stat vars lag enligt första stycket andra meningen skall tillämpas på avtalet, får lagen i den förstnämnda staten tillämpas på denna del av avtalet, om det finns synnerliga skäl för det.

Tillämplig lag för avtal om obligatorisk skadeförsäkring

12 § På ett avtal om obligatorisk skadeförsäkring tillämpas, i stället för vad som annars skulle följa av 6–11 §§, lagen i den EES-stat som har föreskrivit skyldigheten att teckna försäkring.

Vissa tvingande regler

13 § Om en tvist om försäkringsavtal handläggs vid svensk domstol, skall utan hinder av bestämmelserna i denna lag sådana svenska bestämmelser tillämpas som inte får åsidosättas oavsett vilken stats lag som i övrigt är tillämplig på avtalet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:1256

| Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2010:2056

| Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.

Propositioner

SFS 1993:645

Prop. 1992/93:222

SFS 2007:335

Prop. 2006/07:50

SFS 1993:1646

Prop. saknas

SFS 2007:1007

Prop. 2006/07:117

SFS 1997:252

Prop. 1996/97:107

SFS 2010:1256

Prop. 2009/10:222

SFS 1998:698

Prop. 1997/98:151

SFS 2010:2056

Prop. 2009/10:246

Lag (2005:405) om försäkringsförmedling

(senast ändrad genom SFS 2011:833)

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner	596
Lagens tillämpningsområde	596
Undantag från lagens tillämpningsområde	596
Avtalsvillkor som avviker från lagen	596
Definitioner	597
2 kap. Tillstånd och registrering för svenska försäkringsförmedlare ..	597
Tillstånds- och registreringsplikt	597
Förutsättningar för tillstånd för en fysisk person	598
Förutsättningar för tillstånd för en juridisk person	598
3 kap. Utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige	599
Försäkringsförmedlare vars hemland hör till EES	599
Övriga utländska försäkringsförmedlare	599
4 kap. Svenska försäkringsförmedlares verksamhet utomlands	599
Filialverksamhet inom EES	599
Gränsöverskridande verksamhet inom EES	600
Anmälan till Bolagsverket	600
5 kap. Regler för verksamheten	600
Sidoverksamhet	600
God försäkringsförmedlingssed m.m.	600
Behandling av tillgångar som tillhör kunden	601
Klagomålshantering	601
Skadeståndsskyldighet	601
6 kap. Försäkringsförmedlares informationsskyldighet m.m.	601
Information innan ett försäkringsavtal ingås	601
Informationens form	602
Skyldighet att vidarebefordra information	602
Dokumentationsskyldighet	602
Undantag från försäkringsförmedlares informationsskyldighet ..	602
Påföljd vid utebliven information	602
7 kap. Tillsyn	603
Registreringsmyndighet	603
Tillsynen och dess omfattning	603
Upplysningar och undersökningar	603
Samarbete med behöriga myndigheter	603
Revisor	603
Avgifter till Finansinspektionen	603
8 kap. Ingripanden	604
Ingripande mot försäkringsförmedlare	604
Ingripande mot försäkringsföretag	605
Ingripande mot utländska försäkringsförmedlare	605
Straffavgift	605
Förseningsavgift	606
Verkställighet av beslut om straffavgift eller förseningsavgift	606
Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering	606
Vite	606
9 kap. Bemyndiganden	606
10 kap. Överklagande	607
Överklagande av Finansinspektionens beslut	607
Överklagande av Bolagsverkets beslut	607
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	607
Propositioner	607

Försäkring

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om försäkringsförmedling.

Med försäkringsförmedling avses yrkesmässig verksamhet som består i att

1. lägga fram eller föreslå försäkringsavtal eller utföra annat förberedande arbete innan försäkringsavtal ingås,
2. för någon annans räkning ingå försäkringsavtal, eller
3. bistå vid förvaltning och fullgörande av försäkringsavtal.

2 § Som försäkringsförmedling skall inte anses verksamhet som bara består i att

1. hänvisa någon till ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare,
2. lämna allmän information om försäkring till någon,
3. inom ramen för en annan yrkesverksamhet i enstaka fall lämna information eller rådgivning om försäkring till någon, eller
4. yrkesmässigt handlägga, värdera eller reglera försäkringsfall.

3 § Bestämmelserna om försäkring gäller även återförsäkring, om inte något annat sägs.

4 § Bestämmelserna om försäkringsförmedlare gäller även anknuten försäkringsförmedlare, om inte något annat sägs.

5 § När en försäkringsförmedlare utövar sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, är lagen tillämplig även på denna verksamhet, om inte något annat sägs. *Lag (2007:565)*

6 § För utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar. För sådana filialer till utländska försäkringsförmedlare som avses i 10 § 4 a gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Undantag från lagens tillämpningsområde

7 § Lagen är inte tillämplig på försäkringsförmedling som utövas av ett försäkringsföretag eller av en anställd hos ett försäkringsföretag som handlar på företagets ansvar.

8 § Lagen är inte tillämplig om

1. försäkringsförmedlingen bara kräver kunskaper om den försäkring som förmedlas,
2. försäkringsförmedlingen utförs av någon som förmedlar försäkringar vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet,
3. den förmedlade försäkringen kompletterar en vara eller en tjänst och försäkringen täcker
 - a) risken för förlust av eller funktionsfel i eller skada på varan, eller
 - b) risken för förlust av eller skada på bagage eller andra risker i samband med en resa,
4. den förmedlade försäkringen avser annat än livförsäkring eller ansvarsförsäkring,
5. den årliga premien för den förmedlade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande 500 euro, och
6. den förmedlade försäkringen gäller i högst fem år, inklusive eventuella förlängningar.

En försäkring som avses i första stycket 3 b får även innehålla livförsäkring eller ansvarsförsäkring, om detta försäkringsskydd är underordnat det huvudsakliga försäkringskyddet för risker i samband med resan.

Avtalsvillkor som avviker från lagen

9 § Avtalsvillkor som avviker från bestämmelserna i 5 kap. 4 och 7 §§ får inte åberopas mot kunden eller någon som härleder sin rätt från denne, i annat fall än när förmedlingen avser återförsäkring eller försäkring mot stora risker.

Definitioner

10 § I denna lag betyder

1. *anknuten försäkringsförmedlare*:
 - a) en svensk fysisk eller juridisk person som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att förmedla försäkringsprodukter, om dessa produkter inte konkurrerar med varandra och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar en kund, en försäkringsgivare eller någon som härleder sin rätt från kunden till följd av att förmedlaren uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 5 kap. 4 §, eller
 - b) en svensk fysisk eller juridisk person som utövar försäkringsförmedling vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet och som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att förmedla försäkringsprodukter, om dessa produkter utgör ett komplement till varor som levereras eller tjänster som tillhandahålls inom ramen för denna huvudsakliga yrkesverksamhet och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar en kund, en försäkringsgivare eller någon som härleder sin rätt från kunden till följd av att förmedlaren uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 5 kap. 4 §,
2. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet eller annat utländskt organ som har behörighet att besluta om tillstånd för eller registrering av utländska försäkringsförmedlare eller att utöva tillsyn över sådana förmedlare,
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *filial*:
 - a) ett avdelningskontor med självständig förvaltning,
 - b) en svensk fysisk eller juridisk person som står under ledning och kontroll av en utländsk försäkringsförmedlare, som har fullmakt att vidta för förmedlaren bindande rättshandlingar med tredje man och som har ett varaktigt uppdrag från förmedlaren, eller
 - c) en fysisk eller juridisk person som står under ledning och kontroll av en svensk försäkringsförmedlare, som har fullmakt att vidta för förmedlaren bindande rättshandlingar med tredje man och som har ett varaktigt uppdrag från förmedlaren,
5. *försäkringsförmedlare*: en svensk fysisk eller juridisk person som är registrerad enligt denna lag,
6. *hemland*: det land där en utländsk försäkringsförmedlare har sitt hemvist,
7. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 15 och 16 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043),
8. *moderbolag*: detsamma som i 1 kap. 4 § första–tredje styckena årsredovisningslagen (1995:1554),
9. *stora risker*: detsamma som i 3 kap. 16 § andra och tredje styckena försäkringsrörelselagen,
10. *svensk fysisk person*: en fysisk person som har sitt hemvist i Sverige och som utövar sin verksamhet här,
11. *svensk juridisk person*: en juridisk person som har sitt hemvist i Sverige, och
12. *utländsk försäkringsförmedlare*: en utländsk fysisk eller juridisk person som i sitt hemland är registrerad för att utöva försäkringsförmedling. *Lag (2010:2070)*

Försäkring

2 kap. Tillstånd och registrering för svenska försäkringsförmedlare

Tillstånds- och registreringsplikt

1 § Försäkringsförmedling får med undantag för det fall som avses i 4 § utövas bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Tillstånd får ges till en svensk fysisk eller juridisk person.

Bestämmelser om förutsättningar för utländska försäkringsförmedlare att utöva försäkringsförmedling i Sverige finns i 3 kap.

2 § Tillstånd till försäkringsförmedling kan avse

1. alla slag av försäkringar,
2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

Lag (2010:2070)

3 § Den som har fått tillstånd enligt 1 § att utöva försäkringsförmedling skall senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

4 § För en anknuten försäkringsförmedlare gäller i stället för det som sägs i 1–3 §§ att det försäkringsföretag med vilket förmedlaren har ingått avtal om att förmedla dess försäkringsprodukter, ska anmäla förmedlaren för registrering hos Bolagsverket. Innan anmälan får ske ska försäkringsföretaget kontrollera att förmedlaren uppfyller kraven i 5 § 1–3 eller 6 § första stycket 1, 3, 4 och andra stycket samt i föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 1 § och 2 § 2, 3 och 5. Försäkringsföretaget ska, genom att begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister visas upp, kontrollera att kraven i 5 § 2 och 6 § första stycket 3 i detta avseende är uppfyllda.

I en anmälan ska det anges om förmedlingen ska avse alla slag av försäkringar, bara livförsäkringar eller bara skadeförsäkringar eller om den ska begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett. *Lag (2010:2070)*

*Föresättning för tillstånd för en fysisk person***5 §** Tillstånd för en svensk fysisk person att utöva försäkringsförmedling får ges bara om den fysiska personen

1. inte är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. inte förekommer i det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister avseende vissa allvarliga förmögenhetsbrott eller viss allvarlig ekonomisk brottslighet och har visat skötsamhet i ekonomiska angelägenheter,
3. har lämplig kunskap och kompetens för den verksamhet som skall utövas, och
4. omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan åläggas denne om han eller hon åsidosätter sina skyldigheter.

*Föresättningar för tillstånd för en juridisk person***6 §** Tillstånd för en svensk juridisk person att utöva försäkringsförmedling får ges bara om

1. den juridiska personen inte är i konkurs eller likvidation,
2. den juridiska personen omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan åläggas denna om den åsidosätter sina skyldigheter,
3. den som skall ingå i den juridiska personens ledning eller vara ersättare för denne, uppfyller kraven i 5 § 2 samt har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en juridisk person som utövar försäkringsförmedling, och
4. de anställda som skall förmedla försäkringar för den juridiska personens räkning uppfyller kraven i 5 § 1–3.

Den juridiska personen skall kontrollera att förutsättningarna enligt första stycket 4 är uppfyllda. I samband med detta skall den juridiska personen begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister visas upp.

3 kap. Utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige

Försäkringsförmedlare vars hemland hör till EES

1 § En utländsk försäkringsförmedlare vars hemland hör till EES får

1. utöva försäkringsförmedling från sådan filial i Sverige som avses i 1 kap. 10 § 4 a eller b med början en månad efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlaren hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlaren avsikt att utöva försäkringsförmedling från filial i Sverige,
2. utöva försäkringsförmedling genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial här med början en månad efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlaren hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlaren avsikt att utöva försäkringsförmedling genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial här.

Försäkring

Finansinspektionen skall upplysa försäkringsförmedlaren om de bestämmelser som gäller för verksamheten här. Om förmedlaren skall utöva verksamhet genom filial, skall sådana upplysningar lämnas innan verksamheten påbörjas.

Övriga utländska försäkringsförmedlare

2 § En utländsk försäkringsförmedlare vars hemland inte hör till EES får efter tillstånd av Finansinspektionen utöva försäkringsförmedling från sådan filial i Sverige som avses i 1 kap. 10 § 4 a eller b.

Tillstånd får ges bara om

1. försäkringsförmedlaren i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet och den myndigheten har medgett att förmedlaren etablerar sig i Sverige, och
2. det finns skäl att anta att försäkringsförmedlaren uppfyller kraven i 2 kap. 5 eller 6 §.

3 § Tillstånd enligt 2 § kan avse

1. alla slag av försäkringar,
2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

Lag (2010:2070)

4 § Den som har fått tillstånd enligt 2 § att utöva försäkringsförmedling skall senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

4 kap. Svenska försäkringsförmedlares verksamhet utomlands

Filialverksamhet inom EES

1 § Vill en försäkringsförmedlare inrätta en sådan filial som avses i 1 kap. 10 § 4 a eller c i ett annat land inom EES för sådan verksamhet som avses i 1 kap. 1 §, ska förmedlaren underrätta Finansinspektionen om sin avsikt innan verksamheten påbörjas.

Finansinspektionen ska inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där filialen ska inrättas. Inspektionen ska underrätta försäkringsförmedlaren när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Det som sägs i andra stycket gäller inte om den medlemsstat där filialen ska inrättas har anmält till Europeiska kommissionen att staten inte vill ta emot sådana underrättelser som avses där. *Lag (2011:833)*

Gränsöverskridande verksamhet inom EES

2 § Vill en försäkringsförmedlare erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster som avses i 1 kap. 1 § i ett annat land inom EES utan att inrätta filial där, ska förmedlaren underrätta Finansinspektionen om sin avsikt innan verksamheten påbörjas.

Finansinspektionen ska inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där verksamheten ska utövas. Inspektionen ska underrätta försäkringsförmedlaren när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Det som sägs i andra stycket gäller inte om den medlemsstat där verksamheten ska utövas har anmält till Europeiska kommissionen att staten inte vill ta emot sådana underrättelser som avses där. *Lag (2011:833)*

Anmälan till Bolagsverket

3 § Om en försäkringsförmedlare har underrättat Finansinspektionen enligt 1 § första stycket eller 2 § första stycket, skall inspektionen anmäla detta till Bolagsverket.

En anmälan skall göras när Finansinspektionen lämnar över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen skall inrättas eller verksamheten skall utövas.

I de fall som avses i 1 § tredje stycket och 2 § tredje stycket skall en anmälan göras när Finansinspektionen har tagit emot underrättelsen.

5 kap. Regler för verksamheten

Sidoverksamhet

1 § En försäkringsförmedlare får efter tillstånd av Finansinspektionen utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Vid prövning av en ansökan om tillstånd enligt första stycket gäller bestämmelserna i 2 kap. 5 eller 6 § i tillämpliga delar. *Lag (2007:565)*

2 § Den som har fått tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket skall senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Sidoverksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

3 § Finansinspektionen får förbjuda en försäkringsförmedlare att utöva annan sidoverksamhet än sådan som avses i 1 § första stycket, om det finns särskilda skäl.

God försäkringsförmedlingssed m.m.

4 § Försäkringsförmedlaren skall i sin verksamhet iakttä god försäkringsförmedlingssed och med tillbörlig omsorg ta till vara kundens intressen.

Försäkringsförmedlaren skall anpassa sin rådgivning efter kundens önskemål och behov samt rekommendera lösningar som är lämpliga för kunden. Om försäkringsförmedlaren har informerat kunden enligt 6 kap. 2 § första stycket 1 om att han eller hon lämnar rådgivning om försäkring på grundval av en opartisk analys, är förmedlaren skyldig att lämna rådgivningen efter en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal på marknaden.

Förmedlaren skall avråda en kund som är en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet från att vidta åtgärder som inte kan anses lämpliga med hänsyn till personens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

Om försäkringsförmedlaren utövar sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket, gäller dessutom bestämmelserna i 8 kap. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för den verksamheten i tillämpliga delar. *Lag (2007:565)*

Behandling av tillgångar som tillhör kunden

5 § Pengar och andra tillgångar som försäkringsförmedlaren får hand om för kundens räkning skall hållas avskilda från egna tillgångar.

Om försäkringsförmedlaren utövar sådan sidoverksamhet som avses i 1 § första stycket, gäller i stället bestämmelserna i 2 kap. 5 § första stycket 15 c lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för den verksamheten. *Lag (2007:565)*

Försäkring

Klagomålshantering

6 § Försäkringsförmedlaren skall se till att kunder och andra som är berörda av försäkringsförmedlingen på ett lämpligt sätt kan anmäla klagomål mot förmedlaren. Förfarandet för hantering av anmälda klagomål skall vara effektivt. Förmedlaren skall besvara klagomålen snarast möjligt.

Skadeståndsskyldighet

7 § Om försäkringsförmedlaren uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 4 §, skall förmedlaren ersätta ren förmögenhetsskada som på grund av detta drabbar en kund, en försäkringsgivare, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag, ett fondföretag eller någon som härleder sin rätt från kunden.

8 § Den som vill göra anspråk på skadestånd enligt 7 § skall underrätta försäkringsförmedlaren om detta inom skälig tid efter det att han eller hon märkt eller borde ha märkt att skada har uppkommit.

Om underrättelse inte görs inom skälig tid, faller rätten till skadestånd enligt denna lag bort. Detsamma gäller om talan inte väcks inom tio år från förmedlingstillfället.

6 kap. Försäkringsförmedlares informationsskyldighet m.m.

Information innan ett försäkringsavtal ingås

1 § Försäkringsförmedlaren skall i rimlig tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om

1. försäkringsförmedlarens namn och adress,
2. det register som försäkringsförmedlaren är upptagen i och hur registreringen kan kontrolleras,
3. den myndighet som utövar tillsyn över försäkringsförmedlaren,
4. huruvida försäkringsförmedlaren har ett kvalificerat innehav i ett försäkringsföretag eller huruvida ett försäkringsföretag eller ett moderbolag till ett försäkringsföretag har ett kvalificerat innehav i försäkringsförmedlaren,
5. priset för försäkringsförmedlingen eller grunderna för hur priset bestäms och om provision eller annan ersättning kan påräknas bli betald av annan än kunden,
6. ansvarsförsäkringen,
7. de möjligheter som finns att framställa klagomål mot försäkringsförmedlaren, och
8. de möjligheter som finns att få en tvist med försäkringsförmedlaren prövad utanför domstol.

För en anknuten försäkringsförmedlare gäller i stället för det som sägs i första stycket 6 att förmedlaren skall informera kunden om att det försäkringsföretag med vilket han eller hon har ingått avtal om att förmedla dess försäkringsprodukter, är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som drabbar en kund, en försäkringsgivare eller någon som

härleder sin rätt från kunden till följd av att förmedlaren uppsåtligt eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 5 kap. 4 §.

Information som avses i första och andra styckena skall lämnas även vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtalet, om det behövs.

2 § Försäkringsförmedlaren skall i rimlig tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om huruvida förmedlaren, när det gäller det aktuella försäkringsavtalet,

1. ger råd på grundval av en sådan opartisk analys som avses i 5 kap. 4 § andra stycket andra meningen,
2. genom avtal åtagit sig att förmedla försäkringar uteslutande för ett eller flera försäkringsföretags räkning, eller
3. förmedlar försäkringar från ett eller flera försäkringsföretag i annat fall än som avses i 1 och 2.

I de fall som avses i första stycket 2 och 3 skall försäkringsförmedlaren även uppge namn på dessa företag.

Information som avses i första och andra styckena skall lämnas även vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtalet, om det behövs.

Informationens form

3 § Information som avses i 1 och 2 §§ skall lämnas till kunden i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för kunden.

Informationen skall vara klar och begriplig. Den skall, med de undantag som följer av tredje och fjärde styckena, lämnas på svenska.

Om den förmedlade försäkringen avser ett åtagande i ett annat land inom EES, skall informationen lämnas på ett officiellt språk i det landet.

Informationen får lämnas på annat språk än de som följer av andra och tredje styckena, om kunden begär det.

4 § Information som avses i 1 och 2 §§ får lämnas muntligen om

1. kunden begär det,
2. omedelbart försäkringsskydd är nödvändigt, eller
3. försäkringen förmedlas per telefon.

Snarast efter det att försäkringsavtal har ingåtts, skall informationen lämnas på det sätt som anges i 3§.

Skyldighet att vidarebefordra information

5 § Försäkringsförmedlaren skall till kunden vidarebefordra sådan information om försäkringsavtalet som ett försäkringsföretag är skyldigt att lämna till en försäkringstagare.

Dokumentationsskyldighet

6 § Försäkringsförmedlaren skall dokumentera vad som har förekommit vid förmedlingstillfället och lämna dokumentationen till kunden.

Undantag från försäkringsförmedlares informationsskyldighet

7 § Bestämmelserna i 1–6 §§ tillämpas inte vid

1. förmedling av återförsäkring,
2. förmedling av försäkring mot stora risker, eller
3. sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket.

Påföljd vid utebliven information

8 § Om näringsidkaren inte ger information i enlighet med 1–4 §§ ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. *Lag (2008:510)*

7 kap. Tillsyn*Registreringsmyndighet*

1 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för försäkringsförmedlare och för utländska försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 §. Hos verket förs register över försäkringsförmedlare, där de uppgifter som enligt lag eller andra författningar skall tas in i register skrivs in.

För registrering av sådana filialer till utländska försäkringsförmedlare som avses i 1 kap. 10 § 4 a gäller lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

2 § Om en sökande vid anmälan för registrering inte har följt vad som är föreskrivet om anmälan eller om det finns något annat hinder för registrering, skall Bolagsverket förelägga sökanden att inom viss tid yttra sig eller göra rättelse. Om föreläggandet inte följs, skall anmälan avskrivas. En upplysning om denna påföljd skall tas in i föreläggandet. Om det fortfarande finns hinder för registrering även efter det att yttrande har lämnats, skall sökanden ges tillfälle att yttra sig över hindret. Finns hindret ändå kvar, skall registrering vägras om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Försäkring

Tillsynen och dess omfattning

3 § Finansinspektionen har tillsyn över att den som utövar försäkringsförmedling följer denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och andra författningar som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet samt föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda författningar. *Lag (2009:75)*

Upplysningar och undersökningar

4 § Försäkringsförmedlare, utländska försäkringsförmedlare som utövar verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 eller 2 § och försäkringsföretag är skyldiga att till Finansinspektionen lämna de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande frågor som inspektionen begär.

Finansinspektionen får när den anser att det är nödvändigt genomföra en undersökning hos en försäkringsförmedlare, en filial till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 1 § första stycket 1 eller 2 § och ett försäkringsföretag.

Samarbete med behöriga myndigheter

5 § Finansinspektionen skall lämna de upplysningar som en behörig myndighet i ett annat land inom EES behöver för sin tillsyn över en försäkringsförmedlare som utövar verksamhet här enligt 3 kap. 1 §.

Revisor

6 § Om försäkringsförmedlaren enligt lag skall utse revisor, får Finansinspektionen förordna en revisor att med övriga revisorer delta i revisionen hos försäkringsförmedlaren. Inspektionen får när som helst återkalla ett sådant förordnande och utse en ny revisor.

Revisorn har rätt till skäligt arvode av försäkringsförmedlaren för sitt arbete. Arvodets storlek bestäms av Finansinspektionen.

Avgifter till Finansinspektionen

7 § Försäkringsförmedlare, sådana utländska försäkringsförmedlare som har inrättat filial här enligt 3 kap. 1 § första stycket 1 eller 2 § och försäkringsföretag skall med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag.

8 kap. Ingripanden

Ingripande mot försäkringsförmedlare

1 § Om en försäkringsförmedlare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller enligt andra författningar som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet, samt föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda författningar, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska försäkringsförmedlarens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om försäkringsförmedlaren gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsförmedlaren och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

Lag (2009:75)

2 § Finansinspektionen skall återkalla en försäkringsförmedlares tillstånd om försäkringsförmedlaren

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat utöva sådan verksamhet som tillståndet avser,
2. har förklarat sig avstå från tillståndet,
3. under en sammanhängande tid av sex månader inte har utövat sådan verksamhet som tillståndet avser, eller
4. inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd.

Om någon som ingår i ledningen för en juridisk person inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 6 § första stycket 3, får tillståndet återkallas enligt första stycket 4 bara om Finansinspektionen först beslutat att anmärka på att personen ingår i ledningen för den juridiska personen och om han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har gått, fortfarande finns kvar i ledningen för den juridiska personen.

I fall som avses i första stycket 1 och 3 får i stället varning meddelas, om det är tillräckligt.

3 § Ett beslut om återkallelse av tillstånd får förenas med förbud att fortsätta verksamheten.

4 § När det gäller anknutna försäkringsförmedlare skall det som sägs i 1–3 §§ om återkallelse av tillstånd i stället avse återkallelse av registrering.

I fall som avses i 2 § första stycket 2 får registreringen i stället återkallas av Bolagsverket.

5 § Om Finansinspektionen har återkallat en försäkringsförmedlares tillstånd att utöva förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkring, skall inspektionen dessutom återkalla försäkringsförmedlarens tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket. Detsamma gäller om Finansinspektionen eller Bolagsverket har återkallat en anknuten försäkringsförmedlares registrering avseende förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkringar.

6 § Om Finansinspektionen har återkallat tillståndet för en försäkringsförmedlare, skall inspektionen snarast underrätta Bolagsverket om detta.

Om Bolagsverket har återkallat registreringen avseende förmedling av livförsäkring eller alla slag av försäkring för en anknuten försäkringsförmedlare som har tillstånd att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, skall Bolagsverket snarast underrätta Finansinspektionen om detta. *Lag (2007:565)*

7 § Om Finansinspektionen har återkallat tillståndet för en försäkringsförmedlare som har underrättat inspektionen enligt 4 kap. 1 § första stycket eller 4 kap. 2 § första

stycket och inspektionen har lämnat över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen skall inrättas eller verksamheten skall utövas, skall inspektionen underrätta den behöriga myndigheten om återkallelsen.

När det gäller anknutna försäkringsförmedlare skall det som sägs i första stycket om Finansinspektionens återkallelse av tillstånd i stället avse inspektionens eller Bolagsverkets återkallelse av registrering.

Det som sägs i första och andra styckena gäller också om Finansinspektionen, i stället för att återkalla tillståndet eller registreringen, har meddelat varning.

Ingripande mot försäkringsföretag

8 § Om ett försäkringsföretag har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen skall då utfärda ett föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig skall försäkringsföretagets koncession förverkas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om försäkringsföretaget gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsföretaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

9 § Om ett försäkringsföretag för förmedling av försäkringar utnyttjar någon som inte är berättigad att utöva försäkringsförmedling, skall Finansinspektionen förelägga försäkringsföretaget att upphöra med detta. Detsamma gäller om ett försäkringsföretag för förmedling av försäkringar utnyttjar någon som inte är berättigad att förmedla sådana försäkringar som förmedlingen avser.

Ingripande mot utländska försäkringsförmedlare

10 § Finansinspektionen får förelägga en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 1 § att göra rättelse om försäkringsförmedlaren

1. har brutit mot denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,
2. har brutit mot andra författningar som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet, samt föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda författningar, eller
3. på annat sätt visat sig olämplig att utöva försäkringsförmedling.

Om rättelse inte sker, får inspektionen förbjuda försäkringsförmedlaren att utöva försäkringsförmedling här i landet.

Finansinspektionen ska underrätta behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf. *Lag (2009:75)*

11 § Om en utländsk försäkringsförmedlare utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 §, skall 1–3 §§ tillämpas på verksamheten här.

Finansinspektionen skall underrätta behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Straffavgift

12 § Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 § har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1, 8 eller 11 §, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren skall betala straffavgift.

Avgiften tillfaller staten.

13 § Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår för försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen till en sådan ut-

ländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 §. Om överträdelsen har skett under försäkringsförmedlarens, försäkringsföretagets eller filialens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 4 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

När avgiftens storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått. *Lag (2010:2070)*

Förseningsavgift

14 § Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 1 eller 2 § låter bli att i tid lämna de upplysningar som föreskrivits med stöd av 9 kap. 2 § 9, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren skall betala en förseningsavgift med högst 100.000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Verkställighet av beslut om straffavgift eller förseningsavgift

15 § Straffavgiften eller förseningsavgiften skall betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

16 § Finansinspektionens beslut att påföra straffavgift eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §.

17 § Om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 15 §, skall Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

18 § En straffavgift eller förseningsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering

19 § Om någon utövar försäkringsförmedling i Sverige utan att vara berättigad till det, skall Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Detsamma gäller om en försäkringsförmedlare förmedlar försäkringar av ett slag som denne inte är berättigad att förmedla eller utövar sådan sidoverksamhet som avses i 5 kap. 1 § första stycket utan att vara registrerad för det.

Är det osäkert om verksamheten omfattas av lagen, får Finansinspektionen förelägga den som utövar verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om lagen är tillämplig.

Vite

20 § Finansinspektionen får förena föreläggande eller förbud enligt denna lag med vite.

9 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen får meddela föreskrifter om vilka allvarliga förmögenhetsbrott och vilken allvarlig ekonomisk brottslighet som avses i 2 kap. 5 § 2 och om hur registerkontrollen enligt 2 kap. 4–6 §§ skall gå till.

2 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad försäkringsföretaget i övrigt skall iaktta enligt 2 kap. 4 § i samband med anmälan och kontroll av anknutna försäkringsförmedlare,
2. vad som skall avses med skötsamhet i ekonomiska angelägenheter enligt 2 kap. 5 § 2,
3. vilken kunskap och kompetens som krävs enligt 2 kap. 5 § 3,
4. sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som avses i 2 kap. 5 § 4 och 6 § första stycket 2,
5. vilken insikt och erfarenhet som krävs enligt 2 kap. 6 § första stycket 3,
6. vad den juridiska personen i övrigt skall iaktta enligt 2 kap. 6 § andra stycket i samband med kontroll av anställda,
7. vad försäkringsförmedlaren skall iaktta enligt 5 kap. 6 § vid hantering av klagomål,
8. vad försäkringsförmedlaren skall iaktta enligt 6 kap. 6 § när det gäller dokumentation av försäkringsförmedlingen och utlämnande av sådan dokumentation,
9. vilka upplysningar som en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare enligt 7 kap. 4 § skall lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet, och
10. sådana avgifter för tillsyn som avses i 7 kap. 7 §.

Försäkring

10 kap. Överklagande

Överklagande av Finansinspektionens beslut

1 § Finansinspektionens beslut enligt 8 kap. 19 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse skall gälla omedelbart.

Överklagande av Bolagsverkets beslut

2 § Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan eller att vägra eller återkalla en registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:2070

Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.

2011:833

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

Propositioner

SFS 2005:405

Prop. 2004/05:133

SFS 2007:565

Prop. 2006/07:115

SFS 2008:510

Prop. 2007/08:115

SFS 2009:75

Prop. 2008/09:70

SFS 2009:363

Prop. 2008/09:155

SFS 2010:2070

Prop. 2009/10:246

SFS 2011:833

Prop. 2010/11:109

Förordning (2005:411) om försäkringsförmedling

(senast ändrad genom SFS 2007:587)

1 kap. Definitioner	608
2 kap. Ansökan om tillstånd och anmälan för registrering	608
Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för svenska försäkringsförmedlare	608
Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för utländska försäkringsförmedlare	609
Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för sidoverksamhet	609
Anmälan för registrering hos Bolagsverket av svenska försäkringsförmedlare	610
Anmälan för registrering hos Bolagsverket av anknutna försäkringsförmedlare	610
Anmälan hos Bolagsverket av utländska försäkringsförmedlare ..	610
Anmälan hos Bolagsverket om sidoverksamhet	611
Undertecknande av anmälan m.m.	611
3 kap. Kontroll i belastningsregistret	611
4 kap. Ansvarsförsäkring	612
5 kap. Försäkringsförmedlarregister	612
6 kap. Registreringsavgifter m.m.	614
7 kap. Bemyndiganden	614
8 kap. Upplysningar om anställda som har rätt att förmedla försäkringar ..	615

1 kap. Definitioner

1 § I denna förordning avses med

1. *ansvarsförsäkring*: sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som anges i 2 kap. 5 § 4 och 6 § första stycket 2 lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, och
2. *belastningsregister*: det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister.

2 kap. Ansökan om tillstånd och anmälan för registrering

Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för svenska försäkringsförmedlare

1 § En ansökan av en fysisk person om tillstånd till försäkringsförmedling enligt 2 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall innehålla uppgift om

1. den fysiska personens för- och efternamn, postadress, telefonnummer och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum, samt
2. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som tillstånd söks.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att den fysiska personen

1. omfattas av en ansvarsförsäkring,
2. inte är underårig, i konkurs, underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
3. inte förekommer i belastningsregistret för de brott som avses i 3 kap. 1 § eller medhjälp till sådana brott,
4. har visat den skötsamhet i ekonomiska angelägenheter som krävs enligt 2 kap. 5 § 2 lagen om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 2, samt
5. har den kunskap och kompetens som krävs enligt 2 kap. 5 § 3 lagen om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3.

2 § En ansökan av en juridisk person om tillstånd till försäkringsförmedling enligt

- 2 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall innehålla uppgift om
1. den juridiska personens firma, organisationsnummer, postadress och telefonnummer,
 2. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som tillstånd söks, samt
 3. för- och efternamn samt personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum på de anställda som skall förmedla försäkringar för den juridiska personens räkning, tillsammans med uppgift om vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som den anställde skall ha rätt att förmedla.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att

1. den juridiska personen omfattas av en ansvarsförsäkring,
2. den juridiska personen inte är i konkurs eller i likvidation,
3. den som skall ingå i ledningen eller skall vara ersättare för denne uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 3 lagen om försäkringsförmedling, 3 kap. 2 och 4 §§ och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 2 och 4, och att
4. den juridiska personen har genomfört de kontroller av anställda som föreskrivs i 2 kap. 6 § andra stycket lagen om försäkringsförmedling, 3 kap. 5 § och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 5.

Försäkring

Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för utländska försäkringsförmedlare

3 § En ansökan av en utländsk försäkringsförmedlare om tillstånd till försäkringsförmedling enligt 3 kap. 2 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall innehålla uppgift om

1. den utländska förmedlarens firma eller för- och efternamn, organisationsnummer, födelsedatum eller motsvarande identitetsuppgift, postadress och telefonnummer, och
2. filialens firma eller för- och efternamn, telefonnummer och postadress, samt
3. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som tillstånd söks.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att

1. förmedlaren i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet, och att
2. behörig myndighet i hemlandet har medgett att förmedlaren etablerar sig i Sverige.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att det är antagligt att förmedlaren uppfyller kraven i 2 kap. 5 eller 6 § lagen om försäkringsförmedling.

Ansökan om tillstånd hos Finansinspektionen för sidoverksamhet

4 § En ansökan om tillstånd för en fysisk person att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden skall innehålla uppgift om den fysiska personens för- och efternamn, postadress, telefonnummer och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att den fysiska personen

1. uppfyller de krav som följer av 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3, och
2. omfattas av en sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som skall finnas enligt 4 kap. 1 § och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 2 §.

Förordning (2007:587)

5 § En ansökan om tillstånd för en juridisk person att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden skall innehålla uppgift om firma, organisationsnummer, postadress och telefonnummer.

Ansökan skall även innehålla utredning som visar att den juridiska personen

1. uppfyller de krav som följer av 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3 och 4, och
2. omfattas av en sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som skall finnas enligt 4 kap. 1 § och de föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 2 §.

Förordning (2007:587)

Anmälan för registrering hos Bolagsverket av svenska försäkringsförmedlare

6 § En anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling av en försäkringsförmedlare som är en fysisk person skall innehålla uppgift om för- och efternamn, personnummer, postadress samt telefonnummer.

Tillsammans med anmälan skall försäkringsförmedlaren lämna en bestyrkt kopia av Finansinspektionens beslut om tillstånd till försäkringsförmedling.

7 § En anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling av en försäkringsförmedlare som är en juridisk person skall innehålla uppgift om firma, organisationsnummer, postadress och telefonnummer.

Tillsammans med anmälan skall försäkringsförmedlaren lämna en bestyrkt kopia av Finansinspektionens beslut om tillstånd till försäkringsförmedling.

Anmälan för registrering hos Bolagsverket av anknutna försäkringsförmedlare

8 § En anmälan för registrering enligt 2 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling av en försäkringsförmedlare som är en fysisk person skall innehålla uppgift om

1. firma och organisationsnummer för det försäkringsföretag med vilket förmedlaren har ingått avtal,
2. den fysiska personens för- och efternamn, personnummer, postadress och telefonnummer, samt
3. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som registrering söks.

Om försäkringsföretaget är ett utländskt försäkringsföretag, skall det samtidigt lämna en bestyrkt kopia av registreringsbevis eller motsvarande handling för försäkringsföretaget.

9 § En anmälan för registrering enligt 2 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling av en försäkringsförmedlare som är en juridisk person skall innehålla uppgift om

1. firma och organisationsnummer för det försäkringsföretag med vilket förmedlaren har ingått avtal,
2. den juridiska personens firma, organisationsnummer, postadress och telefonnummer, samt
3. för vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som registrering söks.

Om försäkringsföretaget är ett utländskt försäkringsföretag, skall det samtidigt lämna en bestyrkt kopia av registreringsbevis eller motsvarande handling för försäkringsföretaget.

Anmälan hos Bolagsverket av utländska försäkringsförmedlare

10 § En anmälan för registrering enligt 3 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall innehålla uppgift om

1. den utländska försäkringsförmedlarens firma eller för- och efternamn samt organisationsnummer eller födelsedatum, samt
2. filialens firma eller för- och efternamn samt organisationsnummer eller personnummer, postadress och telefonnummer.

Tillsammans med anmälan skall försäkringsförmedlaren lämna en bestyrkt kopia av Finansinspektionens beslut om tillstånd till försäkringsförmedling.

Anmälan hos Bolagsverket om sidoverksamhet

11 § En anmälan för registrering enligt 5 kap. 2 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall för fysisk person innehålla uppgift om för- och efternamn samt personnummer och för juridisk person innehålla uppgift om firma och organisationsnummer.

Samtidigt skall en bestyrkt kopia av Finansinspektionens beslut om tillstånd till sidoverksamhet enligt 5 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling lämnas.

Undertecknande av anmälan m.m.

12 § Anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 § och 5 kap. 2 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall för fysisk person undertecknas av den som anmälan gäller och för juridisk person av behörig firmatecknare.

Anmälan för registrering enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling skall undertecknas av behörig firmatecknare för det försäkringsföretag med vilket förmedlaren har ingått avtal.

Anmälan för registrering enligt 3 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling skall undertecknas av den utländska försäkringsförmedlaren. Om den utländska försäkringsförmedlaren är en juridisk person, skall anmälan undertecknas av behörig firmatecknare. Tillsammans med anmälan skall försäkringsförmedlaren lämna registreringsbevis eller motsvarande handling.

Anmälan enligt 8 kap. 4 § andra stycket lagen om försäkringsförmedling skall undertecknas av behörig firmatecknare för det försäkringsföretag med vilket försäkringsförmedlaren har ingått avtal.

13 § Om de uppgifter som ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare har lämnat till Bolagsverket har ändrats, skall försäkringsföretaget respektive försäkringsförmedlaren snarast underrätta Bolagsverket om detta.

Försäkring

3 kap. Kontroll i belastningsregistret

1 § Med vissa allvarliga förmögenhetsbrott eller viss allvarlig ekonomisk brottslighet enligt 2 kap. 5 § 2 lagen (2005:405) om försäkringsförmedling avses brott eller medhjälp till brott mot

1. 8, 9, 10, 11, 12, 14 eller 15 kap. brottsbalken,
2. skattebrottslagen (1971:69),
3. lagen (1985:354) om förbud mot juridiskt eller ekonomiskt biträde, eller
4. lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument.

Första stycket gäller

1. om det lägsta föreskrivna straffet är fängelse, och
2. om en dom eller ett beslut meddelats eller ett strafföreläggande godkänts avseende ett sådant brott inom fem år före den dag då kontrollen i registret görs.

2 § Föreskrifter om Finansinspektionens rätt att begära uppgifter ur belastningsregistret finns i 13 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister och den enskildes rätt att begära ett särskilt utdrag ur detta register finns i 22 a § samma förordning.

3 § Vid den kontroll av förekomst i belastningsregistret som enligt 2 kap. 4 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall utföras beträffande anknutna försäkringsförmedlare som är fysiska personer skall försäkringsföretaget begära att den fysiska personen visar upp ett sådant registerutdrag som avses i 22 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Det registerutdrag som visas upp får inte vara äldre än tre månader.

Försäkringsföretaget får inte dokumentera den utförda kontrollen på annat sätt än genom en anteckning om att registerutdraget har visats upp.

En fysisk person som förekommer i belastningsregistret för brott eller medhjälp till brott som avses i 1 §, får inte anmälas för registrering hos Bolagsverket.

4 § Vid den kontroll av förekomst i belastningsregistret som enligt 2 kap. 4 § första stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall utföras beträffande anknutna försäkringsförmedlare som är juridiska personer skall försäkringsföretaget begära att den som skall ingå i den juridiska personens ledning eller vara ersättare för denne visar upp ett sådant registerutdrag som avses i 22 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Det registerutdrag som visas upp får inte vara äldre än tre månader.

Försäkringsföretaget får inte dokumentera den utförda kontrollen på annat sätt än genom en anteckning om att registerutdraget har visats upp.

Om en person som avses i första stycket förekommer i belastningsregistret för brott eller medhjälp till brott som avses i 1 §, får den juridiska personen inte anmälas för registrering hos Bolagsverket.

5 § Vid den kontroll av förekomst i belastningsregistret som skall utföras enligt 2 kap. 6 § andra stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall den juridiska personen begära att en anställd som skall förmedla försäkringar för den juridiska personens räkning visar upp ett sådant registerutdrag som avses i 22 a § förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Det registerutdrag som visas upp får inte vara äldre än tre månader.

Den juridiska personen får inte dokumentera den utförda kontrollen på annat sätt än genom en anteckning om att registerutdraget har visats upp.

Endast uppgifter om anställda som inte förekommer i belastningsregistret för brott eller medhjälp till brott som avses i 1 § får ligga till grund för ansökan om tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling eller anmälan om registrering enligt 2 kap. 4 § samma lag.

4 kap. Ansvarsförsäkring

1 § För tillstånd till försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling krävs att försäkringsvillkoren för ansvarsförsäkringen innebär att

1. försäkringen omfattar hela den europeiska gemenskapens territorium,
2. försäkringen gäller för skada som orsakats från och med den dag då förmedlaren registrerades hos Bolagsverket och som anmäls till försäkringsgivaren så länge försäkringen gäller,
3. försäkringen är förenad med ett efterskydd som innebär att försäkringen även täcker skador som anmäls till försäkringsgivaren inom tre år från det att försäkringen har upphört att gälla och som inte täcks av någon annan försäkring,
4. den skadelidande får rikta krav på ersättning enligt försäkringsavtalet direkt mot försäkringsgivaren i den utsträckning han eller hon inte har fått ersättning av den försäkrade,
5. ersättningen skall betalas ut till den skadelidande utan avdrag för självrisk, och
6. försäkringen kan upphöra tidigast en månad efter det att Finansinspektionen har underrättats om upphörandet.

5 kap. Försäkringsförmedlarregister

1 § Registrering av försäkringsförmedlare görs i försäkringsförmedlarregistret. Registret förs med hjälp av automatiserad behandling och skall hållas tillgängligt hos Bolagsverket. Verket är personuppgiftsansvarigt enligt personuppgiftslagen (1998:204) för registret.

I försäkringsförmedlarregistret registreras uppgifter för varje försäkringsförmedlare.

För en utländsk försäkringsförmedlare skall registreringen i försäkringsförmedlarregistret göras på den filial i vilken verksamheten skall utövas.

2 § Försäkringsförmedlarregistret skall ge offentlighet åt den information som ingår i registret.

I fråga om personuppgifter skall registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. den tillsyn som Finansinspektionen har över försäkringsförmedlare och försäkringsföretag enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
2. information till allmänheten om försäkringsförmedlare som har registrerats i registret,
3. information om svenska försäkringsförmedlares anmälningar om verksamhet i annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. affärsverksamhet, kreditgivning eller någon annan allmän eller enskild verksamhet där företagsanknuten information utgör underlag för prövningar eller beslut,
5. aktualisering, komplettering eller kontroll av företagsanknuten information som finns i kund- eller medlemsregister eller liknande register,
6. uttag av urval av personuppgifter för direkt marknadsföring, dock med den begränsning som följer av 11 § personuppgiftslagen (1998:204), samt
7. verksamhet för vilken stat eller kommun ansvarar enligt lag eller annan författning och
 - a) som avser försäkringsförmedlare som registreras i försäkringsförmedlarregistret,
 - b) som för att kunna utföras förutsätter tillgång till företagsanknuten information, eller
 - c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet.

Försäkring

3 § Bolagsverket skall se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i de registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får myndigheten i enskilda fall ställa upp villkor för behandlingen av personuppgifter.

4 § Bolagsverket får för de ändamål som anges i 2 § i ett enskilt fall besluta om direktåtkomst till försäkringsförmedlarregistret.

5 § Bestämmelserna om skadestånd i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning.

6 § I fråga om rättelse av personuppgifter i försäkringsförmedlarregistret skall 26 § förvaltningslagen (1986:223) tillämpas i stället för 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

7 § Att beslut om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol följer av 22 a § förvaltningslagen (1986:223).

8 § I försäkringsförmedlarregistret skall följande uppgifter antecknas om försäkringsförmedlare:

1. organisations- eller personnummer,
2. firma eller för- och efternamn,
3. postadress och telefonnummer,
4. vilket eller vilka slag av försäkringar, vilken eller vilka försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som registreringen avser,
5. datum för tillstånd att utöva verksamhet enligt 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
6. det eller de länder där förmedlaren skall utöva verksamhet med stöd av 4 kap. lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och om den aktuella verksamheten skall utövas enligt 4 kap. 1 § eller 4 kap. 2 § nämnda lag,
7. datum för registrering hos Bolagsverket, samt
8. datum för beslut om att tillstånd eller registrering har återkallats.

För försäkringsförmedlare som registreras enligt 2 kap. 3 § lagen om försäkringsförmedling skall även antecknas datum för Finansinspektionens beslut om tillstånd till försäkringsförmedling.

För försäkringsförmedlare som registreras enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling skall även firma och organisationsnummer eller motsvarande uppgifter för det eller de försäkringsföretag som försäkringsförmedlaren har ingått avtal med antecknas.

Bolagsverket får anteckna uppgift om försäkringsförmedlarens e-postadress.

Förordning (2007:587)

9 § Om försäkringsförmedlare anmäls enligt 3 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling skall de uppgifter som anges i 8 § första stycket 1–5, 7–8 och andra stycket avse den filial i vilken verksamheten skall bedrivas.

Även den utländska försäkringsförmedlarens firma eller för- och efternamn, organisationsnummer eller födelsedatum samt hemland skall antecknas i registret.

10 § Bolagsverket skall snarast efter registreringen underrätta Finansinspektionen om de uppgifter som har förts in i eller strukits ur försäkringsförmedlarregistret så att inspektionen kan fullgöra sin tillsynsfunktion. Underrättelsen får lämnas på medium för automatiserad behandling.

11 § Vissa bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att underrätta Bolagsverket finns i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

6 kap. Registreringsavgifter m.m.

1 § I ärenden som rör registrering enligt denna förordning skall avgift betalas för ärendets handläggning, prövning och registrering, med 850 kronor:

1. vid anmälan för registrering till försäkringsförmedlarregistret, och
2. vid anmälan om återkallelse av registrering av anknuten försäkringsförmedlare enligt 8 kap. 4 § andra stycket lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.

Avgift skall inte betalas för registrering av ändring av uppgift om telefonnummer eller postadress. Avgift skall inte heller betalas för registrering som sker efter anmälan eller underrättelse från Finansinspektionen.

2 § Avgift skall betalas när anmälan för registrering lämnas in. Avgiften återbetalas inte om handläggningen av ett ärende har påbörjats.

7 kap. Bemyndiganden

1 § Finansinspektionen får meddela föreskrifter om

1. vad försäkringsföretaget i övrigt skall iaktta i samband med anmälan och kontroll av anknutna försäkringsförmedlare enligt 2 kap. 4 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
2. vad som skall avses med skötsamhet i ekonomiska angelägenheter enligt 2 kap. 5 § 2 lagen om försäkringsförmedling,
3. vilken kunskap och kompetens som krävs enligt 2 kap. 5 § 3 lagen om försäkringsförmedling,
4. vilken insikt och erfarenhet som krävs enligt 2 kap. 6 § första stycket 3 lagen om försäkringsförmedling,
5. vad den juridiska personen i övrigt skall iaktta enligt 2 kap. 6 § andra stycket lagen om försäkringsförmedling i samband med kontroll av anställda,
6. vad försäkringsförmedlaren skall iaktta vid hantering av klagomål enligt 5 kap. 6 § lagen om försäkringsförmedling,
7. vad försäkringsförmedlaren skall iaktta när det gäller dokumentation av försäkringsförmedlingen och utlämnande av sådan dokumentation enligt 6 kap. 6 § lagen om försäkringsförmedling,
8. vilka upplysningar som en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare skall lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet enligt 7 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling,
9. försäkringsförmedlares informationsskyldighet enligt 6 kap. 1 § lagen om försäkringsförmedling,

10. vilka som skall anses ingå i ledningen för en juridisk person enligt 2 kap. 6 § första stycket 3 lagen om försäkringsförmedling,
11. det närmare innehållet i underrättelser som skall lämnas enligt 4 kap. 1 och 2 §§ lagen om försäkringsförmedling, och
12. vilka uppgifter som, utöver vad som framgår av denna förordning, en ansökan, anmälan eller underrättelse enligt lagen om försäkringsförmedling skall innehålla samt vilka uppgifter som samtidigt skall lämnas till Finansinspektionen eller till Bolagsverket.

2 § Finansinspektionen får meddela föreskrifter om den ansvarsförsäkring som krävs för tillstånd enligt 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling att utöva sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 5 § första stycket 15 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

För den ansvarsförsäkring som krävs för tillstånd till försäkringsförmedling enligt lagen om försäkringsförmedling får Finansinspektionen meddela föreskrifter om

1. högsta ersättning som kan lämnas vid ett och samma skadefall,
2. högsta ersättning som sammanlagt kan lämnas under ett år, och
3. indexering av högsta ersättningsbelopp. *Förordning (2007:587)*

Försäkring

8 kap. Upplysningar om anställda som har rätt att förmedla försäkringar

1 § Finansinspektionen skall när det gäller juridiska personer som fått tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling på begäran upplysa kunder och andra om en anställd hos den juridiska personen har rätt att förmedla försäkringar och om denna rätt är begränsad till visst slag av försäkring, någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser.

Det försäkringsföretag som anmält en juridisk person för registrering enligt 2 kap. 4 § lagen om försäkringsförmedling skall på begäran upplysa kunder och andra om en anställd hos den juridiska personen har rätt att förmedla försäkringar och om denna rätt är begränsad till visst slag av försäkring, någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser. Försäkringsföretaget skall underrätta Finansinspektionen om hur kunder och andra kan få del av de upplysningar som försäkringsföretaget är skyldigt att lämna.

Trafikskadslag (1975:1410)

(senast ändrad genom SFS 2010:2050)

Inledande bestämmelser	616
Trafikförsäkring	616
Trafikskadeersättning	618
Skadestånd m.m.	620
Trafikförsäkringsanstalts återkravs rätt m.m.	620
Skada under resa inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) m.m.	621
Övriga bestämmelser	622
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	624
Propositioner	624

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller trafikförsäkring för motordrivet fordon och ersättning från trafikförsäkring för skada i följd av trafik med motordrivet fordon (trafikskadeersättning). Lagen tillämpas dock ej på

1. motordrivet fordon som är avsett att föras av gående,
2. motordrivet fordon när det användes för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde,
3. motorredskap med en tjänstevikt av högst 2.000 kg som är inrättat huvudsakligen som arbetsredskap och som varken är eller bör vara registrerat i vägtrafikregistret.

Har till motordrivet fordon som omfattas av lagen kopplats fordon av annat slag, tillämpas lagens bestämmelser om skada i följd av trafik med motordrivet fordon på fordonskombinationen i dess helhet. *Lag (2001:562)*

Trafikförsäkring

2 § Trafikförsäkring skall finnas för motordrivet fordon som är registrerat i vägtrafikregistret och inte är avställt samt för annat motordrivet fordon som brukas i trafik här i landet.

Försäkringsplikten fullgörs av fordonets ägare. Innehas fordonet på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller innehas det med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år, fullgörs dock försäkringsplikten av innehavaren. Om ett fordon är registrerat i vägtrafikregistret och den som äger fordonet eller innehar det under sådana omständigheter som anges i föregående mening inte har fyllt 18 år och saknar förbehörighet för fordonet, fullgörs försäkringsplikten av den förmyndare som har registrerats i vägtrafikregistret.

Trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som har registrerats i vägtrafikregistret kan genom uppsägning av försäkringstagaren upphöra att gälla endast om

1. fordonet inte längre är registrerat i vägtrafikregistret,
2. fordonet är avställt, eller
3. försäkringstagarens skyldighet att hålla fordonet försäkrat har upphört av någon annan anledning.

Tredje stycket skall inte tillämpas, om för fordonet gäller trafikförsäkring hos en annan försäkringsanstalt. *Lag (2006:560)*

3 § Staten är ej skyldig att hålla trafikförsäkring. Sådan skyldighet åvilar ej heller annan beträffande

1. motordrivet fordon under tid då fordonet är taget i anspråk med nyttjanderätt enligt förfogandelagen (1978:262) eller då fordonet brukas för att avlämnas enligt den lagen eller hemföras efter förfogande eller då det brukas i samband med besiktning för uttagning för totalförsvarets behov,

2. motordrivet fordon under tid då fordonet innehas av Försvarsmakten enligt skriftligt avtal som har träffats av myndigheten eller då fordonet brukas för att avlämnas eller hemföras enligt sådant avtal. *Lag (1994:1731)*

4 § Regeringen kan föreskriva undantag från trafikförsäkringsplikt beträffande

1. motordrivet fordon som tillhör viss främmande stat,
2. annat motordrivet fordon som är registrerat eller hemmahörande i viss främmande stat.

5 § Trafikförsäkring får meddelas av

1. en försäkringsgivare som har fått tillstånd till det enligt 2 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), utom i det fall som avses i andra stycket,
2. en försäkringsgivare som har fått tillstånd till det enligt 4 kap. 1 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, och
3. en EES-försäkringsgivare som är verksam i Sverige enligt 2 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, utom i det fall som avses i andra stycket.

Försäkring

Om ett fordon som är registrerat i vägtrafikregistret köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i ett annat EES-land, får trafikförsäkring under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning meddelas av en försäkringsgivare som enligt 3 kap. försäkringsrörelselagen är verksam i det land till vilket fordonet ska införas eller en EES-försäkringsgivare som är verksam i det landet.

En försäkringsgivare som får meddela trafikförsäkring är skyldig att på begäran meddela trafikförsäkring. I ett tillstånd enligt 2 kap. 4 § försäkringsrörelselagen eller 4 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige kan dock skyldigheten begränsas till att gälla försäkring åt personer som tillhör en viss yrkesgrupp eller intressegrupp eller som är bosatta inom ett visst område. Finansinspektionen kan efter ansökan besluta om motsvarande begränsning för försäkringsgivare som driver verksamhet här enligt 2 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige. Finansinspektionens beslut får överklagas hos regeringen.

En försäkringsgivare som avser att meddela trafikförsäkring genom gränsöverskridande verksamhet med stöd av 2 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige men som inte har fast driftställe i Sverige ska ha en representant här i landet. Representanten ska vara bosatt i Sverige eller vara en svensk juridisk person. Försäkringsgivaren ska utfärda en fullmakt för representanten att gentemot skadelidande företräda försäkringsgivaren och att själv eller genom någon annan tala och svara för denne angående försäkringsfall. Representanten ska även ha behörighet att företräda försäkringsgivaren vid kontroll av om det finns giltigt trafikförsäkring. Försäkringsgivaren ska informera försäkringstagarna om vem som är försäkringsgivarens representant och om dennes adress. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för sådana representanter. *Lag (2010:2050)*

6 § Återkallar regeringen tillståndet för en försäkringsanstalt att meddela trafikförsäkring, skall den som har tagit trafikförsäkring hos anstalten och som är skyldig att ha sådan försäkring taga ny trafikförsäkring för fordonet inom en månad efter det att beslutet om återkallelse har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar.

I fall som avses i första stycket upphör den tidigare trafikförsäkringen senast vid utgången av den angivna månadsfristen. *Lag (1980:40)*

7 § Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om försäkringsanstalts verksamhet enligt denna lag.

Trafikskadeersättning

8 § För person- eller sakskada som uppkommer i följd av trafik här i landet med motordrivet fordon utgår trafikskadeersättning i fall som anges i denna lag. Trafikskadeersättning utgår i motsvarande fall också för skada som i följd av trafik utomlands med här i landet registrerat eller svenska staten tillhörigt motordrivet fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige.

Trafikskadeersättning utgår ej för atomskada i fall då rätten att göra ersättningsanspråk gällande mot annan än innehavare av atomanläggning är inskränkt enligt 14 § atomansvarighetslagen (1968:45). *Lag (1993:1384)*

8 §¹ För person- eller sakskada som uppkommer i följd av trafik här i landet med motordrivet fordon utgår trafikskadeersättning i fall som anges i denna lag. Trafikskadeersättning utgår i motsvarande fall också för skada som i följd av trafik utomlands med här i landet registrerat eller svenska staten tillhörigt motordrivet fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige.

Trafikskadeersättning utgår inte för radiologisk skada i fall då rätten att göra ersättningsanspråk gällande mot annan än innehavare av en kärnteknisk anläggning är inskränkt enligt 26 § lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. *Lag (2010:972)*

8 a § har upphävts genom lag (1993:1381).

9 § I fråga om trafikskadeersättning tillämpas 5 kap. och 6 kap. 3 § skadeståndslagen (1972:207) samt lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor. *Lag (2001:734)*

10 § Skadas förare eller passagerare i motordrivet fordon som är i trafik, utgår trafikskadeersättning från trafikförsäkringen för fordonet.

Skadas motordrivet fordon som är i trafik eller egendom som befordras med sådant fordon, utgår trafikskadeersättning endast om skadan har uppkommit i följd av trafik med annat motordrivet fordon och därvid orsakats genom vållande i samband med förandet av det andra fordonet eller genom bristfällighet på det fordonet. I sådant fall utgår ersättningen från trafikförsäkringen för det andra fordonet.

11 § Uppkommer annan person- eller sakskada i följd av trafik med motordrivet fordon än som anges i 10 §, utgår trafikskadeersättning från trafikförsäkringen för fordonet.

För sakskada som tillfogas försäkringstagaren genom det egna fordonet utgår trafikskadeersättning enligt första stycket endast om fordonet brukades olovligen av annan. Ersättning enligt första stycket utgår ej för sakskada som genom det egna fordonet tillfogas fordonets brukare eller förare eller, om fordonet brukades olovligen, den som med vetskap därom följde med fordonet eller lät egendom befordras med detta.

Skadas ett spårfordon som omfattas av järnvägstrafiklagen (1985:192) och som är i trafik eller skadas person eller egendom i ett sådant fordon, utgår trafikskadeersättning enligt första stycket endast om skadan har orsakats genom vållande i samband med förandet av det motordrivna fordonet eller genom bristfällighet på det fordonet. Uppkommer därvid också skada på egendom som ingår i spåranläggningen, gäller vad nu har sagts även i fråga om denna skada. *Lag (1985:194)*

12 § Trafikskadeersättning med anledning av personskada kan jämkas, om den skadelidande själv uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet har medverkat till skadan. Ersättning till förare som har gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri kan även jämkas, om föraren därvid genom vårdslöshet har medverkat till skadan. Har personskada lett till döden, kan ersättning som avses i 5 kap. 2 § skadeståndslagen (1972:207) också jämkas, om den avlidne uppsåtligen har medverkat till dödsfallet.

¹ Denna lydelse träder i kraft den dag regeringen bestämmer enligt lag (2010:972) [red.anm.].

Trafikskadeersättning med anledning av sakskada kan jämkas, om vållande på den skadelidandes sida har medverkat till skadan. I fall som avses i 10 § andra stycket skall sådan medverkan till sakskada anses föreligga, om vållande i samband med förandet av det skadade fordonet eller det fordon varmed den skadade egendomen befordrades eller bristfällighet på fordonet har medverkat till skadan. Vidare skall i fall som avses i 11 § tredje stycket sådan medverkan till sakskada anses föreligga, om vållande i samband med spårdriften eller bristfällighet i någon anordning för denna har medverkat till skadan.

Jämkning enligt första eller andra stycket sker efter vad som är skäligt med hänsyn till den medverkan som har förekommit på ömse sidor och omständigheterna i övrigt.

Lag (2001:734)

13 § Skall trafikskadeersättning för en och samma skada utgå från trafikförsäkringarna för flera fordon, svarar försäkringarna solidariskt för ersättningen.

14 § Från ett fordons trafikförsäkring utgår trafikskadeersättning med anledning av en och samma händelse med högst 300 miljoner kronor, ränta och ersättning för rättegångskostnader oräknade. Förslår beloppet ej till gottgörelse åt var och en som har rätt till ersättning ur beloppet, utgår i första hand ersättning för personskada. Ersättningarna till dem som ej kan beredas full gottgörelse nedsättes med samma kvotdel för var och en. Kan efter inträffat skadefall befaras att sådan nedsättning blir nödvändig, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förordna att ersättning tills vidare skall utgå endast med viss kvotdel.

Försäkring

Om skada uppkommer i följd av trafik här i landet med ett fordon som hör hemma i något av länderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, tillämpas på begäran av den skadelidande i stället för första stycket de föreskrifter om obligatorisk motorfordonsförsäkring som gäller i det land där fordonet hör hemma. *Lag (1993:1646)*

15 § Beträffande motordrivet fordon som enligt 3 § eller med stöd av 4 § 1 är undantaget från trafikförsäkringsplikt och som saknar trafikförsäkring svarar staten för den trafikskadeersättning som skulle ha utgått, om försäkring hade funnits.

I fall som avses i första stycket gäller vad som i denna lag föreskrives om försäkringsanstalt i tillämpliga delar staten.

16 § Beträffande motordrivet fordon som med stöd av 4 § 2 har undantagits från trafikförsäkringsplikt och som saknar trafikförsäkring svarar samtliga försäkringsanstalter, som vid skadetillfället hade tillstånd att meddela trafikförsäkring eller som hade gjort sådan anmälan som avses i 5 § tredje stycket, solidariskt för den trafikskadeersättning som skulle ha utgått, om försäkring hade funnits.

I fråga om fordon som är försäkringspliktigt men som saknar trafikförsäkring har de försäkringsanstalter som avses i första stycket samma ersättningsansvar som anges där. För sakskada som tillfogas den försäkringspliktige gäller dock detta ansvar endast i fall då fordonet brukades olovligen av annan och antingen ej var registrerat i vägtrafikregistret eller var avställt.

De försäkringsanstalter som avses i första stycket svarar även solidariskt för den trafikskadeersättning som skulle ha utgått från trafikförsäkringen för motordrivet fordon vars identitet ej kan fastställas. Från ersättning för sakskada ska därvid avräknas ett belopp som svarar mot en tjugonedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för det år då skadehändelsen inträffar. Vid skador på renar ska någon avräkning inte ske. *Lag (2010:1220)*

17 § Skadelidandes rätt till trafikskadeersättning får, utöver vad som anges i denna lag, inskränkas endast på grund av omständighet som har inträffat efter skadehändelsen och som enligt försäkringsavtalslagen (2005:104) kan medföra begränsning av försäkringsgivarens skyldighet att utge försäkringsbelopp. *Lag (2005:113)*

17 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet

1. för försäkringsgivaren, dennes representant enligt 27 § och den trafikförsäkringsförening som avses i 33 § att till den skadelidande ge ett motiverat besked om ersättning, och
2. för försäkringsgivaren att till försäkringstagaren utfärda intyg om skadefall.

Lag (2007:333)

Skadestånd m.m.

18 § Den som drabbas av en skada i följd av trafik med ett motordrivet fordon får, trots att han kan få trafikskadeersättning, i stället kräva skadestånd enligt vad som gäller om detta. Har den skadelidandes rätt till trafikskadeersättning helt eller delvis fallit bort på grund av en omständighet som har inträffat efter skadehändelsen, är han berättigad till skadestånd i den delen endast om det finns särskilda skäl.

Skadestånd med anledning av en skada på ett motordrivet fordon i trafik eller på egendom som transporterats med det får jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till den medverkan som har förekommit på ömse sidor, de särskilda risker för skador som motorfordonstrafiken har inneburit och omständigheterna i övrigt. *Lag (1999:266)*

19 § Den som har utgett skadestånd med anledning av skada i följd av trafik med motordrivet fordon inträder intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till trafikskadeersättning. Detta gäller dock ej i den mån trafikskadeersättningen skulle ha kunnat krävas åter från den skadeståndsskyldige enligt 20 §.

Har försäkringsgivare enligt avtal om annan skadeförsäkring än trafikförsäkring utgett ersättning för skada i följd av trafik med motordrivet fordon, inträder försäkringsgivaren intill beloppet av den utgivna ersättningen i försäkringshavarens rätt till trafikskadeersättning. Detsamma gäller när enligt förbindelse i avtal om olycksfalls- eller sjukförsäkring ersättning har utgetts med verkliga beloppet av sjukvårdskostnader eller andra utgifter och förluster som olycksfallet eller sjukdomen har medfört.

Trafikförsäkringsanstalts återkravs rätt m.m.

20 § Har skada för vilken trafikskadeersättning utgått vållats uppsätligen eller genom grov vårdslöshet, inträder försäkringsanstalten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd av skadevällaren. Detsamma gäller, om skadan har vållats genom vårdslöshet av förare som har gjort sig skyldig till brott som avses i 4 § eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

Om trafikskadeersättning har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen (1992:18), inträder försäkringsanstalten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd enligt den lagen.

Är järnväg eller spårväg enligt järnvägstrafiklagen (1985:192) eller annan författning ansvarig för skada till följd av spårdriften och har trafikskadeersättning utgått för skadan, får försäkringsanstalten kräva ersättningen åter från den ansvarige i den omfattning som är skälig med hänsyn till den medverkan som har förekommit på ömse sidor och omständigheterna i övrigt. *Lag (1992:1121)*

21 § I avtal om trafikförsäkring får göras förbehåll om rätt för försäkringsanstalten att kräva utgiven trafikskadeersättning åter från försäkringstagaren intill belopp för vilket denne har åtagit sig att stå självrisk.

Förbehåll om rätt till återkrav från fysisk person får för varje skadehändelse göras gällande med högst en tiondedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för det år skadehändelsen inträffar. *Lag (2010:1220)*

22 § Skadas förare eller passagerare i motordrivet fordon i följd av trafik med detta fordon och annat motordrivet fordon och har skadan orsakats genom vållande i samband med förandet av det andra fordonet eller genom bristfällighet på detta, får trafikskadeersättning som har utgått för skadan krävas åter från försäkringen för det andra fordonet. Har vållande eller bristfällighet förekommit även på det förstnämnda fordo-

nets sida, fördelas ersättningsansvaret mellan fordonens försäkringar efter vad som är skäligt med hänsyn till den medverkan som har förekommit på ömse sidor och omständigheterna i övrigt.

Kan enligt första stycket ersättning krävas åter från försäkringarna för två eller flera fordon, svarar försäkringarna solidariskt.

23 § Svarar trafikförsäkringarna för flera fordon solidariskt, skall försäkringarna samskade emellan taga lika del i ersättningsansvaret. Har skadan orsakats genom vållande i samband med förandet av något av fordonen eller genom bristfällighet på något av dem, skall dock försäkringens för det fordonet bära hela ersättningen i förhållande till försäkringens för fordon på vars sida varken vållande eller bristfällighet har förekommit. Föreligger vållande eller bristfällighet på flera sidor, fördelas ersättningsansvaret mellan fordonens försäkringar efter vad som är skäligt med hänsyn till den medverkan som har förekommit på olika sidor och omständigheterna i övrigt.

24 § I fall som avses i 16 § fördelas försäkringsanstaltarnas inbördes ersättningsansvar efter förhållandet mellan beloppen av de premier för direkt tecknade trafikförsäkringar som härrör från verksamheten här i landet och som för var och en av dem belöper på näst föregående kalenderår.

Trafikskadeersättning som har utgetts enligt 16 § andra stycket får intill en tiondedel av det prisbasbelopp som anges i 21 § krävas åter från den som var skyldig att ha trafikförsäkring. Ersättningen får dock ej krävas åter, om fordonet vid skadetillfället brukades olovligen av annan och antingen ej var registrerat i vägtrafikregistret eller var avställt.

Har trafikskadeersättning utgetts enligt 16 § tredje stycket och blir fordonet sedermera känt, får ersättningen krävas åter från den försäkringsanstalt som har meddelat trafikförsäkring för fordonet. *Lag (2010:1220)*

25 § Den som på grund av ansvarighet för skada enligt 20 § har utgett ersättning till försäkringsanstalt får efter vad som är skäligt kräva ersättningen åter från annan som också är ansvarig för skadan enligt 20 §.

Försäkringstagare som har krävts på självriskbelopp enligt 21 § och försäkringspliktig som har krävts på belopp som avses i 24 § andra stycket inträder intill det utgivna beloppet i den rätt till skadestånd enligt 20 § eller den rätt till återkrav enligt 22 eller 23 § som tillkommer försäkringsanstalten respektive försäkringsanstaltarna. Är försäkringstagaren eller den försäkringspliktige ansvarig för skadan enligt 20 §, äger första stycket motsvarande tillämpning.

26 § Ersättning som har utgetts enligt denna lag får utöver vad som följer av 20–25 §§ krävas åter endast på grund av åtagande av annan än försäkringstagaren.

Skada under resa inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) m.m.

27 § Den som enligt 2 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller 4 kap. 1 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige meddelar trafikförsäkring ska ha en skaderegleringsrepresentant i varje annat EES-land. Representanten ska vara bosatt i det landet eller, om det är en juridisk person, vara etablerad där.

Försäkringsgivaren ska utfärda fullmakt för skaderegleringsrepresentanten att reglera skadelidandes anspråk på ersättning från trafikförsäkringen när

1. den skadelidande är bosatt i det EES-land där representanten är bosatt eller etablerad,
2. det fordon vars försäkring ska tas i anspråk är försäkrat och normalt hemmahörande i något annat EES-land än som avses i 1, och
3. skadan har inträffat i något annat EES-land än som avses i 1 eller i ett land som ingår i systemet med grönt kort.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om villkor beträffande skaderegleringsrepresentanter och föreskrifter om underrättelseskyldighet. *Lag (2010:2050)*

28 § Om en skadelidande som är bosatt här i landet har anmält ett sådant försäkringsfall som avses i 27 § andra stycket till en försäkringsgivare i ett annat EES-land eller till en skaderegleringsrepresentant som denne har i Sverige utan att få ett motiverat besked om ersättning, svarar de försäkringsgivare som avses i 16 § solidariskt för ersättningen när det har gått tre månader sedan anmälan gjordes. Samma ersättningsansvar gäller om den utländske försäkringsgivaren inte har någon skaderegleringsrepresentant här i landet. Vad som sägs i detta stycke gäller inte om den skadelidande har vidtagit rättsliga åtgärder mot den utländske försäkringsgivaren.

Om fordonet är försäkringspliktigt men saknar trafikförsäkring, har de försäkringsgivare som avses i 16 § samma ersättningsansvar för skadan som anges i första stycket. Om fordonets identitet inte kan fastställas, svarar dessa försäkringsgivare solidariskt för den ersättning som skulle ha utgått från försäkringen. Vad som sägs i detta stycke gäller även om fordonet inte är normalt hemmahörande i ett EES-land men försäkringsfallet har inträffat i ett EES-land.

Skaderegleringen skall påbörjas senast två månader efter det att ärendet anmäldes till de försäkringsgivare som avses i 16 §. Skaderegleringen skall avbrytas, om försäkringsgivaren eller skaderegleringsrepresentanten lämnar ett motiverat besked om ersättning. Vad som sägs om skadereglering i 7 kap. 1 § försäkringsavtalslagen (2005:104) skall tillämpas också på skadereglering enligt denna paragraf.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om skaderegleringen och föreskrifter om underrättelseskyldighet.

Lag (2005:113)

29 § Den trafikförsäkringsförening som avses i 33 § skall på begäran lämna uppgifter om vem som har meddelat trafikförsäkring för ett fordon som är normalt hemmahörande i Sverige, vem som är försäkringsgivarens skaderegleringsrepresentant och vem som äger fordonet. För fordon som har undantagits från skyldighet att ha trafikförsäkring skall uppgift lämnas om vem som ansvarar i stället för en försäkringsgivare.

Motsvarande uppgifter skall lämnas också om fordon som är normalt hemmahörande i ett annat EES-land, i den mån trafikförsäkringsföreningen har tillgång till uppgifterna. *Lag (2002:343)*

Övriga bestämmelser

30 § Så snart ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon har fått kännedom om händelse som kan medföra försäkringsfall enligt denna lag, skall han underrätta den försäkringsanstalt som har meddelat trafikförsäkring för fordonet om händelsen. Han är vidare skyldig att på begäran lämna försäkringsanstalten behövliga upplysningar och handlingar.

Vad som sägs i första stycket om ägaren gäller en förmyndare som enligt 2 § skall fullgöra försäkringsplikten för ett fordon. *Lag (2006:560)*

31 § Den som vill bevaka rätt till ersättning enligt denna lag eller fordringsrätt i övrigt på grund av avtal om trafikförsäkring skall väcka talan inom tre år från det han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det fordringen tidigast hade kunnat göras gällande. Försummar han det, är talan förlorad.

Har den som vill kräva trafikskadeersättning anmält skadan till försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan mot försäkringsgivaren sedan denne har förklarat att slutlig ställning har tagits till ersättningsfrågan.

Vad som sägs i andra stycket om försäkringsgivaren skall i fall som avses i 15 § gälla den myndighet som handlägger ersättningsärendet och i fall som avses i 16 § gälla trafikförsäkringsföreningen.

Förbehåll om kortare tid för att väcka talan än som anges i denna paragraf är utan verkan mot den som har anspråk på trafikskadeersättning. *Lag (2002:343)*

32 § Fordran på trafikskadeersättning med anledning av personskada får ej tagas i mät för den skadelidandes skuld. Utmätning av livräntebelopp kan dock ske enligt vad som föreskrives i 7 kap. utsökningsbalken. I fråga om förbud mot utmätning sedan ersättning har betalats ut gäller 5 kap. 7 § andra stycket utsökningsbalken.

Försäkringsanstalt får kvitta fordran på självriskbelopp enligt 21 § mot försäkringstagarens fordran hos anstalten. Fordran på ersättning som avses i 24 § andra stycket får kvittas mot fordran som innehas av den försäkringspliktige.

Fordran på trafikskadeersättning med anledning av personskada får ej i vidare mån än som följer av 19 § överlåtas innan ersättningen är tillgänglig för lyftning.

Lag (2002:343)

33 § I fall som avses i 16 § företräds försäkringsanstalterna i ärenden om trafikskadeersättning eller om återkrav av utgiven sådan ersättning av en trafikförsäkringsförening i vilken anstalterna är medlemmar. Detta gäller även ärenden enligt 28 §. För ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden kan föreningen utse en av anstalterna att företräda de övriga.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer stadgar för trafikförsäkringsföreningen. *Lag (2002:343)*

34 § Saknas föreskriven trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som är registrerat i vägtrafikregistret och inte är avställt, har trafikförsäkringsföreningen rätt till gottgörelse (trafikförsäkringsavgift) av den försäkringspliktige för den tid denne har underlåtit att fullgöra sin försäkringsplikt.

Trafikförsäkringsavgift bestäms på grundval av de årspremier för trafikförsäkring som har tillämpats här i landet under den tid trafikförsäkring har saknats. Avgiften får med tio procent överstiga högsta försäkringspremie inklusive skatt enligt lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m. m. för fordon av samma fordonslag och med samma användningssätt som det oförsäkrade fordonet. Med fordonslag avses personbil, lastbil, buss, motorcykel, traktor, motorredskap, moped och terrängmotorfordon. Förhöjning av premien på grund av omständigheter som ger anledning att anta att fordonet med hänsyn till innehavarens person utgör en särskild risk i trafiken får dock beaktas endast om det finns sådana omständigheter i det särskilda fallet.

Trots vad som sägs i andra stycket får trafikförsäkringsavgift tas ut med tvåhundra kronor för tid till dess trafikförsäkring tecknas eller försäkringsplikten upphör.

Domstol kan sätta ned trafikförsäkringsavgiften, om det finns särskilda skäl. I fråga om preskription av trafikförsäkringsavgift tillämpas 31 § första stycket. *Lag (2007:461)*

35 § Saknas föreskriven trafikförsäkring för motordrivet fordon som är registrerat i vägtrafikregistret och ej är avställt, kan den försäkringspliktige föreläggas vid vite att fullgöra sin försäkringsplikt.

Föreläggande som avses i första stycket meddelas av länsstyrelsen i det län där den försäkringspliktige har sin adress enligt vägtrafikregistret. Mot sådant föreläggande får talan ej föras. *Lag (2002:343)*

36 § Saknas föreskriven trafikförsäkring när motordrivet fordon som inte är registrerat i vägtrafikregistret eller som är avställt brukas i trafik här i landet av den försäkringspliktige eller av annan med dennes tillstånd, döms den försäkringspliktige till penningböter.

Fortsätter den försäkringspliktige under tid då han står under åtal för förseelse som avses i första stycket att begå sådan förseelse, skall vad han har gjort sig skyldig till före varje åtal anses som särskilt brott. *Lag (2002:343)*

37 § Förare av moped och förare av motorredskap som, utan att vara registrerat i vägtrafikregistret, omfattas av denna lag skall under färd här i landet medföra bevis om att fordonet är trafikförsäkrat och på anmodan visa upp beviset för bilinspektör eller polisman.

Den som bryter mot första stycket döms till penningböter. Han är dock fri från ansvar, om han senast tredje vardagen efter förseelsen styrker hos polismyndighet att han hade bevis om trafikförsäkring vid tiden för förseelsen samt omständigheterna ger vid handen att förseelsen har berott på tillfälligt förbiseende. *Lag (2002:343)*

38 § Trafikförsäkring som meddelas enligt denna lag skall i fråga om skada som uppkommer i följd av trafik med ett motordrivet fordon i något annat land i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige, utöver vad som gäller om trafikskadeersättning enligt denna lag, täcka ersättning som enligt lagstiftningen i det land där skadan uppkommit skall omfattas av en obligatorisk motorfordonsförsäkring. Detta gäller även i fråga om skada som uppkommer vid direkt färd mellan två länder som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om skadan tillfogas en medborgare i ett sådant land.

Tillhör fordon som avses i första stycket svenska staten skall svenska staten i stället bära ersättningsansvaret. *Lag (2002:343)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:972

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2010:1220

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2010:2050

Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.

Propositioner

<i>SFS 1975:1410</i> Prop. 1975/76:15	<i>SFS 1976:340</i> Prop. 1975/76:181	<i>SFS 1976:358</i> Prop. 1975/76:196	<i>SFS 1977:949</i> Prop. 1977/78:16
<i>SFS 1978:91</i> Prop. 1977/78:77	<i>SFS 1978:452</i> Prop. 1977/78:137	<i>SFS 1978:455</i> Prop. saknas	<i>SFS 1980:40</i> Prop. 1979/80:9
<i>SFS 1980:1140</i> Prop. 1980/81:38	<i>SFS 1981:92</i> Prop. saknas	<i>SFS 1981:820</i> Prop. 1980/81:84	<i>SFS 1981:1197</i> Prop. 1981/82:50
<i>SFS 1983:309</i> Prop. 1982/83:107	<i>SFS 1985:194</i> Prop. 1983/84:117	<i>SFS 1986:1251</i> Prop. 1986/87:34	<i>SFS 1988:876</i> Prop. 1987/88:139
<i>SFS 1988:1246</i> Prop. 1988/89:45	<i>SFS 1989:701</i> Prop. 1988/89:48	<i>SFS 1990:152</i> Prop. 1989/90:2	<i>SFS 1990:1198</i> Prop. 1990/91:35
<i>SFS 1991:304</i> Prop. 1990/91:68	<i>SFS 1992:1121</i> Prop. 1992/93:8	<i>SFS 1993:302</i> Prop. 1992/93:8	<i>SFS 1993:303</i> Prop. saknas
<i>SFS 1993:1307</i> Prop. 1992/93:257	<i>SFS 1993:1381</i> Prop. 1993/94:71	<i>SFS 1993:1382</i> Prop. 1993/94:71	<i>SFS 1993:1383</i> Prop. 1992/93:257 Prop. 1993/94:71
<i>SFS 1993:1384</i> Prop. 1993/94:71	<i>SFS 1993:1606</i> Prop. 1993/94:33	<i>SFS 1993:1646</i> Prop. saknas	<i>SFS 1994:43</i> Prop. saknas
<i>SFS 1994:1731</i> Prop. 1994/95:7	<i>SFS 1995:785</i> Prop. 1994/95:184	<i>SFS 1995:1185</i> Prop. saknas	<i>SFS 1998:296</i> Prop. 1997/98:141
<i>SFS 1998:382</i> Prop. 1997/98:101	<i>SFS 1999:266</i> Prop. 1998/99:42	<i>SFS 2001:562</i> Prop. 2000/01:95	<i>SFS 2001:734</i> Prop. 2000/01:68
<i>SFS 2002:343</i> Prop. 2001/02:133	<i>SFS 2003:1</i> Prop. saknas	<i>SFS 2005:113</i> Prop. 2003/04:150	<i>SFS 2005:1126</i> Prop. 2004/05:165
<i>SFS 2006:560</i> Prop. 2005/06:117	<i>SFS 2007:333</i> Prop. 2006/07:50	<i>SFS 2007:461</i> Prop. 2006/07:96	<i>SFS 2010:972</i> Prop. 2009/10:173
<i>SFS 2010:1220</i> Prop. 2009/10:222	<i>SFS 2010:2050</i> Prop. 2009/10:246		

Patientskadelag (1996:799)

(senast ändrad genom SFS 2010:1265)

Inledande bestämmelser	625
Rätten till patientskadeersättning	625
Undantag från rätten till patientskadeersättning	626
Hur patientskadeersättningen bestäms	626
Försäkringsskyldighet m.m.	626
Patientförsäkringsförening	627
Patientförsäkringsavgift	627
Patientskadenämnd	627
Skadestånd	627
Återkrav	627
Preskription	628
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	628
Propositioner	628

Försäkring

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om rätt till patientskadeersättning och om skyldighet för vårdgivare att ha en försäkring som täcker sådan ersättning (patientförsäkring).

2 § Med patient jämställs i denna lag den som frivilligt deltar som försöksperson i medicinsk forskning eller som donerar organ eller annat biologiskt material för transplantation eller annat medicinskt ändamål.

3 § Lagen gäller endast skador som har uppkommit i samband med hälso- och sjukvård i Sverige.

4 § Rätten till patientskadeersättning får inskränkas endast på grund av omständighet som har inträffat efter skadehändelsen och som enligt försäkringsavtalslagen (2005:104) kan medföra begränsning av försäkringsgivarens skyldighet att utge försäkringsbelopp. *Lag (2005:118)*

5 § I denna lag avses med

- *hälso- och sjukvård*: sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), tandvårdslagen (1985:125) eller lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, annan liknande medicinsk verksamhet samt verksamhet inom detaljhandeln med läkemedel, allt under förutsättning att det är fråga om verksamhet som utövas av personal som omfattas av 1 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659),
- *vårdgivare*: statlig myndighet, landsting eller kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, landstinget eller kommunen har ansvar för (offentlig verksamhet) samt enskild som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).

Lag (2010:668)

Rätten till patientskadeersättning

6 § Patientskadeersättning lämnas för personskada på patient om det föreligger övervägande sannolikhet för att skadan är orsakad av

1. undersökning, vård, behandling eller liknande åtgärd under förutsättning att skadan kunnat undvikas antingen genom ett annat utförande av det valda förfarandet eller genom val av ett annat tillgängligt förfarande som enligt en bedömning i efterhand från medicinsk synpunkt skulle ha tillgodosett vårdbehovet på ett mindre riskfyllt sätt,

2. fel hos medicinteknisk produkt eller sjukvårdsutrustning använd vid undersökning, vård, behandling eller liknande åtgärd eller felaktig hantering därav,
3. felaktig diagnostisering,
4. överföring av smittämne som lett till infektion i samband med undersökning, vård, behandling eller liknande åtgärd,
5. olycksfall i samband med undersökning, vård, behandling eller liknande åtgärd eller under sjuktransport eller i samband med brand eller annan skada på vårdlokaler eller utrustning, eller
6. förordnande eller utlämnande av läkemedel i strid med föreskrifter eller anvisningar.

Vid prövning av rätt till ersättning enligt första stycket 1 och 3 skall den handlingsnorm tillämpas som gäller för en erfaren specialist eller annan erfaren yrkesutövare inom området.

Rätt till ersättning enligt första stycket 4 är utesluten i de fall omständigheterna är sådana att infektionen skäligen måste tålas. Hänsyn skall därvid tas till arten och svårhetsgraden av den sjukdom eller skada som åtgärden avsett, patientens hälsotillstånd i övrigt samt möjligheten att förutse infektionen.

Undantag från rätten till patientskadeersättning

7 § Patientskadeersättning lämnas inte om

1. skadan är en följd av ett nödvändigt förfarande för diagnostisering eller behandling av en sjukdom eller skada som utan behandling är direkt livshotande eller leder till svår invaliditet, eller
2. skadan orsakats av läkemedel i annat fall än som avses i 6 § första stycket 6.

Hur patientskadeersättningen bestäms

8 § Patientskadeersättning bestäms enligt 5 kap. 1–5 §§ och 6 kap. 1 och 3 §§ skadeståndslagen (1972:207) med de begränsningar som anges i 9– 11 §§ denna lag.

Lag (2010:668)

9 § När patientskadeersättning bestäms avräknas ett belopp om en tjugonedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller när ersättningen bestäms. *Lag (2010:1265)*

10 § Patientskadeersättning är för varje skadehändelse begränsad till högst 1.000 gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller när ersättningen bestäms. För varje skadad patient lämnas dock för varje skadehändelse patientskadeersättning med högst 200 gånger detta prisbasbelopp.

De belopp som anges i första stycket innefattar inte ränta eller ersättning för rättegångskostnader. *Lag (2010:1265)*

11 § Om det ansvarighetsbelopp som gäller enligt 10 § första stycket första meningen inte räcker till gottgörelse åt dem som är berättigade till ersättning, nedsätts deras ersättningar med samma kvotdel för var och en.

Kan det efter inträffat skadefall befaras att nedsättning enligt första stycket fordras, kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordna att ersättning tills vidare skall lämnas endast med viss kvotdel.

Försäkringskyldighet m.m.

12 § Vårdgivare skall ha en patientförsäkring som täcker ersättning för skador som omfattas av denna lag. Bedrivs verksamheten av privat vårdgivare efter avtal med offentlig vårdgivare, är det den offentlige vårdgivaren som skall ha försäkringen.

13 § Patientskadeersättningen utges av försäkringsgivaren. Om flera patientförsäkringar täcker samma skada, svarar försäkringsgivarna solidariskt för ersättningen. Försäkringsgivarna skall i sådant fall sinsemellan ta lika del i ersättningsansvaret.

14 § Saknas patientförsäkring, svarar de försäkringsgivare som ingår i patientförsäkringsföreningen enligt 15 § solidariskt för den patientskadeersättning som skulle ha lämnats, om en patientförsäkring hade funnits. Föreningen företräder i sådant fall försäkringsgivarna.

Försäkringsgivarnas inbördes ersättningsansvar fördelas efter förhållandet mellan beloppen av de premier för patientförsäkring som för var och en av dem belöper på närmast föregående kalenderår.

Patientförsäkringsförening

15 § De försäkringsgivare som meddelar patientförsäkring skall ingå i en patientförsäkringsförening.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer stadgar för föreningen.

Patientförsäkringsavgift

16 § Patientförsäkringsföreningen har rätt till gottgörelse (patientförsäkringsavgift) av vårdgivare för den tid vårdgivaren saknat försäkring enligt denna lag.

Patientförsäkringsavgift får högst tas ut med ett belopp som för år räknat motsvarar femton procent av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller när avgiften bestäms. Om det belopp som motsvarar två gånger den årliga försäkringspremie som gäller för vårdgivare i motsvarande kategori när avgiften bestäms är högre, får avgiften i stället beräknas på grundval av detta belopp.

Lag (2010:1265)

Patientskadenämnd

17 § De försäkringsgivare som ingår i patientförsäkringsföreningen skall tillsammans upprätthålla och bekosta en patientskadenämnd. I nämnden skall det ingå företrädare för patienternas intressen. Ytterligare föreskrifter om nämndens sammansättning lämnas av regeringen som också skall godkänna nämndens arbetsordning.

Nämnden skall på begäran av patient eller annan skadelidande, vårdgivare, försäkringsgivare eller domstol yttra sig över ersättningsfall.

Skadestånd

18 § Trots att patientskadeersättning kan lämnas enligt denna lag får den skadelidande i stället kräva skadestånd enligt vad som gäller därom.

19 § Den som har utgett skadestånd med anledning av skada som avses i denna lag inträder intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till patientskadeersättning. Detta gäller dock inte om patientskadeersättningen skulle ha kunnat krävas tillbaka av den skadeståndsskyldige enligt 20 § första stycket.

Återkrav

20 § Har patientskadeersättning lämnats för en skada som vållats uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd.

Om patientskadeersättning har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen (1992:18), inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd enligt den lagen.

Omfattas en skada av trafikförsäkring enligt trafikskadelagen (1975:1410) och har patientskadeersättning lämnats för skadan, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till trafikskadeersättning.

21 § Har patientskadeersättning lämnats enligt 14 § första stycket, får ersättningen krävas tillbaka från den vårdgivare som varit skyldig att teckna patientförsäkring. Patientförsäkringsföreningen företräder i sådant fall försäkringsgivarna.

22 § En vårdgivare som har krävts på belopp enligt 21 § inträder intill det utgivna beloppet i den rätt som enligt 20 § som tillkommer försäkringsgivaren.

Försäkring

Preskription

23 § Den som vill ha patientskadeersättning enligt denna lag förlorar rätten därtill, om han inte väcker talan inom tre år från det han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från den tidpunkt då skadan orsakades.

Har den som vill ha ersättning anmält skadan hos vårdgivaren eller försäkringsgivaren inom den tid som angetts i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan han fått del av försäkringsgivarens slutliga ställningstagande i ärendet.

Vad som sägs i andra stycket om försäkringsgivaren skall, i fall som avses i 14 § första stycket, gälla patientförsäkringsföreningen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:668

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2010:1265

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

Propositioner

SFS 1996:799

Prop. 1995/96:187

SFS 1998:535

Prop. 1997/98:109

SFS 2001:501

Prop. 2000/01:81

SFS 2005:118

Prop. 2003/04:150

SFS 2010:668

Prop. 2009/10:210

SFS 2010:1265

Prop. 2009/10:222

Lag (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

(senast ändrad genom SFS 2010:2045)

Allmänna bestämmelser	629
Särskild redovisning av pensionsskuld	629
Pensionsstiftelse	630
Upphörande av näringsverksamhet m.m.	635
Personalstiftelse	636
Tillsyn	636
Straff	638
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	638
Propositioner	638

Försäkring

Allmänna bestämmelser

1 § Arbetsgivares utfästelse om pension till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande kan tryggas enligt denna lag genom särskild redovisning av pensionsskuld eller avsättning av medel till pensionsstiftelse.

Förbehåll vid pensionsutfästelse att pension skall utgå endast i den mån stiftelses medel förslår därtill är utan verkan och arbetsgivaren svarar för utfästelsen utan avseende på förbehållet.

Lagen äger icke tillämpning på pensionsutfästelse som lämnats efter den 31 december 1966, om rätten till pension gjorts beroende av att arbetstagaren kvarstår i arbetsgivarens tjänst vid inträdet i pensionsåldern. Även i sådant fall äger dock lagen tillämpning på utfäst pension som börjat utgå.

2 § Har ej andra regler om intjänande knutits till pensionsutfästelse, anses arbetstagaren vid varje tillfälle ha intjänat så stor del av utfäst pension som motsvarar förhållandet mellan det antal år arbetstagaren varit i arbetsgivarens tjänst och antalet år från tjänstens början till pensionsåldern. Vid denna beräkning bortses dock från tid som ligger längre tillbaka än fyrtio år före pensionsåldern.

Med upplupen del av utfäst pension förstås kapitalvärdet av den pension som arbetstagaren intjänat vid beräkningstillfället.

3 § Beräkning av kapitalvärde sker med ledning av försäkringstekniska grunder som fastställs av regeringen eller av den myndighet regeringen bestämmer. *Lag (1975:1388)*

4 § Med allmän pensionsplan avses sådana allmänna grunder för pensionering av arbetstagare eller arbetstagares efterlevande som innehåller regler om tryggande av arbetsgivarens utfästelse genom kreditförsäkring, avsättning till pensionsstiftelse enligt denna lag eller annan likvärdig anordning och som på arbetstagsidan är godkända av organisation vilken enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet är att anse såsom central arbetstagarorganisation. *Lag (1976:584)*

Särskild redovisning av pensionsskuld

5 § Arbetsgivare äger i balansräkningen som skuld under rubriken Avsatt till pensioner upptaga vad han enligt allmän pensionsplan åtagit sig att redovisa under denna rubrik.

Aktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag, ekonomisk förening och sparbanks äger under rubriken Avsatt till pensioner redovisa även upplupen del av pensionsutfästelse som ej omfattas av allmän pensionsplan. I fråga om arbetstagare, som har bestämmande inflytande över bolaget eller föreningen, eller sådan arbetstages efterlevande får, under den tid inflytandet består, vid redovisningen avseende dock icke fästas vid annan pensionsutfästelse än sådan som ingår i allmän pensionsplan. Till grund

för bedömandet huruvida en person har bestämmande inflytande lägges hans eget samt hans föräldrars, far- och morföräldrars, makes, avkomlings och avkomlings makes samlade innehav av aktier eller andelar.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan förordna att vad som sägs i andra stycket första punkten skall äga tillämpning även på annan arbetsgivare än som avses där. *Lag (1975:1388)*

6 § Med arbetsgivares pensionsreserv avses hans skuld för åtagande enligt allmän pensionsplan och för upplupen del av sådan utfäst pension som han i övrigt äger redovisa enligt 5 §.

7 § Posten Avsatt till pensioner får icke minskas under arbetsgivarens pensionsreserv i vidare mån än denna har täckning i pensionsstiftelsens förmögenhet.

Till den del arbetsgivarens pensionsreserv avser pensionsutfästelse, som tryggas även av pensionsstiftelse, anses pensionsreserven täckt av stiftelsen, så långt dess förmögenhet förslår. Tryggar stiftelsen samtidigt utfästelse som icke får medräknas i pensionsreserven, anses stiftelsen i första hand täcka upplupen del av sådan utfästelse. Finns flera pensionsstiftelser som är knutna till samma arbetsgivare och tjänar stiftelserna helt eller delvis till tryggnad av samma pensionsutfästelser, anses upplupen del av utfästelserna i första hand täckt av stiftelse, som omfattar en trängre krets av personer, eller, om stiftelserna omfattar samma krets av personer, av den äldre stiftelsen.

Att pensionsstiftelse endast i vissa fall anses trygga arbetsgivarens utfästelse enligt allmän pensionsplan, framgår av 10 §.

8 § Arbetsgivare, som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet minskar posten Avsatt till pensioner i strid med 7 §, dömes till böter.

8 a § Om en arbetsgivare som omfattas av årsredovisningslagen (1995:1554), lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag redovisar pensionsåtagande i balansräkningen, skall han i stället för att redovisa sådan skuld som avses i 5 § redovisa motsvarande belopp som delpost under rubriken Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Vad som sägs i 5 § andra stycket samt 7 och 8 §§ om posten Avsatt till pensioner gäller även beträffande en sådan delpost. *Lag (1995:1619)*

Pensionsstiftelse

9 § Med pensionsstiftelse avses en av arbetsgivare grundad stiftelse vars utslutande ändamål är att trygga utfästelse om pension till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande.

En pensionsstiftelse skall ha ett namn. Namnet skall innehålla ordet pensionsstiftelse. *Lag (1994:1223)*

9 a § Bestämmelserna i 10 a § andra–femte styckena, 10 b–10 d §§ och 11 § fjärde och femte styckena, 15 a–15 e och 16 a §§ gäller för en pensionsstiftelse som tryggar utfästelse om pension till minst 100 sådana personer som avses i 9 § första stycket, och för vilka avsättningar har gjorts till stiftelsen.

Bestämmelserna får tillämpas även av andra pensionsstiftelser i enlighet med 31 §, dock inte beträffande egenföretagares tryggnad i stiftelse för egen räkning.

Lag (2005:1124)

10 § Arbetsgivaren äger i stiftelseurkunden förordna, att pensionsstiftelse skall omfatta endast viss grupp av arbetstagare eller efterlevande.

Stiftelse anses icke trygga utfästelse enligt allmän pensionsplan utan att detta framgår av stiftelsens stadgar, avtal mellan arbetsgivaren och dem som omfattas av stiftelsens ändamål eller andra omständigheter.

Stiftelse äger icke trygga utfästelse åt arbetstagare eller efterlevande, som avses i 5 § andra stycket andra punkten, utöver vad som kan anses sedvanligt för arbetstagare med motsvarande uppgifter eller hans efterlevande.

För stiftelse, som är gemensam för flera arbetsgivare, skall särskilda grunder upp- rättas beträffande gemenskapen i tillgångar och skulder.

10 a § En pensionsstiftelses styrelse svarar för att förmögenheten är placerad på ett nöjaktigt sätt och för att stiftelsens medel inte används för annat än stiftelsens ändamål.

För en sådan pensionsstiftelse som avses i 9 a § ska i fråga om placering av förmögenheten i stället för första stycket bestämmelserna i tredje–femte styckena gälla.

Pensionsstiftelsen ska placera tillgångarna på ett sådant sätt att lämplig riskspridning uppnås. Tillgångarna ska placeras på det sätt som bästagnar dem som omfattas av stiftelsens ändamål och också i övrigt på ett aktsamt sätt. Av tillgångarna får högst

1. fem procent utgöras av aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier samt obligationer och andra skuldförbindelser, om värdepapparen eller skuldförbindelserna getts ut av arbetsgivaren, och
2. tio procent utgöras av sådana tillgångar som avses i 1 och som getts ut av företag i en grupp av emittenter eller låntagare med sådan inbördes anknytning som anges i 6 kap. 15 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), vari arbetsgivaren ingår.

Begränsningarna i tredje stycket 1 och 2 gäller inte sådana tillgångar som svenska staten eller en utländsk stat svarar för.

Beträffande användande av optioner och terminskontrakt eller andra liknande finansiella instrument ska pensionsstiftelsen tillämpa 6 kap. 32 § försäkringsrörelselagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av bestämmelserna 6 kap. 34 § 10 samma lag. *Lag (2010:2045)*

10 b § En pensionsstiftelse som avses i 9 a § skall upprätta och följa placeringsriktlinjer. Sådana riktlinjer skall innehålla principerna för placering av samtliga tillgångar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad riktlinjerna skall innehålla.

Senast när placeringsriktlinjer börjar användas, skall de ges in till Finansinspektionen. Pensionsstiftelsen skall samtidigt lämna in en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för stiftelsen och dem som omfattas av stiftelsens ändamål. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad redogörelsen skall innehålla.

Bestämmelserna i andra stycket gäller också vid ändring av placeringsriktlinjer.

Lag (2005:1124)

10 c § Styrelsen skall fastställa placeringsriktlinjer enligt 10 b §. Styrelsen ansvarar för att riktlinjerna följs och skall fortlöpande pröva om de behöver ändras.

Lag (2005:1124)

10 d § En pensionsstiftelse som avses i 9 a § skall till de personer som anges i den bestämmelsen ge den information som behövs om stiftelsen och dess verksamhet. En arbetsgivare skall till de personer som avses i 9 a § ge den information som behövs om pensionerna och de överenskommelser som ligger till grund för pensionerna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vilken information som en pensionsstiftelse skall lämna. *Lag (2005:1124)*

11 § En pensionsstiftelse får inte ta emot en fordran mot arbetsgivaren. Avtal som strider mot detta är ogiltigt. Stiftelsen får dock låna ut medel till arbetsgivaren, om det ställs betryggande säkerhet för lånet eller tillsynsmyndigheten medger det.

En stiftelse får inte ta emot egendom från arbetsgivaren på villkor, som väsentligt begränsar stiftelsens rätt att förfoga över egendomen. Inte heller får en stiftelse som har grundats av aktiebolag, utan att tillsynsmyndigheten godkänner det, äga aktier i bola-

get eller i bolag vilket står i sådant förhållande till detta som avses i 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551).

Om en pensionsstiftelse har till ändamål att trygga utfästelse om pension till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande i aktiebolag som är fåmansföretag enligt 56 kap. 2 och 3 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) skall, i fråga om stiftelsens rätt att lämna lån och ställa säkerhet, bestämmelserna i 21 kap. 1–9 och 11 §§ samt 30 kap. 1 § aktiebolagslagen tillämpas.

En pensionsstiftelse som avses i 9 a § får ta upp eller ta över penninglån endast för att tillgodose tillfälliga likviditetsbehov, dock under förutsättning att den samlade upplåningen är av ringa betydelse med hänsyn till stiftelsens omfattning.

En pensionsstiftelse som avses i 9 a § får inte ställa säkerhet för tredje man.

Lag (2005:1124)

12 § Pensionsstiftelse äger ej utfästa pension. Sådant utfästelse är ogiltigt.

13 § Pensionsstiftelse äger för arbetsgivarens räkning betala pensionspost eller annat som avses i 14 § endast om det kan antagas, att den berättigade annars ej erhåller betalning av arbetsgivaren utan avsevärt dröjsmål, eller om tillsynsmyndigheten för särskilt fall medger det.

14 § Arbetsgivaren äger ur pensionsstiftelse gottgöra sig för vad han utgivit såsom

- a) pensionspost, avgift för pensionsförsäkring eller annan utgift i samband med pensionering,
- b) engångsunderstöd till arbetstagare vid långvarig oförmåga till arbete på grund av sjukdom, lyte eller annat men eller vid avgång ur tjänsten på grund av uppnådd ålder samt engångsunderstöd till efterlevande vid arbetstagarens fränfalle eller utgift för försäkring av sådant understöd.

Dessutom äger arbetsgivaren gottgöra sig för vad som särskilt redovisats under rubriken Avsatt till pensioner till fullgörande av bestämmelse i allmän pensionsplan.

Gottgörelse enligt denna paragraf får ej avse utgift eller redovisning för annan arbetstagare än sådan, som omfattas av stiftelsens ändamål, eller sådan arbetstagares efterlevande.

I fråga om ersättning för värdet av rätt till tjänstepension som överförs till Europeiska gemenskaperna gäller 7 § lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna. *Lag (2002:126)*

15 § Gottgörelse sker ur överskott på kapitalet. Sådant överskott föreligger när pensionsstiftelsens tillgångar, värderade med tillämpning av 3 kap. 3 § stiftelselagen (1994:1220), överstiger den skuld stiftelsen ådragit sig samt upplupen del av den utfästa pension, som tryggas av stiftelsen, eller, om stiftelsen tryggar utfästelser enligt allmän pensionsplan, pensionsreserven enligt denna.

För utgift, som avses i 14 § första stycket a) och som omfattas av stiftelsens ändamål, äger arbetsgivaren gottgöra sig ur årets avkastning, även om stiftelsen saknar överskott på kapitalet.

Gottgörelse får avse löpande utgifter eller utgifter som arbetsgivaren haft under närmast föregående räkenskapsår.

Beräknar arbetsgivare vid taxering till beskattning sin inkomst enligt bokföringsmässiga grunder, skall gottgörelse avse kostnad i stället för utgift.

Gottgörelse för avgift till försäkring för allmän tilläggspension får avse den del av avgiften som kan anses hänföra sig till lön eller annan ersättning åt person vilken omfattas av stiftelsens ändamål. *Lag (1999:1085)*

15 a § En pensionsstiftelse som avses i 9 a § får åta sig uppdrag att från Sverige trygga utfästelse om pension som skall fullgöras i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (gränsöverskridande verksamhet). *Lag (2005:1124)*

15 b § Varje gång en pensionsstiftelse åtar sig ett uppdrag att bedriva gränsöverskridande verksamhet enligt 15 a § skall stiftelsen lämna en särskild underrättelse till Finansinspektionen. Underrättelsen skall innehålla uppgift om

1. den arbetsgivare som skall göra inbetalningar till pensionsstiftelsen, och
2. det huvudsakliga innehållet i de överenskommelser som skall ligga till grund för tryggandet. *Lag (2005:1124)*

15 c § Finansinspektionen skall, om de förutsättningar som anges i andra stycket är uppfyllda, inom tre månader från det att en underrättelse enligt 15 b § tagits emot lämna meddelande om underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där den gränsöverskridande verksamheten skall bedrivas.

Ett meddelande enligt första stycket skall lämnas, om det inte finns skäl att ifrågasätta att

1. pensionsstiftelsens organisation är ändamålsenlig,
2. pensionsstiftelsens finansiella situation är tillfredsställande med hänsyn till den planerade verksamhetens art och omfattning, och
3. företrädaren för pensionsstiftelsen har tillräcklig kompetens och i övrigt är lämpad att leda den gränsöverskridande verksamheten.

Finansinspektionen skall samtidigt som den lämnar meddelandet enligt första stycket underrätta pensionsstiftelsen om att meddelandet lämnas.

Om Finansinspektionen, med anledning av ett sådant meddelande som avses i första stycket, får veta vilka verksamhetsbestämmelser som är tillämpliga i det land där verksamheten skall bedrivas, skall inspektionen underrätta pensionsstiftelsen om det. Den gränsöverskridande verksamheten får inledas efter det att stiftelsen tagit emot underrättelsen från Finansinspektionen, eller i varje fall två månader efter att den behöriga myndigheten i det land där den gränsöverskridande verksamheten skall bedrivas tagit emot inspektionens meddelande enligt första stycket.

Om Finansinspektionen finner att förutsättningar för att bedriva gränsöverskridande verksamhet inte föreligger, skall inspektionen vägra att lämna meddelande enligt första stycket. Beslut om det skall fattas inom tre månader från det att en underrättelse enligt 15 b § togs emot. *Lag (2005:1124)*

15 d § Om något av de förhållanden som angetts i en underrättelse enligt 15 b § skall ändras sedan den gränsöverskridande verksamheten inletts, skall pensionsstiftelsen underrätta Finansinspektionen minst en månad innan ändringen genomförs.

Om Finansinspektionen finner att ändringen inte får göras, skall inspektionen meddela beslut om det inom en månad från det att underrättelsen kom in till inspektionen. *Lag (2005:1124)*

15 e § Om ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har bestämmelser som innebär ytterligare begränsningar för en pensionsstiftels placering av tillgångar utöver vad som framgår av 10 a § andra–femte styckena, skall en stiftelse som bedriver verksamhet där på begäran från det landet tillämpa även de bestämmelserna. *Lag (2005:1124)*

16 § Ledamöter och suppleanter i stiftelsens styrelse väljes till lika antal av arbetsgivaren och de arbetstagare som omfattas av stiftelsens ändamål. Val sker för en tid av tre år, om stadgarna icke föreskriver annat.

Tryggar pensionsstiftelse utfästelse om pension till sådan arbetstagare eller efterlevande som avses i 5 § andra stycket andra punkten, utser tillsynsmyndigheten ordförande i styrelsen. I annan stiftelse äger styrelseledamöterna utse ordförande. Valet får falla på ledamot eller utomstående. Kan ledamöterna ej enas om vem som skall vara ordförande, utses denne av tillsynsmyndigheten.

Styrelsen är beslutförför, när de vid sammanträde närvarandes antal utgör minst hälften av hela antalet styrelseledamöter. Av ledamöterna skall lika många närvara från vardera sidan. Som styrelsens beslut gäller den mening om vilken de flesta röstande enar sig. Vid lika röstetal förordnar tillsynsmyndigheten på styrelsens begäran utomstående att delta i ärendets avgörande.

16 a § En ledamot eller suppleant i styrelsen för en sådan pensionsstiftelse som avses i 9 a § skall ha de insikter och den erfarenhet som måste krävas för att delta i ledningen av en sådan pensionsstiftelse och även i övrigt vara lämplig för uppgiften. Av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud följer att den som är underkastad näringsförbud inte får vara ledamot eller suppleant i styrelsen i en pensionsstiftelse. *Lag (2005:1124)*

17 § Företrädare för arbetstagarna i pensionsstiftelsens styrelse väljs vid sammanträde med arbetstagarna. Tillhör mer än tre fjärdedelar av arbetstagarna samma fackför-
ening eller liknande förening, får denna dock välja företrädarna. Tillhör samma flertal av arbetstagarna två eller flera sådana föreningar, får dessa välja företrädarna. Vid val skall det tillses att olika yrkesgrupper bland arbetstagarna blir företrädade inom styrelsen i lämplig utsträckning.

Styrelsen skall i god tid före utgången av valperioden upplysa arbetsgivaren och arbetstagarna om deras rätt att utse ledamöter samt i förekommande fall utlysa sammanträde. *Lag (1994:1223)*

17 a § Bestämmelser om bokföring och annan redovisning för en pensionsstiftelse finns i bokföringslagen (1999:1078) och årsredovisningslagen (1995:1554).

Lag (1999:1085)

17 b § Om stadgarna inte säger något annat, skall arbetsgivaren utse revisor. Till-
synsmyndigheten skall utse särskild revisor, när det finns anledning till det. Revisorns berättelse skall åtfölja styrelsens årsredovisning, som skall sändas till tillsynsmyndig-
heten inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. *Lag (1994:1223)*

18 § Ledamot av pensionsstiftelsens styrelse och revisor i sådan stiftelse äger uppbära skäligt arvode av stiftelsen för sina uppdrag ävensom ersättning för kostnader och utlägg.

18 a § Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§, 4 § första–tredje styckena och 5 § samt 9 kap. 6 § första och andra styckena stiftelselagen (1994:1220) skall tillämpas även i fråga om pensionsstiftelser. Vad som anges i 5 kap. 1 § stiftelselagen om åsidosättande av föreskrifterna i stiftelseförordnandet eller i stiftelselagen skall därvid i stället avse åsidosättande av de för pensionsstiftelsen gällande föreskrifterna eller av bestämmelserna i denna lag. Vid tillämpning av 5 kap. 4 § stiftelselagen skall med stiftare avses arbets-
givaren. *Lag (1994:1223)*

19 § Pensionsstiftelse skall träda i likvidation, om

- stiftelsens medel under avsevärd tid varit helt otillräckliga för sitt ändamål,
- stiftelsens medel icke längre kan anses behövliga för sitt ändamål,
- arbetsgivaren blivit försatt i konkurs,
- arbetsgivaren upphör med sin näringsverksamhet utan att stiftelsen i samband därmed överföres till annan enligt bestämmelserna i 24 §.

Pensionsstiftelsens fordran mot arbetsgivaren är vid likvidation omedelbart förfallen till betalning, om icke tillsynsmyndigheten medger att fordringen får betalas under loppet av viss tid, högst tre år.

20 § Likvidation ombesörjes av pensionsstiftelsens styrelse, som därvid framlägger förslag till fördelning av stiftelsens medel. Förslaget skall hållas tillgängligt på arbets-
platsen och omedelbart tillställas förening som avses i 17 § första stycket.

Den som har fordran på pension eller annan rätt till ersättning ur stiftelsen äger hos tillsynsmyndigheten anmäla klander mot förslaget till fördelning inom en månad från den dag då förslaget blev tillgängligt på arbetsplatsen. För skada, som tillfogas fordringsägare, ansvarar styrelsens ledamöter efter de grunder som anges i 29 kap. 1, 5 och 6 §§ aktiebolagslagen (2005:551). *Lag (2005:553)*

21 § Sedan medel vid likvidation avsatts för den skuld pensionsstiftelsen själv ådragit sig, betalar stiftelsen förfallna pensionsbelopp.

Återstående medel användes i första hand till inköp av försäkring för arbetstagares och efterlevandes pensionsfordringar eller, om tillsynsmyndigheten medger det, betalning av sådana fordringar. I andra hand användes medlen till understöd åt arbetstägare och efterlevande. Sådant understöd får ej överstiga skäligen pension för arbetstägare med motsvarande anställningstid och anställningsförmåner. Skulle även därefter medel finnas kvar i stiftelsen, användes dessa till välgörande eller annat allmännyttigt ändamål som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Förslår stiftelsens medel icke till att infria skuld på grund av pensionsutfästelse som tryggas av stiftelsen, tillämpas vid fördelningen de grunder som gäller om utdelning i konkurs.

22 § Finns inte längre någon, som omfattas av pensionsstiftelsens ändamål, eller överstiger stiftelsens kapital väsentligen vad som kan komma att fordras för att tillgodose ändamålet eller förekommer i övrigt särskilda skäl att ändra innehållet i stiftelsens stadgar, får tillsynsmyndigheten på ansökan av stiftelsen besluta om ändring. Beslutet får avse sammanslagning av två eller flera stiftelser. *Lag (2009:246)*

Försäkring

Upphörande av näringsverksamhet m.m.

23 § Om en näringsverksamhet går över från en arbetsgivare till en annan och det därvid avtalas att ansvaret för en pensionsutfästelse ska flyttas över på efterträdaren, ska samtycke till överflyttningen inhämtas från innehavaren av pensionsfordringen. Tillsynsmyndigheten får medge att samtycke inte behöver inhämtas, om efterträdaren kan anses god för pensionsutfästelsen. Något samtycke behövs inte vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619).

Om det i lag eller annan författning har meddelats särskilda bestämmelser om tillvaratagande av en borgenärs rätt vid fusion, gäller dessa i stället för reglerna i första stycket. En innehavare av en pensionsfordran behöver dock inte underrättas eller kallas enligt 23 kap. 19, 22 och 32 §§ samt 24 kap. 21 och 24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) eller enligt 12 kap. 10 och 14 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, om tillsynsmyndigheten medger det. Detsamma gäller i ärende om vinstutdelning enligt 20 kap. 30 §, minskning av aktiekapitalet enligt 20 kap. 23 § och minskning av reservfonden enligt 20 kap. 35 § 3 aktiebolagslagen.

Har ansvaret för pensionsutfästelse sålunda överflyttats, anses utfästelsen ha samma rättsverkningar som om arbetstägaren varit anställd hos efterträdaren från dagen för anställningen hos företrädaren. Efter överflyttningen är företrädaren fri från ansvar för utfästelsen. *Lag (2008:2)*

24 § Hör pensionsstiftelse till företrädarens näringsverksamhet, avgör tillsynsmyndigheten med beaktande av stiftelsens ändamålsbestämning, om och på vilka villkor stiftelsen skall överföras till efterträdaren.

Har stiftelse överskott på kapitalet, beslutar tillsynsmyndigheten för vilket ändamål detta får användas.

Om särskilda skäl föreligger, äger tillsynsmyndighet förordna att stiftelsen efter överförandet skall avse endast den som innehåft fordran på pension mot företrädaren.

25 § Upphör arbetsgivare med näringsverksamhet utan att ansvaret för pensionsutfästelse överflyttas på annan, skall han trygga upplupen del av pensionsutfästelsen genom att köpa pensionsförsäkring i den mån den berättigade icke tillgodoses enligt bestämmelsen i 21 § andra stycket. Detta gäller dock ej, om utfästelsen är kreditförsäkrad eller tillsynsmyndigheten medger undantag.

Pensionsförsäkring, som avses i första stycket, skall tecknas vid ett tillfälle eller, om tillsynsmyndigheten medger det, vid flera tillfällen under viss tidrymd, högst tre år.

Om innehavare av pensionsfordran icke själv för talan om fullgörelse enligt första stycket, får sådan talan föras av fackförening eller annan liknande sammanslutning som kan anses företräda den grupp arbetstägaren tillhör.

26 § Har innehavare av pensionsfordran, såsom anställd hos arbetsgivare med del i gemensam pensionsstiftelse, tagit tjänst hos annan arbetsgivare med del i samma stiftelse, och har den senare övertagit ansvaret för pensionsfordringen, äger stiftelsen efter medgivande av tillsynsmyndigheten minska företrädarens andel i stiftelsen med upplupen del av fordringen och öka efterträdarens andel med motsvarande belopp. Beträffande pensionsutfästelsens rättsverkningar äger bestämmelsen i 23 § motsvarande tillämpning.

Åtgärd enligt första stycket får medges endast om deras intressen ej eftersätts, vilkas pensionsfordringar den gemensamma stiftelsen har till uppgift att trygga.

Personalstiftelse

27 § Med personalstiftelse avses en av arbetsgivare grundad stiftelse med ändamål att främja sådan välfärd åt arbetstagare eller arbetstagares efterlevande som ej avser pension, avlöning eller annan förmån vilken arbetsgivaren är skyldig att utge till enskild arbetstagare.

Arbetsgivaren äger i stiftelseurkunden förordna, att stiftelse skall omfatta endast viss grupp av arbetstagare eller efterlevande.

En personalstiftelse skall ha ett namn. Namnet skall innehålla ordet personalstiftelse. *Lag (1994:1223)*

28 § Personalstiftelse får ej inneha fordran mot arbetsgivaren. Avtal i strid härmed är ogiltigt. I fråga om stiftelses rätt att inneha annan tillgång äger bestämmelserna i 11 § motsvarande tillämpning.

29 § Arbetsgivare äger för varje räkenskapsår ur personalstiftelse gottgöra sig för utgifter som han haft inom ramen för stiftelsens ändamål.

Finns ytterligare medel tillgängliga, förfogar stiftelsen över dessa i den mån stiftelsens styrelse efter samråd med arbetsgivaren prövar medlen icke vara erforderliga för utgivande av gottgörelse under de närmaste tre åren.

Stiftelse äger vägra gottgörelse, om stiftelsen skulle nödgas avstå fast egendom som nyttjas till personalens välfärd. Stiftelsen är icke heller skyldig att för gottgörelse avstå från medel som fordras för underhåll och skötsel av sådan egendom.

30 § Beträffande personalstiftelse äger bestämmelserna i 10 a §, 15 § tredje och fjärde styckena, 16–20 samt 22 och 24 §§ motsvarande tillämpning.

Sedan medel vid stiftelses likvidation avsatts för den skuld stiftelsen själv kan ha ådragit sig, användes återstående medel till att främja välfärd för dem som omfattas av stiftelsens ändamål. *Lag (1994:1223)*

Tillsyn

31 § En pensions- eller personalstiftelse står under tillsyn av den länsstyrelse som är tillsynsmyndighet i det län där arbetsgivaren har sitt hemvist. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken länsstyrelse som är tillsynsmyndighet i ett län.

Styrelsen för en pensions- eller personalstiftelse ska anmäla stiftelsen för tillsyn senast sex månader efter det att styrelsen har tagit emot sitt uppdrag. En pensionsstiftelse som avses i 9 a § första stycket ska dock anmälas för tillsyn genast efter det att uppdraget har tagits emot.

Anmälan enligt andra stycket ska innehålla uppgift om stiftelsens postadress och telefon samt om styrelseledamöternas namn, personnummer, bostadsadress, postadress och telefon. Till anmälan ska fogas en bestyrkt kopia av de handlingar som arbetsgivaren upprättat avseende stiftelsen samt, om möjligt, uppgift om storleken och arten av stiftelsens förmögenhet. När en ändring har inträtt i något förhållande som tidigare har anmälts, ska detta genast anmälas till tillsynsmyndigheten.

När en pensionsstiftelses verksamhet när den omfattning som anges i 9 a § första stycket, ska dess styrelse genast göra en anmälan till tillsynsmyndigheten. Detsamma gäller när en pensionsstiftelse har beslutat att tillämpa de bestämmelser som anges i nämnda stycke.

Finansinspektionen får, om det finns särskilda skäl, efter ansökan från en pensionsstiftelse vars verksamhet inte längre har den omfattning som anges i 9 a § första stycket eller som inte längre vill tillämpa dessa bestämmelser i enlighet med vad som anges i 9 a § andra stycket besluta att stiftelsen inte längre ska tillämpa de regler som anges i det förstnämnda stycket.

Tillsynsmyndigheten ska föra ett register över anmälda stiftelser.

Tillsynsmyndigheten ska underrätta Finansinspektionen om en anmälan enligt andra stycket andra meningen eller fjärde stycket. Finansinspektionen ska underrätta tillsynsmyndigheten om en ansökan enligt femte stycket och om det beslut som inspektionen fattar med anledning av en sådan ansökan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för tillsyn och registrering enligt denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om ingivning av anmälningar i registreringsärenden. *Lag (2009:246)*

32 § Tillsynsmyndigheten skall ingripa, om det kan antas att en pensions- eller personalstiftelse inte förvaltas i enlighet med de för stiftelsen gällande föreskrifterna eller denna lag.

Tillsynsmyndigheten skall ge stiftelserna råd och upplysningar.

Vid tillsynen över pensions- och personalstiftelser tillämpas i övrigt bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§, 6 § tredje stycket samt 7 § stiftelselagen (1994:1220).

För tillsynen över förvaltningen av vissa pensionsstiftelser gäller särskilda bestämmelser i 34 och 35 §§. *Lag (2005:1124)*

33 § I fråga om överklagande av beslut av tillsynsmyndigheten enligt denna lag tillämpas 9 kap. 11 § första–tredje och femte styckena stiftelselagen (1994:1220).

Skatteverkets beslut enligt 11 § tredje stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Lag (2009:246)

34 § Finansinspektionen skall utöva tillsyn över att en pensionsstiftelse som avses i 9 a § första stycket förvaltas i enlighet med bestämmelserna i 10 a § andra–femte styckena, 10 b–10 d §§, 11 § fjärde och femte styckena, 15 a–15 e och 16 a §§ samt i enlighet med föreskrifter som meddelats med stöd av någon av dessa bestämmelser. Inspektionen skall utöva sådan tillsyn också över förvaltningen av en stiftelse som med stöd av 9 a § andra stycket beslutat att tillämpa de bestämmelserna.

Finansinspektionen skall i sin tillsynsverksamhet samarbeta med motsvarande utländska tillsynsmyndigheter i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. *Lag (2005:1124)*

35 § Finansinspektionen får meddela de anmärkningar i fråga om en pensionsstiftelses förvaltning som inspektionen anser behövs.

Finansinspektionen ska förelägga pensionsstiftelsen eller styrelsen att vidta rättelse, om inspektionen finner att

1. avvikelse skett från någon av de bestämmelser som anges i 34 § första stycket, eller
2. placeringsriktlinjerna inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av stiftelsens förvaltning.

Om Finansinspektionen bedömer att en stiftelse förvaltar medel som avsatts till stiftelsen för personer som anges i 9 a § första stycket på ett sådant sätt som innebär att dessa personers intressen hotas, får inspektionen besluta om att utse en särskild företrädare att sköta hela eller delar av driften av stiftelsen.

Finansinspektionen får även begränsa pensionsstiftelsens förfoganderätt eller förbjuda stiftelsen att förfoga över sina tillgångar i Sverige, om det bedöms vara nödvändigt för att skydda de personer som anges i tredje stycket. Finansinspektionen får besluta hur pensionsstiftelsen ska förvaltas efter ett sådant beslut.

I fråga om styrelsens skyldighet att lämna upplysningar och hålla tillgångar och handlingar tillgängliga för granskning och beträffande tillsynen i övrigt ska bestämmelserna i 14 kap. 5 §, 6 § andra stycket, 7 § 1, 13 § första stycket första meningen och andra stycket, 16 § samt 16 kap. 6, 12 och 25 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) samt föreskrifter som meddelats med stöd av 14 kap. 18 § samma lag tillämpas på motsvarande sätt. *Lag (2010:2045)*

36 § Finansinspektionens beslut enligt 15 c och 15 d §§ får överklagas hos kammarrätten.

Andra beslut som inspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos förvaltningsrätten. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223). Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av förvaltningsrättens avgörande.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande eller om förvaltning enligt 35 § fjärde stycket ska gälla omedelbart. *Lag (2009:780)*

Straff

37 § Den som i ett ärende enligt denna lag oriktigt intygar att en elektronisk handling överensstämmer med originalet döms, om åtgärden innebär fara i bevishänseende, till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är att anse som grovt, döms till fängelse i högst två år. *Lag (2008:87)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:2045

Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.

Propositioner

<i>SFS 1967:531</i> Prop. 1967:83	<i>SFS 1971:641</i> Prop. 1971:30	<i>SFS 1975:1388</i> Prop. 1975:103	<i>SFS 1976:87</i> Prop. 1975/76:79
<i>SFS 1976:584</i> Prop. 1975/76:105	<i>SFS 1982:1085</i> Prop. 1982/83:24	<i>SFS 1986:1297</i> Prop. 1986/87:47	<i>SFS 1987:624</i> Prop. 1986/87:7 Prop. 1986/87:12
<i>SFS 1990:356</i> Prop. 1989/90:74	<i>SFS 1991:374</i> Prop. 1990/91:136	<i>SFS 1992:1062</i> Prop. 1992/93:69	<i>SFS 1994:805</i> Prop. 1993/94:196
<i>SFS 1994:1223</i> Prop. 1993/94:9	<i>SFS 1995:1580</i> Prop. 1995/96:74	<i>SFS 1995:1619</i> Prop. 1995/96:104	<i>SFS 1995:1689</i> Prop. 1995/96:22
<i>SFS 1998:307</i> Prop. 1997/98:98	<i>SFS 1998:766</i> Prop. 1997/98:99	<i>SFS 1999:1085</i> Prop. 1998/99:130	<i>SFS 1999:1239</i> Prop. 1999/2000:2
<i>SFS 2002:126</i> Prop. 2001/02:21	<i>SFS 2003:680</i> Prop. 2002/03:99	<i>SFS 2005:553</i> Prop. 2004/05:85	<i>SFS 2005:1124</i> Prop. 2004/05:165
<i>SFS 2008:2</i> Prop. 2007/08:15	<i>SFS 2008:87</i> Prop. 2007/08:45	<i>SFS 2009:246</i> Prop. 2008/09:84	<i>SFS 2009:780</i> Prop. 2008/09:165
<i>SFS 2010:2045</i> Prop. 2009/10:246			

UTDRAG

Socialförsäkringsbalk (2010:110)

AVD. E Förmåner vid ålderdom	639
III Inkomstgrundad ålderspension	639
64 kap. Premiepension	639
Innehåll	639
Allmänna bestämmelser om premiepension	639
Uttag av premiepension	640
Kapitalförvaltning m.m.	640
Val och byte av fond	641
Ändrad pensionsrätt	642
Skadestånd	643
Kostnader för premiepensionsverksamheten	643
I kraftträdande- och övergångsbestämmelser	644

Försäkring

AVD. E Förmåner vid ålderdom**III Inkomstgrundad ålderspension****64 kap. Premiepension***Innehåll*

1 § I detta kapitel finns allmänna bestämmelser om premiepension i 2–6 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- uttag av premiepension i 7–14 §§,
- kapitalförvaltning, m.m. i 15–22 §§,
- val och byte av fond i 23–27 §§,
- ändrad pensionsrätt i 28–31 §§,
- skadestånd i 32–36 §§, och
- kostnader för premiepensionsverksamheten i 37–45 §§.

Allmänna bestämmelser om premiepension

Premiepensionssystemet

2 § Premiepensionssystemet innebär att

- medel som motsvarar fastställd pensionsrätt för premiepension fonderas,
- pensionsspararen har möjlighet att själv bestämma om förvaltningen av de medel som fonderas för hans eller hennes räkning, och
- pensionernas storlek är beroende av värdeutvecklingen på de fonderade medlen.

Försäkringsgivare

3 § Pensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepension. Myndighetens verksamhet i fråga om premiepension ska bedrivas enligt försäkringsmässiga principer.

Ytterligare bestämmelser om Pensionsmyndighetens verksamhet m.m. finns i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet.

Pensionssparare

4 § Med pensionssparare avses var och en för vilken det har

- fastställts pensionsrätt för premiepension enligt 61 kap., och
- förts över medel till förvaltning enligt 18 §.

Med fastställd pensionsrätt likställs pensionsrätt som förts över från pensionsspararens make enligt bestämmelserna i 61 kap. 11–15 §§.

Premiepensionskonto

5 § För varje pensionssparare ska Pensionsmyndigheten föra ett premiepensionskonto som visar utvecklingen av pensionsspararens tillgodohavande i premiepensionssystemet.

Efterlevandeskydd

6 § Premiepension lämnas i vissa fall till pensionsspararens efterlevande som ett efterlevandeskydd. Bestämmelser om efterlevandeskydd finns i 89, 91 och 92 kap.

Uttag av premiepension

Allmänna bestämmelser

7 § Pensionsspararen kan välja att få ut sin premiepension antingen i form av uttag från fondförsäkringen enligt 10 § eller i form av livränta med garanterat belopp enligt 11–14 §§.

8 § Premiepensionen är livsvarig och ska beräknas lika för kvinnor och män.

9 § Ytterligare bestämmelser om uttag av premiepension finns i 56 kap.

Premiepension från fondförsäkring

10 § Premiepension från fondförsäkring ska beräknas med utgångspunkt i tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto.

Premiepension i form av livränta

11 § Om pensionsspararen begär det ska premiepensionen lämnas i form av en livränta med garanterade belopp. Den finansiella risken för de tillgångar som motsvarar tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto övergår då på Pensionsmyndigheten.

12 § En övergång till livränta får göras tidigast när pensionsspararen börjar ta ut premiepension.

Övergången måste avse hela tillgodohavandet på premiepensionskontot och gäller även för medel som senare tillförs kontot.

13 § En övergång som begärs senare än vad som avses i 12 § första stycket får verkan tidigast från och med månaden efter den då begäran kom in till Pensionsmyndigheten.

När Pensionsmyndigheten har påbörjat inlösen av pensionsspararens innehav, kan begäran om övergång till livränta inte återkallas.

14 § Vid övergång till premiepension i form av livränta ska pensionen bestämmas med utgångspunkt i tillgångarnas värde vid inlösen av innehavet.

Inlösen ska ske snarast efter det att begäran kom in till Pensionsmyndigheten, dock tidigast månaden före den då livräntan första gången ska betalas ut.

Kapitalförvaltning m.m.

Tillfällig förvaltning

15 § Pensionsmyndigheten ansvarar för förvaltningen av de avgiftsmedel som har förts till Riksgäldskontoret enligt

- 6 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter, och
- 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Pensionsmyndigheten ansvarar för förvaltningen av avgiftsmedlen till dess att de förs över enligt 18 § till annan förvaltning.

16 § Pensionsmyndigheten ska under den tillfälliga förvaltningen sträva efter att med ett lågt risktagande och med hänsyn till kravet på betalningsberedskap uppnå så god avkastning på medlen som möjligt.

Regeringen meddelar föreskrifter om i vilka tillgångsslag medlen ska placeras.

17 § Avkastningen på avgiftsmedlen ska fördelas mellan pensionsspararna i förhållande till storleken av vars och ens fastställda pensionsrätt.

Placering hos fondförvaltare

18 § När pensionsrätt för premiepension har fastställts för en pensionssparare, ska Pensionsmyndigheten föra över medel som motsvarar pensionsrätten samt avkastningen på dessa medel till förvaltning i

1. värdepappersfonder eller fondföretag som avses i 19 §, eller
2. fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Om pensionsspararen har tagit ut premiepension i form av livränta enligt 11–14 §§ ska medlen i stället föras över till Pensionsmyndighetens livränteverksamhet.

19 §¹ Överföring enligt 18 § första stycket 1 får göras till fonder som har anmälts för registrering hos Pensionsmyndigheten och som förvaltas av fondförvaltare som

1. har rätt att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,
2. har slutit samarbetsavtal med myndigheten,
3. har åtagit sig att på begäran lämna sådana informationshandlingar som avses i 4 kap. 15, 16 a och 18 §§ lagen om investeringsfonder till pensionssparare som har valt eller överväger att välja någon av förvaltarens fonder i premiepensions-systemet,
4. har åtagit sig att inte ta ut några avgifter för inlösen av fondandelar,
5. har åtagit sig att, med eller utan särskild prisnedsättning, inte ta ut avgifter i övrigt utöver vad som godtagits av myndigheten, och
6. har åtagit sig att för varje år till myndigheten rapportera dels alla kostnader som har tagits ut ur fonden, uppdelade på olika kostnadslag, dels de kostnadsbelopp som dagligen belastat fonden redovisade per fondandel, med angivande av hur stor del som avser förvaltningskostnader, inklusive kostnader för förvaring av fondtillgångarna. *Lag (2011:886)*

Försäkring

20 § Medlen får inte placeras i

- fonder som, enligt de för fonden gällande bestämmelserna, kan dela ut medel till andra än andelsägarna, eller
- andra fondföretag än som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om investeringsfonder utom i de fall som avses i 21 §.

21 §¹ Pensionsmyndigheten får, efter att ha inhämtat yttrande från Finansinspektionen, medge att medlen placeras i fondföretag som avses i 1 kap. 9 § lagen (2004:46) om investeringsfonder om fondföretaget uppfyller krav motsvarande dem som ställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag). *Lag (2011:886)*

22 § Pensionsmyndigheten får bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får registreras för en fondförvaltare.

Val och byte av fond

Inledande bestämmelser

23 § Pensionsspararen har rätt att bestämma var de medel som för spararens räkning förs över enligt 18 § ska placeras. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ett högsta antal fonder som samtidigt får antecknas på ett premiepensionskonto.

Bestämmelser om fördelningen av medel när pensionsspararen bestämmer att hans eller hennes medel ska föras över till en eller flera fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden finns i 5 kap. 1 § andra stycket lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

¹ Denna lydelse träder i kraft den 1 augusti 2011 enligt lag (2011:886) [red.anm.].

Val av fond när pensionsrätt fastställs första gången

24 § Pensionsspararen ska upplysas om rätten att välja placering av de medel som avses i 23 § när pensionsrätt för premiepension första gången har fastställts för honom eller henne.

Om pensionsspararen inte anmäler något val inom den tid som Pensionsmyndigheten beslutar, ska myndigheten föra över medlen till en eller flera fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder). Bestämmelser om fördelningen av medlen finns i 5 kap. 1 § tredje stycket samma lag.

Byte av fond

25 § På begäran av pensionsspararen ska Pensionsmyndigheten placera om spararens fondmedel på det sätt som spararen anger.

Pensionsspararen ska upplysas om rätten att placera om fondmedlen.

Årlig överföring

26 § När pensionsrätt för premiepension för ett senare år än det första året har fastställts för pensionsspararen, ska Pensionsmyndigheten föra över medlen till en eller flera fonder. Fördelningen mellan fonderna ska svara mot vad spararen senast bestämt om placeringen i fond av medlen på premiepensionskontot.

Om pensionsspararen inte har bestämt en sådan placering, ska Pensionsmyndigheten föra över medlen till en eller flera fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder). Bestämmelser om fördelningen av medlen finns i 5 kap. 1 § tredje stycket samma lag.

27 § Pensionsmyndigheten ska årligen upplysa pensionsspararen om de åtgärder som myndigheten enligt 26 § ska vidta när pensionsrätt för premiepension har fastställts.

Ändrad pensionsrätt

Allmänna bestämmelser

28 § När ett beslut om pensionsrätt för premiepension har ändrats, ska det belopp med vilket pensionsrätten har ändrats ökas med den avkastning som enligt 17 § har tillförts eller skulle ha tillförts pensionsspararen för detta belopp.

Det ökade beloppet ska därefter räknas upp med basränta enligt 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) för tiden från och med den 1 april året efter fastställelseåret till och med dagen för beslutet om ändring av pensionsrätten.

29 § Det enligt 28 § uppräknade beloppet ska vid höjning av pensionsrätt för premiepension läggas till och vid sänkning av sådan pensionsrätt dras av från pensionsspararens premiepensionskonto.

När tillägg eller avdrag enligt första stycket har gjorts, tillämpas bestämmelserna i 30 eller 31 §.

Åtgärder vid höjd pensionsrätt

30 § Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har höjts, ska Pensionsmyndigheten föra över medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 28 § från den tillfälliga förvaltningen enligt 15–17 §§ till fonder på det sätt som anges i 26 §.

Om pensionsspararen har börjat ta ut premiepension i form av livränta enligt 11 §, ska beloppet i stället föras över till Pensionsmyndighetens livränteverksamhet.

Åtgärder vid sänkt pensionsrätt

31 § Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har sänkts, ska Pensionsmyndigheten ta ut medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 28 § från de fonder där medel har placerats för pensionsspararens räkning. Fonderna

ska tas i anspråk i förhållande till värdet av innehavet i varje fond. Har pensionsspararen tagit ut premiepension i form av livränta enligt 11 §, ska beloppet i stället betalas av Pensionsmyndigheten med omräkning av fastställda livräntebelopp.

Om beloppet inte täcks av tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto, ska det resterande beloppet redovisas som ett underskott på kontot. Om det senare fastställs ny pensionsrätt för spararen, ska underskottet täckas innan medel förs över till förvaltning enligt 18 §.

Skadestånd

Allmänna bestämmelser

32 § Om någon är skadeståndsskyldig för att ha orsakat att fondandelar som Pensionsmyndigheten har förvärvat för en eller flera pensionssparares räkning gått ned i värde, ska skadeståndet betalas till myndigheten.

Skadeståndstalan

33 § Talan om skadestånd som avses i 32 § får föras av Pensionsmyndigheten.

En pensionssparare för vars räkning sådana fondandelar som avses i 32 § har förvärvat har också rätt att föra talan om skadestånd till myndigheten. Detta gäller dock endast om Pensionsmyndigheten har förklarat att den

- inte avser att föra talan om skadestånd, och
- inte heller har träffat någon uppgörelse om skadeståndsskyldighet.

34 § Om talan enligt 33 § andra stycket väcks, får någon uppgörelse om skadeståndsskyldigheten inte träffas utan pensionsspararens samtycke.

Rättegångskostnader

35 § En pensionssparare som för talan om skadestånd till Pensionsmyndigheten svarar själv för rättegångskostnaderna.

Pensionsspararen har dock rätt till ersättning för dessa kostnader av Pensionsmyndigheten, i den utsträckning de täcks av vad som har kommit myndigheten till godo genom rättegången. Sådan ersättning ska dras av från skadeståndsbeloppet innan fördelning enligt 36 § görs.

Fördelning av skadeståndsbelopp

36 § När ett skadeståndsbelopp har betalats till Pensionsmyndigheten, ska myndigheten, för varje pensionssparare för vars räkning andelar förvärvats i den berörda fonden, beräkna hur stor del av skadeståndsbeloppet som hänför sig till pensionsspararen.

Myndigheten ska öka tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto med detta belopp och föra över beloppet till fonder på det sätt som anges i 26 §. Om pensionsspararen har börjat ta ut pension i form av livränta enligt 11 §, ska beloppet i stället föras över till myndighetens livränteverksamhet.

Kostnader för premiepensionsverksamheten

Avgifter för skötseln av premiepensionssystemet

37 § Pensionsmyndighetens kostnader för skötseln av premiepensionssystemet ska täckas genom avgifter som dras av från tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton, om de inte täcks på något annat sätt.

Pensionsmyndigheten bestämmer när avgifterna ska tas ut. Avgifterna disponeras av myndigheten.

38 § Avgifterna ska bestämmas så att de beräknas täcka det aktuella årets kostnader med skälig fördelning mellan pensionsspararna. Hänsyn ska då tas till under- eller överskott från det föregående året.

Försäkring

39 § Avgifterna ska helt eller delvis anges som en procentsats av tillgodohavandet på varje pensionssparares premiepensionskonto.

När procentsatsen fastställs får Pensionsmyndigheten utgå från en uppskattning av det sammanlagda värdet av tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton.

Avgifter för registrering av och information om fonder

40 § Pensionsmyndigheten får ta ut avgifter från fondförvaltare för att täcka myndighetens kostnader för

- registrering av fonder, och
- information om fonder.

41 § Uppgift om att avgifter får tas ut ska finnas i det avtal mellan Pensionsmyndigheten och förvaltaren som avses i 19 § 2.

Bestämmelserna i 37 § andra stycket gäller även för sådana avgifter.

Bemyndigande

42 § Regeringen får meddela föreskrifter om uttaget av avgifter för Pensionsmyndighetens kostnader.

Kostnader vid ändring av premiepensionsuttag

43 § Pensionsmyndigheten får bestämma att återkallelse av uttag av premiepension, nytt uttag av pension efter återkallelse samt ändring av den andel av pensionen som tas ut ska bekostas av pensionsspararen. Kostnaden för åtgärden ska då dras av från tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto.

Kostnader vid överföring av pensionsrätt

44 § De pensionssparare som tagit emot pensionsrätt som överförs från make enligt bestämmelserna i 61 kap. 11–15 §§ ska svara för minskad arvsvinst och övriga kostnader på grund av överföringen. Detta sker genom att kostnaderna, efter skäligen fördelning, dras av från tillgodohavandet på spararnas premiepensionskonton.

Ett sådant avdrag ska beräknas lika för män och kvinnor.

Kostnader vid fondbyte

45 § Pensionsmyndigheten får ta ut avgifter från pensionssparare som genomför fondbyte.

Avgifterna disponeras av myndigheten.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om uttaget av avgifter.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:110

Föreskrifter om ikraftträdandet av denna balk meddelas i lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken.

2011:886

| Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

UTDRAG

Lag (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Socialförsäkringsbalken och denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2 § Genom denna lag upphävs

16. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,

Försäkring

Lag (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

(senast ändrad genom SFS 2010:1281)

FÖRSTA AVDELNINGEN	647
1 kap. Inledande bestämmelser	647
Allmänna pensionsfonder	647
Ansvar för AP-fondernas förbindelser	647
ANDRA AVDELNINGEN Bestämmelser om Första–Fjärde AP-fonderna ..	647
2 kap. Medelstilldelning och pensionsutbetalningar m.m.	647
Medelstilldelning	647
Pensionsutbetalningar	647
Kostnaderna för verksamheten	648
Lånerätt	648
3 kap. Fondernas ledning	648
Styrelsen	648
Hur ledamöter utses	648
Mandattid	648
Hur ledamöter entledigas	648
Sammanträden	648
Beslut	649
Jäv	649
Uppdrag att handla på styrelsens vägnar	649
Ersättning	649
4 kap. Medelsförvaltningen	649
Mål för placeringsverksamheten	649
Verksamhetsplan	649
Allmänna placeringsbestämmelser	650
Förvärv och innehav av aktier	650
Förvärv av obligationer och andra fordringsrätter	650
Begränsning av innehav av onoterade instrument	650
Röstandelsbegränsning	651
Valutakursrisk	651
Exponeringsbegränsning	651
Råvaruderivat	651
Skyddande av fordran	651
Avveckling av vissa innehav	652
Fast egendom m.m.	652
Krediter	652
Förvaltningsuppdrag	652
TREDJE AVDELNINGEN Bestämmelser om Sjunde AP-fonden	652
5 kap. Förvaltningen av premiepensionsmedel	652
Ändamål	652
Samarbetsavtal med Pensionsmyndigheten m.m.	652
Röstandelsbegränsning	653
Utövande av rösträtt	653
Fondandelar och inlösen av fondandelar	653
Tillämpliga bestämmelser	653
Finansinspektionens tillsyn	654
FJÄRDE AVDELNINGEN	654
6 kap. Redovisning och revision m.m.	654
Räkenskapsår	654
Löpande bokföring, verifikationer och arkivering	654

Årsredovisning	654
Revisorer	654
Revisionsberättelse	655
Fastställelse av resultaträkning och balansräkning	655
7 kap. Övriga bestämmelser	655
Regeringens sammanställning och utvärdering	655
Anmälningsskyldighet	655
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	655
Propositioner	655

FÖRSTA AVDELNINGEN

1 kap. Inledande bestämmelser

Allmänna pensionsfonder

1 § I denna lag finns bestämmelser om fem från varandra oberoende statliga myndigheter som förvaltar medel inom försäkringen för inkomstgrundad ålderspension. Dessa är Första AP-fonden, Andra AP-fonden, Tredje AP-fonden, Fjärde AP-fonden och Sjunde AP-fonden.

Dessutom finns Sjätte AP-fonden som förvaltar medel inom försäkringen för inkomstgrundad ålderspension. Den fondens verksamhet regleras i lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden.

2 § Första–Fjärde AP-fonderna förvaltar de medel som enligt 6 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter, 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift och 6 § lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift ska föras till Första–Fjärde AP-fonderna.

Sjunde AP-fonden förvaltar de medel som enligt 64 kap. 18 § första stycket 2 socialförsäkringsbalken ska föras till fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden.

Lag (2010:1281)

Ansvar för AP-fondernas förbindelser

3 § Avtal och andra rättshandlingar som en AP-fond ingår är bindande för staten. Detta gäller dock inte om motparten insåg eller borde ha insett att avtalet eller rättshandlingen inte föll inom fondens verksamhetsområde eller att den som handlat för fonden överskred sin befogenhet.

ANDRA AVDELNINGEN Bestämmelser om Första–Fjärde AP-fonderna

2 kap. Medelstilldelning och pensionsutbetalningar m.m.

Medelstilldelning

1 § Försäkringskassan ska omgående till var och en av Första–Fjärde AP-fonderna överföra en fjärdedel av de medel som enligt 6 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter ska föras till dessa fonder. Pensionsmyndigheten ska omgående till var och en av Första–Fjärde AP-fonderna överföra en fjärdedel av de medel som enligt 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift och 6 § lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift ska föras till dessa fonder. *Lag (2009:1002)*

Pensionsutbetalningar

2 § Pensionsmyndigheten ska, i den mån andra medel inte står till förfogande, från Första–Fjärde AP-fonderna rekvrirera de medel som behövs för att finansiera försäkringen för inkomstpension och tilläggspension enligt socialförsäkringsbalken.

Försäkring

Pensionsmyndigheten ska också från fonderna rekvirera de medel som behövs för att föra över värdet av pensionsrätt för inkomstpension och värdet av rätt till tilläggs-pension enligt lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna.

Vid tillämpningen av första och andra styckena ska var och en av fonderna tillskjuta en fjärdedel av medlen. *Lag (2010:1281)*

Kostnaderna för verksamheten

3 § Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna skall med de medel fonden förvaltar svara för kostnaderna för sin verksamhet och för revision av fondförvaltningen.

Lånerätt

4 § Om de medel som någon av Första–Fjärde AP-fonderna förvaltar inte räcker till för att fonden skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag, får fonden låna medel i Riksgäldskontoret.

3 kap. Fondernas ledning

Styrelsen

1 § För var och en av Första–Fjärde AP-fonderna skall det finnas en styrelse. Varje styrelse skall bestå av nio ledamöter.

Styrelsen ansvarar för fondens organisation och förvaltningen av fondens medel.

Styrelsen företräder fonden. Detta gäller också inför domstol.

Hur ledamöter utses

2 § Styrelsens ledamöter utses av regeringen. Ledamöterna skall utses på grundval av sin kompetens att främja fondförvaltningen.

Ledamöterna skall vara svenska medborgare. Den som är underårig eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara ledamot. Detsamma gäller den som är i konkurs eller har näringsförbud enligt lagen (1986:436) om näringsförbud.

3 § Av styrelseledamöterna föreslås två av organisationer som företräder arbetstagarintressen och två av organisationer som företräder arbetsgivarintressen. Om sådant förslag inte lämnas, får regeringen ändå utse ledamot. Dessförinnan skall organisationen ha getts tillfälle att lämna ett förslag. Motsvarande gäller om en organisation föreslår någon som inte uppfyller kraven i 2 § andra och tredje styckena.

Regeringen utser bland de ledamöter som inte har föreslagits av organisationer en till ordförande och en till vice ordförande.

Mandattid

4 § En styrelseledamot utses längst för tiden till dess resultaträkning och balansräkning fastställts under tredje kalenderåret efter det år då ledamoten utsågs.

Hur ledamöter entledigas

5 § Regeringen får entlediga en ledamot i förtid. En ledamot skall entledigas i förtid, om ledamoten eller den som enligt 3 § första stycket föreslagit ledamoten, begär det. Om en ledamot entledigas eller hans uppdrag annars upphör i förtid, skall en ny ledamot utses enligt 2 och 3 §§ för den återstående tiden.

Sammanträden

6 § Ordföranden skall se till att styrelsen sammanträder i den omfattning som behövs. Om en styrelseledamot begär det, skall ordföranden sammankalla styrelsen.

Kallelse till sammanträde utfärdas av ordföranden. I kallelsen skall de ärenden anges som skall förekomma vid sammanträdet.

Beslut

7 § En styrelse är beslutför om fler än hälften av antalet ledamöter är närvarande. Vid bedömningen av om styrelsen är beslutför skall styrelseledamöter som är jäviga enligt 8 § anses som inte närvarande. Beslut får inte fattas i ett ärende, om inte såvitt möjligt samtliga ledamöter dels har fått tillfälle att delta i ärendets behandling, dels har fått ett tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet.

Som styrelsens beslut gäller den mening som fler än hälften av de närvarande röstar för vid sammanträdet eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden ansluter sig till. Är styrelsen inte fulltalig, skall de som röstar för beslutet dock utgöra fler än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter.

Vid styrelsens sammanträden skall protokoll föras. Protokollet undertecknas av ordföranden och den ledamot som styrelsen utser. Om någon ledamot i samband med beslut anmäler skiljaktig mening, skall denna antecknas i protokollet.

Jäv

8 § En styrelseledamot får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan styrelseledamoten och fonden,
2. avtal mellan fonden och tredje man, om styrelseledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot fondens, eller
3. avtal mellan fonden och en juridisk person som styrelseledamoten ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Bestämmelsen i första stycket 3 gäller inte om fondens motpart är ett företag i vilket fonden innehar fler än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i den juridiska personen.

Med avtal som avses i första och andra styckena jämställs rättegång eller annan talan.

Uppdrag att handla på styrelsens vägnar

9 § Styrelsen skall utse en person som skall ha hand om den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Denne skall utses på grundval av sin kompetens att främja fondförvaltningen.

10 § Styrelsen får uppdra åt en enskild ledamot, åt den som enligt 9 § skall ha hand om den löpande förvaltningen eller åt någon annan att avgöra ärenden. Styrelsen skall ange vilken behörighet som ett sådant uppdrag medför. Beträffande den som inte är styrelseledamot gäller vad som sägs i 2 § tredje stycket andra och tredje meningarna samt 8 §.

Ersättning

11 § Regeringen bestämmer arvoden och andra ersättningar till ledamöterna i styrelserna.

4 kap. Medelsförvaltningen

Mål för placeringsverksamheten

1 § Första–Fjärde AP-fonderna ska förvalta fondmedlen på sådant sätt att de blir till största möjliga nytta för försäkringen för inkomstgrundad ålderspension.

Den totala risknivån i fondernas placeringar ska vara låg. Fondmedlen ska, vid vald risknivå, placeras så att långsiktigt hög avkastning uppnås.

Fonderna ska i sin placeringsverksamhet ha nödvändig beredskap för att kunna överföra medel till Pensionsmyndigheten enligt 2 kap. 2 §. *Lag (2009:1002)*

Verksamhetsplan

2 § Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna skall årligen fastställa en verksamhetsplan. Denna skall innehålla riktlinjer för placeringsverksamheten och för utövande av rösträtt i enskilda företag samt en riskhanteringsplan.

Försäkring

Riskhanteringsplanen skall beskriva de huvudsakliga risker som är förenade med placeringsverksamheten och hur dessa risker skall hanteras. Det skall vidare finnas in-terna instruktioner för hantering av dessa risker. Riskhanteringsplanen och instruktionerna skall följas upp löpande.

Allmänna placeringsbestämmelser

3 § Första–Fjärde AP-fonderna skall förvalta fondmedlen genom att göra placeringar och ingå andra avtal på kapitalmarknaden, om inte annat föreskrivs i detta kapitel. Första–Fjärde AP-fonderna får också ta på sig förpliktelse som är förenade med sådana avtal.

4 § Minst trettio procent av marknadsvärdet av de tillgångar som var och en av Första–Fjärde AP-fonderna innehar skall vara placerade i fordringsrätter med låg kredit- och likviditetsrisk.

Förvärv och innehav av aktier

5 § Första–Fjärde AP-fonderna får bara förvärva sådana aktier eller andra andelar i företag som är, eller inom ett år från emissionen av dem avses bli, upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Denna begränsning gäller inte aktier och andra andelar i

1. företag som har till huvudsakligt ändamål att äga eller förvalta fast egendom eller tomträtt (fastighetsbolag), eller
2. företag som har till huvudsakligt ändamål att äga och förvalta sådana aktier eller andra andelar i företag som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES (riskkapitalföretag). *Lag (2007:555)*

6 § Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna får inneha sådana aktier i svenska aktiebolag som är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige till ett marknadsvärde som uppgår till högst två procent av det totala marknadsvärdet av sådana aktier i bolagen.

Vid tillämpning av första stycket skall inte beaktas

1. sådana aktier i bolagen som ingår i svenska eller utländska fonder i vilka AP-fonden innehar andelar som inte medför rätt att rösta för aktierna, och
2. aktier i fastighetsbolag i vilka fonden innehar så många aktier att röstetalet för dem överstiger tio procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. *Lag (2007:555)*

Förvärv av obligationer och andra fordringsrätter

7 § Första–Fjärde AP-fonderna får endast förvärva obligationer och andra fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning.

Denna begränsning gäller inte

1. placeringar som syftar till att tillgodose en fonds behov av likviditet, och
2. krediter till ett fastighetsbolag, om fonden ensam eller tillsammans med någon eller några av de andra tre AP-fonderna innehar mer än hälften av röstetalet för samtliga aktier eller andelar i bolaget.

Begränsning av innehav av onoterade instrument

8 § Av var och en av Första–Fjärde AP-fondernas tillgångar, värderade till marknadsvärdet, får högst fem procent bestå av

1. sådana aktier eller andra andelar i riskkapitalföretag som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES,
2. fordringsrätter som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, och
3. andelar i svenska och utländska fonder som huvudsakligen placerar i sådana aktier eller andra andelar i företag som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.

Ingen av Första–Fjärde AP-fonderna får vara komplementär i ett svenskt eller utländskt kommanditbolag. *Lag (2007:555)*

Röstandelsbegränsning

9 § Ingen av Första–Fjärde AP-fonderna får inneha så många aktier eller andra andelar i ett företag att röstetalet för dem överstiger tio procent eller, beträffande sådana riskkapitalföretag som avses i 8 § första stycket 1, trettio procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar i företaget.

Begränsningen i första stycket gäller inte

1. sådana aktier eller andra andelar i fastighetsbolag som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES,
2. sådana aktier eller andra andelar i fastighetsbolag som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES och i vilka bolag fonden ensam eller tillsammans med någon eller några av de andra tre AP-fonderna innehade minst hälften av röstetalet för samtliga aktier eller andra andelar i bolaget när aktierna eller de andra andelarna togs upp till handel, och
3. andelar i svenska och utländska fonder som inte medför rätt att utöva rösträtt för de aktier eller andra andelar i företag som ingår i dessa fonder. *Lag (2007:555)*

Försäkring

Valutakursrisk

10 § Av var och en av Första–Fjärde AP-fondernas tillgångar, värderade till marknadsvärdet, får högst fyrtio procent vara utsatt för valutakursrisk.

Exponeringsbegränsning

11 § Av var och en av Första–Fjärde AP-fondernas tillgångar, värderade till marknadsvärdet, får högst tio procent utgöras av fondpapper eller andra finansiella instrument utfärdade av en emittent eller av en grupp av emittenter med inbördes anknytning. Denna begränsning gäller inte

1. svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, och
2. utländska stater, centralbanker, utländska kommuner eller därmed jämförliga samfälligheter, och andra emittenter, som får noll procent riskkvit med stöd av schablonmetoden för kreditrisker enligt 4 kap. 5 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

Med grupp av emittenter med inbördes anknytning avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet från risksynpunkt därför att

1. någon av dem har direkt eller indirekt ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen, eller
2. de utan att stå i sådant förhållande som avses i 1 har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan befaras råka i betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem. *Lag (2006:1382)*

Råvaruderivat

12 § Första–Fjärde AP-fonderna får inte placera fondmedlen i optioner, terminer eller andra likartade finansiella instrument med råvaror som underliggande tillgång.

Skyddande av fordran

13 § För att skydda en fordran får Första–Fjärde AP-fonderna

1. köpa egendom som är utmätt eller utgör säkerhet för fordran, och
2. som betalning för fordran överta egendom, som utgör säkerhet för fordran, eller annan egendom, om det finns anledning att anta att fonden annars skulle lida avsevärd förlust.

I utbyte mot egendom som har köpts eller övertagits enligt första stycket får en fond förvärva aktier i ett bolag, som bildats för att förvalta egendomen eller för att fortsätta en verksamhet som drivs med den.

Har aktier förvärvats enligt första eller andra stycket får fonden, om det finns uppenbar risk för att fonden annars lider förlust, förvärva ytterligare aktier i samma bolag.

14 § Har aktier i ett bolag förvärvats enligt 13 § får fonden, om bolaget överlåter sina tillgångar till ett annat bolag, byta ut dessa aktier mot aktier i det andra bolaget.

Avveckling av vissa innehav

15 § Om någon av de begränsningar som anges i 6 eller 8–11 §§ överskrids, skall fonden avveckla den överskjutande delen av innehavet så snart det med hänsyn till marknadsförhållandena är lämpligt. Den delen skall dock avvecklas senast när det kan göras utan förlust för fonden. Motsvarande gäller egendom som en fond förvärvat enligt 13 eller 14 §.

Fast egendom m.m.

16 § Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna får förvärva fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt för att skaffa lokaler som behövs för verksamheten eller tillgodose därmed sammanhängande behov.

Krediter

17 § Första–Fjärde AP-fonderna får låna medel för att tillgodose ett tillfälligt penningbehov och åta sig förpliktelser som är förenade med ett sådant lån.

Förvaltningsuppdrag

18 § Första–Fjärde AP-fonderna får uppdra åt ett värdepappersinstitut eller någon annan kapitalförvaltare, som i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en myndighet eller något annat behörigt organ, att förvalta fondens tillgångar.

Var och en av Första–Fjärde AP-fonderna skall överlämna en andel av tillgångarna om minst tio procent av marknadsvärdet till förvaltning enligt första stycket.

TREDJE AVDELNINGEN Bestämmelser om Sjunde AP-fonden

5 kap. Förvaltningen av premiepensionsmedel

Ändamål

1 § Sjunde AP-fonden förvaltar fonder för de ändamål som framgår av bestämmelserna om premiepension i socialförsäkringsbalken. Förvaltningen ska ske uteslutande i pensionsspararnas intresse.

När medel förs över med stöd av 64 kap. 23 § andra stycket socialförsäkringsbalken, ska pensionsspararen kunna bestämma att medlen ska

1. placeras i en eller flera angivna fonder,
2. fördelas mellan fonderna efter pensionsspararens ålder, eller
3. fördelas mellan fonderna efter den risknivå som pensionsspararen anger.

När medel förs över med stöd av 64 kap. 24 § andra stycket eller 26 § andra stycket socialförsäkringsbalken, ska medlen fördelas mellan fonderna efter pensionsspararens ålder.

Sjunde AP-fonden får ur var och en av fonderna ta ut medel för de förvaltningskostnader som uppkommit för respektive fond. Om kostnaderna avser flera av fonderna, ska de fördelas mellan fonderna på ett skäligt sätt.

Sjunde AP-fonden ska ta emot medel till och betala ut medel från fonderna enligt de anvisningar som Pensionsmyndigheten lämnar. *Lag (2010:1281)*

Samarbetsavtal med Pensionsmyndigheten m.m.

2 § Sjunde AP-fonden ska ingå samarbetsavtal enligt 64 kap. 19 § 2 socialförsäkringsbalken med Pensionsmyndigheten samt göra de åtaganden som anges i samma paragraf.

Fondbestämmelserna för de fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden får inte tillåta att medel delas ut till någon annan än Pensionsmyndigheten. Sjunde AP-fonden får inte heller genom fonderna utöva sådan fondverksamhet som avser förvaltning av specialfonder enligt 6 kap. lagen (2004:46) om investeringsfonder. *Lag (2010:1281)*

Röstandelsbegränsning

3 § Sjunde AP-fonden får inte till fonderna förvärva så många aktier i ett svenskt eller utländskt aktiebolag att röstetalet för dem tillsammans med dessa fonders övriga aktier i samma bolag överstiger fem procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget.

Lag (2009:1460)

Utövande av rösträtt

4 § Sjunde AP-fonden får rösta för sådana aktier i ett svenskt aktiebolag som den förvärvat till fonderna endast när kravet på långsiktigt hög avkastning eller behovet av att trygga placeringarnas säkerhet inte kan tillgodoses på annat sätt. *Lag (2009:1460)*

Fondandelar och inlösen av fondandelar

5 § De fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden ska vara indelade i fondandelar. Alla fondandelar i en fond ska vara lika stora.

Värdet av en fondandel i en fond är fondens värde delat med antalet fondandelar. Fondernas tillgångar ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Sjunde AP-fonden ska dagligen beräkna fondandelsvärdet och underrätta Pensionsmyndigheten om värdet.

När medel tillförs någon av fonderna, ska Sjunde AP-fonden utfärda fondandelar till Pensionsmyndigheten. När medel betalas ur någon av fonderna, ska det ske genom inlösen av fondandelar. *Lag (2009:1460)*

Försäkring

Tillämpliga bestämmelser

6 § Följande bestämmelser i denna lag för Första–Fjärde AP-fonderna ska gälla också i fråga om Sjunde AP-fonden:

- 3 kap. om fondernas ledning utom 3 § första stycket,
- 4 kap. 1 § andra stycket om mål för placeringsverksamheten med den avvikelsen att det för förvaltningen av fonderna inte krävs att den totala risknivån ska vara låg,
- 4 kap. 2 § om verksamhetsplan utom vad gäller riktlinjer för utövande av rösträtt i enskilda företag, och
- 4 kap. 18 § första stycket om förvaltningsuppdrag. *Lag (2009:1460)*

7 § Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om investeringsfonder ska gälla för förvaltningen av fonderna:

- 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en investeringsfond,
- 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd,
- 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en investeringsfond m.m.,
- 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,
- 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,
- 4 kap. 15–23 §§ om information om en investeringsfond,
- 5 kap. 1, 3–19 och 21–25 §§ om placering av medel i en värdepappersfond m.m., samt
- 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som värdepappersfonder och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en investeringsfond och 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser. *Lag (2009:1460)*

Finansinspektionens tillsyn

8 § Sjunde AP-fonden ska stå under tillsyn av Finansinspektionen. För tillsynen gäller bestämmelserna i 10 kap. 1 § första och andra styckena, 2, 4, 7, 10 och 11 §§ samt 14 kap. 1 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska det som sägs om fondbolag avse Sjunde AP-fonden. *Lag (2008:280)*

FJÄRDE AVDELNINGEN**6 kap. Redovisning och revision m.m.***Räkenskapsår*

1 § AP-fondernas räkenskapsår är kalenderår.

Löpande bokföring, verifierationer och arkivering

2 § En AP-fond skall, i överensstämmelse med god redovisningssed,

1. löpande bokföra alla affärshändelser,
2. se till att det finns verifierationer för alla bokföringsposter samt systemdokumentation och behandlingshistorik,
3. bevara all räkenskapsinformation och sådan utrustning och sådana system som behövs för att presentera räkenskapsinformationen, samt
4. för varje räkenskapsår avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning enligt bestämmelserna i 3 §.

Årsredovisning

3 § En årsredovisning skall bestå av

1. en balansräkning,
2. en resultaträkning,
3. noter, och
4. en förvaltningsberättelse.

Balansräkningen, resultaträkningen och noterna skall upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av AP-fondens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen skall innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av fondens verksamhet, ställning och resultat.

De tillgångar i vilka fondmedel placerats skall i årsredovisningen upptas till marknadsvärdet.

4 § Fondens samtliga styrelseledamöter skall skriva under årsredovisningen. Har en avvikande mening om årsredovisningen antecknats till styrelsens protokoll, skall yttrandet fogas till redovisningen.

Årsredovisningen skall senast den 15 februari året efter räkenskapsåret överlämnas till revisorerna.

Sedan revisionsberättelse enligt 8 § kommit fonden till handa, skall den och årsredovisningen genast överlämnas till regeringen.

Revisorer

5 § Regeringen utser för varje AP-fond två revisorer som granskar förvaltningen av fondmedlen. En revisor skall vara gemensam för fonderna. Revisorerna skall vara auktoriserade.

Den revisor som är gemensam för fonderna skall samordna revisionen av fondernas förvaltning.

Revisorerna får anlita biträde när de fullgör sitt uppdrag.

6 § En revisor skall utses längst för tiden till dess resultaträkning och balansräkning fastställts under tredje kalenderåret efter det år då revisorn fick förordnandet.

Regeringen får entlediga en revisor i förtid. En revisor skall entledigas i förtid om revisorn begär det.

Om en revisors uppdrag upphör i förtid, skall en ny revisor utses för den återstående tiden.

7 § Regeringen bestämmer arvoden och andra ersättningar till revisorerna.

Revisionsberättelse

8 § För varje räkenskapsår skall revisorerna lämna en revisionsberättelse.

Revisionsberättelsen skall innehålla en redogörelse för omfattningen och resultatet av revisorernas granskning och inventering av de tillgångar som AP-fonderna förvaltar samt uppgift om huruvida det finns någon anmärkning mot årsredovisningen, bokföringen eller i övrigt mot förvaltningen. Revisorerna får också framställa de erinringar som de anser nödvändiga.

En revisor som är av skiljaktig mening eller i övrigt anser det nödvändigt med ett särskilt uttalande får ange detta i revisionsberättelsen, om han inte lämnar en egen revisionsberättelse.

Revisorerna skall överlämna revisionsberättelsen till styrelsen senast fjorton dagar efter det att de fick årsredovisningen enligt 4 §.

Fastställelse av resultaträkning och balansräkning

9 § Regeringen skall senast den 1 juni året efter räkenskapsåret fastställa resultaträkning och balansräkning.

7 kap. Övriga bestämmelser

Regeringens sammanställning och utvärdering

1 § Regeringen skall årligen göra en sammanställning av AP-fondernas årsredovisningar och göra en utvärdering av förvaltningen av fondmedlen.

Regeringen skall senast den 1 juni året efter räkenskapsåret överlämna fondernas årsredovisningar samt regeringens sammanställning och utvärdering till riksdagen.

Om regeringen vid utvärderingen anlitat någon med särskild fackkunskap, skall kostnaden för detta betalas av den eller de fonder som är berörda. Kostnaden skall fördelas mellan fonderna efter vad regeringen bedömer skäligt.

Anmälningsskyldighet

2 § Styrelseledamöter och revisorer i AP-fonderna samt de arbetstagare och uppdragstagare hos en fond som styrelsen i fonden bestämmer skall skriftligen anmäla sitt innehav av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument och förändringar i innehavet.

Styrelsen bestämmer hur anmälan enligt första stycket skall ske.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:1281

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

Propositioner

SFS 2000:192
Prop. 1999/2000:46

SFS 2000:194
Prop. saknas

SFS 2000:789
Prop. 1999/2000:138

SFS 2000:998
Prop. 2000/01:8

SFS 2002:129
Prop. 2001/02:21

SFS 2004:68
Prop. 2002/03:150

SFS 2004:847
Prop. 2003/04:152

SFS 2006:1382
Prop. 2006/07:5

SFS 2007:555
Prop. 2006/07:115

SFS 2008:280
Prop. 2007/08:57

SFS 2009:1002
Prop. 2008/09:202

SFS 2009:1460
Prop. 2009/10:44

SFS 2010:1281
Prop. 2009/10:222

Försäkring

Lag (2000:193) om Sjätte AP-fonden

(senast ändrad genom SFS 2007:709)

1 kap. Inledande bestämmelser	656
Förvaltade medel	656
Kostnader för verksamheten	656
2 kap. Fondens ledning	656
Styrelsen	656
Mandattid	657
Sammanträden och beslut	657
Jäv	657
Uppdrag att handla på styrelsens vägnar	657
Ersättning m.m.	657
3 kap. Medelsförvaltningen	657
Mål för placeringsverksamheten	657
Placering av fondmedel	657
Fast egendom m.m.	658
Krediter	658
Förvaltningsuppdrag	658
4 kap. Redovisning och revision m.m.	658
Räkenskapsår	658
Årsredovisning	658
Resultatuppföljning	658
Revisorer	659
Revisionsberättelse	659
Fastställelse av resultaträkning och balansräkning	659
5 kap. Övriga bestämmelser	659
Regeringens sammanställning och utvärdering	659
Anmälningsskyldighet	659
Propositioner	659

1 kap. Inledande bestämmelser

Förvaltade medel

1 § I denna lag finns bestämmelser om den statliga myndigheten Sjätte AP-fonden.

Sjätte AP-fonden förvaltar de medel som den mottagit enligt punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1996:697) om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för Allmänna pensionsfonden.

Sjätte AP-fonden förvaltar också avkastningen av de medel som fonden förvaltar.

Kostnader för verksamheten

2 § Sjätte AP-fonden skall med de medel som den förvaltar betala kostnaderna för sin verksamhet och för revision av sin förvaltning.

2 kap. Fondens ledning

Styrelsen

1 § För Sjätte AP-fonden skall det finnas en styrelse. Styrelsen skall bestå av fem ledamöter, som förordnas av regeringen. Av ledamöterna utses en till ordförande och en till vice ordförande.

Ledamöterna skall vara bosatta i Sverige och får inte vara underåriga, i konkurs, ha näringsförbud eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Mandattid

2 § En styrelseledamot utses för tiden till dess balansräkning har fastställts under tredje året efter det då ledamoten utsågs.

Regeringen får entlediga en ledamot i förtid.

Om en ledamot entledigas eller om hans uppdrag av annat skäl upphör i förtid, skall en ny ledamot utses enligt 1 § för den återstående tiden.

Sammanträden och beslut

3 § Fondens styrelse sammanträder på kallelse av ordföranden. Styrelsen skall också kallas samman om en ledamot begär det.

Styrelsen är beslutförför om fler än hälften av antalet ledamöter är närvarande. Ett ärende får dock inte tas upp till behandling om inte såvitt möjligt samtliga ledamöter har fått tillfälle att delta i ärendets behandling.

Som styrelsens beslut gäller den mening som de flesta förener sig om. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Vid styrelsesammanträden skall protokoll föras. Om någon ledamot i samband med beslutet anmäler skiljaktigt mening, skall denna antecknas i protokollet.

Försäkring

Jäv

4 § En styrelseledamot får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan styrelseledamoten och fonden, eller
2. avtal mellan fonden och tredje man, om styrelseledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot fondens.

Med avtal jämställs rättegång och annan talan.

Uppdrag att handla på styrelsens vägnar

5 § Fondens styrelse får uppdra åt enskilda ledamöter eller tjänstemän hos fonden att var för sig eller två eller flera i förening avgöra ärenden som annars ankommer på styrelsens egen prövning. Styrelsen skall meddela föreskrifter om den befogenhet som ett sådant uppdrag medför. Om uppdraget avser beviljande av lån, skall grunderna för långivningen fastställas.

Uppdrag enligt första stycket får när som helst återkallas eller inskränkas. Utan hinder av sådant uppdrag får styrelsen själv avgöra ärenden av varje slag.

Ersättning m.m.

6 § Fonden får anställa den personal som behövs samt bestämma deras löner och övriga anställningsvillkor.

7 § Regeringen bestämmer arvoden och andra ersättningar till ledamöterna i fondens styrelse.

3 kap. Medelsförvaltningen

Mål för placeringsverksamheten

1 § Sjätte AP-fonden skall, inom ramen för vad som är till nytta för försäkringen för inkomstgrundad ålderspension, förvalta anförtrodda medel genom placeringar på riskkapitalmarknaden.

Fondmedlen skall placeras så att kraven på långsiktigt hög avkastning och tillfredsställande riskspridning tillgodoses.

Fonden skall fastställa närmare mål för sin placeringsverksamhet.

Placering av fondmedel

2 § Sjätte AP-fonden får placera de medel som styrelsen förvaltar

1. i aktier i svenska och utländska aktiebolag,
2. i sådana konvertibler eller teckningsoptioner som har utfärdats av svenska och utländska aktiebolag,
3. som riskkapital i svenska och utländska ekonomiska föreningar samt
4. i andelar i svenska och utländska kommanditbolag.

Fonden får inte förvärva så många aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet att dessa uppgår till 30 procent eller mer av samtliga aktier i ett aktiebolag eller, om aktierna har olika röstvärde, att röstetalet för aktierna uppgår till 30 procent eller mer av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. Detta gäller inte förvärv av aktier i ett svenskt eller utländskt riskkapitalbolag.

Av fondens tillgångar, värderade till marknadsvärdet, får högst tio procent vara utsatt för valutakursrisk.

Fonden får inte vara komplementär i ett kommanditbolag. *Lag (2007:709)*

3 § har upphävts genom lag (2007:709).

4 § Fonden får handla med optioner och terminer eller andra likartade finansiella instrument för att effektivisera förvaltningen av fondens tillgångar eller för att skydda fondens tillgångar mot valutakursförluster eller andra risker.

5 § Om det behövs för en tillfredsställande betalningsberedskap eller för att tillgodose kravet på ändamålsenlig förvaltning, får fondmedel placeras hos Riksbanken, en bank eller ett kreditmarknadsföretag. I samma syfte får fondmedel placeras i statsskuldväxlar, skattkamarväxlar, bankcertifikat, företagscertifikat samt andra värdepapper med hög likviditet, avsedda för den allmänna marknaden. *Lag (2007:556)*

6 § Om det är uppenbart att Sjätte AP-fonden annars skulle lida en avsevärd förlust får fonden, i avsikt att skydda en fordran, på offentlig auktion eller på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet köpa in egendom som är utmätt eller pantsatt för fordran eller överta egendom som betalning för fordran. Egendom som förvärvats på detta sätt skall avyttras så snart det är lämpligt och senast då det kan ske utan förlust. *Lag (2007:556)*

Fast egendom m.m.

7 § Fonden får förvärva fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt för att skaffa lokaler som behövs för verksamheten eller för att bereda bostad åt någon som är anställd hos fonden.

Krediter

8 § För att tillgodose ett tillfälligt penningbehov får Sjätte AP-fonden ta upp kredit hos en kreditinrättning eller hos Första-Fjärde AP-fonderna.

Förvaltningsuppdrag

9 § Sjätte AP-fonden får uppdra åt värdepappersinstitut eller annan kapitalförvaltare att förvalta vissa fondmedel.

4 kap. Redovisning och revision m.m.

Räkenskapsår

1 § Fondens räkenskapsår är kalenderår.

Årsredovisning

2 § Fonden skall före den 15 februari varje år lämna årsredovisning. Denna består av resultaträkning och balansräkning samt förvaltningsberättelse. Årsredovisningen skall upprättas i enlighet med god redovisningssed.

I årsredovisningen skall placeringstillgångarna marknadsvärderas.

Resultatuppföljning

3 § Fonden skall samtidigt med att årsredovisning och revisionsberättelse överlämnas till regeringen enligt 8 § också överlämna en egen utvärdering av styrelsens förvaltning av fondmedlen (resultatuppföljning) med utgångspunkt i de närmare mål för placeringsverksamheten som fastställts enligt 3 kap. 1 § tredje stycket.

Revisorer

4 § Regeringen skall utse två revisorer att granska Sjätte AP-fondens förvaltning. Minst en av revisorerna skall vara auktoriserad.

En av de auktoriserade revisorer som utses enligt första stycket eller en av de revisorer som regeringen enligt 6 kap. 5 § första stycket lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) skall utse för Första–Fjärde och Sjunde AP-fonderna skall vara gemensam för Första–Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonderna.

Den revisor som är gemensam skall samordna revisionen av förvaltningen hos Första–Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonderna.

Revisorerna får vid fullgörandet av sitt uppdrag anlita biträde.

5 § Revisorerna förordnas för tiden till dess balansräkning har fastställts nästa gång. Regeringen får entlediga en revisor i förtid.

Om en revisor entledigas eller om hans uppdrag av annat skäl upphör i förtid, skall för den återstående tiden en ny revisor förordnas i hans ställe.

6 § Regeringen bestämmer arvoden och andra ersättningar till revisorerna.

Försäkring

Revisionsberättelse

7 § För varje kalenderår skall revisorerna lämna en revisionsberättelse, som skall överlämnas till fonden inom fjorton dagar efter det att årsredovisningen har kommit revisorerna till handa.

Revisionsberättelsen skall innehålla en redogörelse för omfattningen och resultatet av revisorernas granskning och inventering av de under fondens förvaltning stående tillgångarna samt uppgift om huruvida det finns någon anmärkning mot årsredovisningen, fondens bokföring eller i övrigt mot fondens förvaltning. Om det finns anledning till anmärkning skall den anges i revisionsberättelsen. Revisorerna får också framställa de erinringar i berättelsen som de anser påkallade.

En revisor som är av skiljaktig mening eller i övrigt finner ett särskilt uttalande påkallat får ange detta i revisionsberättelsen, om han inte lämnar en särskild sådan berättelse.

Fastställelse av resultaträkning och balansräkning

8 § Sedan revisionsberättelsen har kommit fonden till handa, skall styrelsen genast överlämna årsredovisningen och revisionsberättelsen till regeringen, som senast den 1 juni samma år skall fastställa resultaträkningen och balansräkningen.

5 kap. Övriga bestämmelser

Regeringens sammanställning och utvärdering

1 § Bestämmelserna i 7 kap. 1 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) om sammanställning av årsredovisningar och utvärdering av förvaltningen av fondmedlen skall tillämpas även på Sjätte AP-fondens årsredovisning och förvaltning.

Anmälningsskyldighet

2 § Ledamöter i Sjätte AP-fondens styrelse, revisorerna för fonden samt de arbetstagare och uppdragstagare hos fonden som styrelsen i fonden bestämmer skall skriftligen anmäla sitt innehav och ändring i innehavet av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

Styrelsen bestämmer hur anmälan enligt första stycket skall ske.

Propositioner

SFS 2000:193
Prop. 1999/2000:46

SFS 2000:194
Prop. saknas

SFS 2004:439
Prop. 2003/04:99

SFS 2007:556
Prop. 2006/07:115

SFS 2007:709
Prop. 2006/07:100

EU-direktiv m.m. om försäkring

Solvens

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (EUT L 335, 17.12.2009, s. 1)

Trafikförsäkring

Commission Recommendation 74/165/EEC of 6 February 1974 to the Member States concerning the application of the Council Directive of 24 April 1972 on the approximation of the laws of the Member States relating to the use of motor vehicles, and to the enforcement of the obligation to insure against such liability (EGT L 87, 30.03.1974, s. 12)

Commission Recommendation 81/76/EEC of 8 January 1981 on accelerated settlement of claims under insurance against civil liability in respect of the use of motor vehicles (EGT L 57, 4.3.1981, s. 27)

Kommissionens beslut 2003/20/EG av den 27 december 2002 om tillämpning av artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/26/EG av den 16 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om ansvarsförsäkring för motorfordon samt om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (EGT L 8, 14.1.2003, s. 35)

Kommissionens beslut 2003/564/EG av den 28 juli 2003 om tillämpningen av rådets direktiv 72/166/EEG om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs (EUT L 192, 31.7.2003, s. 23)

Kommissionens beslut 2004/332/EG av den 2 april 2004 om tillämpningen av rådets direktiv 72/166/EEG i fråga om kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande ansvarsförsäkring för motorfordon (EUT L 105, 14.4.2004, s. 39)

Kommissionens beslut 2005/849/EG av den 29 november 2005 om tillämpningen av rådets direktiv 72/166/EEG om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs (EUT L 315, 1.12.2005, s. 16)

Kommissionens beslut 2007/482/EG av den 9 juli 2007 om tillämpningen av rådets direktiv 72/166/EEG om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs (EUT L 180, 10.7.2007, s. 42)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/103/EG av den 16 september 2009 om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet (EGT L 263, 16.9.2009, s. 11)

Skadeförsäkring

Rådets första direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (EGT L 228, 16.8.1973, s. 3)

Rådets direktiv 73/240/EEG av den 24 juli 1973 om avskaffande av inskränkningar i etableringsfriheten för verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (EGT L 228, 16.8.1973, s. 20)

Rådets direktiv 78/473/EEG av den 30 maj 1978 om samordning av lagar och andra författningar som avser koassuransverksamhet inom gemenskapen (EGT L 151, 7.6.1978, s. 25)

Rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (tredje direktivet om annan direkt försäkring än livförsäkring) (EGT L 228, 11.8.1992, s. 1)

Livförsäkring

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/83/EG av den 5 november 2002 om livförsäkring (EGT L 345, 19.12.2002, s. 1)

Återförsäkring

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/68/EG av den 16 november 2005 om återförsäkring och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG och 92/49/EEG samt direktiven 98/78/EG och 2002/83/EG (EUT L 323, 9.12.2005, s. 1)

Försäkringsmäklare och -agent

Commission Recommendation 92/48/EEC of 18 December 1991 on insurance intermediaries (EGT L 19, 28.1.1992, s. 32)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG av den 9 december 2002 om försäkringsförmedling (EGT L 9, 15.1.2003, s. 3)

Försäkring

Redovisning och statistik

Rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag (EGT L 374, 31.12.1991, s. 7)

Kommissionens förordning (EG) nr 1225/1999 av den 27 maj 1999 om definitioner av variabler för statistik över försäkringstjänster (EGT L 154, 19.6.1999, s. 1)

Kommissionens förordning (EG) nr 1226/1999 av den 28 maj 1999 om de undantag som skall beviljas för statistik över försäkringstjänster (EGT L 154, 19.6.1999, s. 46)

Kommissionens förordning (EG) nr 1227/1999 av den 28 maj 1999 om det tekniska formatet för överföring av statistik över försäkringstjänster (EGT L 154, 19.6.1999, s. 75)

Kommissionens förordning (EG) nr 1228/1999 av den 28 maj 1999 om de dataserier som skall framställas för statistik över försäkringstjänster (EGT L 154, 19.6.1999, s. 91)

Rekonstruktion och likvidation

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/17/EG av den 19 mars 2001 om rekonstruktion och likvidation av försäkringsföretag (EGT L 110, 20.4.2001, s. 28)

Tillsyn m.m.

Rådets direktiv 64/225/EEG av den 25 februari 1964 om avskaffande av inskränkningar i etableringsfriheten och i friheten att tillhandahålla tjänster avseende återförsäkring och retrocession (EGT 56, 4.4.1964, s. 878)

Rådets direktiv 91/371/EEG av den 20 juni 1991 om genomförande av avtal mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Schweiz om annan direkt försäkring än livförsäkring (EGT L 205, 27.7.1991, s. 48)

Avtal mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Schweiz om andra direkta försäkringar än livförsäkringar – Protokoll 1: Solvensmarginal – Protokoll 2: Verksamhetsberättelse – Protokoll 3: Förhållandet mellan ecu och schweizerfranc – Protokoll 4: Agenturer och filialer till företag som har huvudkontor utanför de territorier som omfattas av avtalet – Skriftväxling – Gemensam förklaring (EGT L 205, 27.7.1991, s. 3)

Rådets förordning (EEG) nr 2155/91 av den 20 juni 1991 om särskilda tillämpningsföreskrifter för artiklarna 37, 39 och 40 i avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Schweiz om annan direkt försäkring än livförsäkring (EGT L 205, 27.7.1991, s. 1)

Rådets direktiv 91/675/EEG av den 19 december 1991 om inrättande av en försäkringskommitté (EGT L 374, 31.12.1991, s. 32)

Europaparlamentets och rådets direktiv nr 98/78/EG av den 27 oktober 1998 om extra tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en försäkringsgrupp (EGT L 330, 5.12.1998, s. 1)

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48)

Övriga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG (EGT L 271, 9.10.2002, s. 16)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG (EUT L 35, 11.2.2003, s. 1)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism (EUT L 309, 25.11.2005, s. 15)

Kommissionens förordning (EU) nr 267/2010 av den 24 mars 2010 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa kategorier av avtal, beslut och samordnade förfaranden inom försäkringssektorn (EUT L 83, 30.3.2010, s. 1–7)